

5241A

SPECULUM 1753
HIPPOCRATICUM,
NOTAS ET PRÆSAGIA
MORBORUM,
NEC NON
VARIA MEDENDI PRÆCEPTA,
EX MAGNI
HIPPOCRATIS COI
MONUMENTIS,
PRÆSERTIM APHORISTICIS,
ORDINE ALPHABETICO,
SIMULQUE AD PRAXIN COMMODO,
DIGESTA OB OCULOS PONENS,
IN USUM
SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ
CONCINNATUM.

BASILEÆ,
Sumptibus, JOH. JACOBI EPISCOPI, Bibliop.
M DCCXLVII.

Πάντων τῶν πρὸς τὴν πρόρρησιν ἡγεμονῶν ἐστὶν ὁ θαυμάσιος
ἹΠΠΟΚΡΑΤΗΣ.

Omniū, quæ ad prædictionem, princeps est divi-
nus ille HIPPOCRATES.

GAL. in L. III. Epid. I. 8.

Διδάσκαλος καὶ τῶν τῶν γνωρισμάτων, ὡςπερ καὶ τῶν
ἄλλων ἀπάντων, ὁ θαυμάσιος ἹΠΠΟΚΡΑΤΗΣ.

Ejuscemodi signorum auctor, æque ac reliquorum
omniū, mirus est HIPPOCRATES.

GAL. L. de Temper. II. 14.

Ὁ μὲν ἹΠΠΟΚΡΑΤΗΣ συμπάντων ἡμῶν τῶν ἀρίστων μα-
θημάτων ἡγεμονῶν.

HIPPOCRATES nobis omnibus fuit dux, atque
auctor optimarum disciplinarum.

GAL. L. de Cris. III. 11.

* * *

* * *

* * *

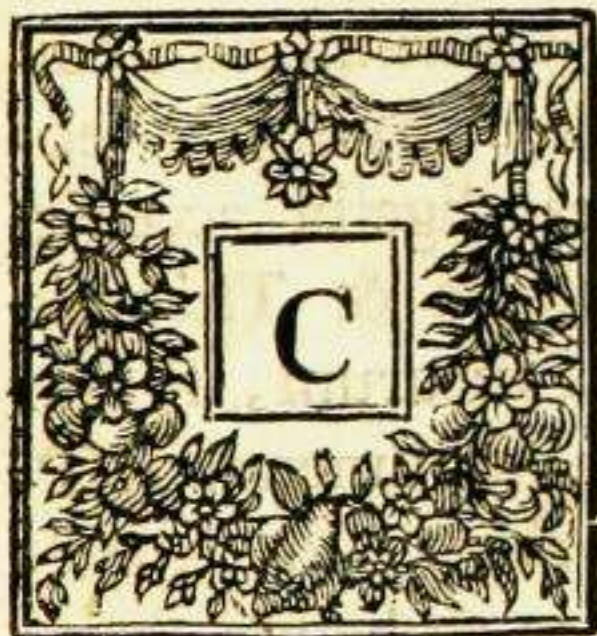

ORNATISSIMIS AUDITORIBUS
SUIS,

SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ ALUMNIS,

JOH. RUDOLPHUS ZUINGERUS

S.

Um in facienda medicina, tanti fit usus, ac necessitatis, semiologiae studium, jam ab incunabulis susceptae praxeos clinicæ, existimavi non levis in hac arte ponderis esse, notas & præfagia morborum, in scriptis magni HIPPO-

CRATIS Cor, præsertim aphoristicis, memoriæ prodita. Quare animum subiit, ejus observata ad singulares casus, subinde inter meden-

dum obvios applicare, & quantum divinæ naturæ responderent, animadvertere. Id faciendo non sine animi voluptate didici, eum non minus in morborum signis, quàm therapix præceptis stabiliendis, naturam ducem, & experientiam magistram, mirâ solertiâ & fidelitate secutum esse, ejusque adeo placita, paucioribus exceptis, si rectè intelligantur, & cum prudenti judicio accipiantur, tanquam solidæ veritatis axiomata haberi posse. Ex quo valdè placuit institutum HONORATI BICAISSII (a), quando ad singulos morborum titulos alphabeticè digestos, omnia HIPPOCRATIS effata eò spectantia, ex ejus Aphorismis, Prænotionibus, Prædictis, & Coacis in unum collecta, ob oculos posuit, sicque & repertu, & cognitu faciliora reddidit. Quali etiam consilio LUCAS VERHOOFD, Aphorismis à se editis Lugd. Bat. 1685. indicem locupletissimum, juxta seriem morborum methodicè digestum subjunxit. Ac novæ aphorismorum editioni Tubingensi 1730. pariter Synopsis eorundem per locos communes digesta accessit. Unde visum est, in Semeiologia & Therapia morborum, adhuc majori usui futurum, si tam multæ, ac variæ sententiæ, in monumentis HIPPOCRATIS, præsertim aphoristicis, longè latèque dispersæ, servatâ utcunque alphabeti serie, in

(a) Vid. Manuale Medicorum, f. Synopsis aphorismorum Hippocratis. 12. Londini 1659. & Genevæ 1660.

in ordinem praxi medicæ commodum redigerentur. Eo consilio concinnatum hoc Speculum, quæ ad diagnofin, prognofin, & therapiam morborum faciunt, feorfim & diftinctè tradit. Dein quoad diagnofin, caufas evidentes prægreffas, tum notas antecedentes, vel comitantes: & quoad prognofin, notas & præfagia falutis, vel periculi, vel mortis, vel etiam novi morbi futuri, discretis articulis ob oculos ponit. Demum quoad therapiam, regulas medendi, ubi fortè plures occurrunt, ad fuum quasque fontem relatas exponit. Ita velut in promptuario, præcipua quæque HIPPOCRATIS dogmata, uno quasi confpectu obvia habentur, alioqui in vastis ejus operibus non fine labore inquirenda. Quod fi tamen ipfos fontes adire lubeat, eò hæc ipfa fynopsis faciliore viâ Vos manducet, fi loca allegata in opusculis aphorifticis junctim editis, infpicere atque confulere, interdum loca plura parallela conferre, demum fi quæ alibi extant, ea in ceteris ejus fcriptis legere haud gravemini. Sic pro arbitrato veftro, aut ex rivulis haurire, aut ex ipfo fonte & fcaturigine fitim reftinguere licebit. Quod fi juxta hujus speculi ufum, accuratam morborum Semeiologiam, & elegantiaæ plenam JOD. LOMMII (b), nec non infigne opus de Præfagienda vitâ & morte ægrotantium PROSP.

(b) JODOCI LOMMII Observaciones medicinales. 8vo Lugd. Bat. 1700.

ALPINI (c), ad manus sumere, omnique studio & cura versari haud pigeat, eximia spes est, Vos bono cum Deo, in morbis & cognoscendis, & curandis, tanto facilius ac felicius versaturos. Quæ spes ne me fallat, aut Vos frustretur, ex animo precor. Ceterum allegationes in hoc speculo, numeris aphorismorum respondent, qui in opusculis aphoristicis occurrunt. Quæ autem ad alios HIPPOCRATIS libros spectant, LINDENIANÆ editioni Lugd. Bat. 1665. accommodatæ sunt. Iteratæ sæpius quorundam aphorismorum repetitiones, pro instituti ratione, vix poterant evitari, eoque nomine fortè excusari merentur. Satius videbatur, aliquam sententiam pluribus locis iterari, quam vel unico desiderari. Valete ASCLEPIADÆ SUAVISSIMI, & quæ vestri commodi studio exarata sunt, æqui bonique consulite.

(c) PROSP. ALPINI de Præfagienda vitâ & morte ægrot. 4to Lugd. Bat. 1710.

A. Ω.

SPECULUM HIPPOCRATICUM.

ABORTUS.

NOTÆ AD DIAGNOSIN SPECTANTES.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ver boreale, siccum, & tempestuosum, post hyemem austrinam, pluviosam, & clementem. *De Aër. Aqu. & loc. XXVI. 4.*

Acrida, aut amara ingesta, præter consuetudinem, dum adhuc parvulus est foetus. *De Morb. Mul. I. XLII.*

Febres cum vehementi attenuatione, absque manifesta occasione, in gravidis. *Aph. V. 55.*

Mulieri in utero gerenti, si alvus multum fluxerit, periculum ne abortiat. *Aph. V. 34.*

Mulieri in utero gerenti tenesmus superveniens, abortire facit. *Aph. VII. 27.*

Mulier in utero gerens sectâ venâ abortit: & magis, si major fuerit foetus. *Aph. V. 31.*

Quæ præter naturam tenues existentes in utero gerunt, abortiunt, priusquam crassescant. *Aph. V. 44.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Mulieri in utero gerenti, si mammæ ex improviseo graciles fiant, abortit. *Aph. V. 37.*

Mulieri in utero gerenti, si altera mamma gracilis fiat, gemellos gestanti, alterutrum abortit. Et siquidem dextra gracilis fiat, marem: si verò sinistra, foeminam. *Aph. V. 38.*

Quæ perdituræ sunt foetus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rursus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V. 53.*

Spirationes suspiriosæ, quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus, abortiones indicant. *Coac. 519.*

Quæ suspiriosæ spirationes foras educuntur in febribus, abortionis periculum afferunt. *Coac. 540.*

Si mulier uterum gerens, ventrem aut lumbos doleat, metuendum est, ne foetum abortiat, membranis ipsum cingentibus disruptis. *De Morb Mul. I. XLII.*

NOTÆ AD PROGNOsin, SPECTANTES.

NOTÆ PERICULI.

Quæ ex partu, & abortu, copiosa celeriter cum impetu feruntur, si subsistant, molestiam exhibent. Hujusmodi mulieribus rigor inimicus est, & alvi perturbatio, præcipuè verò, si præcordiorum dolore vexentur. *Coac. 516.*

Ex abortione ubi alba derepente percurrunt, si rigor aliquis corripiat, & ad femur impetus fiat, tremor molestus subit. *Coac. 543.*

NOTÆ LETHALES.

Ex laterum inanitate ad tenue intestinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant. *Coac. 515.*

ABSCUSSUS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Si in ventrem sanguis effusus fuerit præter naturam, necesse est suppurari. *Aphor. VI. 20.*

Abscessus magis hyeme fiunt, tardiusque cessant, & minus recurrunt. *Prænot. 143.*

Quibus ad palatum humor colligitur, plerumque in pus vertitur. *Coac. 238.*

NOTÆ ABSCESSUS FUTURI.

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipso facto. *Aph. II. 47.*

Alvi durities cum dolore, in febribus horroris sensu insignibus, ac cibi fastidio laborantibus, nisi paulum humectata alvo purgationem faciat, ad suppurationem tendet. *Coac. 303.*

Lumborum & inferiorum partium dolores, cum febre, si relictis inferioribus septum transversum appetant, neque aliud periculosum signum accesserit. *Coac. 108.*

Præcordia tumida, dura, ac dolentia, ubi dies 20. superarunt, & febris detinuerit. *Coac. 280.*

Præcordia tumida, mollia, & doloris expertia, si manente febre, intra 60. non desinunt. *Coac. 281.*

Urina cruda, diu perseverans, cum reliquis signis salutaribus, abscessum & dolorem, præcipuè infra septum transversum, denunciat. *Coac. 582.*

NOTÆ LOCI SUPPURANDI.

Quibus ex morbo resurgentibus aliquid dolet, ibi abscessus fiunt. *Aph. IV. 32.*

Sed &, si quid doluerit ante morbum, ibi se figit morbus. *Aph. IV. 33.*

NOTÆ ABSCESSUS FACTI.

Doloris ac febris remissio. *Aph. II. 47.*

Quibus suppuratum quid in corpore existens, nullum sui signum prodit, his propter crassitudinem puris, aut loci, sui signum non exhibet. *Aph. VI. 41.*

Pro dolore gravitas in eo loco, in quo dolebat. *Prænot.* 103.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

In febris abscessus, qui non solvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem significant. *Aph.* IV. 51.

NOTÆ SALUTIS.

Abscessus fanguinolentissimi. *Prædict.* II. 51.

In suppuratis, ab ustione, vel sectione, pus effluens purum, & album, non foetidum. *Prænot.* 119. *Aph.* VII. 44. 45.

NOTÆ PERICULI.

A dolore diuturno partium circa ventrem suppuratio, malum. *Aph.* VII. 22.

Ab Erysipelate putredo, aut suppuratio, malum. *Aph.* VII. 20.

A Tumoris intus ruptione, exolutio, vomitus, & animi deliquium fit. *Aph.* VII. 8.

NOTÆ LETHALES.

Qui suppurati uruntur, aut secantur, siquidem effluat pus subcruentum, & coenosum, ac graveolens, pereunt. *Aph.* VII. 44. *Prænot.* 119.

Quibus ex hepatis ustione, pus amurcæ simile prodit, lethale. *Coac.* 451. *Aph.* VII. 45.

Qui suppurati, aut hydropici uruntur, aut secantur, hi pure, aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph.* VI. 27.

ABSCCESSUS AD ARTICULOS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quibus febris assidua diutius cum securitate trahitur, si neque ex dolore, neque ex inflammatione, neque ex alia ulla manifesta causa contingat, in iis abscessum cum dolore, & tumore, præcipuè ad inferiores partes,

tes, sperare oportet. *Coac.* 143. ad aliquem articulum, vel maximè infernum. *Prænot.* 139.

Maximè autem in his expectare abscessus oportet, qui 30. annum superarunt. *Coac.* 143. in junioribus 30. annis. *Prænot.* 139.

Majoribus autem natu minus accidunt, etsi febres longo tempore detinent. *Coac.* 143. *Prænot.* 140.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Lassatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abscessus fiunt. *Aph.* IV. 31.

Quos febris detinet, si tremor absque judicatione conquiescit, iis temporis successu, abscessus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt; & vesica dolet. *Coac.* 141.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucae sunt, temporis progressu alvus quidem resiccatur, urina verò tenuis abundat, his abscessus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

NOTA ABSCESSU LIBERANS.

Quibus spes est, abscessum fore ad articulos, eos abscessu liberat urina multa, & crassa, & alba reddita, qualis in febribus, cum lassitudine, 4. die quibusdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus sanguis eruperit, brevi admodum solvit. *Aph.* IV. 74.

ABSCCESSUS AD AURES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur. *Coac.* 207.

Ex præcordiorum tumore, biliosis spiratio magna, & febris acuta, tubercula ad aures suscitatur, *Coac.* 290.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Alvo stercora nigra demittente, si sopor appareat, tubercula ud aures excitatur. *Prædict.* I. 166.

- In angore, & pervigilio vexatis, ad aures abscessus maximè obveniunt. *Coac.* 563. *Prædict.* I. 157.
- Convulsio cum tremore, corporis jactatione, & implaciditate, ac alto stupore, quem catochon vocant, parvulorum circa aures obortorum abscessuum spem facit. *Prædict.* I. 162.
- In capitis dolore, sopor & surditas, aliquem ad aures abscessum effundunt. *Prædict.* I. 168.
- Præcordiorum contentio, cum sopore, corporis incontinenti jactatione, & capitis dolore, tubercula ad aures attollit. *Prædict.* I. 169. *Coac.* 189.
- Qui sopore detinentur, cum corporis incontinenti jactatione, præcordiorum dolore, & pauca vomitione, in iis tuberculorum ad aures exortum sperare oportet. Sed & antea, quæ circa faciem contingere solent, in considerationem adhibere convenit. *Prædict.* I. 165. *Coac.* 183. 185.
- Quæ convulsionis in morem affligunt, cum alto stupore, quem catochon vocant, abscessus ad aures excitant. *Prædict.* I. 161.
- Ex surditate abscessus ad aures contingere, consentaneum est, præsertim verò si implaciditas quædam, aut inquietas corporis jactatio succedat. Ac inter hos in iis, qui sopore detinentur, ista magis sperare oportet. *Prædict.* I. 159. *Coac.* 209.
- In spirituosis, & anhelatoribus, morbo regio laborantibus, & febre acuta, cum præcordiorum duritie, & tumore, si corporis summa perfrigerentur, magnum circa aures abscessuum exortum fortassis expectare oportet. *Prædict.* I. 164.
- In his considerandum, in quibus speramus abscessus circa aures futuros, num ex capite doleant? num superiorum partium tenuibus sudoribus diffluant? numquid etiam subinde novum rigorem sentiant? an forte etiam alvi affatim prorumpant? aut aliquo sopore detineantur? *Coac.* 203.

Videndum quoque, num & in his urina diluta, cum sublimibus quibusdam in medio suspensis, albidis? & aliquantum variantia, exalbiantia, aut graveolentia appareant? *Ibid.*

AD PROGNOSESIN.

NOTÆ SALUTIS.

Tussiculæ, quæ cum crebris oris sputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac. 204. Prædict. I. 167.*

NOTÆ PERICULI.

Graves aurium abscessus, qui citra judicationem sensim conquiescunt, & dissipantur, damno sunt. *Prædict. I. 170.*

Tubercula ad aures excitata, in leviter fideratis, malo sunt. *Coac. 202.*

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter, ac paucopore concoctæ, damno sunt. Quin & perfrigerari, itidem malum est. *Coac. 205.*

NOTÆ LETHALES.

In diuturnis morbis, suppurati ad aures tumores, nisi pus admodum album, ac sine odore reddant, exitium, præcipuè que mulieribus afferunt. *Coac. 206.*

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur, ac nisi judicatoriè solvantur, & maturescant, aut sanguis ex naribus profluxerit, aut crassum sedimentum urina acceperit, ægros interimunt. *Coac. 207.*

ABSCCESSUS AD CRURA.

AD PROGNOSESIN.

NOTÆ SALUTIS.

Abscessus ad crura, in peripneumoniis gravibus, ac periculosis, omnes quidem utiles sunt: optimi verò, qui fiunt, dum jam sputum in mutatione est. *Prænot. 114. Coac. 396.*

Si tumor, & dolor fiat, sputo pro flavo purulento evadente, & foras procedente, ita securissimè homo superstes evaserit, & abscessus absque dolore celerrimè sedabitur. *Ibid.*

NOTÆ PERICULI.

Si neque sputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet sedimentum, periculum est, ne claudicet æger, aut ne res multum negotii sit exhibitura. *Coac.* 306. *Prænot.* 119.

Si abscessus intrò recurrant, perseverante febre, neque prodeunte sputo, periculum aut mortis, aut delirii imminet. *Coac.* 396. *Prænot.* 116.

ABSCCESSUS AD GINGIVAS.

Moderatus capitis dolor, cum inexhausta siti, aut sudore febrem non solvente, gingivarum abscessus, aut circa aures tubercula denuntiat, nisi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Dentis sideratio abscessum ad gingivas enatum solvit. *Coac.* 236.

ABSCCESSUS AD HYPOCHONDRIA.

Quæ quidem suppurationes foràs vertuntur, optimæ sunt, ubi parvæ sunt, & quàm maximè foràs feruntur, & in acutum tendunt. *Prænot.* 38.

Pessimæ verò, quæ magnæ sunt, & latæ, minimèque in mucronem attolluntur. *Prænot.* 39.

At quæ intro rumpuntur, optimæ, ubi nihil cum externa sede communicant, in sese contrahuntur, nullo dolore afficiunt, totaque regio externa unius coloris apparet. *Prænot.* 40.

ABSCCESSUS IN LATERE.

Si in latere tuberculum nascatur, & suppuratus fiat, hæc patitur: Rigor tenet, & febris, & tussis sicca, per multos dies; & dolet latus, & ad mammam, & ad

ad claviculam, & ad scapulas, dolor impetum facit.
De Int. affect. X. 1. ad 5.

ABSCCESSUS OSSIS.

A sphacelo, abscessus ossis. *Aph. VII. 77.*

ABSTINENTIA.

Pituitosi supernis partibus, cibi præter morem abstinentiam, omnino facilius ferunt. *De Vict. acut. XVII. 7.*

ACUTI, vid. MORBI.

ÆSTAS, vid. ANNI TEMPUS.

Æ T A S.

NOTÆ VARIÆ.

Ætates septem: infantis ad annos 7. pueri ad 14. adolescentis ad 21. juvenis ad 28. viri ad 49. senioris ad 56. senis ad vitæ extremum. *De Ætat. II.*

Morborum alii ad alia tempora, benè aut malè se habent: & ætates quædam ad tempora, & regiones, & victus. *Aph. III. 3.*

Secundum tempora autem, vere quidem, & primâ æstate, pueri, & his ætate proximi, optimè degunt, & maximè sani sunt. Æstate verò, & autumno ad aliquam quidem partem, senes. Reliquo autem autumno, & hyeme, qui medii sunt ætate. *Aph. III. 18.*

Morbi ante pubertatem non metuendi sunt: Peripneumonia, pleuritis, podagra, nephritis, varix in tibia, fluor sanguineus, cancer non innatus, albicans vitiligo, defluxio in medullam spinalem, hæmorrhoids, chordapsus non à natura insitus. *Coac. 512.*

Ætas ab anno 14. ad 42. omnis generis morborum ferax est. *Coac. 512.*

Ab anno ætatis 42. ad 63. neque strumæ fiunt, neque vesicæ calculus, nisi antea occupet, neque in spinalem medullam defluxio, neque renum morbus, nisi ex alia ætate sequatur, neque sanguinis per ora vena-

rum profluvium, neque fluor sanguineus, nisi prius adfuerit; atque hi morbi ad senectutem usque absunt. *Coac.* § 12.

MORBI INFANTUM recens NATORUM.

Aphthæ, vomitus, tusses, vigiliæ, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates. *Aph. III. 24. de Dentib. I. 3. II. 14.*

DENTIENTIUM.

Gingivarum pruritus, febres, convulsiones, alvi profluvia, & maxime ubi caninos dentes producant, & iis, qui inter pueros sunt crassissimi, & qui alvos duras habent. *Aph. III. 25.*

PUERORUM.

Tonillæ inflammatae, verticuli in occipitio introrsum extrusiones, asthmata, calculorum generationes, lumbrici rotundi, ascarides, verrucæ penfiles, satyriasmus, stranguriæ, strumæ, & alia tubercula, maximè verò supra dicta. *Aph. III. 26.*

Plurimæ quidem affectiones pueris judicantur, aliæ in 40. diebus: aliæ in 7. mensibus: aliæ in septem annis: aliæ ipsis ad pubertatem accedentibus. Quæ verò pueris permanferint, neque solutæ fuerint circa pubertatem, aut foeminis circa menstruorum eruptiones, perseverare solent. *Aph. III. 28.*

ADOLESCENTUM.

Multi ex præcedentibus, & febres diuturnæ magis, & sanguinis ex naribus fluxiones. *III. 27.*

JUVENUM.

Sanguinis spuitiones, tabes, febres acutæ, epilepsiæ, & alii morbi, maximè verò supra nominati. *Aph. III. 29.*

VIRORUM.

Asthmata, pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, phrenitides, febres ardentes, alvi profluvia diuturna, cholerae, dysentericiæ, lientericiæ, hæmorrhoides. *Aph. III. 30.*

SENUM

SENUM.

Spirandi difficultates, catarrhi tussiculosi, stranguriæ, dysuriæ, articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiæ, cachexiæ, pruritus totius corporis, vigiliæ, alvi & oculorum, & narium humiditates, visus hebetudines, glaucedines, auditus gravitates. *Aph. III. 31.*

ALIMENTA, vid. CIBUS.

ALVUS.

AD DIAGNOSIN.

VARIE NOTÆ.

Quibus, dum sunt juvenes, alvi sunt humidæ, iis senescentibus siccantur. Quibus verò, dum sunt juvenes, alvi sunt siccæ, his senescentibus humectantur. *Aphor. II. 20.*

Quicumque alvos habent humidas, dum quidem juvenes sunt, melius liberantur his, qui siccas habent. Ad senectutem verò, pejus liberantur: siccantur enim ut plurimum senescentibus. *Aph. II. 53.*

Alvi humiditates senibus infestæ. *Aph. III. 31.*

Quotidianæ constitutiones aquiloniæ alvos siccant. *Aph. III. 17.*

Quibus per febres, sanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV. 27.*

Virium exolutio dolorem solvens, alvum maximè humectam reddit. *Coac. 629.*

Alvus perturbata, sulfuginosa demittens, unà cum febre, non admodum sopore & torpore oppressos consequitur. *Coac. 641.*

Cutis corporis squallida, & plus æquo sicca, malè affectæ alvi index est. In his prærubræ carunculæ, purulentæ, ferè ex alvo prodeunt. *Coac. 625.*

Serpentia ulcera supra inguina ad laterum inanitatem, & pubem enata, malè affectam alvum denunciant. *Coac. 628.*

Æstuosæ dejectiones, & cum contentione procedentes, malè affectam alvum prænunciant. *Coac.* 643.

ALVI DEJECTIO IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem significat. *Aph.* IV. 83.

Quibus spumosæ egestionis in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph.* VII. 30.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Et urinæ, & alvi excrementa, & sudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore indicant. *Aph.* I. 12.

Alvi recrementum crassum fieri oportet, in judicationem eunte morbo. *Coac.* 601. *Prænot.* 61.

Alvi recrementa, quæ in spumosa, & sincera desinunt, omnibus quidem ingravescentis mali significationem præbent, convulsione verò tentatis, vel maximè. *Coac.* 613. *Prædict.* I. 50.

DEJECTIO MELIORIS NOTÆ.

Alvi recrementum optimum est molle, constans, aliquatenus fulvum, nec admodum graveolens, eoque tempore, quo per secundam valetudinem dejici solet, excretum, copia verò ingestis cibis respondens. *Coac.* 601. *Prænot.* 57.

Utile quoque, quod lumbricos teretes, ad judicationem exire cogit. *Coac.* 601. *Prænot.* 62.

Alvi recrementum purum succedens, febrem acutam solvit cum sudore. *Coac.* 649.

DETERIORIS NOTÆ.

In morbo diuturno appetitus prostratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph.* VII. 6.

In præcipitibus malis, spumans & circumbiliosum alvi recrementum, malo est. Malum quoque & exactè candicans. Adhuc verò deterius, farinæ molitæ instar,
&

& stercorosum. Præter hæc sopor malo est, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vasorum inanitio.

Coac. 602.

Alvi recrementum glutinosum, sincerum aut album, in vitio est. Vitiosum quoque, quod abunde fermentatum est, & aliquantulum pituitosum. Pravum etiam, cum ex his quæ densata feruntur, quod subsidet, aliquantulum livescit, purulentum ac biliosum est.

Coac. 604. Prædict. I. 100.

Tenue alvi excrementum, & spumans, in quo quod subsidet aqueum est, & ex pallido virescens, malo est: malum quoque purulentum. Nigrum etiam cruentum, malum, cum febre, atque aliàs. Vitiosum quoque varium, abundè coloratum alvi excrementum, eoque deterius, quo colore formidandum magis, præterquam in medicamenti potione. Tunc namque periculo vacat, copia non exuperans. Friabilis quoque mollis in febre alvi secessus, vitio est. Vitiosus quoque ficcus, qui facile dissolvitur, nec cohæret, decolor, idque præcipuè, si alvum humectet: lethalis verò, si nigra antea prodierint. *Coac. 608.*

Liquidum alvi recrementum, & brevibus intervallis cumulatam, malo est. Partim namque vitium, & insomniam, partim verò exolutionem pariet. *Coac. 609.*

Perliquidum, & aliquantulum friabile alvi recrementum, cum summi totius corporis perfrigeratione, non sine febre, vitiosum est. Rigores præterea vesicam, & alvum corripunt. Valde verò aquosa dejectio, in præcipitibus malis non desinens, malo est; atque eo magis, si fitis vacuitatem fecerit. *Coac. 610. Prædict. I. 116.*

Alvi recrementa, quæ perliquida, ac rursus consistantia, sincera, stercoracea, morbi longitudinem denunciant.

Coac. 613.

Stercoracea alvi egestio, cum tensione, alvum malè affectam denunciat. Pituitosa verò repente, cum oris ventriculi dolore, intestinorum difficultatem, & fortasse etiam lumborum dolorem. In talibus alvus cir-

cumtenfa, ex neceffitate liquida demittens, celeriter intumefcens, quandam convulfionis fignificationem præ fe fert. In iis novus fubinde rigor, periculum creat. *Coac.* 617.

In humecta alvo, perfrigeratio cum fudore, vitiofa. *Coac.* 647.

LETHALIS.

Exitialis eft dejectio pinguis, & nigra, ac livida, cum odoris gravitate; itemque biliofa, fimile quiddam lentium, aut cicerum lomento continens; aut veluti benè florulentos fanguinis grumos, & infantium egeftionem odore referens, ac varia, eademque diu perfeverans. Talis etiam fuerit cruenta, ftrigmentofa, biliofa, nigra, & fimul, & per vices excreta. *Coac.* 631.

Exitialis quoque dejectio, quæcunque prodeundo fenfum ægri fallit. *Coac.* 631.

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, biliofis, cibum averfantibus, copiofus fudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac.* 638.

Humefcente alvo, fanguis ex gingivis effluens, lethalis. *Coac.* 648.

ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ABSCESSUM ad ARTICULOS.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem pauca funt, temporis progreflu alvus quidem reficcatur, urina verò tenuis abundat, his abfcessus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

DELIRIUM.

Alvi recrementum prærubrum, in febre, delirium denunciat. *Coac.* 613.

HYDROPEM.

Biliofis alvus perturbata, exigua reddens, genituræ fimilia, & mucofa, doloremque ad imum ventrem inferentia, urinæ quoque non facile prodeuntes, ad hydropem tendunt ex hujusmodi cafibus. *Coac.* 455. 644.

ICTERUM.

Frequentes, & ex parvis intervallis desidendi labores, aliquantulum glutinosa excernentes, cum paucis stercoraceis, præcordiorum, & lateris dolore, morbum regium prænunciant. *Coac.* 621.

MANIAM.

Quibus faciei incendium, & intensus rubor solvitur, & graveolens est alvi egestio, redundans & subrubra, in his infantiæ metus est. *Coac.* 624.

ALVI DEJECTIO ALBA.

AD PROGNOsin.

DETERIORIS NOTÆ.

In gravibus malis, & biliosis, exactè candicantes, spumantes, & circumbiliofæ egestiones, malo sunt. *Prædict.* I. 53. 117. *Coac.* 602.

Exactè candicans alvi recrementum in febre, nullam bonam judicationem denunciat. *Coac.* 615.

Alvi recrementum candicans, stercorosum, in morbo regio molestiam exhibet: ac liquidum etiam, ubi referit, ruborem adeptum. *Coac.* 613.

In phrenitide albicans dejectio, ac torpor, malum denunciat. His succedens rigor pessimus. *Coac.* 91. *Prædict.* I. 13.

LETHALIS.

Candidum & liquidum excrementum, cum alvi tumore, lethale. *Coac.* 611.

ALVI DEJECTIO BILIOSA.

AD DIAGNOSIN.

Contractum labrum biliosæ alvi perruptionem denunciat. *Coac.* 240.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Biliosus alvi fluxus, & qualis in intestinorum difficultate

te fieri assolet, die 7. 9. aut 14. contingens, à febris vindicat. *Coac.* 152.

Biliosas alvi dejectiones surditas, & surditatem biliosa alvi dejectio sedat. *Coac.* 627. *Aph.* IV. 28. 60.

DETERIORIS NOTÆ.

In biliosis & sinceris dejectionibus, spumosa efflorescentia malo est, iis præsertim, quos antea lumborum dolor, ac desipientia vexavit. *Prædict.* I. 21.

Quibus, prodeunte egestione alvi biliosa, ad pectus morsus, ac amaritudo sentitur, ii malè habere judicantur. *Coac.* 43.

Alvi recrementa mala, quæcunque varia, & quæ bile abunde sunt saturata. *Coac.* 612.

ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ICTERUM.

Spumans, & bile obductum alvi recrementum, vitio est. Quin & inde morbus regius contrahitur. *Coac.* 606.

PAROTIDES.

Glutinosa, biliosa dejectiones, magis quodammodo abscessus juxta aures excitant. *Coac.* 622.

In biliosa alvo, molli, stercoracea egerente, apparentes æstus tumorem ad aures excitant. *Coac.* 626.

AD THERAPIAM.

Quibus dejectiones biliosæ, & qui in acutis sunt febribus, his lac alienum est. *Aph.* V. 64.

ALVI DEJECTIO NIGRA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Pectoris dolor cum febre, & alvus perturbata, cum torpore, nigras dejectiones præ se fert. *Coac.* 274.

In suppuratis surditas suborta, & sanguinolenta dejectio secuta. *Coac.* 420.

Pruritus omnibus nigrorum secessum denunciant, & grumos vomitione refusos. Tremulæ etiam affectiones, cum morsu, ac capitis dolore, nigras dejectiones

nes'prædicunt. Tales verò præcedit vomitus, & ubi vomuerint, talia multa præterea revelluntur. *Coac.* 636.

Quibus cum alvi perturbatione, sub judicationem morbus ingravescit, iis nigra per alvum prodeunt. *Coac.* 637.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus nigra per alvum secedunt, ii tenuibus & frigidis sudoribus diffluunt. *Coac.* 618. 633.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Tenues nigrorum dejectiones, horrorem inducentes, in talibus meliores. Tales præcipuè juvant ætatem, quæ vigorem antecedit. *Coac.* 635.

DETERIORIS NOTÆ.

Dejectiones nigræ, qualis sanguis niger, sponte prodeunt, & cum febre, & sine febre, pessimæ. Et quanto colores dejectionum plures fuerint pejores, eò deterius: cum purgante verò melius. Et quanto colores plures, non mali sunt. *Aph.* IV. 21. *Coac.* 612.

Ubi alvus modicè intercepta, nigra, stercoreibus caprarum similia, nec nisi coacta demittit, hoc casu nasus erumpens, malo est. *Coac.* 603.

LETHALIS.

Morbis quibusvis incipientibus, si bilis atra vel sursum, vel deorsum prodierit, lethale. *Aph.* IV. 22.

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis sanguis niger, prodierit, postridie moriuntur. *Aph.* IV. 23.

Quibus præcordia inflammatione tentantur, & pus colligunt, iis sub mortem nigra dejiciuntur. *Coac.* 288.

Ex signis autem, nigra alvi egestio, mortem significat.

De Vict. acut. XLVIII. 1.

Egestio nigra, post surditatem pus intrò colligentibus subortam, & sanguinolentam dejectionem. *Coac.* 420.

PAROTIDES PRÆSAGIENS.

Alvo stercora nigra demittente, si sopor appareat, tubercula ad aures excitat. *Prædict. I. 166.*

ALVI DEJECTIO SANGUINEA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Qui in febribus tertianis ingravescent dolores, tertianarum naturam assumunt, & sanguinis grumos per secessum egerunt. *Coac. 123.*

Ex præcordiorum doloribus, alvus aliquantum viscida paulatim transmittens, stercoracea pauca effundit, ac fortassis sanguinem profundit. *Coac. 293.*

Surditas pus intrò colligentibus suborta, sanguinolentam dejectionem denunciat. *Coac. 420.*

Lumborum dolores sanguinis profluvium excitant. *Coac. 306.*

Frequentes, & ex parvis intervallis desidendi labores, aliquantulum glutinosa excernentes, cum paucis stercoraceis, præcordiorum & lateris dolore, morbum regium prænunciant. Animadvertendum autem, num ex istorum suppressione, ii cum virore palleant. Eos verò etiam existimo sanguinem profundere. Hos quoque lumborum dolores affligunt, & his sanguinem profundentibus, sanguis splendidus prodit. *Coac. 621.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Sanguis niger subtùs fecedens, bonum. *Aph. IV. 25.*

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ sunt circa umbilicum, partium conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur: secus autem, moriuntur. *Coac. 295.*

DETERIORIS NOTÆ.

Alvi excrementum nigrum, cruentum, malum, cum febre, atque aliàs. *Coac. 608. Aph. IV. 21.*

Sanguis splendidus alvo per secessum rejectus, malo est, præsertimque si dolor aliquis adsit. *Coac.* 605.

A sanguinis eruptione, nigrorum per alvum egestio, malo est. Quin & prærubræ, ac æruginosæ dejectiones, damno sunt. *Coac.* 330.

In medicamentorum purgantium usu, & circumfluo humorum affluxu, sanguis tenuis frequenter eliquatus, vitio est. *Coac.* 639.

LETHALIS.

In præcipiti malo, quæ post sanguinis eruptiones, & nigrorum per alvum refluxiones, surditas obvenit, malum denunciat. In his sanguinis egestio perniciem affert: surditas autem solvit. *Coac.* 331.

Lethale verò est etiam, multum sanguinem grumosum ex alvo effluere. *Coac.* 611.

Post lumborum dolores, & sanguinis splendidi egestionem, cum sopore, & capitis dolore, subinde incallescere, perniciem denunciat. *Coac.* 621.

Vitiosæ etiam sunt prærubræ dejectiones, æruginosæ, 4. die apparentes, ac ejusmodi sanguinis profluvia soporem inducunt. In his casibus ex convulsione moriuntur, nigris ante prodeuntibus. *Coac.* 632. 330.

ALVI FLUXUS. DIARRHOEA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas dentitionis infantum. *Aph.* III. 25.

Ætas senilis. *Aph.* III. 31.

Anni tempus æstivum. *Aph.* III. 21.

Tempestas pluviosa. *Aph.* III. 16.

Balbi ab alvi profluvio maximè corripuntur longo. *Aph.* VI. 32.

Quæ circa sedem cum dolore suppurant, alvum conturbant. *Coac.* 630.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Hypochondria elevata, murmurantia, cum dolore lumborum

borum superveniente, in febribus, nisi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. *Aph. IV. 73.*

Ructus, flatus, ventris sonitus, cum inflatione. *Coac. 142.*

Urina diluta, aut arenidâ & facile dissolubili asperitate returbata, liquidam fore alvum denunciat. *Coac. 583.*

Lingua tremula nonnullis prorupturæ alvi significationem præbet. *Coac. 645.*

NOTA FONTIS.

Quibus spumosæ egestiones in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph. VII. 30.*

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Convulsiones derepente ortas, febris solvit, ac alvi fluxus. *Coac. 358.*

Ex capitis dolore, interdum liberat somnus, ac alvi fluxus. *Coac. 172.*

Si à leucophlegmatia detento, vehemens diarrhoea superveniat, morbum solvit. *Aph. VII. 29. Coac. 457. 482.*

Ophthalmia laborantem ab alvi profluvio corripit, bonum. *Aph. VI. 17. Coac. 224. De Judicat. 83.*

Quibus in febre aures obsurduerint, his sanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit. *Aph. IV. 60. Coac. 210.*

Alvi fluxus interdum solvit, præcordiorum, aut crurum, & inferiorum partium dolorem, derepente absque febre natum. *Coac. 294.*

Alvus perturbata, cum frequenti desidendi labore, maxillas intendit, rubores etiam faciei solvit. *Coac. 616.*

In alvi profluviis mutationes excrementorum juvant, nisi in prava mutantur. *Aph. II. 14.*

Qui alvi profluvio diutius cum tussi detinentur, non liberantur, nisi dolores vehementes ad pedes contigerint. *De Judicat. 77.*

DETERIORIS NOTÆ.

Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum. *Aph. VIII. 5.*
Prærubrum in alvi proluvie excrementum, vitio est.

Vitiosum etiam, admodum ex viridi pallescens, aut albicans, aut spumans, aut aquosum. Item malum est, quod exiguum, glutinosum, læve, & ex viridi subpallidum. Pessima quoque dejectio liquida, in sopore & torpore detentis. *Coac.* 611.

LETHALIS.

Alvus in febre ardente affatim prorumpens, mortis periculum adfert. *Coac.* 129.

Quibus tabe laborantibus, capilli de capite defluunt, hi alvi fluxu superveniente moriuntur. *Aph.* V. 12.

A tabe detento, alvi profluvium superveniens, lethale. *Aph.* V. 14.

In iis qui longo tempore consumpti sunt, temerariæ & quæ præter rationem fiunt, alvi exolutiones, unâ cum vocis defectione tremulâ, perniciem denunciant. *Coac.* 634. 258.

INSANIAM PORTENDENS.

Ubi alvus humecta est, ægri lassitudine, capitis dolore, siti, insomniâ torquentur, in prærubro colore liberatis, insaniam metuere oportet, si spirandi difficultas adfuerit. Quos etiam ex virore pallescentes facilis spiratio juvat, alvo subinde prorumpente. *Coac.* 642.

AMAUROSIS, vid. COECITAS.

ANGINA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus anni vernale, & autumnale. *Aph.* III. 20. 22.

Constitutio pluviosa. *Aph.* III. 16.

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

Ab angina detento, tumorem fieri in collo, bonum: foràs enim morbus vertitur. *Aph.* VI. 37.

Ab angina detento, tumor & rubor in pectore superveniens, bonum: foràs enim vertitur morbus. *Aph.* VII. 49.

Securius est, tumorem & ruborem ad externa conver-
ti. *Prænot.* 136.

Securitatis indicium est, ruborem & abscessus ad exter-
nas quam maximè partes vergere. *Coac.* 365.

Præcipuè autem malum prorogatur, quibus non solum
fauces, sed cervicem quoque, & pectus unà rubor
occupat. Maximè verò potest inde secunda valetu-
do contingere, si rubores ad interna minimè rever-
tantur. *Coac.* 365. *Prænot.* 134.

Erysipelas foris extare, utile. *Coac.* 366.

In angina laborantibus, absque ulla significatione gra-
cilescentibus faucibus, dolor intensus ad pectus, aut
ad alvum progressus, purulentas dejectiones facit. A-
lioqui autem tale quid solutionem præ se fert. *Coac.* 375.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

Quæ tumorem, ac ruborem in collo capiunt, in re-
liquis quidem eodem modo se habent, verum diu-
turniores sunt. *Coac.* 364.

Diuturni sunt, qui ad crura progrediuntur dolores, æ-
gréque ad pus deducuntur. *Coac.* 376.

NOTÆ PERICULI.

In angina laborantibus subarida sputa, gracilescentibus
faucibus, malum prænunciant. *Coac.* 369.

In angina, absque ulla significatione redundantes in ca-
put dolores, cum febre, periculum indicant. *Coac.* 372.

In angina, quæcunque conspicuum dolorem non pro-
dunt, periculi plena sunt. *Coac.* 376.

Sputa ex angina viscida, crassa, exalbida, vi educta,
malum denunciant: omnisque ejusmodi maturatio ma-
la est. *Coac.* 377.

NOTÆ LETHALES.

Anginæ, in quibus neque in collo, neque in faucibus
quicquam apparet, sed quæ vehementem suffocatio-
nem, ac spirandi difficultatem adferunt, eodem,
aut tertio die necant. *Coac.* 363. eodem die, & 2.
& 3. & 4. strangulant. *Prænot.* 132.

Quibus anginam effugientibus, ad pulmonem vertitur, 7 diebus moriuntur. Si verò hos effugerint, suppurati fiunt. *Aph. V. 10.* nisi pituitosa fursum educantur. *Coac. 367.*

Quod si rubores evanescant, neque in exteriores partes conversum sit tuberculum, neque pus facile, & sine dolore excreetur, aut neque ista diebus judicatoriis contingant, perniciem denunciant. *Coac. 365. Praenot. 135.*

rysipelas intrò vergere, lethale. Cujus quidem rei indicium est, cum rubore evanescente pectus gravatur, & ægrius spiritum trahit æger. *Coac. 366.*

Quibus in vehementi pulsatione stercus derepentè dejicitur, lethale. *Coac. 368.*

Anginis, linguæ tumores absque ulla significatione evanescentes, periculum denunciant. Quin etiam dolores citra evidentem causam disparentes, perniciem ostentant. *Coac. 370.*

Angina laborantes, nisi celeriter cocta expuant, perniciosè habent. *Coac. 371.*

In angina, absque ulla significatione delati ad crura dolores, cum febre, perniciosi. *Coac. 373.*

In angina laborantibus, citra judicationem præcordii dolor, cum impotentia & torpore obveniens, latenter necat, etsi moderatè admodum habere videantur. *Coac. 374.*

Post sputa prava, multa deorsum purgatio, levis fiderationis modo, mortem adfert. *Coac. 377.*

Sputa ex angina subarida, crebra, per tussim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. Atque ea quæ inter potandum per tussim rejiciuntur, quæque difficulter deglutiuntur, malum portendunt. *Coac. 378.*

AD THERAPIAM.

Auxilia: Venæsectio in brachiis, & sub lingua, eclegmata, gargarismi, tonsura capitis, ceratum collo & capiti circumpositum, lana obvoluta, fofus cum spongiis

giis mollibus ex aqua calidâ expressis, potus ex aqua
& mulsâ non frigidâ; tandem succus ptisanæ, quam
~~jam ex~~ judicatione in tuto fuerit. *De Vict. acut. XXXIX.*
8. ad 16.

Anginam & ophthalmiam venæsectio solvit. *Epid. VII.*

ANIMUS, vid. MENS.

ANIMI DELIQUIUM, vid. LIPOTHYMIA.

ANNI TEMPUS.

IN GENERE.

Mutationes anni temporum maximè pariunt morbos; &
in ipsis temporibus magnæ mutationes, aut frigoris,
aut caloris, & alia pro ratione eodem modo. *Aph. III. 1.*

Naturarum aliæ quidem ad æstatem, aliæ verò ad hye-
mem, benè aut malè sunt constitutæ. *Aph. III. 2.*

Morborum alii ad alia tempora, benè aut malè se ha-
bent; & ætates quædam ad tempora, & regiones,
& victus. *Aph. III. 3.*

In temporibus, quando eadem die modò calor, modò
frigus fit, autumnales morbos expectare oportet. *Aph.*
III. 4.

In constantibus temporibus, si tempestivè tempestitiva red-
dantur, constantes, & judicatu faciles fiunt morbi; in
inconstantibus autem, inconstantes, & difficiles judi-
catu. *Aph. III. 8.*

Morbi omnes quidem, in omnibus temporibus fiunt:
nonnulli verò in quibusdam ipsorum magis & fiunt
& exacerbantur. *Aph. III. 19.*

TEMPUS VERNALE, ejusque MORBI.

Ver saluberrimum, & minimè exitiale. *Aph. III. 9.*

Vere quidem insanix, & melancholix, & epilepsix, &
sanguinis fluxiones, & anginæ, & gravedines, & rau-
cedines, & tusses, & lepræ, & impetigines, & viti-
ligines, & pustulæ ulcerosæ plurimæ, & tubercula
& articulorum dolores. *Aph. III. 20.*

TEMPUS ÆSTIVUM.

Estate verò & vernalium nonnulli, & febres continuæ, & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quartanæ, & vomitus, & alvi fluxus, & ophthalmiæ, & aurium dolores, & oris exulcerationes, & pudendorum putredines, & sudamina. *Aph. III. 21.*

TEMPUS AUTUMNALE.

In autumno morbi acutissimi, & perniciosissimi omnino, *Aph. III. 9.*

Autumnus tabidis malus. *Aph. III. 10.*

In autumno autem & multi ex æstivis, & febres quartanæ, & erroneæ, & lienes, & hydropes, & tabes, & urinæ stillicidia, & lienteria, & dysenteria, & coxæ dolores, & angina, & asthmata, & volvuli, & epilepsia, & infania, & melancholia. *Aph. III. 22.*

TEMPUS HYEMALE.

In hyeme verò pleuritides, peripneumonia, lethargi, gravedines, raucedines, tusses, dolores pectorum, & laterum, & lumborum, & capitis dolores, vertiginos, apoplexia. *Aph. III. 23.*

ANNI AC COELI CONSTITUTIO VARIA.

SICCA.

Ex anni constitutionibus, in universum quidem siccitates pluviosis sunt salubriores, & minus lethales. *Aph. III. 15.*

In siccitatibus, tabidi, ophthalmiæ, arthritides, stranguria, & dysenteria. *Aph. III. 16.*

In siccitatibus febres acutæ fiunt, & siquidem annus pro majori parte talis fuerit, qualem fecit constitutionem, ut plurimum etiam tales morbos expectare oportet. *Aph. III. 7.*

PLUVIOSA.

Morbi in pluviosis plerumque fiunt, & febres longæ, & alvi fluxiones, & putredines, & epileptici, & apoplectici, & angina. *Aph. III. 16.*

AQUI.

AQUILONIA.

Si aquilonium fuerit anni tempus, tusses, fauces asperæ, alvi duræ, urinæ difficultates, horrores, dolores costarum, & pectorum expectandi. *Aphor. III. 5.*

Quotidianæ constitutiones aquiloniæ, corpora compingunt, & robusta, & facile mobilia, & benè colorata, & melius audientia faciunt; & alvos siccant, & oculos mordent, & dolorem circa thoracem, si quis præexistat, majorem faciunt. *Aph. III. 17.*

AUSTRINA.

Austri auditum gravantes, caliginosi, caput gravantes, segnes, dissolventes. *Aph. III. 5.*

Quotidianæ constitutiones austrinæ, corpora dissolvunt, & humectant; & auditus graves, & capitis gravitates faciunt, & vertigines in oculis, & corporibus motum difficilem, & alvos humectant. *Aph. III. 17.*

CONSTITUTIO VARIA SUCCESSIVA.

De temporibus, siquidem hyems sicca & aquilonia fuerit, ver autem pluviosum, & austrinum, æstate necesse est febres acutas fieri, & ophthalmias, & dysenterias, maximè autem mulieribus, & viris natura humidis. *Aph. III. 11.*

Si verò hyems austrina, & pluviosa, & tranquilla sit, ver autem ficcum & aquilonium, mulieres quidem, quibus partus in ver incidit, ex omni occasione abortiunt: quæ verò pepererint, infirmos & morbosos pariunt pueros, ita ut vel statim illi pereant, vel tenues & morbosivi vivant. Cæteris verò mortalibus dysenterix, & ophthalmix siccx fiunt: senioribus autem catarrhi brevi perimentes. *Aph. III. 12.*

Si verò æstas sicca & aquilonia fiat, autumnus autem pluviosus, & austrinus, capitis dolores ad hyemem fiunt, & tusses, & raucedines, & gravedines: quibusdam verò etiam tabes. *Aph. III. 13.*

Si verò aquilonius, & sine pluviis autumnus fuerit, iis quidem qui natura sunt humidis, & mulieribus, com-

modus erit : reliquis verò erunt ophthalmiæ siccae ,
& febres acutæ , & gravedines diuturnæ : nonnullis
verò etiam melancholiæ. *Aph. III. 14.*

ANOREXIA.

AD PROGNOSIN.

Ut plurimum omnes qui malè habent , circa principia
quidem benè comedentes , & nihil proficientes , ad
finem rursus cibum non appetunt. Qui verò circa ini-
tia quidem cibum omnino non appetunt , postea au-
tem benè appetunt , melius liberantur. *Aph. II. 32.*

In morbo diuturno appetitus prostratus , & meracæ de-
jectiones , malum. *Aph. VII. 6.*

In longis dysenteriis appetitus prostratus , malum : &
cum febre , pejus. *Aph. VI. 3.*

AD THERAPIAM.

Non febricitanti , appetitus dejectus , & oris ventriculi
morsus , & tenebricosa vertigo , & os amarescens ,
sursum purgante opus esse , indicat. *Aph. IV. 17.*

ANXIETAS.

AD PROGNOSIN.

MALA.

Qui in diebus judicatoriis , cum angore , aut inconti-
nenti corporis jactatione , absque sudore perfrigeran-
tur , atque omnino qui sine sudore perfrigerantur ci-
tra judicationem , malè habent. *Coac. 38.*

Qui anxie se jactantes , citra vomitum exacerbantur , malè
habent. *Prædict. I. 76.*

LETHALIS.

Anxietate vexatis præcordiis , oborta ad aures tubercula,
mortem adferunt. *Coac. 302.*

ABSCESSUM ad AURES PRÆSAGIENS.

Angor , & pervigilium. *Coac. 563.*

ABSCÉSSUM LACHRYMOSUM ad OCULOS.

Anxietas cum alvi turbulenta suppressione, & velut cucurbituram puncturis celeriter in cutem erumpentibus.

Coac. 564.

AD THERAPIAM.

Anxietatem, oscitationem, horrorem, vinum par pari aquâ potum, solvit. Aph. VII. 56.

APHTHÆ.

Parvis & recens natis pueris infestæ. Aph. III. 24.

APOPLEXIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. Aph. III. 31.

Ætas ab anno 40. ad 60. Aph. VI. 57.

Tempus hyemale. Aph. III. 23.

Tempestatas pluviosa. Aph. III. 16.

NOTÆ ANTECEDENTES.

In morbis melancholicis periculosi humorum decubitus. Aph. VI. 56.

Torpores, & stupores, præter consuetudinem evenientes, adfuturam fiderationem denunciant. Coac. 476.

Impotentia ex vulnere accidens, nisi febre citra rigorem oborta sani evadant. Coac. 477.

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

In fideratis succedentes hæmorrhoides, utiles. Coac. 478.

In fideratis, si febris accedat, solutio contingit. Coac. 479.

NOTÆ PERICULI.

In fideratis refrigerationes, & torpores, malum denunciant. Coac. 478.

NOTÆ LETHALES.

Solvere apoplexiam, vehementem quidem, impossibile: debilem verò, non facile. Aph. II. 42.

Quibus fanis dolores derepente fiunt in capite, & statim muti fiunt, ac stertunt, in 7. diebus pereunt, nisi febris apprehenderit. *Aph. VI. 51.*

AD THERAPIAM.

Qui derepente sine febre voce deficiunt, iis venam secare oportet. *Epid. II. V. 21.*

APPETENTIA CIBI.

A morbo bellè comedenti nihil proficere corpus, malum est. *Aph. II. 31.*

A Q U A.

EJUS QUALITATES.

Aqua, quæ citò calefit, & citò refrigeratur, levissima. *Aph. V. 26.*

Aquæ pluviales, levissimæ & dulcissimæ, tenuissimæ ac limpidissimæ sunt. *De Aër. aq. & loc. XVII.*

Aquæ optimæ sunt, quæ ex sublimibus locis, ac terreis collibus fluunt, maximè ad solis ortum, præsertim æstivum scaturientes. *Ibid. XIV.*

Aquæ optimæ sunt, quæ fontes suos ad orientes habent; 2. quæ inter æstivos solis exortus, ac occasus emergunt; 3. quæ inter occasus æstivos, ac hybernos scaturiunt; 4. pessimæ, quæ ad austrum, & quæ inter æstivum ortum, & occasum. *Ibid. XIV. XV.*

Aquæ ex nive, & glacie productæ, omnes malæ sunt. *Ibid. XX.*

Aquæ palustres, stabiles, & lacustres, pravæ sunt. *Ibid. X.*

EJUS USUS.

Aquæ plurimam partem conferunt ad sanitatem. *Ibid. X.*

Aquæ falsæ, crudæ, & duræ, non omnibus bonæ; nonnullis tamen naturis, & morbis conveniunt. *Ibid. XIV.*

Quorum ventres duri sunt, his aquæ dulcissimæ, levissimæ, & limpidissimæ conferunt. *Ibid. XV.*

Quorum ventres molles, humidi, & pituitosi sunt, his aquæ durissimæ, crudissimæ, ac subsalsæ conveniunt.

De Aër. aq. & loc. XV.

AQUOSA ANTE PARTUM, vid. PARTUS.

AQUILO, vid. VENTUS.

A R S.

Vita brevis, ars longa. *Aph. I. 1.*

ARTHRITIS. PODAGRA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III. 20. VI. 55.*

Siccitates. *Aph. III. 16.*

Febres longæ. *Aph. IV. 44. 45. VII. 64. Conc. 118.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Urina crassa, albam subsidentiam habens, articulorum dolorem, aut tumorem denunciat. *Prædict. II. 35.*

NOTÆ VARIÆ.

Eunuchi non laborant podagra, neque calvi fiunt. *Aph. VI. 28.*

Puer non laborat podagra, ante veneris usum. *Aph. VI. 30.*

Mulier non laborat podagra, nisi menses ipsi defecerint. *Aph. VI. 29.*

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui podagræ morbi fiunt, hi sedata inflammatione in 40. diebus decedunt. *Aph. VI. 49.*

Morbis longus ac molestus est, sed non lethalis. *De Affect. XXXII.*

Podagra violentior est omnibus circa articulos morbis, diuturnissimus, ac ægrè cedens morbus. *Ibid.*

SANABILIS.

Juvenis, cui necdum circa articulos calli induruerunt, cui-

cuique victus ratio curæ est, ad laborem est impiger, alvumque habet vitæ instituto probè cedentem, is sane prudentem nactus medicum, sanus evadet. *Prædict. II. 54.*

II. 54.

INSANABILIS.

Qui in senectute tofos, aut callos in articulis induratos habent, aut laboriosè vitam tolerant, cum alvo sicca, ii sane omnes, (ut sentio) humanâ arte sanari nequeunt. His certe succedentes dysenteriaè optimè medentur, quin & quæcunque aliæ colliquationes infernæ eos valdè juvant. *Prædict. II. 53.*

AD THERAPIAM.

Tumores in articulis, & dolores absque ulcere, & podagricos, & convulsiones, horum plurima, frigida multa affusa, & levat, & attenuat, & dolorem solvit. Torpor enim modicus doloris solvendi vim habet. *Aph. V. 25.*

Arthritidi conducit adhibere, qua parte dolor hæret, frige-factoria, alvum subducere per clysteres, aut glandem subditam; Quum verò dolor intus fuerit, pharmacum infra purgans bibendum dare; & post hoc serum coctum, & asininum lac. *De Affect. XXXI.*

Podagræ eadem conveniunt, quæ morbo articulari. *Ibid. XXXII.*

ARTICULI.

Quibus ad articulos prærubræ pustulæ superficiales enatæ sunt, ac subinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubescunt, & pereunt. *Coac. 489.*

ARTICULORUM DOLOR, vid. ARTHRITIS.

ARTICULORUM ABSCESSUS, vid. ABSCESSUS.

A S T H M A.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas puerilis, virilis, senilis. *Aph. III. 26. 30. 31.*

Tempus autumnale. *Aph. III. 22.*

Ulcera faucium proserpentia, graviora, & magis acuta.

De Dentit. III. 17.

AD PROGNOSIN.

EJUS SOLUTIO.

Spinæ perversionem, & spirandi difficultatem, sanguinis fluxus liberat. *Coac. 311.*

NOTÆ LETHALES.

Qui gibbi ex asthma, aut tussi, fiunt ante pubertatem, moriuntur. *Aph. VI. 46.*

Desipientia cum difficultate spirandi, & sudore, lethalis est. Quinetiam cum difficultate spirandi, & singultu, mortem adfert. *Coac. 89.*

Cum spirandi difficultate arescentes, in tabe, cruda multa educentes, exitialiter habent. *Coac. 445.*

NOTÆ HYDROPIS SICCI FUTURI.

Spirationes quæ non nisi erectâ cervice ducuntur, hydropem ficcum faciunt. *Coac. 424.*

CONF. RESPIRATIO.

ATRA BILIS, vid. BILIS.

AUDITUS GRAVITAS. BARYCOIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*

Constitutio austrina. *Aph. III. 5. 17.*

AD PROGNOSIN.

Quibus in febre aures obsurduerint, his sanguis ex naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit. *Aph. IV. 60.*

In acuta febre aures obtusæ, vehementem insaniam portendunt. *Coac. 196.*

CONF. SURDITAS.

A U R E S.

Aurium humiditates, parvis & recens natis pueris infestæ. *Aph. III. 24.*

Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales. *Aph. VIII. 14.*

A U R I U M D O L O R.

AD DIAGNOSIN.

Ipsi tempus æstatis obnoxium. *Aph. III. 21.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Si pus album ex aure fluxerit, juniorem superfuturum spes est, siquidem aliud quoddam ei bonum signum supervenerit. *Prænot. 130.*

Si puris copia ex aure, & sanguis ex naribus effluat, aut aliud quoddam laudabile signum exstiterit. *Coac. 189.*

NOTÆ PERICULI, vel EXITII.

Auris dolor acutus, cum febre continua & vehementi, gravis: periculum enim delirii, & mortis ægro adfert. *Prænot. 130.*

Moriuntur autem ex hoc morbo, juniores quidem homines, 7. die, aut citius, senes verò multo tardius. Nam & febres, & deliria, minus eis suboriuntur, auresque eam ob causam suppuratio præoccupat. Verum his quidem ætatibus succedentes morbi reversiones, plurimos interficiunt: juniores verò, priusquam auris suppuret, intereunt. *Prænot. 130. Coac. 189.*

AD THERAPIAM.

Si auris doleat, lacte utendum. *Epid. II. V. 29.*

Ad auris dolorem cucurbitam affigito. *Epid. II. VI. 46.*

Si auris doleat, lana digito obvoluta oleum calidum instillato. *Epid. VI. V. 20.*

A U R I U M S O N I T U S, T I N N I T U S, M U R M U R.

AD DIAGNOSIN.

Qui lethargo, aut veterno conflictantur, (post varia symptomata superata) tandem mentis compotes facti, de ~~servicis~~ dolore conqueruntur, ac incertos sonitus per aures impetu ferri sentiunt. *Coac.* 139.

AD PROGNOsin.

NOTA LETHALIS.

In præcipitibus morbis, murmur edentes, ac tinnientes aures, mortem prænunciant. *Coac.* 193.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

HÆMORRHAGIÆ LIBERALIS.

Quibus lumborum dolor in caput recurfat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem sentiunt, aut aurium sonitus, ii liberaliter sanguinem profundunt. *Coac.* 308.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM cum MENTIS EXCESSU.

Aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitatis sensu, mentis excessum, ac sanguinis ex naribus profluvium prælagiunt. *Coac.* 131. 194.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM, aut MENSTRUORUM PROFLUVII.

Quæ caput concutiunt, & aurium sonitus excitant, sanguinem è naribus profundunt, aut mulieri menstrua deturbant, idque præsertim, si ad spinam ardor consequatur. *Coac.* 167.

APOPLEXIÆ, EPILEPSIÆ, aut OBLIVIONIS.

Capitis dolores, & aurium tinnitus, citra febrem, &c. *Coac.* 161.

AURIUM ABSCESSUS, vid. ABSCESSUS.

AURIUM TUBERCULA, vid. PAROTIDES.

AUSTER, vid. ANNI TEMPUS.

B A L B I.

Balbi ab alvi profluvio maximè corripiuntur longo. *Apb.* VI. 32.

Morbos habent balbus, aut calvus, aut gracili voce præditus, aut hirsutus, fortiter atrabilarios. *Epid. II. V. 6.*

Balbi celeri lingua præditi, atræ bilis humori obnoxii, biliosique sunt. *Epid. II. VI. 3.*

BALNEUM.

EJUS USUS.

Solvit oculorum dolores. *Aph. VI. 31. VII. 46.*

Aqua potabilis humectat, & frigefacit: falsum autem balneum calefacit ac ficcat. *De Diæt. II. XXXV. 2. 4.*

Calida balnea jejunum attenuant, ac frigefaciunt: à cibo accepto, eadem calefaciunt, ac humectant. *Ibid. 6. 7. 10.*

Balnea frigida, vacuo quidem corpore, præbent quandam caliditatem: ubi autem cibus ingestus est, ab humido existente detrahunt, & frigidum existens siccitate replent. *Ibid. 12. 13. 14. 15.*

Conveniunt magis peripneumoniis, quam febribus ardentibus. *De Viçt. acut. XXXII. 7.*

Dolorem lateris, & pectoris, ac dorsi, balneum lenit, & sputum maturum facit, ac educit; & facilem spirationem reddit, & lassitudinem eximit, articulos enim, & cutis superficiem mollit; sed & urinam ciet, & capitis gravitatem solvit, & nares humectat. *Ibid. 8. ad 13.*

EJUS NOXA.

Minimè tempestivum est, eos lavare, quibus alvus in morbis liquidior est; itemque eos, quibus plus justo adstricta est, & non prius subiit. Sed neque debilitatos lavare oportet, neque ex ciborum fastidio nauſeantes, aut vomentes, neque eos, qui biliosum eructant, neque eos, quibus sanguis ex naribus erumpit, nisi minus, quam pro occasione convenit, fluat. *Ibid. 17. ad 22.*

BILIS.

~~Ætate~~ & autumno viget. *De Nat. hum. XIV. 1. 5.*

BILIS ATRA.

AD DIAGNOSIN.

Autumno & plurima, & fortissima est. *Ibid. 13.*

Quæ cruda deorsum secedunt, ab atra sunt bile, si plura, major, si pauciora, minor est morbus. *Aph. VII. 68.*

AD PROGNOSIN.

Atra bilis inter omnes corporis humores, viscosissima est, & sedes diuturnissimas facit. *De Nat. hum. XXVIII. 8. 9.*

NOTÆ LETHALES.

Morbis quibusvis incipientibus, si bilis atra vel sursum, vel deorsum prodierit, lethale. *Aph. IV. 22.*

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis sanguis niger, prodierit, posttridie moriuntur. *Aph. IV. 23.*

Dysenteria, si ab atra bile inceperit, lethale. *Aph. IV. 24.*

Febrium initio, si atra bilis sursum, aut deorsum prodeat, lethale est. *Coac. 68.*

Ex quacunque causa malè affligente, quis atram bilem revomuerit, moritur qui vulnus habet. *De Loc. in hom. XLIV. 5.*

AD THERAPIAM.

Melancholicos uberius deorsum purgabis; eadem ratione contraria adhibens. *Aph. IV. 9.*

BUBONES.

In bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeræ. *Aph. IV. 55.*

CACHEXIA.

Ætas senilis ipsi obnoxia. *Aph. III. 31.*

CÆCITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

In morbis melancholicis periculosi humorum decubitus.

Aph. VI. 56.

Quibus cum lippitudine, capitis dolor accedit, & longo tempore perseverat, cæcitatæ metus impendit.

*Coac. 223.*In infantibus accedens convulsio, oculorum aciem retundit. *Coac. 485.*

AD PROGNOSIN.

Cæcitas febrem ardentem solvit. *De Judicat. 69.*

AD THERAPIAM.

Si cui oculi, dum sani sunt, visum corrumpunt, huic sectione, & insuper excoriatione in sinciput facta, os excindere, & aquam auferre oportet, sicque curare, & ita sani fiunt. *De Visu IV. 5. 9.*

CALCULUS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Derepente obortus renum dolor, cum urinæ suppressione, calculorum, aut urinæ crassæ mictionem indicat.

*Coac. 589.*Tremores senioribus in febre contingentes, ubi apparent, calculi fortasse per urinas excluduntur. *Coac. 590.*

NOTÆ CALCULI VESICÆ.

Quibus in urina, arenosa subsident, illis vesica calculo laborat. *Aph. IV. 79.*Calculo laborantes, eo corporis habitu ac positu constituti, ut ne in urinariam fistulam calculus illabatur, promptè urinam reddunt. *Coac. 472.*Mictio dolorifica, urina paulatim fluens, velut in stranguria, subcruenta, quandoque arenosa, lapides parvi aliquando ejecti. *De Morb. IV. XXIX. 2. & seqq.*

Uri-

Urinæ interceptio, cum dolore vehementi. *De Aër. aq. & loc. XXIII. 4.*

Calculi calculosi fricant, ac trahunt pudenda. *Ibid. 5.*

Urinam splendidissimam calculosi mingunt, ad similitudinem feri. *Ibid. 8.*

CALIDUM.

EJUS USUS.

Calidum, utile ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullæ. *Aph. V. 18.*

Calidum suppuratorium, non in omni ulcere, maximum signum ad securitatem, cutem emollit, attenuat, dolores sedat, rigores, convulsiones, tetanos mitigat, capitis verò gravitatem solvit: plurimum autem confert ossium fracturis, maxime denudatis: ex his quidem maximè, qui in capite ulcera habent, & quæ à frigore moriuntur, aut ulcerantur: & herpetibus exedentibus, fedi, pudendo, utero, vesicæ. His calidum quidem amicum, & decretorium: frigidum verò inimicum, & occidens. *Aph. V. 22.*

EJUS NOXA

Calidum, eo frequenter utentibus, has affert noxas: carnis effœmationem, nervorum impotentiam, mentis torporem, sanguinis eruptiones, animi deliquia: Hæc, quibus mors. *Aph. V. 16.*

CALOR CORPORIS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Quæ crescunt, plurimum habent calidi innati. *Aph. I. 14.*

Senibus paucus calor est. *Aph. I. 14.*

Ventres hyeme, & vere, natura sunt calidissimi, & somni longissimi. *Aph. I. 15.*

Qua corporis parte inest calor, aut frigus, ibi morbus est. *Aph. IV. 39.*

Quibus plurimus calor est, maximâ voce sunt præditi. *Epid. VI. IV. 43.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Optimum est, totum corpus æqualiter calidum esse, ac molle. *Prænot. 47. Coac. 492.*

Frequens coloris cum calore mutatio, bono est. *Coac. 125.*

DETERIORIS NOTÆ.

Ab ardoribus vehementibus convulsio, aut tetanus, malum. *Aph. VII. 13.*

AD THERAPIAM.

Multum & derepentè calefacere, periculofum. *Aph. II. 51.*

CALVI.

Qui calvi sunt, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum sunt calvi superveniunt varices, hi rursus capillati fiunt. *Aph. VI. 34.*

Eunuchi non calvi fiunt. *Aph. VI. 28.*

CANCER.

A ventris turbatione, aut à tussi, si cancer fiat, os amarescit. *Epid. II. VI. 42.*

Quibus occulti cancri fiunt, eos non curare melius est. Curati enim cito pereunt. Non curati verò longius tempus perdurant. *Aph. VI. 38.*

CAPILLI.

Eorum defluvium, cum sputo graviter olente, in tabe vexatis, lethale. *Aph. V. 11.*

Quibus tabe laborantibus capilli de capite defluunt, hi, alvi fluxu superveniente, moriuntur. *Aph. V. 12. Coac. 436.*

CAPUT.

Pituitæ fons est. *De Morb. IV. II. 7.*

Caput & Lien maximè sunt morbis obnoxia. *De Morb.*
IV. XIV. 1.

CAPITIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III. 23.*

Autumnus pluviosus, & austrinus, post æstatem siccam
 & aquiloniam. *Aph. III. 13.*

NOTÆ ANTECEDENTES, vel COMITANTES.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum,
 his capitis dolores aut adsunt, aut aderunt, *Aph. IV.*
70. Coac. 582.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Caput laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua,
 aut sanguis effluens per nares, aut per os, aut per
 aures, solvit morbum. *Aph. VI. 10. De Judicat. 81.*

Ex capitis dolore liberat pus è naribus effluens, aut
 sputa crassa, & inodora; liberat quoque & ulcerum
 eruptio, interdum verò & somnus, ac alvi fluxus,
Coac. 172.

Quibus capitis, & cervicis dolor, ac totius corporis im-
 potentia quædam cum tremore adest, ab his sangui-
 nis eruptio liberat, fortassisque ista tandem dissolvun-
 tur. Verum interim vesicæ intercipiuntur. *Coac. 170.*
Prædict. I. 152.

NOTÆ PERICULI.

Qui subinde inhorrescunt, ex capite laborantes, tenui-
 ter exsudantes, ii malignè habent. *Coac. 12.*

In angina absque ulla significatione redundantes in caput
 dolores, cum febre, periculum indicant. *Coac. 372.*

In utero gestantibus capitis dolores, qui cum sopore,
 gravitate, & convulsione fiunt, ut plurimum malo
 sunt. *Coac. 517. 534.*

NOTÆ LETHALES.

Incontinentis capitis dolor in febre acuta, cum gravibus aliis signis. *Coac.* 160. *Prænot.* 129.

Quæ in capitis dolore ante faciem feruntur, frustra venari, & festucas legere, & floccos de vestibulis evelere, & de pariete paleas detrahere. *Prænot.* 17.

Dolor capitis, cum virium exolutionibus ex rigore, vel etiam cruentis urinis. *Coac.* 22. 28.

Dolor capitis, cum vocis defectioibus, & rigore subinde accedente. *Coac.* 255.

Qui ex rigore perfrigent, cum capitis ac cervicis dolore, vocis defectioe, ac tenui sudore, ii, ubi vires resumpserint, ac sese velut recollegerint, moriuntur. *Coac.* 1.

Qui capite dolent, cum levi aliqua sordiditate, manuum tremore, cervicis dolore, nigricantes reddentes urinas, ac densas, ii, si nigra vomitione refuderint, perniciosè habere suspicandi sunt. *Coac.* 176.

In his, qui inter initia sopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac insomnia conflictantur, narium stillatio perniciem ostendit, tum verò vel maximè, si 4. die, aut inter initia contingat. Alvi quoque prærubra proluvies, malo est. *Coac.* 179.

Quibus sanis dolores derepentè fiunt in capite, & statim muti fiunt, ac stertunt, in 7. diebus pereunt, nisi febris apprehenderit. *Aph.* VI. 51.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS ad AURES.

Num dolor capitis, cum superiorum partium tenuibus sudoribus, rigore subinde novo, forte etiam alvi profluvio, aut aliquo sopore? *Coac.* 203.

Capitis dolor, cum præcordiorum contensione, sopore, & incontinenti corporis jactatione. *Coac.* 289.

ABSCESSUS GINGIVARUM, vel PAROTIDUM.

Moderatus capitis dolor, cum inexhausta siti, aut sudore

dore febrem non solvente, nisi alvus erumpat. *Coac.*
173.

CÆCITATIS.

Cum lippitudine dolor capitis accedens, & longo tempore perseverans. *Coac.* 223.

CONVULSIONIS.

Sudor tenuis per febres, cum capitis dolore, & alvo interceptâ. *Coac.* 154. 177.

Graves & acuti capitis dolores, cum torpore, & gravitatis sensu. *Coac.* 171. 174.

Faucium gracilium præfocantes dolores, ubi ex capitis dolore ortum duxerint. *Coac.* 262.

Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundantia, levis siderationis more, resolutionis sensum inducunt. *Coac.* 313.

Vesica intercepta, maximèque cum capitis dolore. *Coac.* 588.

CONVULSIONIS OPISTHOTONI.

Capitis dolor, cum alto stupore, delirio, alvi interceptione, intuitu ferociente, vultuque florido. *Coac.* 162.

HÆMORRHAGIÆ.

Capitis dolor, cum alto stupore, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM, aut PURIS EFFLUXUS, aut ABSCESSUS ad inferiores partes.

Capitis dolor vehemens, & continens, cum febre, si absque aliis lethalibus signis 20. dies superet. *Prænot.* 129. *Coac.* 160.

Quoad dolor recens fuerit, eodem modo sanguinis è naribus eruptionem, aut suppurationem expectare convenit, cum aliàs, tum si dolor circa tempora, & frontem affuerit. *Prænot.* 129.

Sanguinis eruptio magis expectanda venit in junioribus 35. annis: in senioribus verò suppuratio. *Prænot.* 129. *Coac.* 160.

INSANIÆ.

Vomitus virulenti, & æruginosi, in capitis doloribus, cum sorditate, & insomniâ. *Coac.* 169.

PHRENITIDIS.

In præcipiti morbo, capitis dolor, & præcordia revulsa, nisi sanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

Qui inter initia sopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac insomnia conflictantur, considerandi num phrenitici evadant? *Coac.* 179.

SIDERATIONIS, EPILEPSIÆ, vel OBLIVIONIS.

Qui capitis doloribus, & aurium tinnitibus citra febrem, aut tenebrosâ vertigine, & vocis tarditate, manuumque stupore tentantur. *Coac.* 161.

AD THERAPIAM.

Postica capitis parte dolenti, recta in fronte vena secta juvat. *Aph.* V. 68.

Lac dare capite dolentibus, malum. *Aph.* V. 64.

In capitis dolore ex crapula, vini meraci cotyla potuenda. *Epid.* II.

Doloris in capite gratia sanguinem de venis detrahito; si verò non sedetur, & diuturnus fit, perure venas, & sanus evadet. *De Loc. in hom.* XLIX. 10. 11.

Si caput purgaveris, magis affliges. *Ibid.*

Capitis dolores ab utero, Castoreum solvit. *Epid.* VII.

CAPITIS GRAVITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Austri. *Aph.* III. 5.

Quotidianæ constitutiones austrinæ. *Aph.* III. 17.

Suffitus aromatum. *Aph.* V. 28.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ HÆMORRHAGIÆ FUTURÆ.

Qui capite gravati, ad sinciput dolorem sentiunt, pervigilio torquentur, iis sanguinis eruptionem fore spes est,

est, tum verò præcipuè, si aliquis contensionis sensus ad cervicem pertingat. *Coac.* 168.

Qui farditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contensione vexantur, si oculorum acies perturbatur, in iis sanguinis è naribus fluxum sperare oportet. *Coac.* 195.

AD THERAPIAM.

Calido solvitur. *Aph. V. 22.*

CAPITIS VULNUS.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Optimum est, neque febrim, neque sanguinis eruptionem, neque inflammationem, neque dolorem accessisse, aut in principio tantum ad breve tempus. *Prædict.* II. 81.

NOTÆ PERICULI.

A plaga in caput, stupor, aut delirium, malum. *Aph. VII. 14.*

Os insigne denudatum, os medium desidens, os diffusum. At si ulceris osculum exiguum fuerit, ossis verò fissura longè pertingat, majus periculum subest. *Prædict.* II. 79.

Omnia magis terrent, ubi juxta futuram contingunt, & in summa capitis parte existunt. *Ibid.*

NOTÆ LETHALES.

Ex capitis vulneribus lethalissima sunt, quæ ad cerebrum pertingunt. *Prædict.* II. 79.

Febris in capitis vulnere, die 4. aut 7. aut 11. exorta, valde exitialis est. *Ibid.* 83.

CONF. CEREBRUM. CRANIUM.

CARTILAGO.

Dissecta neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI. 19. VII. 28. Coac.* 505.

CATARRHUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Etas senilis. *Aph. III. 31.*Tempus hyemale. *Aph. III. 23.*Ver ficcum & aquilonium, post hyemem austrinam, pluviiosam, & tranquillam. *Aph. III. 12.*

AD PROGNOSIN.

Destillationes in ventrem supernum, in 20. diebus suppurantur. *Aph. VII. 38.*Raucedines & gravedines in valde senibus non coquuntur. *Aph. II. 40.*Senioribus accidunt catarrhi brevi perimentes, si hyems austrina, & pluviiosa, & tranquilla, ver autem ficcum aquilonium fuerit. *Aph. III. 12.*

CATOCHUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quæ convulsionis in morem affligunt. *Coac. 104.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Altus stupor in ægris lassitudine conflictatis, & singultuosis. *Coac. 45.*

NOTÆ LETHALES.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, ac alto stupore. *Coac. 250.*

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

HÆMORRHAGIÆ.

Altus stupor, cum dolore capitis, & oculis prærubris. *Coac. 166.*

OPISTHOTONI.

Dolor capitis, cum alto stupore, delirio, alvi interceptione, ferociente intuitu, & vultu florido. *Coac. 162.*

PAROTIDUM.

Quæ convulsionis in morem affligunt, cum alto stupore. *Coac. 352.*

CEREBRUM.

Sedes & metropolis est frigidi, & glutinosi. *De Carr.*
 —IV. II.—

CEREBRI CONCUSSIO.

Quibus cerebrum concussum fuerit ab aliquâ causâ, necesse est eos statim mutos fieri. *Aph. VII. 58.*

Quibus concussum fuerit cerebrum, vel ex plaga doluerit, aut aliquo casu, his ilicò vox deficit, neque vident, neque audiunt, fereque intereunt. *Coac. 499.*

CEREBRI VULNUS.

Ejus perfectio lethalis. *Aph. VI. 18. Prædict. II. 79.*

Quibus percussum fuerit cerebrum, his necesse est febrem, & bilis vomitum supervenire. *Aph. VI. 50.*

Ex cerebri vulnere, febris ut plurimum, ac bilis vomitus succedit, & corporis resolutio, iique perniciosè habent. *Coac. 500.*

CEREBRI SPHACELUS.

Quibus cerebrum sphacelo fuerit affectum, in tribus diebus pereunt: si verò hos effugerint, sani fiunt. *Aph. VII. 50.*

Ubi cerebrum sideratione periclitatur, quidam 3. diebus, quidam etiam 7. moriuntur, quos si evaserint, servantur. Ex quorum numero pereunt, quibus per sectionem os disparatum fuerit. *Coac. 187.*

CONF. CAPUT, CRANIUM.

CERVIX. COLLUM.

Si à febre detento collum derepente inversum fuerit, & vix deglutire possit, tumore non existente, lethale. *Aph. IV. 35. VII. 58.*

Collum neque converti, neque devorare posse, plerumque lethale. *Coac. 278.*

CERVICIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

vehementes faucium dolores. *Coac.* 268.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

capitis & cervicis dolor, ac totius corporis impotentia quædam, cum tremore, si sanguinis eruptio accesserit. *Coac.* 170.

cervicis dolor ex rigore, cum lassitudinis sensu febricitantibus superveniens, & narium hæmorrhagiam præfagiens. *Coac.* 555.

DETERIORIS NOTÆ.

cervicis, cubitorumque dolores, convulsiones minantur; ex facie autem ad fauces ista procedunt. *Coac.* 270. *Prædict.* I. 114.

cervicis dolor in omni quidem febre, malum: in his verò pessimum, in quibus etiam vehementis insaniam metus est. *Coac.* 173. *Prædict.* I. 73.

LETHALIS.

Cervix dura, cum dolore, maxillarum connexione, jugularium venarum palpitatione vehementi, ac tendinam distensione. *Coac.* 261.

CERVICIS VERTEBRA.

Quibus spiritus retrahitur, & vox strangulabunda est, iis cervicis vertebra intrò defidet, & ad exitum velut ex convulsione quadam, respiratio ducitur. *Coac.* 266.

CHOLERA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Etas virilis. *Aph.* III. 30.

Tempus æstivum. *Epid.* VII. XL. 19.

Carnis esus, maximè suillæ crudioris; sepiæ, locustæ, gammari; ciceres, ervum; olera, porrum, cepæ, lactuca coctæ, brassica, rumices crudiores; poma, cucumeres, pepones; polenta recens, placentæ, ac dulciaria, & mellita liba; ebrietas ex vino odorato veteri; insolatio. *Epid. VII. XL. 8. & seqq.*

AD PROGNOSIN.

Febres lipyriæ, nonnisi per choleram effusâ bile, solvuntur. *Coac. 120.*

AD THERAPIAM.

Choleræ medentur, si dolor adsit, anodyna; ventri autem superiori & inferiori potiones humectantes, & balnea calida, caput mollientia, capite excepto. *De Affect. XXVIII. 8. ad 11.*

CIBUS.

EJUS COPIA.

Quæ crescunt, plurimum habent calidi innati: plurimo igitur egent alimento: sin minus, corpus consumitur.

Senibus autem paucus calor: propterea paucis fomitibus indigent, à multis enim extinguitur. *Aph. I. 14.*

Vere & hyeme alimenta plura exhibenda. *Aph. I. 15.*

Ubi cibus præter naturam copiosior ingressus fuerit, id morbum facit. Ostendit autem sanatio. *Aph. II. 17.*

EJUS QUALITAS.

Cibi ad sanitatem optimi, qui parcè ingesti, fami & siti sufficiunt, quique diu in corpore retinentur, & moderatè per alvum secedunt. *De Affect. XLIV. 23.*

Alimentum quod ægre coquitur, ægrè dissipatur: quod facile apponitur, facilè consumitur. *De Aliment. XI. 4.*

Eorum quæ confertim & celeriter nutriunt, celeres etiam fiunt egestionem. *Aph. II. 18.*

Imbecilles cibi vitam brevioram reddunt. *Epid. II. V.*

Quæ alimenta humida & frigida, insipida, odoreque gravi sunt, per alvum magis, quam per urinas secedunt. *De Diæt. II.*

Quæ

- Quæ acerba & austera sunt, alvum sistunt. *Ibid.*
 Acrida & odorata, urinam cient. *Ibid.*
 Pingua & dulcia, humiditatem, & pituitam exhibent.
De Affect. XLIX. 8.
 Salsa, alvum, & urinam movent. *Ibid. 7.*
 Acida extenuant, & morsum faciunt. *Ibid. 6.*
 Pingua, caseosa, mellita, & ex sesamo parata, ructum
 acidum plerumque creant, & choleram, & tormina,
 flatumque & repletionem. *De Affect. XLIV. 29.*
 Panis & farina integra siccat, alvumque subducit; purus
 verò magis quidem nutrit, sed minus per alvum secedit.
De Diæt. II.

EJUS USUS.

- Impura corpora, quò magis nutriueris, eò magis lædes.
Aph. II. 10.
 Paulo deterior, & potus, & cibus, jucundior autem,
 eligendus potius, quàm meliores quidem, sed ingratiores.
Aph. II. 38.
 Quoscunque cibos, aut obsonia, aut potus ægroti concupiscunt,
 exhibeto, si non corpori damnum inde accessurum est.
De Affect. XLII. 1. 2.
 Si quis febricitanti cibum det, convalescenti quidem,
 robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII. 65.*
 Esculenta & potulenta, alia aliorum sunt medicamenta.
De Morb. IV.
 A cibus & potibus licet convenientibus, intempestivè,
 aut immodicè sumptis, & morbi, & hinc mortes fiunt.
De Affect. XLV. 1. 2. 3.
 Cibus semel in die sumptus, extenuat & siccat, alvumque
 sistit. *De Diæt. I.*
 Cibi aut potus valentiores, eos conturbant, qui sunt
 ventriculo calido. *Epid. VI. V.*
 Qui per sanitatem pravo utuntur cibo, citò exolvuntur.
Aph. II. 36.
 Qui cibi flatum, vel ardorem, morsum, repletionem,
 aut tormina movent, ab his liberat vinum meracum
 superingestum. *De Affect. LII. 1. 2. 3.*

CONF. DIÆTA.

CIBI FASTIDIUM.

AD DIAGNOSIN.

Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre superveniente, cibi autem fastidia ipsi accidant, hanc in utero gerere putato. *Aph. V. 61.*

Quos stomachi fastidia vexant, cum oris ventriculi morfu, & crebra sputatione, iis vomitio adfutura est. *Coac. 142.*

AD PROGNOSIN.

Quibus cum febre, lateris dolore accedente, alvus aquosa multa bile permixta transmittens, allevationem affert, deinde verò cibos averfantur, & sudoribus diffluunt, cum benè colorata facie, ac humefcente alvo, & dolor aliquis oris ventriculi succedit, ii diutius morbum trahentes, pulmonum vitiis laborantium more intereunt. *Coac. 67.*

CONF. ANOREXIA.

CLAUDICATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Nervi crassi vulnerati, præcipuè si obliquum vulnus fuerit, ac in muscutorum capitibus, præsertim femorum. *Coac. 508.*

Morbus coxendicum. *De Morb. I. III. 16.*

Diuturnus coxendicis morbus, & femoris dislocatio, nisi ulti fuerint. *Aph. VII. 60.*

Abcessus in cruribus, in gravibus peripneumoniis, si neque sputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet sedimentum. *Coac. 396.*

COCTA.

Concocta purgare, & movere oportet, non cruda: neque in principiis, nisi turgeant. Plurima verò non turgent. *Aphor. I. 22.*

COLLIQUATIO.

lam denunciat urina, quæ araneorum telis similia quædam habet. *Coac.* 582.

Febricitantium corpus magis quàm pro ratione collique fieri, infirmitatem indicat. *Aph. II.* 28.

Quæcunque in utero gerentes à febris corripuntur, & vehementer attenuantur, absque manifesta occasione, difficulter & periculose pariunt, aut abortientes periclitantur. *Aph. V.* 55.

COLLUM, vid. CERVIX.

COLOR.

AD DIAGNOSIN.

Quibus juvenibus diu coloris foedatio inest, non tamen continenter ad instar regii morbi, ii & viri, & foeminae, capitis dolore conflictantur, & lapides & terram edunt, aut hæmorrhoidas patiuntur. *Prædict. II.* 157.

Colores cum virore pallidi, diuturni, absque vehementi regio morbo, cætera quidem eadem facere solent: verum præcordiorum dolores eos magis vexant, quàm cæteros, neque tamen lapides, aut terram edunt. *Prædict. II.* 158.

Qui diu pallidi faciem habent tumidam, eos certum est, aut capitis, aut viscerum dolore laborare, aut sedem internam quodammodo male affectam esse. *Prædict. II.* 159.

AD PROGNOSIN.

Frequens coloris cum calore mutatio, bona. *Coac.* 125. In his qui ad septimum progressi sunt, cum coloris foedatione, inter ambulandum spiratio coacervata, & terræ appetentia, sanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denunciat. *Coac.* 339.

CONCEPTIO.

MULIERES AD CONCIPIENDUM APTIORES.

Parvæ, tenues, albæ, nigræ. *Prædict. II. 130.*

Cum venis conspicuis, mammis tumidis, ac magnis.
Ibid.

Rectè menstruatae, quovis mense, iisdem diebus, copiâ satis magna, æquali, boni coloris. *Ibid. 131.*

Utero sano, sicco & molli, neque contracto, neque proclivi, neque ore distorto, aut compresso, aut diducto, *Ibid. 132.*

Utero nec frigido ac denso, nec præhumido, nec sicco magis, & adurente, sed ex utrisque benè temperato.
Aph. V. 62.

His quæ non pariunt, ad conceptum sanguinis vomitus prodest. *Coac. 551.*

TEMPUS CONCIPIENDI OPPORTUNUM.

Vernale. *De Superfet. XIIX. 2.*

Post menstruam purgationem, *De Nat. puer. XXXIX. 6.*

EXPERIMENTUM A SUFFITU.

Mulier si in ventre non concipiat, velis autem scire, an conceptura sit, vestibis circumtectam subter suffito. Et siquidem procedere tibi videatur odor per corpus ad nares, & ad os, scito, hanc non propter se ipsam infœcundam esse. *Aphor. V. 59.*

MULIERES AD CONCIPIENDUM MINUS APTE.

Præter naturam crassæ, quibus omentum os uteri comprimit. *Aph. V. 46.*

Menstrua purgatione carentes. *De Nat. puer. VII. 2.*

Pallidæ, neque febre, neque visceribus in causa existentibus, caput dolentes, malæ menstruatae. *Prædict. II. 133.*

Bene coloratae, carnosæ, & pingues, doloris expertes, cum venis latentibus, & mensuris aut deficientibus, aut paucis, & sinceris. *Prædict. II. 134.*

Utero frigido ac denso nimis, vel præhumido, vel sicco magis, & adurente. *Aph. V. 62.*

Uterò contracto, vel proclivi, ore distorto, aut compresso, aut diducto. *Prædict. II. 132.*

Loco uteri ulcerato, dein à sanatione læviore, ac du-
riore factò. *Prædict. II. 137.*

NOTÆ CONCEPTIONIS VERÆ.

Retentio menstruorum, cum cibi fastidio, neque hor-
rore, neque febre superveniente. *Aph. V. 61.*

Os uteri clausum. *Aph. V. 51.*

Lac in mammis. *Prædict. II. 143.*

Tormina circa ventrem, post aquam mulsam, mulieri
dormituræ (incoenatæ) propinatam. *Aph. V. 41.*

A pennis minus validis, dolores ad articulos, stridor
dentium, tensio membrorum, oscitatio. *De Superf. IX. 3.*

NOTÆ CONCEPTIONIS NON FACTÆ.

Tormina circa ventrem non secuta, post aquam mulsam,
mulieri dormituræ (incoenatæ) datam. *Aph. V. 41.*

Mensium defectus, cum ventris turgescencia, ac motu,
dolore capitis, cervicis, & præcordiorum, lacte au-
tem in mammis nullo, vel modico, & aquoso, tan-
dem ventris mole evanescente. *Prædict. II. 143.*

NOTÆ MASCULI, VEL FOEMELLÆ.

Mulier prægnans, si quidem marem gestat, benè colo-
rata est: si verò foeminam, malè colorata. *Aph. V. 42.*

Fœtus, mares quidem in dextris, foeminæ verò in fini-
stris magis. *Aph. V. 48.*

Si ulcus uteri sinistra tantum occupet, mulierque con-
cipiat, aut ubi adhuc ulcus habet, aut postea ubi con-
valuit, eam marem potius enixuram, spes est. Sed
si ulcus dextra teneat, & mulier concipiat, fœtus fœ-
mineus magis expectandus est. *Prædict. II. 138. 139.*

CONFLUXUS.

Confluxio una, conspiratio una, consentientia omnia.
De Alim. IV. 24.

CONGRUUS MORBUS.

In morbis minus periclitantur, quorum naturæ, & æta-
ti,

ti, & habitui, & tempori magis similis fuerit morbus, quam in quibus horum nulli fuerit similis. *Aph. II. 34. VIII. 1.*

CONSUETUDO.

Consuetudini aliquid concedendum. *Aph. I. 17.*

A multo tempore consueta, etiamsi fuerint deteriora, infuetis minus turbare solent. Oporteret igitur etiam ad insolita mutare. *Aph. II. 50.*

Consueti solitos labores ferre, etiamsi fuerint debiles, aut senes, infuetis, robustis licet, & juvenibus, facilius ferunt. *Aph. II. 49.*

Præter consuetudinem aliquid facere, pravum & delirio proximum. *Coac. 47.*

CONTRARIA.

Contraria contrariorum sunt medicamina. *De Flat. II. 15.*

A repletionem quicumque fiunt morbi, evacuatio sanat: Et quicumque ab evacuatione, repletio: Et aliorum contrarietas sanat. *Aph. II. 22. De Nat. hum. XVII. 11. & seqq.*

Medicum scire oportet, opponere se contrarium instantibus, & morbis, & naturis, & temporibus, & ætatibus, & distendentia solvere, & soluta distendere. *De Nat. hum. XVIII. 1. & seqq.*

CONVULSIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas tenella infantum usque ad 7. annum. *Prænot. 15.*

Tempus dentitionis. *Aph. III. 25.*

Frigidum. *Aph. V. 17. 20.*

Frigus partium posteriorum. *Coac. 7.*

Repletio, aut evacuatio. *Aph. VI. 39.*

Dolores faucium vehementes. *Coac. 268.*

Faucium gracilium præfocantes dolores, ex capitis dolore orti. *Coac.* 262.

Largæ sanguinis ex naribus eruptiones, per vim suppressæ. *Coac.* 336.

Phrenitis. *Coac.* 96. *Prænot.* 152.

Ossium ad tempora effracturæ. *Coac.* 188.

Quibus tempora secantur, iis ex adversa sectionis parte convulsio contingit. *Coac.* 498.

In pueris, si febris acuta fuerit, venter non dejiciat, si vigilant, perterreantur, plorent assiduè, & color immutetur, & ex viridi pallidus, aut lividus, aut ruber contrahatur. *Prænot.* 151. *Coac.* 109.

Elleborus sano corpore adhibitus. *Aph.* IV. 16.

NOTA PRIVATIVA.

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque insaniunt. *Aph.* V. 65.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Humorum decubitus in morbis melancholicis. *Aph.* VI. 56.

Capitis dolor, cum tenui sudore, & alvo interceptâ. *Coac.* 177.

Graves & acuti capitis dolores, cum torpore, & gravitatis sensu. *Coac.* 171. 174.

Ex prægresso dolore, rubores ad aures subnascentes, in febribus. *Coac.* 200.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, si alvus malè affecta sit. *Coac.* 353.

Alvus circumtensa, ad necessitatem liquida demittens, celeriter intumescens. *Prædict.* I. 99.

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio præter occasionem. *Coac.* 4.

Desipientiæ cum sopore. *Coac.* 84.

Mentis emotiones sensim feroces, tandem ferinæ. *Coac.* 85.

Turbulentæ cum confidentia expergefactiones, quæ mentem emovent, præsertim si cum sudore contingant. *Coac.* 83.

- Crebræ in phreniticis permutationes. *Coac.* 101.
 In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus fomnus. *Coac.* 82.
 Cervicis ac dorsi perfrigerationes, præsertim quæ totum corpus pervadunt, in quibus mictiones membranularum speciem referunt. *Coac.* 83.
 Lumborum & oris ventriculi dolor, cum forti secretione. *Coac.* 320.
 Præcordia non mollia, & facies benè habita. *Coac.* 296.
 Si venæ temporum pulsent in febribus, cum facie benè habitâ, absque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.
 Temerarii ventris tumores in morbis longis. *Coac.* 86.
 Tumores ulcerum in postica parte, repente disparentes. *Aph. V.* 65.
 Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundantia, levis siderationis more, resolutionis sensum inducunt. *Coac.* 313.
 Post tremores, ac sudores, fomnus multus, frontis gravitates, ac mictio molesta. *Coac.* 348.
 Qui subinde rigoreprehenduntur, & sub noctem aliquanto gravius habent, pervigiles, in somnis nugantes, aut delirantes, interdum sese lotio perfundentes. *Predict.* I. 101.
 Vesica intercepta, maximè cum capitis dolore. *Coac.* 588.
 Vox acuta, ejulabunda, & oculorum hebetudo. *Coac.* 257.

NOTÆ COMITANTES.

- Spiratio magna, & ex longis intervallis. *Coac.* 260.
 In febris spiritus offendens, malum. Convulsionem enim significat. *Aph. IV.* 68.
 Urina membranosa. *Coac.* 582. 584.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ, & SPEI.

- Febrem convulsioni supervenire melius est, quam convulsionem feбри. *Aph. II.* 26.
 In uteri strangulatu non antea expertæ convulsiones, faciles sunt. *Coac.* 349.

convulsiones in hysteriis, sine febre. *Prædict. I. 119.*
 convulsio in febre suborta, eadempue die desinens. *Coac. 156.*

convulsio in febre suborta, febrim 1. 2. vel 3. die finiens. - *Coac. 157.*

convulsione, aut tetano detento, febris superveniens solvit morbum. *Aph. IV. 57. Coac. 354. 358.*

quartanis correpti, à convulsione non admodum corripuntur. Si verò prius corripiantur, & postea quartana supervenerit, liberantur. *Aph. V. 70.*

convulsionem muliebria, si circa initia appareant, neque febris accesserit, solvunt. *Coac. 531.*

DETERIORIS NOTÆ, & majoris PERICULI.

convulsio feбри succedens, periculum denunciat, minimum verò pueris. *Coac. 356. 357.*

convulsio horam, quâprehendit, superans, nec desinens. *Coac. 157.*

in febre convulsio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac. 30.*

in febribus acutis, convulsiones, & circa viscera dolores vehementes, malum. *Aph. IV. 66.*

in fluxui muliebri, convulsio & animi deliquium superveniat, malum. *Aph. V. 56.*

Quibus dum convelluntur, oculi fixi, & immoti splendent. *Prædict. I. 124. Coac. 351.*

loquendi impotentia in convulsionibus multum perseverans, malo est. *Coac. 359.*

Ex tremoribus, quæ convulsiones fiunt, cum sudoribus, recidivas minantur. *Coac. 348.*

Ab ardoribus vehementibus convulsio, aut tetanus, malum. *Aph. VII. 13.*

Convulsio à sanguine multo effuso. *Aph. V. 3. VII. 9.*

Ab ileo. *Aph. VII. 10.*

Ab vigilia. *Aph. VII. 18.*

Ab purgatione immodica. *Aph. V. 4. Coac. 565.*

Ab vomitionibus sinceris. *Coac. 565.*

LETHALIS.

Convulsio ex ebrietate, & aphoniam improvise, nisi febris corripuerit, aut soluta crapula homo ad vocem redierit. *Aph. V. 5.*

Convulsio ex Elleboro, lethale. *Aph. V. 1. Coac. 567.*

A purgantis potione convulsio, lethale. *Aph. VII. 25.*

Vulneri convulsio superveniens, lethale. *Aph. V. 2. Coac. 355. 506.*

Convulsiones cum febre acuta, perniciem denunciant. *Coac. 269.*

Cum rigore, & febre, inordinate ingravescuntibus. *Coac. 26.*

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

Infantibus accedens convulsio, oculorum aciem retundit. *Coac. 485.*

Loquendi impotentia in convulsionibus, parum durans, linguæ, aut brachii, aut eorum quæ in dextra parte sunt siderationem denunciat. *Coac. 359.*

AD THERAPIAM.

Calidum convulsiones mitigat. *Aph. V. 22:*

Item frigida multa affusa. *Aph. V. 25.*

*CONVULSIO TETANUS DICTA.**AD DIAGNOSIN.**CAUSÆ ANTECEDENTES.*

Frigidum. *Aph. V. 17.*

Frigidum ulceribus admotum. *Aph. V. 20.*

Tumores ulcerum in postica parte, repente disparentes. *Aph. V. 65.*

*AD PROGNOSIN.**MELIORIS NOTÆ.*

Convulsio, vel tetanus, à febre superveniente sanabilis. *Aph. IV. 57. Coac. 354.*

DETERIORIS NOTÆ.

Ab ardoribus vehementibus convulsio, vel tetanus, malum. *Aph. VII. 13.*

LETHALIS.

Qui à tetano corripuntur in 4. diebus pereunt; si verò hos effugerint, sani fiunt. *Aph. V. 6.*

In tetanis, & opisthotonis, dissolutæ maxillæ mortem afferunt. *Coac. 361.*

AD THERAPIAM.

Est verò, ubi in tetano sine ulcere, juveni benè carnosus, æstate media, frigidæ multa affusio, caloris revocationem facit; calor autem hæc solvit. *Aph. V. 21.*

CONVULSIO OPISTHOTONOS DICTA.

AD DIAGNOSIN.

Ex capite dolentes, & alto stupore detenti, ac delirantes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, opisthotono tentantur. *Prædict. I. 88.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres cum posteriorum partium distentione, urinæ genitale semen referentes solvunt. *Coac. 362.*

NOTÆ LETHALES.

Maxillæ resolutæ. *Coac. 361.*

Sudare, & corpus dissolvi, ac per nares revomere, aut ubi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari.

Coac. 361.

C O R.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI. 18. De Morb. I. III. 4.*

C O R P U S.

Corporis nullum est principium, sed omnes partes æquè principium, & finis sunt. *De Loc in hom. I. 1.*

Corpus totum inspirabile, & exspirabile est. *Epid. VI.*

CORYZA, vid. GRAVEDO.

COXÆ DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas à 40. ad 60. annos. *Prædict. II. 176.*Tempus autumnale. *Aph. III. 22.*Lumborum frigiditas, & gravitas, cum alvi suppressione, tempore hyemali. *Coac. 487.*Febres longæ & vehementes quædam, ad solutionem spectantes. *Coac. 294.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, si absque sudore solvantur. *Coac. 297. Prædict. I. 90.*Mammæ ex gracilibus rursus duræ, in gravidis. *Aph. V. 53.*Surditas in morbis longis. *Coac. 190.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Dolor ad coxas, supernarum partium dolorem solvens. *Epid. II. VI. 47.*Febrim ardentem solvens. *De Judicat. XI. 2.*Tussim siccam solvens. *Epid. II. V. 23.*

DETERIORIS NOTÆ.

Dolor ischiadicus coxam dislocans, & si hæc rursus incidat, mucum ingenerans. *Aph. VI. 59.*Dolor coxendicis diuturnus coxam dislocans, inde cruris tabem, & claudicationem inducens, nisi urantur. *Aph. VI. 60.*Dolores ad coxendices, cum febre ardente, & alvo affatim erumpente, post dolores in febre ad præcordia affilientes, sine sudore solutos. *Coac. 299. Prædict. I. 90.*

AD THERAPIAM.

In Ischiade confert, mollire per balnea, & tepefactoria, ac fomenta, & alvum subducere; ubi verò quieverit do-

dolor, deorsum purgare, & postea lac asininum coctum bibere. *De Affect. XXX. 4. ad 7.*

CRANII FRACTURA.

AD DIAGNOSIN.

VARIAE NOTÆ.

Fracturæ circa suturas, cognitu difficillimæ. *Coac. 501.*

Ossa capitis fissa 7. die, partim 14. partim etiam aliàs, sui significationem edunt. *Coac. 501.*

NOTÆ COMITANTES.

Ab osse percisso delirium, si in vacuum penetraverit. *Aph. VII. 24.*

Streptus ossis in loco læsionis, dum aliquid inter dentes manducatur. *Coac. 501.*

Caro ab osse abscedens, aut os livescens, aut dolores ex saniei influxu oborti. *Coac. 501.*

AD PROGNOSESIN.

Si os frangitur alia capitis parte, quàm quâ vulneratum, & nudatum est, huic malo nullis remediis subvenies. *De Cap. Vuln. IX. 1.*

Quibus ex posteriore parte ossibus fractis, capitis dolor inest, vehemens & crassa è naribus fluxio, malo est. *Coac. 188.*

CRISIS. JUDICATIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quibus judicatio contingit, iis nox accessionem præcedens gravis, succedens verò plerumque levior esse solet. *Aph. II. 13.*

Crassiolem fieri dejectionem oportet, morbo ad judicationem procedente. *Prænot. 61.*

Quibus 7. die crisis contingit, iis urina rubram die 4. nubeculam habet, aliaque pro ratione. *Aph. IV. 71.*

Oculorum claritas, ac eorum album ex nigro, aut livido clarum fieri, ad judicationem confert. *Coac. 217.*

NOTÆ JUDICATIONIS CITÆ, vel TARDÆ.

Oculi quò celerius clarescunt, eo celeriore judicationem: at tardius, tardiore significant. *Coac.* 217.

Quibus in urinis citò aliquid subsidet, hi brevi judicantur. *Coac.* 598.

NOTÆ LONGITUDINIS.

Judicationis cessationes in febris. *Coac.* 74.

Abscessus in febris, qui non solvuntur ad primas judicationes. *Aph.* IV. 51.

AD PROGNOsin.

NOTÆ CRISIS SUSPECTÆ.

Rigor qui cum judicatione fit. *Coac.* 321.

His quæ non secundum rationem levant, credere non oportet: neque timere valde, quæ præter rationem fiunt prava. *Aph.* II. 27.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Quæ per morbos post crifim relinquuntur. *Aph.* II. 12.

Febricitantem nisi diebus imparibus febris dimiserit, reverti solet. *Aph.* IV. 61.

Quæ judicantur, & judicata sunt perfectè, neque movere oportet, neque innovare, sive purgantibus, sive aliis irritamentis, sed sinere. *Aph.* I. 20.

CRITICI DIES.

Febres judicantur die 4. 7. 11. 14. 17. 21. Nonnullæ etiam ex acutis, die 30. 40. & 60. *De Dieb. jud.* 15.

Septenariorum dies 4. est index, alterius septimanæ dies 11. tertiæ dies 17. *Aph.* II. 24.

Sudores febricitantibus boni sunt, & judicatorii, qui cœperint die 3. 5. 7. 9. 11. 14. 17. 21. 27. 31. 34. *Aph.* IV. 36.

Quibus ex naribus fluxiones die 7. 9. aut 14. contingunt, ut plurimum à febris vindicant. *Coac.* 152.

Similiter alvi fluxus biliosus, & dysentericus, ac genuum & coxendicum dolor, urina sub judicationem concocta, & in muliere mensium profluvium. *Coac.* 152.

CRURUM ABSCESSUS, *vid.* ABSCESSUS ad CRURA.

CRURUM DOLOR.

Dolor fortis ad crura, solvit tussim siccam. *Epid. II. V. 23.*
 Quos derepente, absque febre, præcordiorum, aut oris
 ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium
 affligit, alvusque intumescit, venæsectio, aut alvi flu-
 xus solutionem adfert. *Coac 294.*

CUBITUS.

Cubiti & colli dolores convulsorii sunt. *Prædict. I. 114.*
Coac. 270.

CUTIS.

AD DIAGNOSIN.

Cutis viris rara est. Hoc quidem pilus indicat. *Aph.*
V. 69.

Cutis corporis squalida, & plus æquo sicca, malè af-
 fectæ alvi index est. In his prærubræ carunculæ puru-
 lentæ ferè ex alvo prodeunt. *Coac. 625.*

Cutis raritas, ventris densitas: cutis constrictio, carni-
 um incrementum. *Epid. VI. III. 1. 2.*

AD PROGNOsin.

Quibus cutis obtenditur arida, ac dura, sine sudore mo-
 riuntur. Quibus verò laxa, ac rara, cum sudore mo-
 riuntur. *Aph. V. 71.*

Cutis circa frontem dura, intenta, & resiccata, cum
 aliis notis faciei Hippocraticæ, lethalis. *Prænot. 2.*
Coac. 212.

DEAMBULATIO, *vid.* MOTUS.

DECUBITUS.

AD DIAGNOSIN.

Qui ventrem jacere, ei qui per bonam [valetudinem] ita
 dormire minimè consuevit, delirium, aut partium cir-
 ca ventrem dolorem indicat. *Prænot. 13. Coac. 497.*

AD PROGNOSIN.

BONÆ NOTÆ

Decubitus optimus, qui benè valentium similis est. *Prænot. 8. Coac. 497.*

Decubitus in latus dextrum, aut sinistrum, manibus, & cervice, & cruribus paulum reductis, totoque corpore molliter posito; hic enim ferè sani jacentis est habitus. *Prænot. 8.*

Ægrum facilè converti oportet, & cum sese attollit, levem esse. *Prænot. 48.*

DETERIORIS NOTÆ.

Supinum jacere, manibus, cervice, & cruribus porrectis. *Prænot. 9. Coac. 497.*

Pronum fieri, & subinde deorsum ad pedes prolabi. *Prænot. 10. Coac. 497.*

Cum reliquo corpore, tum manibus, & pedibus, gravem esse. *Prænot. 49.*

Pedes nudos, neque admodum calidos habere, & manus, & cervicem, & crura inæqualiter dispersa, & nuda. *Prænot. 11. Coac. 497.*

Ægrum residere velle in ipso morbi impetu, pravum in omnibus morbis acutis, pessimum in peripneumonicis. *Prænot. 14. Coac. 497.*

LETHALIS.

Lethale quoque, & hianti ore assiduè dormire; & ubi supinus jacet, cruribus valde contortis, & implexis. *Prænot. 12. Coac. 497.*

DEGLUTITIO.

Potum ægrè deglutienti, cum spiritu tussiculoso, eructatio quodammodo revulsa, intro convoluta, ventris dolorem denunciat. *Coac. 632.*

Si à febre detento collum derepente inversum fuerit, & vix deglutire possit, tumore non existente, lethale. *Aph. IV. 35. VII. 58. Coac. 278.*

DEJECTIO, *vid. ALVI DEJECTIO.*

DELIRIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ab osse percusso delirium, si in vacuum penetraverit.

Aph. VII. 24.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aurium sonitus, cum visus hebetudine, & gravitatis sensu ad nares. *Coac. 194.*

Dolores circa umbilicum palpitantes; & sub judicationem plurimus & creber flatus; nec non dolores ad furam. *Prædict. I. 36.*

Dolor capitis, cum siti, levi pervigilio, obscurâ loquelâ, ad motum impotentiâ, humectâ alvo, & lassitudine. *Coac. 175.*

In ventrem jacere, præter consuetudinem. *Prænot. 13. Coac. 497.*

Præter consuetudinem aliquid facere, ut v. g. aliquid propensius curare, & magno studio eniti, prius non consuetum, aut contra, pravum, & delirio proximum. *Coac. 47.*

Lumborum dolor in caput recursans, cum manuum torpore, & oris ventriculi dolore, vel aurium sonitu. *Coac. 308.*

Lumborum tensio ex mensium copiâ; tum variè prodeuntia, glutinosa, graveolentia, strangulatum inducentia, suppurationem indicantia. *Coac. 324.*

Num in vocis defectione, respiratio suffocativa, conspicuè elata, & visui exposita? *Coac. 252.*

Somnus diu noctuque deficiens. *Coac. 497.*

In turbatis vigilantibus, urinæ decolores, cum nigris sublimamentis, & tenuibus sudoribus. *Prædict. I. 4.*

NOTÆ COMITANTES.

Quicumque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferre non sentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II. 6.*

Leves, & per intervalla lateris dolores, post biliosas,

& sincerās dejectiones , cum spumofā efflorescentiā.
Prædict. I. 22.

Flatus cum strepitu emissus , nisi æger studio id fecerit.
Coac. 495.

Lingua tremula. *Coac. 233.*

Oculi intensè splendentes , in convulsionibus. *Coac. 351.*

Pulsus in præcordiis. *Prænot. 31.*

Inspiratio magna , & rara. *Prænot. 19.*

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Deliria , cum risu quidem accidentia , securiora : cum studio verò , periculosiora. *Aph. VI. 53.*

Ubi somnus delirium sedat , bonum. *Aph. II. 2.*

Delirium solvens tremores , in febre ardente. *Aph. VI. 26.*

DETERIORIS NOTÆ.

Deliria cum studio. *Aph. VI. 53.*

Mentis emotio , cum furarum doloribus , præcipuè si sublime quid in urina innatet. *Coac. 30.*

Desipientiæ cum voce stridula , linguæ revulsione , ac ipsi quoque tremuli , vehementem mentis alienationem significant. In his durities & asperitas perniciem minatur. *Coac. 99.*

A multo potu rigor , & delirium , malum. *Aph. VII. 7.*

Delirium à plagâ in caput. *Aph. VII. 14.*

Ab ileo. *Aph. VII. 10.*

A sanguinis fluxu. *Aph. VII. 9.*

A vigiliâ. *Aph. VII. 18.*

LETHALE.

Desipientiæ quæ circa necessaria fiunt , pessimæ : & quæ ex his ingravescent , exitium portendunt. *Coac. 98.*

Quæ caput quodammodo concutiunt , cum intensa oculorum rubedine , ac manifesto delirio , perniciem denunciant. Neque tamen hoc ad mortem comitatur , verum circa aurem tumorem excitat. *Coac. 163.*

Desipientiæ, quæ jam admodum fractis, & debilitatis viribus succedunt, pessimæ. *Coac.* 100. *Prædict.* I. 8.

Ubi in febre non intermittente, difficultas spirandi, & delirium fit, lethale. *Aph.* IV. 50.

Delirium circa febrium initia obortum, nisi aut prorsus optimum aliquod signum supervenit, aut corporis virtus subsit. *Prædict.* II. 85.

Ad dentis siderationem vehemens accedens febris cum delirio, mortem minatur. *Coac.* 237.

Lumborum dolores ad os ventriculi recursantes, cum febre, horrore, si tenuia & aquosa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti sint, ii post nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONES.

Desipientiæ cum sopore, convulsiones minantur. *Coac.* 84.

Qui subinde rigoreprehenduntur, & sub noctem aliquando gravius habent, pervigiles, in somnis nugantes, ac delirantes, interdum se lotio perfundentes, ii in convulsionem tendunt. *Coac.* 20.

OPISTHOTONUM.

Ex capite dolentes, & alto stupore detenti, ac delirantes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, in scapulas rigescunt, ac posteriorum partium distentione tentantur. *Coac.* 162.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus in morbis subita fit mentis percussio, cum inquietâ corporis jactatione, iis sanguinis eruptionem fore, spes est. *Coac.* 184.

PHRENITIDEM.

Dementiæ, in quibus ægri sunt tremuli, & aliquid investigantium more sensim contrectant, aut palpant, phrenitim prænunciant. Quin & ad furam dolores, in his mentem emovent. *Coac.* 76.

CONF. MANIA, MELANCHOLIA, PHRENITIS.

DEMENTIA, vid. MANIA.

D E N T E S.

AD DIAGNOSIN.

Ætas 4. septenarii dentes sapientiæ profert, plerumque duos. *De Princip. & Carn. XIV. 3. 4.*

Homines longævi plures dentes habent. *Epid. II. VI.*

Quibus in febre ad dentes viscosa circumnascuntur, his febres fiunt vehementiores. *Aph. IV. 53.*

AD PROGNOSIN.

Dentium collisio, aut stridor, præter consuetudinem à teneris contractam, insaniam ac mortem denunciat. Quod si jam deliranti istud accidat, prorsus exitiale est. Quin & dentes resiccari, perniciem denotat. *Coac. 235.*

Dentium fideratio abscessum ad gingivas enatum solvit. *Coac. 236.*

Ad dentis fiderationem, vehemens accedens febris, cum delirio, mortem minatur. Quod si serventur ægri, ulcera pus colligent, & ossa abscedent. *Coac. 237.*

AD THERAPIAM.

Frigidum, dentibus inimicum. *Aph. V. 18.*

D E N T I T I O.

AD DIAGNOSIN.

Qui cum tussicula dentiunt, tardius dentes producant, in perpunctione autem magis gracilescunt. *De Dentit. II. 6.*

Ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus, febres, convulsiones, alvi profluvia; & maximè, ubi caninos dentes producant, & iis qui inter pueros sunt crassissimi, & qui alvos duras habent. *Aph. III. 25.*

AD PROGNOSIN.

Quibus in dentitione alvus amplius subducit, minus convelluntur, quàm quibus parum. *De Dentit. II. 1.*

Quibus in dentitione febris acuta accedit, parum convelluntur. *Ibid. 2.*

Quicumque dentientes habitiores manent, & altiore somno utuntur, periculum est, ne convulsione corripiantur. *Ibid.* 3.

Qui hyeme dentiunt, reliquis similibus existentibus, melius liberantur. *Ibid.* 4. 7.

Non omnes, in dentitione convulsi, moriuntur, sed multi etiam servantur. *Ibid.* 5.

DESIPIENTIA, vid. DELIRIUM.

DIÆTA SANORUM.

REGULÆ GENERALES.

Et quibus semel, aut bis, & plura, vel pauciora, & per partes offerri conducatur, videndum. Concedendum autem aliquid & consuetudini, & tempestati, & regioni, & ætati. *Aph.* I. 17.

Non satietas, non fames, neque aliud quicquam bonum est, quod naturæ modum excedat. *Aph.* II. 4.

Facilius est repleri potu, quàm cibo. *Aph.* II. 11.

Sanis periculosus est valde tenuis, & constitutus, & exquisitus victus; quia delicta gravius ferunt. Ob hoc igitur tenuis, & exquisitus victus, periculosus magis, quàm paulo plenior. *Aph.* I. 5.

Æstate & autumno cibos difficillimè ferunt, hyeme facillimè, deinde vere. *Aph.* I. 18.

Imbecilla victus ratio frigida, valida verò calida. *Epid.* VI. IV.

Oportet ad ætatem, & ad tempus anni, & ad corporum species ac habitus, diætâs constituere. *De Sal. diæt.* II. 9.

Occasio hæc est, ut cibos offeramus eâ copiâ, quantum corpus, cui offeruntur, superare valeat. *De Loc. in hom.* LIV. 7.

DIÆTA JUNIORUM.

Quæ crescunt, plurimum habent calidi innati, plurimo igitur egent alimento: sin minus, corpus consumitur. *Aph.* I. 14.

Juniores corpora ficca & compacta habent, ipsisque mollior & humidior diæta confert. *De Sal. diæt. II. 5.*
 Cibus juvenibus facile ac leviter putrefactus. *De Aliment. IX. 1.*

His qui in vigore ætatis consistunt, impermutabilis. *Ibid.*
 SENIORUM.

Senibus paucus calor, propterea paucis fomitibus indigent: à multis enim extinguitur. Idcirco etiam febres senibus non similiter acutæ. Frigidum enim est corpus. *Aph. I. 14.*

Senibus convenit cibus ad summum transmutatus. *De Alim. IX. 1.*

Seniores sicciore victus modo, majori temporis parte degere oportet; corpora enim in hac ætate, humida sunt, & mollia, & frigida. *De Sal. diæt. II. 7. 8.*

DIÆTA HOMINUM naturâ HUMIDORUM.

Habitibus corporum carnosis, & mollibus, ac rubris, plurimo anni tempore, sicciore diætis uti conducit. Humida enim est ipsorum natura. *Ibid. II. 1. 2.*

NATURA SICCORUM.

Duros & graciles, fulvosque ac nigros, humidior diætâ majore temporis parte victitare oportet. Corpora enim talia ficca existunt. *Ibid. 3. 4.*

Calidæ naturæ refrigeratio, aquæ potus, & quies. *Epid. VI. IV.*

DIÆTA ÆSTIVA.

Æstate convenit maza mollis, & potus aquosus, ac multus, obsonia omnia cocta. *De Sal. diæt. I. 17.*

AUTUMNALIS.

Autumno cibi plures, & sicciore, & obsonia juxta eandem rationem, potus verò pauciores, & meraciores. *Ibid. 25.*

HYEMALIS.

Hyeme juvat comedere quamplurima, bibere autem quam parcissimè. Sit potus vinum quam meracissimum,

mum, cibi, panis, & obsonia assata omnia. Oleribus quam paucissimis hoc tempore utendum. *De Sal. diæt. I. 2. ad 6.*

Ventres hyeme & vere naturâ sunt calidissimi, & somni longissimi. In his igitur temporibus etiam alimenta plura exhibenda. Innatum enim calorem majorem habent. Nutrimento igitur copiosiore indigent. Indicium sunt ætates, & athletæ. *Aph. I. 15.*

VERNALIS.

Vere potum ampliozem assumere oportet, vinum dilutius, & paulatim. Cibis quoque mollioribus, ac paucioribus tum utendum est, & ablato pane, mazam exhibere; & juxta eandem rationem obsonia detrudere, & ex assatis omnia cocta facere. Oleribus verò paucis tunc uti oportet, donec ad æstatem perveniat homo, cibis mollioribus utendo, & obsoniis coctis, & oleribus, tam crudis, quam coctis; similiterque potibus quàm dilutissimis, ac plurimis. Ita tamen ut paulatim, non derepente his utatur, ne videlicet magna mutatio fiat. *De Sal. Diæt. . 8. ad 16.*

DIÆTA ÆGRORUM.

REGULÆ GENERALES.

Ex hominum adhuc sanorum victus ratione discendum, quænam in eorum morbis conveniant. *De Vict. acut.*

Quæ longo tempore extenuantur corpora, lentè reficere oportet: quæ verò brevi, celeriter. *Aph. II. 7.*

Quicumque veloci appositione opus habent, his humidum ad reficiendas vires medicamen optimum. Quicumque verò adhuc velociori indigent, per olfactum. Qui autem tardiore appositione opus habent, solido alimento utantur. *De Aliment. 5. 6. 7.*

Ægrotis aliquid indulgere licet, in iis quæ non valdè nocent, aut quorum noxa facile resarciri queat. *Epid. VI.*

Impura corpora, quò magis nutriveris, eò magis lædes.

Aph. II. 10. VII. 67.

Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiore alimento uti. Si verò cibum non capienti hoc eveniat, evacuatione opus habere, nosse oportet. *Aph. II. 8.*

Multum & derepentè evacuare, aut replere, aut calefacere, aut frigefacere, aut aliter quocunque modo corpus movere, periculosum est. Nam etiam omne multum (i. e. nimium) naturæ est inimicum. Quod verò paulatim fit, tutum est: tum aliàs, tum si quis ex altero ad alterum transeat. *Aph. II. 51.*

RATIONE VICTUS TENUIORIS, vel PLENIORIS.

In exercitantibus boni habitus ad summum progressi, periculosi, si in extremo fuerint. Non enim possunt in eodem manere, neque quiescere. Cum verò non quiescant, neque ultra possint in melius proficere, reliquum igitur in deterius. Horum igitur causa bonum habitum solvere confert haud cunctanter, quò rursus renutritionis principium sumat corpus. Neque confidentiæ ad extremum ducendæ: periculosum enim. Sed qualis natura fuerit ejus, qui perferet, eò usque ducendæ. Sic & evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ. Et rursus refectiones, cum extremæ fuerint, periculosæ. *Aph. I. 3.*

Tenuis & exquisitus victus in longis morbis semper, & in acutis, ubi non convenit, periculosus. Et rursus ad extremum tenuitatis progressus victus, difficilis. Nam & repletiones ad extremum progressæ, difficiles sunt. *Aph. I. 4.*

In tenui victu delinquunt ægri, ob id magis læduntur. Omne enim delictum, quod committitur, multo majus fit (in tenui) quàm in paulo pleniore victu. *Aph. I. 5.*

Ubi cibus præter naturam copiosior ingressus fuerit, id morbum facit. Ostendit autem sanatio. *Aph. II. 17.*

Ubi peracutus est morbus, statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu uti necesse est. Ubi verò non, sed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit. *Aph. I. 7.*

RATIONE STATUS MORBOSI.

Considerare oportet etiam ægrotantem, num ad morbi vigorem victu sufficiet, & an prius ille deficiet, & victu non sufficiet: vel morbus prius deficiet, & obtundetur. *Aph. I. 9.*

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est. *Aph. I. 8.*

Quibus statim vigor adest, statim tenuiter alendi. Quibus verò in posterum vigor, his ad illud, & paulo ante illud tempus subtrahendum. Antea verò uberius alendum, ut sufficiat æger. *Aph. I. 10.*

In exacerbationibus cibum subtrahere oportet; exhibere enim noxium est. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus subtrahere oportet. *Aph. I. 11.*

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, sed auferre de appositionibus ante iudicationes. *Aph. I. 19.*

Si quis febricitanti cibum det, convalescenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII. 65.*

DIAPHRAGMA.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI. 18.*

DIARRHOEA, *vid. ALVI FLUXUS.*

DIES CRITICI, *vid. CRITICI DIES.*

DIGITI.

Si cum gravitate digiti ac unguis lividi fiant, in propinquo mors est. At si omnino nigrescant, minus quam liventes periculum portendunt. Verum tunc reliqua considerata sunt. Etenim si facile morbum susti-

sustinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ securitatem pollicentur, se prodit, morbus in abscessum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt. *Coac.* 493.

D O L O R.

AD DIAGNOSIN.

Quicumque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferè non sentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II. 6.*

Duobus doloribus simul obortis, non in eodem loco, vehementior alterum obscurat. *Aph. II. 46.*

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipso facto. *Aph. II. 47.*

Flatus cum strepitu prodiens, dolorem & delirium denunciat, nisi sua sponte æger ita flatum emiserit. *Coac.* 495.

Spiratio frequens, & parva, aut inflammationem, aut dolorem partium principalium indicat. *Coac.* 260.

Urina in qua quod subsidet bonum est, & derepente evanescit, dolorem ac mutationem denunciat. *Coac.* 585.

Dolores circa umbilicum cum palpitatione, mentis alienatæ significationem quandam præbent. *Prædict. I. 36.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Pallidis, gracilibus, salivantibus, & in somno sudantibus, si dolores ad inferiora decumbant, toleratu faciles existunt. *Coac.* 271.

Virium exolutio dolorem solvens. *Coac.* 629.

Dolorem in locis infernis fortem, surditas solvit, itemque sanguis multus ex naribus erumpens. *Epid. II. V. 9.*

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

Dolores ex glandularum tumoribus, in febribus. *Coac.* 73.
Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ. *Coac.* 75.

NOTÆ PERICULI.

A dolore diuturno partium circa ventrem suppuratio,
(malum.) *Aph. VII. 22.*

Femoris dolore evanescente, si quid sublime per urinam innatet, mentis emotionem expectare oportet, taliaque, qualia circa aurium sonitus contingunt. *Prædict. I. 37.*

NOTÆ LETHALES.

Dolores sensim ingravescentes, si ad jugulum, & superiores partes transeant, perniciem minantur. *Coac. 70.*

AD THERAPIAM.

Calidum dolores sedat. *Aph. V. 22.*

Torpor modicus doloris solvendi vim habet. *Aph. V. 25.*

DOLOR VARIARUM PARTIUM, *vid. sub nomine PARTIUM.*

DYSENTERIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III. 30.*

Tempus autumnale. *Aph. III. 22.*

Tempus æstivum, post hyemem siccam, & aquiloniam, ver autem pluviosum, & austrinum. *Aph. III. 11.*

Ver siccum, & aquilonium, post hyemem austrinam, & pluviosam, & tranquillam. *Aph. III. 12.*

Siccitates. *Aph. III. 16.*

Alvi profluvium. *Aph. VII. 75.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Num quæ caput concutiunt, & aurium sonitus excitant? *Coac. 167.*

In febribus, venæ quæ est in cervice pulsatio, & dolor, rem ad intestinorum difficultatem deducit. *Coac. 124.*

Tumores rubicundi in ulceribus, quæ in anticâ parte fuerint, derepente disparentes. *Aph. V. 65.*

AD PROGNOSESIN.

MELIORIS NOTÆ.

Lienosis dysenteria superveniens, bonum. *Aph. VI. 48.*
non longa. *Coac. 466.*

Ab infantiâ dysenteria, bonum. *Aph. VII. 5.*

Dysenterico plurimum inest spei, cui pravorum symptomatum paucissima adsunt. *Prædict. II. 118.*

Ubi sanguis, & strigmenta per alvum rejecta fuerint, 7. die desinunt, aut 14. aut 20. aut 40. aut intra hoc tempus. Hujusmodi namque dejectiones, etiam eos, qui ante fuerunt, morbos tollunt: inveteratos quidem, spatio temporis majore: recentes verò, etiam paucis diebus levare possunt. *Prædict. II. 121.*

DETERIORIS NOTÆ.

A meracâ dejectione dysenteria, malum. *Aph. VII. 23.*

Intestinorum difficultate laborantibus, vomitio biliosa circa initia, malo est. *Coac. 463.*

Tormina omnia mala sunt, si cum febre invadunt, aut variis alvi recrementis, aut jecoris inflammatione, aut præcordiorum, aut ventris; aut quæcunque doloribus cruciant, aut cibos cohibent, sitimque inferunt. *Prædict. II. 118.*

In gravi intestinorum difficultate, quibus humor ad pus pervenit, quod summum insidet, exalbidum erit, & copiosum. *Coac. 464.*

Prægnantes ipsæ etiam plerumque ad partum supersunt, & ex partu, foetumque conservant, etiamsi per multos menses sanguis, & strigmenta per alvum secedant, nisi si dolore affligantur, aut aliquod ex malis signis accesserit. *Prædict. II. 122.*

Si aliquod ex malis signis adesse visum fuerit, & foetui perniciem, ac prægnanti periculum denunciat, nisi post foetus absolutionem, aut secundarum dimissionem, ipsa tormina eodem die, aut non multo post cessaverint. *Prædict. II. 123.*

In longis dysenteriis cibi fastidia, mala, tum aliàs, tum si insuper febrierint. *Epid. VI. VIII. 1.*

LETHALIS.

Dysenteria si ab atra bile inceperit, lethale. *Aph. IV. 24.*
Si à dysenteria detento, velut carunculæ secesserint, lethale. *Aph. IV. 26.*

Qui lienosi à dysenteria corripuntur, his longa superveniente dysenteriâ, hydrops supervenit, aut intestinorum lævitas, & pereunt. *Aph. VI. 43. Coac. 466.*

Celerrimè is perit, quem maxima pars malorum symptomatum occupat. *Prædict. II. 118.*

Is morbus præcipuè pueros à 5. anno perimit, & qui eum superant ad 10. usque: cæteræ ætates tutiores sunt. *Prædict. II. 119.*

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

A dysenteriâ intestinorum lævitas (supervenit.) *Aph. VII. 76.*

Intempestivè suppressa intestinorum difficultas, abscessum in costis, aut visceribus, aut articulis, inducit. Ac forte biliosa quidem, in articulis: sanguinea verò, in costis ac visceribus, abscessum facit? *Coac. 462.*

Intestinorum difficultate laborantibus, aliquantulum rubræ, limosæ, & copiosæ dejectiones, in flammeo colore, & prærubro perfusis solutæ, insaniam suspectam faciunt. *Coac. 465.*

AD THERAPIAM.

Ubi purgaveris caput, pharmaco in potu exhibito, quod sursum pituitam purgat, & alvum lacte cocto elueris, reliquum corpus curato. Et si quidem febre caruerit, pinguibus & dulcibus, ac liquidis semper, ea quæ insunt, ex alvo subducito; & multa calida partes sub umbilico lavato, si dolor affuerit. Potus autem, & sorbitiones, ac cibos exhibeto convenientes. *De Affect. XXIV. 4. ad 8.*

DYSURIA. URINÆ DIFFICULTAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*

Tempus anni aquilonium. *Aph. III. 5.*

AD THERAPIAM.

Urinæ difficultatem venæsectio solvit: secundæ verò internæ. *Aph. VI. 36.* Vini potus, & venæsectio. *Aph. VII. 48.*

E B R I E T A S.

Si quis ebrius ex improvise mutus fiat, convulsus moritur, nisi febris corripuerit: aut ubi ad horam, quæ crapulæ solvuntur, pervenit, locutus fuerit. *Aph. V. 5. De Morb. II. XXII. 2. 3. 4.*

Si quis inebriatus fuerit, utique quàm prius magis sudaverit, & difficilius spirabit, & se ipso gravior, & humidior evadet. Quin & alacrior fuerit, nisi caput aliquatenus dolore vexetur. *Prædict. II. 24.*

E L L E B O R U S.

AD PROGNOSIN.

Convulsio ex Elleboro, lethale. *Aphor. V. 1.*

Ex epoto veratro, prærubrorum & nigrorum purgationes, vitiosæ. Virium exolutio cum talibus, mala est. *Coac. 569.*

In intenso lumborum dolore, & alvi subductione largiore, sumpto veratro, spumiformis crebra vomitio prodest. *Coac. 310.*

AD THERAPIAM.

Elleborus periculosus est sanas carnes habentibus: convulsionem enim inducit. *Aph. IV. 16.*

Ad Elleboros, qui non facile sursum purgantur, iis ante potionem corpora præhumeclanda, copiosiore alimento, & quiete. *Aph. IV. 13.*

Ubi biberit quis Elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit: ad somnos verò, & quietem, minus. Declarat autem & navigatio, quod motus turbat corpora. *Aph. IV. 14.*

Quando vis magis ducere Elleborum, moveto corpus:
quando cessare, somnum facito, & non moveto.
Aph. IV. 15.

EMPYEMA. PURIS INTRÒ COLLECTIO. SUPPURATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quibus anginam effugientibus, ad pulmonem vertitur,
nisi in 7. diebus moriantur. *Aph. V. 10.*

Sanguis in ventrem effusus præter naturam. *Aph. VI. 20.*

Pleuritis, nisi in 14. diebus supernè repurgetur. *Aph. V. 8.*

Pulmonis inflammatio, in diebus judicatoriis non repur-
gata, verùm cum delirio 14. dies superans. *Coac. 396.*

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulen-
tæ sunt spuitiones, nisi 3. aut 5. die moriantur. *Coac.*
379.

NOTÆ COMITANTES.

Febris non dimittens, interdium levior, noctu gravior,
sudores multi, tusses & tussendi cupiditas, absque
sputo notabili, oculi cavi, malæ rubentes, ungues
adunci, digiti summi incalescentes, in pedibus tu-
mores, inappetentia, & pustulæ toto corpore oriun-
dæ. *Prænot. 104.* Sudores circa cervicem, & clavi-
culam, digiti summi calentes, & scabri, ungues unci,
& perfrigescentes. *Coac. 402.*

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in
his magna ex parte ægri tenuibus sudoribus diffluunt.
Coac. 419.

Quibus latus in tumorem sublatus est, ac calidius ex-
istit, ubi in alterum latus incumbentibus, pondus
quoddam suspensum esse videtur, iis pus unâ in par-
te collectum est. *Coac. 428.*

Quibus ex lateris dolore, facies ruboribus velut efflo-
rescit, & alvus est liquidior, pus in pulmonibus col-
lectum habent. *Coac. 423.*

Qui pus intrò collecturi sunt, iis primum quidem sal-
suginosum sputum exspuitur, deinde dulcius. *Coac. 403.*

AD PROGNOsin.

VARIÆ NOTÆ.

Qui ex pleuritide suppurati fiunt, si intra 40. dies, ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur superne, liberantur: si verò minus, ad tabem transeunt. *Aph. V. 15.*

Qui suppurati uruntur, aut secantur, siquidem purum effluat pus, & album, evadunt. Si verò subcruentum, & cœnosum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII. 44.*

Quibus purulentis, ab humeris concussis, multus editur strepitus, ii minus habent puris, quàm quibus paulò difficilior inest spiratio, iique melius colorati videntur. Quibus verò nullus intus fit strepitus, difficultas tamen spirandi vehemens adest, & livescunt ungues, ii pure pleni sunt, & perniciosè habent. *Coac. 432.*

NOTÆ LETHALES.

Quibus, si concutiuntur, pus lutulentum & graveolens prodit, utplurimum moriuntur. *Coac. 409.*

In pulmone pus colligentibus, per alvum pus secedere, mortiferum. *Coac. 429.*

Qui suppurati, aut hydropici uruntur, aut secantur, hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI. 27.*

Purulentos moderatius habentes, si sputa graveolentia consequantur, recidiva interimit. *Coac. 406.*

AD THERAPIAM.

Suppuratis caput purgare oportet, non fortibus medicamentis, sed paulatim avertere in nares, & simul edulsiis ventrem subducentibus uti. Et quum principium morbi nondum est, sed eò fluxus vertitur, ac vergit, exscreationem facere, & tussim excitare, & medicamentis infusilibus in nares uti, & cibus simul ingestis. Quum autem exscreationem facere oportet, pluribus cibus, & falsis, ac pinguibus utendum est, & vino austero, & cum sic habet, tussis inducenda. *De Loc. in hom. XXXI. 1. ad 9.*

CONF. ABSCESSUS, PERIPNEUMONIA, PUS, VOMICA.

EPILEPSIA. MORBUS COMITIALIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III. 29.*

Temperies atrabilaria. *Epid. VI. VIII. 95.*

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III. 20. 22.*

Constitutio pluviosa. *Aph. III. 16.*

Purgamenta muliebria retenta. *Coac. 522.*

Oppilationes multæ per venas, & impeditus sanguinis cursus. *De Flat. XXI. 2. 3.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Capitis dolores, & aurium tinnitus, citra febrem, aut tenebricosa vertigo, & vocis tarditas, manuumque stupor. *Coac. 161.*

NOTÆ INSTANTIS PAROXYSMI.

Urinæ præter consuetudinem tenues, & crudæ, absque repletionem, morbo comitali obnoxiiis, morbi insultum denunciant, idque præcipuè, si in summum humerum, aut cervicem, aut dorsum, dolor aut convulsio incidat; aut torpor totum corpus occupet, aut turbulentum insomnium visum fuerit. *Coac. 599.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Epilepticis pueris, mutationes, maxime ætatis, & regionum, & vitarum, liberationem faciunt. *Aph. II. 45.*

Quibus epilepsiæ ante pubertatem contingunt, mutationem habent. *Aph. V. 7.*

Liberantur aliquando huic morbo obnoxii, maxime accedente hyeme. *De Flat. XXIII. 1.*

DETERIORIS NOTÆ.

Quibus epilepsiæ accidunt 25. annos natis, his plerumque commoriuntur. *Aph. V. 7.*

LETHALIS.

Quum ætatem adeptus fuerit morbus, non amplius curabilis est. *De Morbo Sacr. XIII. 15.*

Qui statis temporibus sanguinem fundunt, si siticulosi sint, neque sanguinem profuderint, comitiali morbo pereunt. *Coac. 345.*

Hydropicis succedentes morbi comitialis offensiones, perniciem adferunt, pravis invicem succedentibus signis, & alvos humectant. *Coac. 454.*

Ex aqua inter cutem morbus comitialis, perniciem adfert. *Coac. 459.*

ERYSIPELAS.

AD DIAGNOSIN.

In febribus, ex prægresso dolore, rubores ad aures subnascentes, ignis sacri in facie spem faciunt. *Coac. 200.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Erysipelas ab intus foràs versum. *Aph. VI. 25. Prænot. 136. Coac. 366.*

DETERIORIS NOTÆ.

Erysipelas foris intrò versum. *Aph. VI. 25. Prænot. 136. Coac. 366.*

Ab ossis denudatione erysipelas, malum. *Aph. VII. 19.*

Ab erysipelate putredo, aut suppuratio, malum. *Aph. VII. 20.*

LETHALE.

Si mulieri prægnanti erysipelas in utero fiat, lethale. *Aph. V. 43.*

Erysipelas foris quidem extare, utile: intrò autem vergere, lethale. Cujus quidem rei indicium est, cum rubore evanescente pectus gravatur, & ægrius spiritum trahit æger. *Coac. 366.*

AD THERAPIAM.

Frigidum juvat erysipelas non exulceratum: sed exulceratum lædit. *Aph. V. 23.*

EVACUATIO.

INDICANTIA VARIA.

Morbi à repletionem facti. *Aph. II. 22.*

Tempus vernale. *Aph. VI. 47. VII. 53.*

Sudor multus à somno citra causam manifestam factus, in homine cibum non capiente. *Aph. IV. 41.*

Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiore alimento uti. Si verò cibum non capienti hoc eveniat, evacuatione opus habere, nosse oportet. *Aph. II. 8.*

REGULÆ GENERALES.

Quæ ducere oportet, quò maximè vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aphor. I. 21.*

Evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ. *Aph. I. 3.*

Multum & derepentè evacuare, periculosum. *Aph. II. 51.*

Vasorum evacuatio, si qualem fieri decet, fiat, confert, & facile ferunt: sin minus, contra. *Aph. I. 2.*

Si, qualia purgari oportet, purgentur, confert & facile ferunt: si verò contraria, difficulter. *Aph. I. 25.*

Quæ prodeunt, non copiâ sunt æstimanda, sed si prodeant, qualia oportet, & facile ferat. *Aph. I. 23.*

Neque intempestivas, neque vehementissimas vasorum inanitiones moliri fas est. *De Vict. acut.*

EUNUCHI.

Non laborant podagrâ, neque calvi fiunt. *Aph. VI. 28.*
De Nat. puer. XIX. 1. 2.

EXACERBATIO, *vid. PAROXYSMUS.*

EXCREMENTA ALVI, *vid. ALVI DEJECTIONES.*

EXOLUTIO, *vid. VIRIUM EXOLUTIO.*

EXPERIMENTUM.

Periculosum. *Aph. I. 1.*

EXSCREATIO.

In febre distractio, velut à vomitu, in exscreationem desinens, malum portendit. *Coac.* 55.

Exscretio frequens, siquidem etiam aliud quoddam signum affuerit, phrenitidem portendit. *Coac.* 244.

EXTENUATIO, vid. COLLIQUATIO.

EXTREMA CORPORIS.

Celeres extremorum corporis ad utraque extrema permutaciones, perniciem denunciant. *Prædict.* I. 43.

In morbis acutis extremarum partium frigus, malum. *Aph.* VII. 1.

CONF. FRIGUS.

EXTREMA REMEDIA.

Ad extremos morbos, extrema remedia exquisitè optima. *Aph.* I. 6.

FACIES.

AD DIAGNOSIN.

Benè colorata facies; cum sudoribus diffluentibus, absque febre, vetusta stercora subesse, aut inordinatam victus rationem, præ se fert. *Coac.* 214.

Quos ex lateris dolore cibi fastidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & sudoribus diffluunt. Ubi autem facies ruboribus velut efflorescit, & alvus est liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac.* 423,

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facies optima, benè valentium, præcipuèque sui ipsius similis. *Prænot.* 2.

Facies bona, in magnis malis. *Epid.* VI. II. 61.

Facies ex tumidâ depressa, ac vox levior, & remissior evadens, spiritus quoque rarior, ac lenior, posterâ die remissionem fore, denunciat. *Coac.* 211.

Quibus prægnantibus, tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc stillationes è naribus avertunt. *Coac.* 524.

DETERIORIS NOTÆ.

Benè colorata facies, ac valde tetrica, & superciliosa. *Prædict.* 1. 49. *Coac.* 213.

Si venæ temporum in febribus pulsent, & facies benè habita fuerit, absque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

LETHALIS.

Faciei corruptela lethalis est, minus tamen, si ob pervigilium, aut inediam, aut alvi perturbationem contingat: nam quæ ex his causis orta est corruptelæ species, una die, aut nocte in integrum restituitur. Hujusmodi autem faciei hæ sunt notæ: oculi concavi, nares acutæ, collapsa tempora, frigida aures, contractæque, cutis dura, color pallidus, aut niger; ad hæc quoque livescens palpebra, aut labrum, aut nasus, mortem in propinquo esse significat. *Coac.* 212. *Prænot.* 2. 3.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

PHRENITIDIS.

Vultus benè coloratus, tetricus, ac superciliosus, cum fronte contractâ, in morbo acuto. *Coac.* 213.

INSANIÆ.

Quibus faciei incendium, & intensus rubor solvitur, & graveolens est alvi egestio, redundans, & subrubra, in his insanix metus est. *Coac.* 624.

HÆMORRHAGIÆ.

Febris cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, & venarum pulsu. *Coac.* 142.

FAMES. INEDIA.

AD PROGNOsin.

Inedia faciei corruptelam velut lethalem parit, sed unâ die, aut nocte finiendam. *Coac.* 212. *Prænot.* 3.

AD THERAPIAM.

Fames magnam vim habet in naturam hominis, & fanandi, & debilitandi, & occidendi. *De Vet. med. XV. 10. ad 13.*

Senes facillimè jejunium ferunt; secundo ætate consistentes; minimè adolescentes; omnium minimè pueri: ex his autem, qui inter ipsos sunt alacriores. *Aph. I. 13.*

Corporibus humidis carnes habentibus, famem inducere oportet: fames enim siccat corpora. *Aph. VII. 59.*

Fames naturæ modum excedens, nocet. *Aph. II. 4.*

Ubi fames, non oportet laborare. *Aph. II. 16.*

Famem vini potio solvit. *Aph. II. 21.*

Jejunium ad capitis dolores, & crapulam, non confert. *De Vict. acut.*

FASTIDIUM, vid. CIBI FASTIDIUM.

F A U C E S.

AD DIAGNOSIN.

Aquilonium anni tempus fauces asperas reddit. *Aph. III. 5.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Ubi febricitanti fauces exulcerantur, si aliud quoque ex gravioribus signis affuerit. *Coac. 276. Prænot. 131.*

Fauces leviter exasperatæ, & alvus inanibus exurrectionibus fatigata, frontis dolores, in ægris palpantibus, & more investigantium sensim contrectantibus, aut dolore affectis, si quæ ex his increscunt, molestiam exhibent. *Coac. 267. Prædict. I. 109.*

NOTÆ LETHALES.

Fauces dolentes, absque tumore, cum labore, & molestia, ac suffocatione, præceps exitium minantur. *Prædict. I. 86.*

In præcipitibus malis strangulatus, gracilescentibus faucibus, perniciem minatur. *Coac. 61.*

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Faucium gracilium præfocantes dolores, ubi ex capitis dolore ortum duxerint, convulsiones adferunt. *Coac.* 262. *Prædict.* I. 104.

Vehementes faucium dolores, aurium tubercula & convulsiones excitant; itemque cervicis, ac colli dolores. *Coac.* 268.

PAROTIDUM.

Quibus ad fauces irritamenta fiunt, iis moderata aurium tubercula excitantur. *Coac.* 264.

PHRENITIDIS.

Ubi fauces in morbis acutis graciles fiunt, parvæ, ac dolentes, atque ubi os hiarit, si gracile appareat, nec facile contrahi possit, mentis emotionem metuere oportet: indeque succedens phrenitis perniciofa est. *Coac.* 275. *Prædict.* I. 11.

FEBRIS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Calidum solum non est februm causa, sed calidum & amarum simul, calidum & acidum, calidum & falsum, aliaque innumera. *De Vet. med.*

Ætas dentitionis febribus obnoxia. *Aph.* III. 25.

Quum ætas fit veri similis, sudores in febribus multos expectare oportet. *Aph.* III. 6.

Linguae bifulcum velut saliva alba obductum, febris remissionem indicat, eo quidem, quod agnatum est, crasso existente, eodem die: si verò tenuius fuerit, postridie: perendie quoque, si adhuc tenuius fuerit. Eadem etiam significatio est, si hæc circa summam linguam contingant, minus tamen firma. *Coac.* 230.

Quibus in febre ad dentes viscosa circumnascuntur, his febres fiunt vehementiores. *Aph.* IV. 53.

Qui æstum sentiunt, & progressis dejectionibus, tenuibus sudoribus diffluunt, iis febris ingravescit. *Coac.* 646.

AD PROGNOSIN.

FEBRIS ALIOS MORBOS SANAT.

Aphoniam ex ebrietate ortam. *Aph.* V. 5.

Convulsionem, aut tetanum. *Aph.* IV. 57. *Coac.* 354.

Dolores capitis, cum aponia, & stertore, sanis derrepente obortos. *Aph.* VI. 51.

Quibus hepar circumcirca dolet, his febris superveniens dolorem solvit. *Aph.* VII. 52. *Coac.* 449.

Quibus ad hypochondrium dolores fiunt, absque inflammatione, his febris superveniens solvit dolorem. *Aph.* VI. 40.

Volvulum ex urinæ stillicidio subortum. *Aph.* VI. 44. *Coac.* 475.

Lippitudine affecto suborta febris, solutionem affert. *Coac.* 222.

Quibus ex vulnere, corporis impotentia accidit, ii febre citra rigorem oborta, sani evadunt. *Coac.* 477.

In sideratis, &c. si febris accedat, solutio contingit. *Coac.* 479.

NOTÆ JUDICATIONIS VARIÆ.

Februm judicationes iisdem numerantur diebus, quibus & evadunt, & moriuntur homines. *Prænot.* 121.

Febres mitissimæ, & securissimæ, die 4. aut ante desinunt; maximè verò malignæ & gravissimæ, die 4. vel prius interficiunt. *Prænot.* 122.

Primus februm insultus ad dies 4. secundus ad 7. tertius ad 11. quartus ad 14. quintus ad 17. sextus ad 20. dies excurrit. *Prænot.* 122.

Inter initia perquam difficile est dignoscere, quinam morbi longo temporis spatium judicari debeant, quod simillima sint eorum principia. *Prænot.* 124.

Qui morbi intra brevissimum temporis spatium, judicationem sunt subituri, facilius dignoscuntur, cum maximè inter se ab initio dissideant. *Prænot.* 125.

Quibus per febres 6. die rigores fiunt, difficulter judicantur. *Aph. IV. 29.*

Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, quotidie febres solvuntur. *Aph. IV. 63.*

Quibus exacerbationes fiunt, quacunque hora dimiserit febris, postridie eadem horâ si corripuerit, difficulter judicantur. *Aph. IV. 30.*

Febricitare incipientibus, sanguinis stillationes cum stercoratione accedentes, & quod in urina desidet album 4. die visum, 7. solutionem affore denunciant. *Coac. 149.*

Urina in febre album & læve depositum habens sedimentum, celerem liberationem denunciat; celerem quoque, quæ diluta indiscretam quandam habet pinguedinem. *Coac. 575.*

Quæ aliquantulum rubet, subrubrum habet sedimentum, & læve, siquidem ante diem 7. appareat, 7. die solutionem fore designat; post 7. autem, tardiores, aut plane diuturnas. *Coac. 575.*

Quæ 4. die subrubram nubeculam capit, 7. die liberat, dum reliqua pro ratione habeant. *Coac. 575.*

NOTÆ LONGITUDINIS.

Febricitantium non omnino leviter, permanere, & nihil remittere corpus, morbi longitudinem indicat. *Aph. II. 28.*

In febribus abscessus, qui non solvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem significant. *Aph. IV. 51.*

Dolores ex glandularum tumoribus. *Coac. 73.*

Judicationis cessationes in febribus, temporis quidem longinquitatem, non tamen perniciem inducunt. *Coac. 74.*

Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ. *Coac. 75.*

Sudores febricitantium extra dies criticos orti, laborem significant, & morbi longitudinem, & recidivas. *Aph. IV. 36.*

Febricitanti sudor superveniens, febre non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, & copiosiore humiditatem indicat. *Aph. IV. 56.*

Si venæ temporum in febris pulsent, & facies benè habita fuerit, absque præcordiorum mollitie, longum fore morbum, sperare oportet, qui nec sine liberali sanguinis ex naribus profusione, aut singultu, aut convulsione, aut coxendicum dolore, desinet. *Coac. 128.*

In febre cum sudore, vocis ex capitis dolore defectio- nes, si per se resolvuntur ægri, ac præter voluntatem excrementa demittantur, malumque remitti videatur, diuturni morbi metus est. In his subinde obortus rigor, damnari non debet. *Coac. 253.*

Quibus febricitantibus in urinis subsidentia fiunt cras- siori farinæ similes, longam infirmitatem significant. *Aph. VII. 31.*

Urina tenuis & biliosa, & ægre lentum habens sedimen- tum, & quæ in melius ac deterius commutatur, tem- poris diuturnitatem postulat. *Coac. 575.*

In febre variarum interdum urinarum mictiones, mor- bum producant. *Coac. 595.*

NOTÆ SALUTARES.

Febrem convulsioni supervenire melius est, quàm con- vulsionem febrili. *Aph. II. 26.*

Febres quocunque modo intermittant, quod sine peri- culo sint, significat. *Aph. IV. 43. VII. 62. Coac. 117.*

Qui ex morbo superfuturi sunt, facile spirant, dolore vacant, noctu dormiunt, aliaque securissima signa ha- bent. *Prænot. 126.*

Sudores febricitantibus si inceperint, boni sunt die 3. & 5. & 7. & 9. & 11. & 14. & 17. & 21. & 27. & 31. & 34. hi enim morbos judicant. *Aph. IV. 36.*

Quibus in febre, die 7. aut 9. aut 11. aut 14. morbus regius supervenit, bonum est: nisi dextrum hypo- chondrium durum sit, alioqui non bonum. *Aph. IV. 64.*

Qui-

Quibus in febre aures obsurduerint, his sanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit.

Aph. IV. 60.

Quibus urinæ crassæ, grumosæ, paucæ, non sine febre, copia ex his succedens tenuis juvat. Tales autem maxime prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, subsidentiam continent. *Aph. IV. 69.*

Quibus ex naribus fluxiones, die 7. 9. aut 14. contingunt, ut plurimum à febribus vindicant. Eodem verò modo & biliosus alvi fluxus, & qualis in intestinorum difficultate fieri assolet; ac genuum & coxendicum dolor; urinaque sub judicationem concocta; & verò in muliere mensium profluvium. *Coac. 152.*

NOTÆ PERICULI.

Convulsio feбри superveniens. *Aph. II. 26.*

Dejectiones nigræ, qualis sanguis niger, sponte prodeunt. *Aph. IV. 21.*

In bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeræ. *Aph. IV. 55.*

In febribus circa ventrem æstus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV. 65.*

Quibus in febre morbus regius supervenit ante 7. diem, malum est. (Nisi confluxus humorum per alvum fiant.) *Aph. IV. 62.*

In febribus, ex somnis pavores, aut convulsiones, malum. *Aph. IV. 67.*

In febribus spiritus offendens, malum. Convulsionem enim significat. *Aph. IV. 68.*

Qui sanguinem vomunt, siquidem sine febre salutare: si verò cum febre, malum. *Aph. VII. 37.*

Ex præcordiorum doloribus abortæ febres, malignæ sunt. *Prædict. I. 56.* In his profundus, ac altus sopor, pessimus. *Coac. 31.*

Febres, quæ soporem, lassitudinemve inducunt, aut in quibus caligant ægri, insomniâ, ac tenuibus sudoribus vexantur, malignæ sunt. *Prædict. I. 74.*

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, pessimæ. *Coac.* 2.

In febre convulsio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. Malignus quoque ex femore doloris impetus. Sed & neque genuum dolor probari potest. Quin & surarum quoque dolores maligni sunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, si sublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

In febre mutum esse, malo est. *Coac.* 34.

In febribus, alvo à flatibus distentâ, flatum non erumpere, malum. *Coac.* 44.

In febre tenuiter exudantes, malignè habent. *Coac.* 42.

In febre distractio, velut à vomitu, in exscreationem desinens, malum portendit. *Coac.* 55.

Qui accessione correpti, postero die gravius habent, iis malum denunciatur. *Coac.* 78.

Quæcunque feбри ex adverso respondent, nisi abscessum faciant, malignitatem denunciant. *Coac.* 145.

In febre sputi exscreationes lividæ, nigræ, biliosæ, subsistentes quidem malæ sunt: si verò pro ratione excernantur, utiles. *Coac.* 242.

NOTÆ LETHALES.

Qui perituri sunt, difficultate spirandi vexantur, delirant, vigilant, cæteraque signa pessima habent. *Prænot.* 127.

Si à febre detento, tumore in faucibus non existente, suffocatio ex improvise superveniat, lethale. *Aph.* IV. 34.

Si à febre detento, collum derepentè inversum fuerit, & vix deglutire possit, tumore non existente, lethale. *Aph.* IV. 35. VII. 58. *Coac.* 277.

Febrium initio, si atra bilis sursum, aut deorsum prodeat, lethale est. *Coac.* 68.

Ubi livores in febre fiunt, propè affore mors significatur. *Coac.* 66.

Febres vertiginosæ, & cum tenuis intestini morbo, & sine hoc, perniciem intentant. *Coac.* 106.

Quibus per febres assiduas, pustulæ toto corpore enascuntur, lethale est, nisi quid purulentum abscedat. In his verò præcipuè adnasci ad aures tubercula solent. *Coac.* 114.

Cum oculorum perversione, febribus, & lassitudinis sensu detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujusmodi casibus soporati malum denunciant. *Coac.* 221.

Vocis defectiones in febre, quæ convulsionis speciem præ se ferunt, & in mentis emotionem cum silentio desinunt, perniciem ostentant. *Coac.* 248.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Febricitanti, nisi in diebus imparibus dimiserit febris, reverti solet. *Aph. IV.* 61. *Coac.* 80.

Quibus febres cessant, neque apparentibus solutionis signis, neque diebus judicatoriis, iis recidiva expectanda est. *Prænot.* 138. *Coac.* 146.

Urina densitatem divulsam habens, morbi reversionem, aut sudorem portendit. *Coac.* 593.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS.

Febris assidua, diutiùs cum securitate trahens, si neque ex dolore, neque ex inflammatione, neque ex aliâ ulla manifestâ causâ contingat. *Coac.* 143. *Prænot.* 139.

Qui subinde horrore corripuntur, ad suppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad suppurationem ducit. *Coac.* 422.

Quos febris detinet, si tremor absque judicatione conquiescit, iis temporis successu abscessus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & vesica dolet. *Coac.* 141.

Lassatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abscessus fiunt. *Aph. IV.* 31.

CONVULSIONIS.

In febribus tenuiter exudantes, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulsiones proni sunt. *Predict.*

I. 115.

DOLORIS CAPITIS.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adsunt, aut aderunt. *Aph. IV. 70.*

DOLORIS ad COXAS.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, si absque sudore solvantur, malum indicant. His ad coxendices dolores decumbunt. *Coac. 297.*

DIARHOEÆ.

Quibus hypochondria elevata sunt, murmurantia, dolore lumborum superveniente, his alvi humectantur, nisi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc. *Aph. IV. 73. Coac. 291.*

Quibus per febres sanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV. 27. Coac. 153.*

Quibus ructus adsunt, flatus, ventris sonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac. 142.*

DYSENTERIÆ.

In febribus, venæ quæ est in cervice pulsatio, & dolor, rem ad intestinorum difficultatem deducit. *Coac. 124.*

ERTSIPELATIS in FACIE.

In febribus, ex prægresso dolore, rubores ad aures subnascentes, ignis sacri in facie spem faciunt. *Coac. 200.*

HÆMORRHAGIÆ.

Capitis gravitas, & dolor sincipitis, cum pervigilio, vel etiam contensionis sensu ad cervicem. *Coac. 168.*

Dolor capitis, visus hebetudo, splendores oculis obversantes, cum præcordiorum tensione, absque dolore, vel inflammatione. *Prænot. 149.*

Faciei rubor, & vehemens capitis dolor, cum venarum pulsu. *Coac. 142.*

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu, & cervicis dolore. *Coac. 555. Prædict. I. 142.*

Quæ contingunt in febre circa ventrem palpitationes, mentis emotiones adferunt. Quin & sanguinis ex nari-

naribus profluvium, cum horroris sensu interdum accedit. *Coac.* 298.

PROFLUVII MULIEBRIS.

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu. *Coac.* 555.

PHRENITIDIS.

Quibus 3. die subsistit accessio, & 4. ingravescit, malum denunciatur. Ac metus est, ne hujusmodi accessiones phrenitim inducant. *Coac.* 79.

Vehementer & acutè mente emoti, si febris iterum repetat, phrenitici evadunt. *Coac.* 95.

Qui in febribus, ad tactum nullum ardoris sensum præ se ferunt, phrenitici fiunt, idque magis, si sanguis fluxerit. *Coac.* 228.

VOMITUS.

Quos stomachi fastidia vexant, cum oris ventriculi morfu, & crebra sputatione, iis vomitio adfutura est. *Coac.* 142.

AD THERAPIAM.

Victus humidus febricitantibus omnibus confert, maxime verò pueris, & aliis tali victu uti consuetis. *Aph.* I. 16.

Si quis febricitanti cibum det, convalescenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph.* VII. 65.

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, sed auferre de appositionibus, ante judicationes. *Aph.* I. 19.

Si febris, quæ non est à bile, detineat, aquâ multâ, & calidâ in caput affusâ, febris solutio fit. *Aph.* VII. 42.

FEBRIS CONTINUA ACUTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph.* III. 29.

Tempus æstivum. *Aph.* III. 21.

Æstas, post hyemem siccam, & aquiloniam, ver autem pluviosum, & austrinum. *Aph. III. 11.*

Autumnus aquilonius, & ficcus. *Aph. III. 14.*

Siccitates. *Aph. III. 7.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

Convulsionem solvit febris succedens acuta, quæ prius non aderat, aut si prius adfuit, ingravescens. *Coac. 358.*

Excreationes, alvi egestiones, & urinæ, probè secedentes. *Aph. IV. 47. VII. 69.*

Febres acutas, cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore non bilioso, infania solvit. *Coac. 550.*

Alvicrementum purum succedens, febrem acutam solvit, cum sudore. *Coac. 649.*

Morbi acuti effluente ex naribus sanguine, judicatione absolvuntur, idque die judicatorio; ac sudore copioso exorto, urinæque purulentâ, ac vitrea affatim redditâ, in quâ quod subsidit, laudabile sit; aut abscessu effatu digno, & alvo mucosa, & sanguinea deiciente, ac derepente prorumpente, vomitionibusque non pravis, sub judicationem contingentibus. *Coac. 150.*

NOTÆ LONGITUDINIS.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, & cum sudore. *Coac. 256.*

NOTÆ PERICULI.

Febres quæcunque non intermittentes tertiâ die vehementiores fiunt, magis periculosæ. *Aph. IV. 43. Coac. 116.*

In febribus acutis, convulsionem, & circa viscera dolores vehementes, malum. *Aph. IV. 66.*

In acutis affectionibus, quæ cum febre sunt, luctuosæ respirationes, malæ. *Aph. VI. 54.*

Qui in febre non intermittente, tenuiter & crebro extendant, cum præcordiorum distensione, ii ut plurimum malignè habent; atque in his dolores in humeri caput, ac claviculas affixi, pravi sunt. *Coac. 32.*

NOTÆ LETHALES.

Auris intensus dolor, cum febre acuta, ac cæteris aliquanto gravioribus signis. *Coac.* 189.

Continens capitis dolor, cum gravibus aliis signis. *Coac.* 160.

Sudores frigidi, cum acutâ febre evenientes. *Aph.* IV. 37.

In plurimis graveolentibus dejectionibus, cum febre acuta, præcordiorum contensione, ex longo intervallo oborta ad aures tubercula, mortem adferunt. *Coac.* 201.

In non intermittentibus febribus, si externa quidem frigida sint, interna verò urantur, & sitim habeant, lethale. *Aph.* IV. 48. VII. 72.

In febre non intermittente, si labium, aut supercilium, aut oculus, aut nasus pervertatur, si non videat, si non audiat, corpore jam debili existente, quicquid horum fiat, in propinquo mors est. *Aph.* IV. 49. VII. 73.

Si rigor incidat febri non intermittenti, debili jam existenti ægro, lethale. *Aph.* IV. 46.

Ubi in febre non intermittente, difficultas spirandi, & delirium fit, lethale. *Aph.* IV. 50.

Qui in febre allidua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt quidem, si post sanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad se ipsos redeant. Sin verò secus accidat, cum spirandi difficultate celeriter intereunt. *Coac.* 77.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, in acuta febre, sine sudore, lethales. *Coac.* 256.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS ad AURES.

In bile redundantibus, magna spiratio, cum febre acuta, & præcordiorum contensione. *Coac.* 126. 290.

In anhelatoribus, & suspiriosis, febris postea acuta, cum præcordiorum contensione perfrigeratis, magnum circa aures tumorem expectare oportet. *Coac.* 107.

CONVULSIONIS.

In pueris acuta febris, cum alvi suppressione, & pervigilio,

gilio, calces velut jactare, ac colorem mutare, & ruborem contrahere, convulsionem minatur. *Coac.* 109.

INSANIÆ.

In acuta febre aures obtusæ, vehementem insaniam portendunt. *Coac.* 196.

AD THERAPIAM.

Ubi peracutus est morbus, statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu uti necesse est. Ubi verò non, sed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit. *Aph.* I. 7.

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est. *Aph.* I. 8.

CONF. FEBRIS in genere, MORBUS ACUTUS.

FEBRIS ARDENS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph.* III. 30.

Tempus æstivum. *Aph.* III. 21. *VIII.* 8.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus diu tusses siccæ, paulùm irritantes, in febribus ardentibus, non admodum siticulosi sunt. *Aph.* IV. 54.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

De febre ardente laborantibus, dies 14. aut allevando, aut perimendo decernunt. *Coac.* 137.

Febres ardentes, quæ recurrere solent, 4. diebus de se significationem exhibent, deinde exudant. Sin minus, die septimo, & undecimo. *Coac.* 136.

In febribus ardentibus tremores, delirio solvuntur. *Coac.* 132. *Aph.* VI. 26.

NOTÆ SALUTIS.

Febrem ardentem succedens rigor solvit. *Coac.* 135. *Aph.* IV. 58.

NOTÆ PERICULI.

Alvus in febre ardente affatim prorumpens. *Coac.* 129.
 Oculorum perversio, & distortio, cum aliquâ summi corporis refrigeratione, & egestionibus aquæ similibus, & crebris; præcipuè si alto quodam stupore detineantur. *Prædict.* I. 81.

Sanguinis ex naribus fluxus, in febre ardente 4. die obveniens, malo est, nisi aliud quippiam benè ceciderit. Quod si die 5. contingat, minus adfert periculi. *Coac.* 133.

NOTÆ LETHALES.

Ex febre ardente, nisi qui circa aurem fit abscessus suppuret, non admodum liberantur. *Coac.* 138. 207.

Febris ardens ex laborioso ventris dolore, perniciem minatur. *Coac.* 130.

Quibus in febre ardente, tumores cum somnolentia, & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus sideratione necat. *Coac.* 60.

NOTÆ MENTIS EMOTIONIS FUTURÆ.

In febre ardente laborantibus, si aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitate accedant, nisi sanguis ex naribus profluat, furiosa & vehemens mentis emotio metuenda est. *Coac.* 131. *Prædict.* I. 18.

AD THERAPIAM.

Ad Causum, aliamque febrem, aqua cœlestis per se sola exhibita, prodest. *De Morb.* III.

FEBRIS DIARIA. EPHEMERA.

In Bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeræ. *Aph.* IV. 55.

FEBRIS LIPYRIA.

Febres lipyriæ, non nisi per choleram effusa bile, solvuntur. *Coac.* 120.

FEBRIS CONTINUA TERTIANA.

Febres quæ proximè ad tertianarum naturam accedunt, cum incontinenti jactatione, malignæ sunt. *Coac.* 33.

Febres, quæcunque non intermittentes tertiâ die vehementiores fiunt, magis periculosæ. *Aph.* IV. 43. VII. 62. *Coac.* 116.

Febres ad tertianarum naturam accedentes, vagæ & errantes, ubi in dies pares transferint, molestiam exhibent. *Coac.* 37.

FEBRIS CONTINUA LENTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas adolescentiæ. *Aph.* III. 27.

Constitutio cœli pluviosa. *Aph.* III. 16.

NOTÆ COMITANTES.

Sudores, qui non fiunt diebus judicatoriis. *Aph.* IV. 36.

Quibus febricitantibus, in urinis subsidentia fiunt crassiori farinæ similes, longam infirmitatem significant. *Aphor.* VII. 31.

AD PROGNOSIN.

Quibus febres longæ, his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt. *Aph.* IV. 44.

AD THERAPIAM.

Lac dare convenit tabidis, non admodum valde febricitantibus, & in febribus longis, & languidis, si nullum signum repugnet, & præter rationem quidem extenuatis. *Aph.* V. 64.

FEBRIS INTERMITTENS.

AD PROGNOSIN.

Febres quocunque modo intermittant, quod sine periculo sint, significat. *Aph.* IV. 43. VII. 62. *Coac.* 117.

Intermittentes febres aliquando malignæ evadunt, & in morbos acutos transeunt. *Epid.* VII.

Qui per febres intermittentes, inæqualiter incalescentes, alvum habent flatibus distentam, pauca transmittentem, iis post judicationem lumborum dolore suborto, alvi prorumpunt. Qui autem ad manus contactum exardescunt, torpore, siti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambusta eadem denunciant. *Coac.* 158.

FEBRIS INTERMITTENS TERTIANA.

AD DIAGNOSIN.

Æstas ipsi obnoxia. *Aph.* III. 21.

AD PROGNOSIN.

Tertiana exquisita in septem ad summum circuitibus judicatur. *Aph.* IV. 59.

Tertiana exacta quinto, aut septimo, aut ad summum nono circuitu terminatur. *Coac.* 148.

Qui in febribus tertianis ingravescent dolores, tertianarum naturam assumunt, & sanguinis grumos per fecesum egerunt. *Coac.* 123.

AD THERAPIAM.

Si tertiana febris detineat, siquidem post tres paroxysmos quartus corripiat, purgans per inferiora dato; sin autem purgante non egere videatur, Pentaphylli radices acetabuli quantitate in aqua tritas potui dato. Si verò sic non sedetur, ubi multâ calidâ laverit, Trifolium & Silphii succum, cum vino, pari aquâ admixtâ, propinato, reclinaturnque stragulis contegito, donec sudet. *De Morb.* II. XXXVIII. 2. ad 7.

FEBRIS INTERMITTENS QUARTANA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus æstivum, & autumnale. *Aph.* III. 21. 22.

Quæ febres intermittunt, incertoque ac vago ordine prehen-

hendunt, eæ, autumnno præcipuè, in quartanam ferè transeunt, idque in his ferè maximè, qui trigessimum annum superarunt. *Coac.* 143.

AD PROGNOSIN.

Februm omnium tutissima, placidissima, & longissima est quartana, quæ & ab aliis magnis morbis liberat. *Epid.* I. III. 17.

A quartanis correpti, à convulsione non admodum corripuntur. Si verò priùs corripiantur, & postea quartana supervenerit, liberantur. *Aph.* V. 70.

Quartanæ æstivæ plerunque fiunt breves: autumnales verò longæ, & maximè quæ propè hyemem incidunt. *Aph.* II. 25.

Hibernæ quartanæ fere in morbos acutos transeunt. *Coac.* 159.

Quibus, in febribus quartanis existentibus, sanguis ex naribus fluxerit, malum. *Aph.* VIII. 3.

AD THERAPIAM.

Si quartana apprehenderit, siquidem impurgatus fuerit, primum caput purgato, & interpositis 3. aut 4. diebus, pharmacum sursum purgans dato, in ipsa apprehensione. Et interpositis diebus, rursus aliud deorsum purgans dato, in ipsa apprehensione. Si verò ex his non sedetur, rursus interpositis diebus, multa calida lavato, & pharmaca quæ scripta sunt dato. Potibus autem, & sorbitionibus, & reliqua diæta utendum est, velut in tertiana. *De Affect.* XIX.

FEBRIS INTERMITTENS VAGA.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale obnoxium. *Aph.* III. 22.

AD THERAPIAM.

Febres inconstantes finire oportet, donec consistent. *De Vict. acut.*

FISTULÆ.

Maxime fistulis maximè molestiam adferunt, quæ in cartilaginosis, aut carne vacuis locis fieri solent, cavæ sunt, & longius excurrunt, assiduèque sanie manant, & in quarum osculo caruncula inest. Facilius autem curantur, quæ in mollibus, & carnosis locis, & non nervosis oriuntur. *Coac. 511.*

FLATUS.

AD DIAGNOSIN.

Cholericus non admodum flatulenti sunt. *Aph. V. 72.*
 Flatus cum strepitu prodiens, ægrum aliquo dolore vexari, aut delirare indicat, nisi æger sua sponte hoc modo flatum emiserit. *Prænot. 68. Coac. 495.*

AD PROGNOSIN.

Flatus sine sonitu, ac crepitu exire, optimum. *Prænot. 68. Coac. 495.*

Præstat tamen cum strepitu prodire, quàm isthic revolvi. *Prænot. 68. Coac. 495.*

In febribus, alvo à flatibus distentâ, flatum non erumpere, malum. *Coac. 44.*

Quibus ructus adsunt, flatus, ventris sonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac. 142.*

FLOCCOS LEGERE, vid. GESTUS.

FLUOR ALBUS, vid. UTERI FLUOR.

FLUXUS MENSTRUUS, vid. MENSTRUA.

FLUXIONES.

AD DIAGNOSIN.

Fluxiones fiunt, & perfrigeratâ carne, & excalescâtâ, & pertumescâtâ. *De Loc. in hom XV. 3.*

Fluxiones ex capite septem sunt: per aures, per oculos, per nares, per palatum in fauces, in stomachum, per vasa in medullam spinalem, atque in sanguinem. *De Glandul. VIII. Loc. in hom. XVIII.*

Cum æstate, vel autumno, ex capite calida, & nitrofa fluxio deciderit, mordet, exulcerat, spiritu implet, & orthopnoeam parit. *De Vict. acut.*

AD PROGNOsin.

Mulieri fluxione laboranti, ad nares, aut os, fluxionem transire, bonum. *De Morb. I. VI. 12.*

In naturis ad tabem promptè comparatis, si cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac. 441.*

A fluxione retro ad vertebrae, & in carnes, hydrops. *De Loc. XVIII. 9.*

A fluxione in medullam, tabes occulta. *Ibid. 8.*

In gravidis falsuginosæ ad fauces fluxiones, malum denunciant. *Coac. 537.*

Prægnantibus fluxiones, cum serpentibus oris ulceribus, malo sunt. *Coac. 539.*

AD THERAPIAM.

Fluxioni ex capite vomitus conducit. *De Loc. XLVII. 2.*

FOEMINA. MULIER.

Mulier ambidextra non fit. *Aph. VII. 43.*

Mulier non laborat podagra, nisi menses ipsi defecerint. *Aph. VI. 29.*

CONF. CONCEPTIO. STERILITAS.

F O E T U S.

AD DIAGNOSIN.

Fœtus, mares quidem in dextris, fœminæ verò in sinistris magis. *Aph. V. 48.*

Mulier prægnans, siquidem marem gestat, benè colorata est, si verò fœminam, malè colorata. *Aph. V. 42.*

Cum extremæ fœtus partes evolutæ sunt, tunc etiam movetur; tempus autem ad hoc, masculo tres menses, fœmellæ quatuor. *De Nat. puer. XX.*

Quo tempore fœtus movetur, mammæ etiam attolluntur, & papillæ turgescunt, nec tamen lac prodit. *Ibid.*

Mu-

Mulieri in utero gerenti, si multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum foetum significat. Si verò solidæ fuerint mammæ, faniolem foetum significat. *Aph. V. 52.*
 Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, foetum sanum esse impossibile. *Aph. V. 60.*

Foetus corruptionem debilitas, & febris vehemens, & cibi fastidium comitatur. *De Morb. Mul. I. XXXVII. 6.*

AD PROGROSIN.

Quæ perdituræ sunt foetus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rursus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V. 53.*

Impossibile est vitalem esse puerum, octavo mense natum. *De partu sept. & octim.*

Ex septimestribus quidam inter multos supersunt. *De part. septim.*

GEMELLI.

Prægnantibus molestiam exhibent, qui circa tenue intestinum contingunt tumores, quales circa extremas osculi uteri oras, cum erectæ cervicis spirationis difficultate, eveniunt. Quin etiam fortassis hujusmodi tumores, gemellorum partum prænunciant, aut forte convulsiones indicant. *Coac. 539.*

CONF. ABORTUS, CONCEPTUS, GRAVIDITAS, MAMMÆ.

FOMENTA.

Solvunt oculorum dolores. *Aph. VI. 31.*

Fomenta calida dolorem leniunt. *De Flat. XIV. 4. 5.*

Fomentorum optimum est aqua calida, in utre, vel vesicâ, aut spongia mollis & magna, ex aqua calida expressa. *De Vict. acut.*

FRACTURA, vid. OSSA, CRANIUM.

FRIGIDUM.

EJUS USUS.

In his autem frigido uti oportet, unde sanguis erumpit, aut erupturus est, non super ipsa, sed circa hæc, unde influit. Et quæcunque inflammationes, aut flammæ ardores, ad rubrum & sanguineum colorem vergentes novo sanguine, super ipsos: nam inveteratos nigrefacit: erysipelas etiam non exulceratum juvat, quoniam exulceratum lædit. *Aph. V. 23.*

Tumores in articulis, & dolores absque ulcere, & podagricos, & convulsiones, horum plurima, frigida multa affusa & levat, & attenuat, & dolorem solvit. Torpor enim modicus doloris solvendi vim habet. *Aph. V. 25.*

Est verò, ubi in tetano sine ulcere, juveni benè carnosus, ætate mediâ, frigidæ multæ affusio, caloris revocationem facit. Calor autem hæc solvit. *Aph. V. 21.*

EJUS NOXA.

Frigidum, inimicum ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullæ: calidum verò, utile. *Aph. V. 18.*

Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tusses movent, sanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt. *Aph. V. 24.*

Frigidum autem, convulsiones, tetanos, nigrores, & rigores febriles affert. *Aph. V. 17.*

Ulceribus frigidum quidem mordax, cutem obdurat, dolorem non suppurantem facit, nigrores, rigores febriles, convulsiones, & tetanos. *Aph. V. 20.*

FRIGUS CORPORIS.

AD DIAGNOSIN.

Quâ corporis parte inest calor, aut frigus, ibi morbus est. *Aph. IV. 39.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In morbis acutis, extremarum partium frigus, malum. *Aph. VII. 1.*

A dolore vehementi partium circa ventrem, extremarum frigus, malum. *Aph. VII. 26.*

Caput, manus, & pedes frigere, ventre & lateribus calentibus, malum. *Prænot. 46. Coac. 492.*

NOTÆ LETHALES.

Totius corporis perfrigeratio, cum rigiditate. *Prædict. I. 77. Coac. 3.*

Frigus cum sudore, in omni superflua purgatione. *Coac. 568.*

Externa quidem frigida, interna verò urentia, cum siti, in febribus non intermittentibus. *Aph. IV. 48. Coac. 115.*

Aures frigidae, pellucidae, contractae. *Aph. VIII. 14.*

Labia livida, aut etiam resoluta, & inversa, & frigida. *Aph. VIII. 13.*

Testis dexter frigidus, & convulsus. *Aph. VIII. 11.*

Ungues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti, vel remissi. *Aph. VIII. 12.*

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Posteriorum partium frigus convulsionem provocat. Ac omnino posteriorum partium refrigeratio, convulsionem minatur. *Coac. 7. Prædict. I. 67.*

PERFRIGERATIO.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Qui post sanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus sudoribus perfrigescunt, male habent. *Coac. 40. 342.*

Qui in diebus judicatoriis, cum angore, & incontinenti corporis jactatione, absque sudore perfrigerantur, atque omnino qui sine sudore perfrigerantur, citra judicationem, malè habent. *Coac. 38. Prædict. I. 61.*

Qui ex sudoribus perfrigerantur, ac celeriter recalescunt, malè habere judicantur. *Coac. 52.*

In humectâ alvo, perfrigeratio cum sudore, vitiosa. *Coac. 647.*

Ex rigore perfrigerationes, quæ ad calorem non revocantur, malæ sunt. *Prædict. I. 65.*

Ex sanguinis eruptionibus, vehementes diebus judicatoriis obvenientes perfrigerationes, pessimæ. *Coac. 326.*

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, pessimæ. *Coac. 2.*

Urinarum ex perfrigeratione interceptiones, pessimæ. *Coac. 5.*

NOTÆ LETHALES.

Somni, quales sopore oppressis, & totius corporis perfrigerationes, perniciem ostentant. *Coac. 181.*

Qui ex rigore perfrigeratione detinentur, cum capitis, ac cervicis dolore, vocis defectio, ac tenui sudore, ii, ubi vires resumpserint, ac sese velut recollecterint, moriuntur. *Coac. 1.*

Quibus adsunt superiorum partium tenues sudores cum perfrigerationibus, nec sine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceps periculum denunciant. *Coac. 69.*

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio, præter occasionem, in convulsionem tendit. *Coac. 4.*

Cervicis, ac dorsi perfrigerationes, convulsiones portendere videntur, ac multo magis, quæ totum corpus pervadunt, in quibus mictiones membranularum speciem præ se ferunt. *Coac. 83.*

AD THERAPIAM.

In corporis perfrigeratione, cum torporis sensu, sanguinis detractio, mala est. *Coac. 343.*

F R O N S.

Frontis dolores in ægris palpantibus, & more investigantium sensim contrectantibus, aut dolore affectis, si crescunt, molestiam exhibent. *Coac. 267.*

Vultus benè coloratus, tetricus, ac superciliosus, in morbo

bo acuto, malo est. Insuper frons contracta, phrenitidem denunciat. *Coac.* 213.

FUROR vid. *MANIA*.

G A N G R Æ N A.

Quæcunque corrupta torpescunt, evulsa vena ulcerato, ac sanato. *Epid.* II. V. 36.

GEMELLI, vid. *FOETUS*.

G E N A.

Ejus pars tenuis dissecta, neque augetur, neque coalescit. *Aph.* VI. 19. *Coac.* 504.

G E N I T A L I A.

Eorum putredo æstate accidit. *Aph.* III. 21.

Quibus, in tumorem sublato ventre, pudendum rubor occupavit, muliebribus purgamentis albis, humidis, subito procedentibus, diuturnis febribus intereunt. *Coac.* 530.

G E N U U M D O L O R.

Genuum, & Coxendicum!dolor tempestivus, &c. febres solvit. *Coac.* 152.

In gravidis, si mammæ è gracilibus rursus duræ fiant, dolor in genibus, &c. superveniens, metu abortûs liberat. *Aph.* V. 53.

In febre convulsio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac.* 30.

G E N U U M G R A V I T A S.

Non febricitantibus si fiat tormen, & Genuum gravitas, & lumborum dolor, deorsum purgante opus esse, indicat. *Aph.* IV. 20.

G E S T U S.

In febribus acutis, aut peripneumoniis, aut phrenitide,

aut capitis doloribus, quæ ante faciem feruntur, frustra venari, & festucas colligere, aut floccos è vestibus evellere, & ex pariete paleas carpere, malum & lethale. *Prænot.* 17.

GIBBOSITAS.

AD DIAGNOSIN.

Interdum à phrenitide nascitur. *Epid. V. XXII. 4. VII. XXXVII. 1.*

AD PROGNOSIN.

Spirandi difficultatem parit. *De Artic. XXXVII. 6.*

Pulmonum tubercula dura, & cruda. *Ibid.* 11.

Gibbositas supra diaphragma, pectus acutum reddit, cum spiritu difficili, & stridula faucium asperitate. *De Artic. XXXVII. 5.*

Gibbositas infra diaphragma, nonnullis morbos renum & vesicæ, vel etiam abscessus creat. *De Artic. XXXVIII. 1.*

Gibbosi vix ultra 60. annos vivunt. *Vect. XXXI. 8.*

Qui gibbi ex asthmate, aut tussi fiunt ante pubertatem, pereunt. *Aph. VI. 46.*

GINGIVÆ.

AD DIAGNOSIN.

Quibus lienes magni, iis gingivæ vitiantur, & os graveolet. *Prædict. II. 163.*

Pueris ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus, molesti. *Aph. III. 25.*

AD PROGNOSIN.

Moderatus capitis dolor, cum inexhaustâ siti, aut sudore febrim non solvente, gingivarum abscessus, aut parotides denunciat, nisi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Dentis sideratio abscessum ad gingivas enatum solvit. *Coac.* 236.

In naturis ad tabem promptè comparatis, si cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac.* 441.

Sanguis ex gingivis cum humecta alvo profluens, perniciem minatur. *Coac.* 241. 648.

AD THERAPIAM.

Gingivarum tumor, ac dolor, venæsectione & alumine ægyptio sedatur, in principio. *Epid. V. XXVII. I. VII. XXXV. I. 2. 3.*

GLANDULÆ.

Glandulæ non admodum ægrotant, sed cum reliquo corpore patiuntur. Cum autem proprio laborant morbo, tubercula nascuntur, & strumæ, & febris corpus afficit. *De Gland.*

In febribus ex Glandularum tumoribus dolores, morbi diuturnitatem prænunciant. *Coac.* 73.

GRAVEDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & hyemale. *Aph. III. 20. 23.*

Æstas sicca & aquilonia, dein autumnus pluviosus, & austrinus. *Aph. III. 13.*

Autumnus aquilonius, & ficcus. *Aph. III. 14.*

Frigus. *De Vet. med. XXXI. 18.*

AD PROGNOSIN.

Quibus dolores capitis & frontis contingunt, tum ex ingentibus ventis, tum ex frigore, post vehementem æstum, eos gravedines potissimum quidem omnino liberant. *Prædict. II. 148.*

Raucedines, & gravedines, in valde senibus non coquantur. *Aph. II. 40.*

In omnibus pulmonis morbis, gravedines & sternutationes, tum præire, tum subsequi, malum. *Prænot. 93. Coac. 399.*

GRAVIDITAS. IMPRÆGNATIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Quæ in utero gerunt, harum os uteri clausum est. *Aph. V. 51.*

Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre superveniente, cibi autem fastidia ipsi accidant, hanc in utero gerere putato. *Aph. V. 61.*

Mulierem si velis cognoscere, an prægnans sit, ubi dormitura est, (incoenatæ) aquam mulsam bibendam dato. Et siquidem tormen habeat circa ventrem, prægnans est: si verò minus, prægnans non est. *Aph. V. 41.*

Oculi cavi, album eorum livescens, cibi fastidium, ventriculi morfus, & salivatio frequens. *De Superfat.*

AD PROGNOsin.

VARIÆ NOTÆ.

Quibus prægnantibus tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc stillationes è naribus avertunt. *Coac. 524.*

Quæ puellæ erectæ cervicis spiratione vexantur, iis uterum gerentibus mammæ pus colligunt. Muliebria purgamenta circa initia apparere, malum. *Coac. 549.*

NOTÆ PERICULI.

In utero gestantibus, capitis dolores, qui cum sopore, gravitate, & convulsionibus fiunt, ut plurimum malo sunt. *Coac. 517. 534. Prædict. I. 103.*

Uterum gerentibus præcordiorum dolor, malum denunciat. His etiam alvi euntes, & rigore subinde corripiti, malo est. Ventris dolor, si limosa expurget, in huiusmodi levius malum indicat. Quæ ex his faciles partus habent, eæ postea vehementer anguntur. *Coac. 523.*

Prægnantibus fluxiones cum serpentibus oris ulceribus, malo sunt. Hæ convulsionibus, exolutionibus, postea perfrigerationibus tentatæ, celeriter calefiunt. Quin etiam prægnantibus molestiam exhibent, qui circa te-
nue

nue intestinum contingunt tumores, quales circa extremas uteri osculi oras, cum erectæ cervicis spirationis difficultate, eveniunt. Quin etiam fortassis hujusmodi tumores gemellorum partum prænunciant, aut fortè convulsiones, tumores hujusmodi indicant.

Coac. 539. 529.

Quæ ante partionem in modum cholerae morbi affliguntur, faciles quidem partus edunt. Febre autem tentatæ, malignè habent, tum verò præcipuè, si quid fauces vexet, aut in febre maligni aliquid appareat.

Coac. 535.

In uterum gerentibus, falsuginosæ ad fauces fluxiones, malum denunciant. *Coac.* 537.

NOTÆ LETHALES.

Si mulieri prægnanti erysipelas in utero fiat, lethale.

Aph. V. 43.

Mulierem in utero gerentem, ab acuto aliquo morbo corripitur, lethale. *Aph.* V. 30.

Prægnantibus falsuginosa, post partum molestias ex albis mordacibus denunciant. Purgationes hujusmodi duritiem adferunt. In his singultus malo est, & uterorum procidentia, quæ & unà interficit. *Coac.* 526.

AD THERAPIAM.

Prægnantes purgandæ, si materia turgeat, quadrimestres, & usque ad septimum mensem: hæ verò minus. Juniores autem, & seniores foetus, cautè vitare oportet. *Aph.* IV. 1. V. 29.

Si prægnans intumescat, urticae semen quamplurimum, cum melle, & vino odorato, aquâ temperato, bis in die in potu exhibendum. *De Morb. Mul.*

GRAVITAS CORPORIS.

Gravitas quæ totum corpus, vel manus, ac pedes premit, vitiosa est. Quod si cum gravitate, digiti quoque ac ungues lividi fiant, in propinquo mors est.

Coac. 493.

GUTTUR.

Eo præfecto spiritus attrahi non potest, sed per præsec-
tam partem exhalat. *De Princip. XIX. 29.*

HABITUS CORPORIS.

CRASSUS.

In exercitantibus, boni habitus ad summum progressi,
periculosi, si in extremo fuerint. *Aph. I. 3.*

Qui naturâ sunt valde crassi, magis subito moriuntur,
quàm graciles. *Aph. II. 44.*

Quæ præter naturam crassæ existentes, non concipiunt
in utero, his omentum os uteri comprimit, & prius-
quam attenuentur, prægnantes non fiunt. *Aph. V. 46.*

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum & imum
ventrem sunt, crassitudinem habere, melius est. *Aph.*
II. 35.

GRACILIS.

Quæ præter naturam tenues existentes in utero gerunt,
abortiunt, priusquam crassescant. *Aph. V. 44.*

Pallidis, gracilibus, & crebra oris salivatione laboran-
tibus, in somnis sudores boni sunt. *Coac. 271.*

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum, & imum
ventrem sunt, tenues & eliquatas habere, malum.
Periculosum verò illud est, etiam ad infernas purga-
tiones. *Aph. II. 35.*

Graciles, & facile vomentes, sursum purgandi, vitan-
tes hyemem. *Aph. IV. 6.*

HÆMOPTYSIS.

AD DIAGNOSIN.

Ætas juvenilis ipsi obnoxia. *Aph. III. 29.*

Qui sanguinem spumofum expuunt, his ex pulmone ta-
lis rejectio fit. *Aph. V. 13.*

Qui spumantem sanguinem evomunt, partibus infra se-
ptum nequaquam dolentibus, iis ex pulmone fertur.
Coac. 433.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Sanguinem spuitione rejicientibus, sine febre esse conducit, ac tussi, & dolore leviter conflictari, sputumque ad dies 14. tenuari. *Coac.* 427.

Rejectio sanguinis parcior, à minoris venæ pulmonalis ruptione. *Coac.* 433.

Quæcunque mammarum dolore ex febris vexantur, eas sanguinis concreti spuitio non foeculenta, dolore liberat. *Coac.* 553.

DETERIORIS NOTÆ.

Intensè febricitare, ac tussire, aut dolere, sanguinemque recentem semper spueri, minimè conducibile. *Coac.* 427.

Quibus insignis in pulmone venæ ruptio fit, copiosus sanguis vomitione rejicitur, periculumque imminet. *Coac.* 433.

Qui spumantem sanguinem spuitione rejiciunt, cum præcordiorum dextrorum dolore, iis ex jecinore prodit, & plerumque pereunt. *Coac.* 408. 450.

A sanguinis sputo, puris sputum, malum. *Aph.* VII. 15.
Sanguis fursum quidem, qualiscunque sit, malum. Deorsum verò, bonum, niger subtus secedens. *Aph.* IV. 25.

HÆMORRHAGIA IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale. *Aph.* III. 20.

Calidum. *Aph.* V. 16.

Frigidum. *Aph.* V. 24.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Variæ. *Prædict.* I. 132. & seqq.

Capitis dolor, cum alto stupore, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

Cervicis dolor, & oculi prærubri. *Prædict.* I. 137.

Præcordia tumida, dura, ac dolentia, cum febre, cum dolore capitis, & oculorum hebetudine, idque circa 35. ætatis annum; in senioribus verò non item. *Coac.* 280.

Quos febris detinet, cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, in iis, si venæ pulsent, sanguinis fluxus plerumque expectandus est. *Ibid.* 142.

Venæ temporum in febribus pulsantes, & faciès benè habita, absque præcordiorum mollitie. *Ibid.* 128.

Lumborum dolores sanguinis profluvium excitant. *Ibid.* 306.

Ex lumborum dolore, liberales sunt, & largæ sanguinis fluxiones. *Ibid.* 307.

Quibus lumborum dolor in caput recurvat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem sentiunt, aut aurium sonitus, ii liberaliter sanguinem profundunt. *Coac.* 308. *Prædict.* I. 139.

Quibus in morbis subita fit mentis percussio, cum inquieta corporis jactatione, iis sanguinis eruptionem fore spes est. *Coac.* 184.

Palpitationes circa ventrem, cum præcordiorum contensione oblonga, & intumescente, vel etiam horroris sensu. *Prædict.* I. 144.

Insomnia, cum subita corporis jactatione, & inquietudine, præsertim si non antea quid profluxerit. *Prædict.* I. 136.

Quibus ubi inhorruerint, judicatorii simul sudores contingunt, postridie verò, si horror repetierit, & temerè pervigilent, absque concoctione, iis forte sanguinem erupturum, sperare oportet. *Coac.* 24.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Spinæ perversionem, & spirandi difficultatem, sanguinis fluxus liberat. *Coac.* 311.

Quibus capitis, & cervicis dolor, & totius corporis impotentia, cum tremore adest, ab iis sanguinis eruptio libe-

liberat. Quin etiam ista tempore dissolvuntur. *Prædict. I. 152.*

Liberalium ab initio sanguinis eruptionum cursum, rigor sistit. *Prædict. I. 150.*

NOTÆ PERICULI.

A sanguinis fluxu delirium, aut etiam convulsio, malum. *Aph. VII. 9.*

Sanguine multo effuso, convulsio, aut singultus superveniens, malum. *Aph. V. 3. Coac. 338.*

A forti pulsu in ulceribus, sanguinis eruptio, (malum.) *Aph. VII. 21.*

Sanguis eruptiones vehementes, cum totius corporis perfrigerationibus judicatoriis, pessimæ sunt. *Prædict. I. 134. Coac. 326.*

A sanguinis eruptione, nigrorum per alvum egestio, malo est. Quin & prærubræ, ac æruginosæ dejectiones, damno sunt. *Coac. 330. 333. Prædict. I. 127.*

In præcipitibus malis, quæ post paucam sanguinis eruptionem, surditas obvenit, malum denunciat. In his sanguinis egestio perniciem affert, surditatem tamen discutit. *Prædict. I. 129. Aut nigrorum per alvum refusionem. Coac. 331.*

NOTÆ LETHALES.

Quibus (cum dejectionibus nigris, vel prærubris, vel æruginosis,) sanguinis eruptiones die 4. contingunt, tandem sopore, & convulsione conflictati moriuntur, prægressis nigris dejectionibus, & ventre in tumorem sublato. *Coac. 330. Prædict. I. 127.*

Qui ex vulnere subinde rigentes, sanguinem profundunt, ii malignè habent, ac inter loquendum derepentè moriuntur. *Coac. 328.*

Humefcente alvo, sanguis ex gingivis effluens, lethalis. *Coac. 648.*

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI MALE AFFECTÆ.

Quibus sanguinis fluxus diu perseveravit, in his temporis

ris processu, alvus malè habet, nisi urinæ concoctionem præ se ferant. *Prædict. I. 133. Coac. 332.*

Quibus per febres sanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV. 27.*

Coac. 153. 335.

Quibus die 5. liberales sanguinis profusiones contingunt, & 6. novo oborto rigore corripuntur, 7. perfrigerationibus tentati celeriter recalescunt, iis alvi malè afficiuntur. *Coac. 329.*

MORBI COMITIALIS.

Qui statis temporibus sanguinem fundunt, si siticulosi sint, neque sanguinem profuderint, comitiali morbo pereunt. *Coac. 345.*

PHRENITIDIS.

Qui in febribus ad tactum nullum ardoris sensum præ se ferunt, phrenitici fiunt, idque magis, si sanguis fluxerit. *Coac. 228.*

AD THERAPIAM.

Frigido uti oportet, unde sanguis erumpit, aut erupturus est: non super ipsa, sed circa hæc, unde influit. *Aph. V. 23.*

Quæ perfrigerata sunt, excalescere oportet, præterquam quæ sanguinem profundunt, aut sunt profusura. *Aph. V. 19,*

Quibus copiosi sanguinis facta est egestio, his lac dare, malum. *Aph. V. 64.*

Hæmorrhagiam sistunt, animi deliquium, partis situs, venæ interceptio, linamentum contortum, appositio, deligatio. *Epid. VI.*

HÆMORRHAGIA ALVI, vid. ALVI DEJECTIO SANGUINEA.

HÆMORRHAGIA NARIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas adolescens. *Aph. III. 27.*

Quæ

Quæ caput concutiant, & aurium sonitum excitant. *Prædict. I. 143.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitatis sensu, mentis excessum, ac sanguinis ex naribus profluvium prælagiunt. *Coac. 194.*

In febre acuta, continens capitis dolor, sine gravibus aliis signis, si 20. dies superat, aut sanguinis ex naribus, aut puris effluxum, aut abscessus ad inferiores corporis partes, denunciat. *Coac. 160.*

Qui capite gravati, ad synciput dolorem sentiunt, pervigilio torquentur, iis sanguinis eruptionem fore spes est, tum verò præcipuè, si aliquis contensionis sensus ad cervicem pertingat. *Coac. 168. Prædict. I. 135.*

Qui surditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contensione vexantur, si oculorum acies perturbatur, in iis sanguinis è naribus fluxum sperare oportet. *Coac. 195.*

Qui statim sine ratione perturbantur, pervigilio torquentur, nigra & compacta ex alvo demittunt, interdum sanguinem è naribus profundunt. *Coac. 110.*

Quibus ex rigore febris, cum lassitudinis sensu adest, in his muliebrium profluvium expectare oportet. Quod si cervicis dolor prehenderit, sanguinis è naribus eruptionem fore spes est. *Coac. 555.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

Quibus spes est abscessum fore ad articulos, eos abscessu liberat urina multa, crassa, & alba, &c. si verò etiam ex naribus sanguis eruperit, brevi admodum solvit. *Aph. IV. 74.*

Morbi acuti, effluente ex naribus sanguine, die judicatorio, absolvuntur, &c. *Coac. 150.*

Caput laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut sanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, solvit morbum. *Aph. VI. 10.*

Sanguis ex naribus effluens, solvere potest auris intensum dolorem, cum febre acuta, &c. *Coac.* 189.

Præcordia non mollia, & facies benè habita, non nisi liberali sanguinis ex naribus profluvio, aut convulsione, aut coxendicum dolore, solutionem accipiunt. *Ibid.* 296.

Tenebricosas vertigines circa initia, sanguinis ex naribus fluxio solvit. *Ibid.* 341.

Quibus in febre aures obsurduerint, his sanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit. *Aph. IV.* 60. *Coac.* 210.

Qui in febre continua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt quidem, si post hæmorrhagiam narium, ac vomitum, ad loquelam, & ad seiplos redeant. *Coac.* 77.

Qui statim sine ratione perturbantur, pervigiles sunt, sanguinem è naribus stillantes, sexto die noctu allevantur, posttridie verò laborantes, tenui sudore correpti, & in somnum delati delirant, iis larga narium hæmorrhagia morbum solvit. *Coac.* 87.

Febricitare incipientibus, sanguinis stillationes, cum sternutatione accedentes, & quod in urina desidet album, 4. die visum, septimo solutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Mulieri, menstruis deficientibus, è naribus sanguinem fluere, bonum. *Aph. V.* 33.

NOTÆ PERICULI.

Perpusillæ sanguinis è naribus stillæ, damno sunt. *Coac.* 57.

Sanguinis è naribus stillationes, quæ 11. die contingunt, molestiam afferunt, tum verò præsertim, si bis sanguis stillarit, aut rursus nares stillare cœperint. *Coac.* 337.

Sanguinis ex parte adversa profluvium, malum est, velut si in lienis tumore, ex dextra nare effluat. Et circa præcordia idem spectari oportere, existimandum est. *Coac.* 327. *Prædict.* I. 125.

Sanguinis ex naribus fluxus, in febre ardente, 4. die obveniens, malo est, nisi aliud quippiam benè ceciderit. Quod si die 5. contingat, minus adfert periculi. *Coac* 133.

Lassitudine laborantes cum horrore, iudicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent: tum verò præsertim, si ista insuper sanguinem è naribus stillarent, &c. *Coac.* 36.

Qui post sanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus sudoribus perfrigescent, malè habent. *Coac.* 40. 342. *Prædict.* I. 126.

NOTÆ LETHALES.

Diuturnis in morbis, parvæ apparentes sanguinis ex naribus fluxiones, perniciem ostentant. *Coac.* 340.

Parvi in longis morbis aurium tumores, si subinde sanguis è naribus profluat, & tenebricosa vertigo excitetur, exitio sunt. *Coac.* 105.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Largæ sanguinis ex naribus eruptiones, per vim suppressæ, interdum convulsiones accersunt, unde liberat venæsectio. *Coac.* 336.

HÆMORRHAGIA VULNERUM, *vid.* VULNUS.

HÆMORRHOIDES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph.* III. 30.

Muliebrium purgamentorum retentio. *Coac.* 522.

Sputorum retentiones in tabescentibus. *Coac.* 437.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Lumborum dolores. *Coac.* 306. 621.

Dolentibus lumbis, si oris ventriculi dolor accesserit, futuræ per hæmorrhoidas vacationis signum est, aut etiam eam præcessisse significat. *Coac.* 312. *Prædict.* I. 130.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Infanientibus, si varices, aut hæmorrhoides supervenerint, infantiæ solutio fit. *Aph. VI. 21.*

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides supervenientes, bonum. *Aph. VI. 11.*

Melancholicis, & phreniticis supervenientes. *De Judication. 64.*

In sideratis succedentes hæmorrhoides, utiles. &c. *Coac. 478.*

Sanguis niger subtus secedens, bonum. &c. *Aph. IV. 25.*

Qui habent hæmorrhoidas, nec pleuritide, nec peripneumoniâ, nec ulcere depascente, nec furunculis, nec pustulis nigris corripuntur, forte nec etiam lepra, nec vitiliginibus nigris. *De Humor. 74.*

DETERIORIS NOTÆ.

Ex venis in ano sanguinem fundere solitis aliquantum apparentibus, tenebricosæ vertigines obortæ, parvam ac sensim factam partium resolutionem indicant, ex quo liberat venæsectio. Et quicquid hujusmodi apparere solet, mali aliquid denunciat. *Coac. 346.*

AD THERAPIAM.

Hæmorrhoidas curanti diuturnas, nisi una servata fuerit, periculum est, ne hydrops superveniat, aut tabes. *Aph. VI. 12.*

H E P A R.

Hepati inflammato singultus supervenit. *Aph. V. 58.*

Ab hepatis inflammatione singultus, malum. *Aph. VII. 17.*

In ictericis hepar durum fieri, malum. *Aph. VI. 42.*

Quibus hepar aquâ repletum ad omentum eruperit, his venter aquâ impletur, & moriuntur. *Aph. VII. 55.*

Cui perfectum est hepar, lethale, &c. *Aph. VI. 18.*

Qui ad hepar suppuratum uruntur, (aut secantur) si quidem purum effluat pus, & album, superstites evadunt:

dunt: ipsis enim pus est in tunicâ. Si verò effluat velut amurca, pereunt. *Aph. VII. 45. Coac. 451.*

HEPATIS DOLOR.

Quibus hepar circumcirca dolet, his febris superveniens dolorem solvit. *Aph. VII. 52. Coac. 449.*

Quibus hepar dolet, cum oris ventriculi dolore, sopore, rigore, ii, alvo exturbata, cum corporis extenuatione, ciborum fastidio, multis tenuibus sudoribus diffluunt, & purulenta per alvum demittunt. *Coac. 448.*

HEPATICI.

Hepatico colliquatio cum raucedine, malum portendit, idque præcique, si cum quadam tussi contingat. *Coac. 447.*

Hepaticis sputum multum cruentum, sive intus subputridum, sive sincerè biliosum fuerit, statim perniciem denotat. *Coac. 446.*

HERPES.

Herpetes ex his, quæ depascendo serpunt, minimum habent periculi; at secundum abditos caneros difficiliter tolluntur. *Prædict. II. 76.*

Calidum herpetibus exedentibus confert, &c. *Aph. V. 22.*

HOMO.

Totus homo ex nativitate morbus est. *Epist. ad Damag. II. 279.*

HORROR. HORRIPILATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Anni tempus aquilonium. *Aph. III. 5.*

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

A sudore horror, non bonum. *Aph. VII. 4.*

Crebri ex dorso horrores, subinde locum commutantes, graves sunt, & difficiles. Laboriosam quippe urinæ suppressionem minantur. His tenuiter exudare pessimum. *Coac.* 8.

Qui subinde inhorrescunt, ex capite laborantes, tenuiter exudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

Qui subinde inhorrescunt, sæpe tenui sudore corripuntur, difficili morbo laborant. *Coac.* 13.

LETHALIS.

Horror, cum lumborum doloribus ad os ventriculi recursantibus, cum febre, tenuium & aquosorum vomitione, delirio, vocis defectione, tandem nigrorum vomitione. *Coac.* 316.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ALVI FLUXUM.

Qui subinde inhorrescunt, ac incontinenti corporis jactatione, cum lassitudinis sensu, & lumborum dolore conflictantur, iis alvi effunduntur. *Coac.* 19.

CONVULSIONES.

Membranosæ mictiones, & quæ cum horrore subsidunt. *Coac.* 584.

HÆMORRHAGIAM.

Post horrorem judicatorii sudores, postridie horror præter rationem recurrens, absque pervigilio, & concoctione. *Coac.* 24.

Post horroris sensum insomnia, cum subita corporis jactatione, & inquietudine. *Coac.* 111.

MULIEBRES PURGATIONES.

Horror frequens, cum lassitudine, & capitis gravitate. *Coac.* 541.

SUPPURATIONEM.

Qui per sanitatem crebro inhorrescunt, ii ex sanguinis fluxu purulenti evadunt. *Coac.* 16.

Qui subinde horrore corripuntur, ad suppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad suppurationem ducit. *Coac.* 422.

TABEM.

Ubi horror in malis subinde incidit, cum difficultate spirandi, tabes denunciatur. *Coac.* 17.

AD THERAPIAM.

Horrorem, vinum par pari aqua potum, solvit. *Aph.* VII. 56.

CONF. FRIGUS. RIGOR.

HUMERI DOLOR.

Humerorum dolores, qui ad manus tendunt, torporesque & dolores exhibent, abscessus certe non consequuntur, at bilis atræ vomitione sanantur. *Prædict.* II. 172.

Eos autem, qui in humeris perdurant, & ad dorsum pertingunt, puris, aut atræ bilis vomitione effugiunt. *Prædict.* II. 173.

In facile spirantibus, & extenuatis, vomitio nigræ bilis; in difficulter spirantibus autem, si in faciem color subruber, aut niger, antea non visus, subvehitur, puris expuitio magis speranda. *Prædict.* II. 174.

HYDROA, vid. SUDAMINA.

HYDROPS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Autumnus. *Aph.* III. 22.

Dysenteria longa in lienosis. *Aph.* VI. 43.

Hæmorrhagiæ nimix. *Epid.* VI. IV. 29.

Hæmorrhoides diuturnæ curatæ, nisi una servata fuerit. *Aph.* VI. 12.

Leucophlegmatix hydrops supervenit. *Aph.* VII. 74.

Spirationes, quæ non nisi erectâ cervice ducuntur, hydrophem siccum faciunt. *Coac.* 424.

Febris ardens. *Epid.* VII. XIII. 9.

Morbis acutus. *Prænot.* 42. *Coac.* 452.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quibus tormina, & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter solvitur, in hydropem ficcum firmatur. *Aph. IV. 11. Coac. 304.*
 Biliosis alvus perturbata, exigua reddens, genituræ similia, & mucosa, doloremque ad imum ventrem inferentia, urinæ quoque non facile prodeuntes, ad hydropem tendunt, ex hujusmodi casibus. *Coac. 455.*

NOTÆ COMITANTES.

Hydrops oritur ferè ex laterum inanitate, & lumbis, partimque ex jecore. *Prænot. 43. Coac. 452.*

Ubi à laterum inanitate ortum contraxit, pedum tumor, & alvi diuturnus fluxus consequitur, neque ventrem emollit, neque lumborum, aut ilium tumorem solvit. *Coac. 452. Prænot. 44.*

Quibus è jecore proficiscitur, ii promptè etiam tussi vexantur, pedes intumescunt, & alvus nonnisi dura, & ægrè reddit, tumoresque modo dextra, modo sinistra parte ventris oriuntur, ac rursus desinunt. *Coac. 452. Prænot. 45.*

Quibus ex aliqua ægritudine hydrops circumvenit, iis alvi resiccatae caprinis stercoreibus similia dejiciunt, cum mucosa eliquatione, neque laudabili urinâ. Præcordiorum autem distentiones, ventris dolores, ac tumores, & circa laterum inanitates, ac spinæ musculos, dolores incidunt. Febres quoque, sitis, & tusses ficcæ comitantur, & ad motiones spirandi molestia, & crurum gravitas. Cibos etiam averfantur, paucisque sumptis explentur. *Coac. 481.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

Viscera valida, vires vegetæ, facilè concoquere, benè spirare, sine dolore esse, totum corpus æqualiter calere, neque extremis partibus colliquefactum esse, neque tussim, neque sitim adesse, neque linguam inarescere, cibos suaviter assumere, ac ubi quis abundè

comederit, nihil affligi; ventrem medicamentis celeriter moveri, aliàs mollia & figurata excernere; urinam pro ingestorum ratione mutari; defatigationem facile sustinere, nec lassitudinem sentire. *Prædict. II. 39.*

Ab hydrope detento, si aqua secundum venas in alvum fluxerit, solutio fit. *Aph. VI. 14. Coac. 461.*

Aquæ inter cutem initio, aquosum alvi profluvium, absque cruditate exortum, morbum solvit. *Coac. 457.*

Ab infantiâ dysenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum. *Aph. VII. 5.*

NOTÆ PERICULI.

Hydropi hyems magis infesta. *Aph. VIII. 8.*

Hydropicis tussis superveniens, malum. *Aph. VI. 35. VII. 47.*

Hydropicis ulcera in corpore orta, non facile sanantur. *Aph. VI. 8.*

Ubi hydrops ficcus de se significationem præbet, tormina ad tenue intestinum incumbentia, malum denunciant. *Coac. 458.*

In hydrope ficco, urina stillatim effluens, malum denunciat. Mala quoque est, quæ exigua habet sedimenta. *Coac. 453.*

NOTÆ LETHALES.

Notæ salutaribus oppositæ. *Prædict. II. 40.*

Aqua inter cutem, quæ ex acuto morbo cœpit, molestiam ac perniciem affert. *Coac. 452. Prænot. 42.*

Hydrops ex longâ dysenteriâ ortus, in lienosis. *Aph. VI. 43.*

Quibus hepar aquâ repletum ad omentum eruperit, his venter aquâ impletur, & moriuntur. *Aph. VII. 55.*

Aqua inter cutem quæ curationi cessit, ubi recurrit, spem tollit. *Coac. 460.*

Ex aqua inter cutem, morbus comitialis perniciem adfert. *Coac. 459. 454.*

Aqua inter cutem laboranti, cum febre. urina pauca, & conturbata, perniciem denotat. *Coac. 456.*

Qui suppurati, aut hydropici uruntur, aut secantur,

hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI. 27.*

AD THERAPIAM.

Hydropicum, si à principio acceperis, priusquam aqua superexcreseat, pharmaca bibenda dato, à quibus aqua, aut pituita purgatur; bilem verò ne moveto. Cibos autem, & potus, & labores, ac deambulationes constituito, à quibus gracilis ac siccus evadat, & carnes quàm robustissimæ fiant. *De Affect. XXIII. 12. ad 15.*

Si à pharmacis, & aliâ victûs ratione, æger utilitatem percipiat, & venter ipsius evacuetur, benè est. Sin minus, sectione factâ aquam emittito. Secatur autem vel juxta umbilicum, vel retrò juxta lumbos. Effugiunt autem & hinc pauci. *Ibid. XXIII. 24. ad 27.*

HYDROPS PECTORIS, ET PULMONIS.

AD DIAGNOSIN.

Si hydrops in pulmone fiat, febris & tussis tenet, & acervatim respirat, & pedes tument, & ungues contrahuntur omnes, & patitur talia, qualia is qui suppuratus fit, sed debilius, ac diuturnius. *De Morb. II. LIX. 1. ad 7.*

Fit etiam, si tubercula in pulmone fuerint enata, & aqua repleta, & in pectus rupta. *De Int. Affect. XXV. 9.*

AD PROGNOSIN.

Si post sectionem adhibitam, linamento pus adhæserit quintâ die, plerumque evadit. Sin minus, ubi aquam exhausseris, fitis corripit, & tussis, & moritur. *De Morb. II. LIX. 27. 28.*

AD THERAPIAM.

Hydrope pulmonis affectum, si extra intumuerit, inter costas sectum curare oportet. *De Morb. II. LIX. 19. 20.*

Si non intumuerit, multa calida lotum, velut suppuratos collocato, & qua parte strepitum perceperis, ea
seca-

fecato , quàm potes infimo loco , quò effluxio facilis contingat. Postquam secueris , linamentum ex lino crudo indito , ita ut crassum & acutum linamentum facias , & sanguinem paucissimum emittas. *Ibid.* 21. ad 26.

HYDROPS UTERI.

Si aqua intercus in uteris nascatur , menses pauciores & pravi fiunt , & ante tempus deficient , & imus venter intumescit , & mammæ solidæ , molles fiunt , & lac malum , & putat se in ventre habere. *De Morb. Mul. I. LXXXV. 1. ad 4.*

HYEMS, vid. ANNI TEMPUS.

HYPERCATHARSIS. SUPERPURGATIO.

AD PROGNOSIN.

In omni superflua purgatione , frigus cum sudore exitiale. Et inter hæc , qui subinde vomunt , & siticulosi sunt , male habent. Qui verò anxietate laborant , cum lumborum dolore , iis alvus humectatur. *Coac. 568.*
Purgationi immodicæ convulsio , aut singultus superveniens , malum. *Aph. V. 4. VII. 41.*
Convulsio ex elleboro , lethale. *Aph. V. 1. Coac. 567.*

AD THERAPIAM.

Quum quis à medicamento potu superægrotaarit , & infernè , ac supernè ab ipso secesserit , vinum sorbeat , primum quidem dilutum , deinde meracum frequenter , & sanabitur. *De Loc. in hom. XLV. 1. 2.*

HYPOCHONDRIA. PRÆCORDIA.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Præcordia , sine ullo doloris sensu , æqualiter mollia esse oportet. *Coac. 279.*

DETERIORIS NOTÆ.

Præcordia inflammatione tentata , aut inæqualiter affecta ,
aut

aut dolore vexata, non contemnendæ ægritudinis notas præ se ferunt. *Coac.* 279. 280.

Præcordiorum pulsus cum turbatione mentem emovet, idque præcipuè, si oculi frequenter moveantur. *Coac.* 282.

Dextrum hypochondrium durum, in febre, cui morbus regius supervenit. *Aph.* IV. 64.

HYPOCHONDRIORUM SEU PRÆCORDIORUM DOLOR.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus ad hypochondrium dolores fiunt, absque inflammatione, his febris superveniens solvit dolorem. *Aph.* VI. 40.

Quos derepente, absque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium, affligit, alvusque intumescit, venæsectio, aut alvi fluxus solutionem adfert. *Coac.* 294.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum quæ sunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur. *Coac.* 295.

DETERIORIS NOTÆ.

Oris ventriculi dolor, ac præcordiorum pulsus, cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, malum denunciant; idque præsertim, si cum tenuibus sudoribus contingunt. *Coac.* 283.

Ingruentes ad præcordia dolores, cum aliàs pravi sunt, tum verò, si alvos profundant. Deteriores autem, si parvo tempore fiant. Quin & inde suborta ad aures tubercula, aliæque suppurationes, malignitatem præ se ferunt. *Coac.* 284.

Quibus præcordia dextra dolent, aut ex virore pallescunt, aut abscessus ad aures cum dolore excitantur, in his paulo post effusa alvus periculum denunciat. *Coac.* 578.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte,
si

fi absque sudore solvantur, malum indicant. His ad coxendices dolores incumbunt. *Coac.* 297. *Prædict.* I. 90.

Quæ ad præcordia, aut pulmonem, dolores faciunt, si in pus vertuntur, malum denotat. *Coac.* 216.

Uterum gerentibus præcordiorum dolor, malum denunciat, &c. *Coac.* 523.

Præcordiorum dolor, cum rigore, & alvi perturbatione, in puerperis, cum lochiorum subsistentiâ. *Coac.* 516.

LETHALIS.

In præcordiis ex longo intervallo afflictis, & graveolente alvo, subnatum ad aures tuberculum, mortem adfert. *Coac.* 292.

Dolores præcordiorum, oris ventriculi, jecoris, ac partium circa umbilicum, nisi cruentâ alvi dejectione solvantur. *Coac.* 295.

Dolores in febre ad præcordia affilientes, sine sudore soluti, maligni sunt. In his dolores ad coxendices, cum ardente febre, atque alvus affatim erumpens, perniciem ostentant. *Coac.* 299.

Præcordii dolor citra judicationem, cum impotentiâ, & torpore obveniens, in anginâ. *Coac.* 374.

Circum præcordia labores, in ægris unâ cum febre cibum fastidientibus, &c. *Coac.* 317.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

PAROTIDES, ac forte CONVULSIONEM.

Præcordiorum dolor, cum sopore, corporis inquietudine, frequenti & pauca sputatione. *Coac.* 185.

PHRENITIDEM.

An præcordiorum dolor, cum insomnia, sopore ab initio, &c? *Coac.* 179.

SANGUINIS ERUPTIONEM.

Ex præcordiorum doloribus, alvus aliquantum viscida paulatim transmittens, stercoracea pauca effundit, ac fortassis sanguinem profundit. *Coac.* 293.

HYPOCHONDRIORUM TENSIO.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Præcordia intrò tracta, & tensa. *Coac.* 51.Præcordiorum distensio, cum tenui & crebro sudore; vel etiam doloribus in humeri caput, ac claviculas affixis, in febre non intermittente. *Coac.* 32.

LETHALIS.

Præcordiorum contentio, cum febre acuta, plurimis graveolentibus dejectionibus, & ex longo intervallo obortis ad aures tuberculis. *Coac.* 201.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ABSCESSUM ad AURES.

Præcordiorum contentio, cum febre acuta, & magna spiratione, in bile reduntantibus. *Coac.* 126.

PAROTIDES.

Præcordiorum contentio, cum febre acuta, & perfrigeratione, in anhelatoribus, & suspiriosis. *Coac.* 107.Præcordiorum contentio, cum sopore, & incontinenti corporis jactatione, & capitis dolore. *Coac.* 289.

HÆMORRHAGIAM NARIUM.

Præcordiorum contentio, cum surditate, & capitis gravitate, si oculorum acies perturbatur. *Coac.* 195.

PHRENITIDEM.

Præcordia revulsa, in præcipiti morbo, cum capitis dolore, nisi sanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

HYPOCHONDRIORUM TUMOR.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Præcordiorum dolores, & tumores, recentes quidem, & sine inflammatione, murmur solvit circa præcordia exortum, idque potissimum, si cum stercore, urinâ, & flatu prodierit. Alioqui ubi ipsum per se transmissum

sum fuerit, juvat; idque magis, si ad inferiores sedes descenderit. *Prænot.* 69.

Præcordiorum molles, & doloris expertes tumores, longiore spatio finiuntur, nec ita grave periculum afferunt. *Coac.* 281. *Prænot.* 35.

Quibus hypochondria elevata sunt, murmurantia, dolore lumborum superveniente, his alvi humectantur: nisi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc. *Aph.* IV. 73.

DETERIORIS NOTÆ.

Tumor in præcordiis durus, & dolens, pessimus quidem, ubi tota præcordia occuparit. Sin verò altera parte sit, minore cum periculo sinistra. *Prænot.* 32.

Præcordia sublata, subsistente alvo, malum denunciant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabescunt, & quibus alvi diffluunt. *Coac.* 287. 442.

LETHALIS.

Præcordiorum tumores duri, ac dolentes, circa principia quidem mortem brevi affore, indicant. *Prænot.* 33. *Coac.* 280.

Quibus præcordia inflammatione tentantur, & pus colligunt, iis sub mortem nigra dejiciuntur. *Coac.* 288.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

PAROTIDES.

Ex præcordiorum tumore, spiratio magna, & febris acuta, in biliosis. *Coac.* 290.

SUPPURATIONEM.

Præcordiorum tumor durus, ac dolens, si intra 20. dies non subsidat, neque febris quiescat. *Prænot.* 33. *Coac.* 280.

Tumores præcordiorum molles, & doloris expertes, digitisque cedentes, si intra 60. dies neque febris cesset, neque tumor subsidat. *Prænot.* 35. *Coac.* 281.

AD THERAPIAM.

Quibus hypochondria elevata sunt, murmurantia, iis lac dare, malum. *Aph.* V. 64.

HYSTERICA AFFECTIO.

AD DIAGNOSIN.

Plurimas uteri affectiones flatus faciunt. Signum sunt ructus, & strepitus circa ventrem, & lumborum tumores, & dolores circa renes, ac coxas. *Epid. VII. XXXIV. 12.*

AD PROGNOSIN.

Mulieri ab uterina passione vexatæ, aut difficulter parienti, sternutatio superveniens, bonum. *Aph. V. 35.*
In uteri strangulatu, non antea expertæ convulsiones, faciles sunt. *Coac. 349. 554. Prædict. I. 119.*

AD THERAPIAM.

Ad affectiones uteri confert, aromatum p. 1. farinæ p. 2. in vino odorato albo coquere, & linteolo illita, cataplasmaticis modo imponere, qua parte ventris dolores ab utero affligunt. *Epid. VII. XXXIV. 13.*
Si cor strangulatur, ab utero reprimitur, & spiritus habet, & anhelatio: viticis & pœoniæ semen in vino bibere oportet; aut abrotanum, & panaces, & ammoniacum; aut rutam; aut somnificium papaveris succum. *De Morb. Mul. II. LXXX. 1. ad 6.*

JACTATIO. INCONTINENTIA.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, pessimæ. *Coac. 2.*
Qui in gravibus malis tenuiter exudant, & quadam corporis incontinentia jactantur, malè habent. *Coac. 53.*
Qui per febres intermittentes, ad manus contactum exardescunt, torpore, siti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambusta, eadem denunciant. *Coac. 158.*
Corporis æstuatione, & inquieta jactatione conflictati,
citra

citra vomitum ingravescentes, malè habent; atque etiam qui vellicantur citra vomitum. *Coac.* 557.

NOTÆ LETHALES.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè sudores oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat; tum verò præcipuè perniciès intenditur, si ista cum urinis nigris contigerint, & spiritus magnus, & concitatus adfuerit. *Coac.* 49.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus somnus, nonnullis convulsionem portendit. *Coac.* 82.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM.

Qui insomnia vexantur, cum subita corporis jactatione, & inquietudine, iis sanguinem è naribus erupturum sperare oportet, idque præsertim, si quid antea profluxerit. Animadvertendum verò, num in modicè perfrigeratis, id post horroris sensum contingat. *Coac.*

III.

SECESSUS NIGRI.

Considerandum est, in æstuabundis, & corporis jactatione citra vomitum, & lumborum dolore conflictatis ægris, si audacter desipuerint, num nigra per secessum proditura sint? *Prædict.* I. 85.

ICTERUS. MORBUS REGIUS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Spumans, & bile obductum alvi recrementum, vitio est. Quin & inde morbus regius contrahitur. *Coac.* 606. Frequentes, & ex parvis intervallis desidendi labores, aliquantulum glutinosa excernentes, cum paucis stercoreis, præcordiorum & lateris dolore, morbum regium prænunciant. *Coac.* 621.

Qui

Qui lumborum, & lateris dolore, absque ulla occasione tentantur, ii in morbum regium incidunt. *Coac.* 325.

NOTÆ COMITANTES.

Ictericici non admodum flatulenti sunt. *Aph.* V. 72.

AD PROGROSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in febre die 7. aut 9. aut 11. aut 14. morbus regius supervenit, bonum est: nisi dextrum hypochondrium durum sit. *Aph.* IV. 64. *Coac.* 121.

DETERIORIS NOTÆ.

In ictericis hepar durum fieri, malum. *Aph.* VI. 42.

Icterus in febre, cum dextro hypochondrio duro. *Aph.* IV. 64. *Coac.* 121.

Quibus in febre morbus regius supervenit ante 7. diem, malum est; (nisi confluxus humorum per alvum fiant.) *Aph.* IV. 62. *Coac.* 121.

Morbus regius, cum surditate, urinis prærubris, non subsidentibus, & sublimamentis, ac mentis emotione. *Prædict.* I. 32. *Coac.* 198.

Ex morbo regio fatuitas, & stupiditas, malo est. *Prædict.* I. 32. *Coac.* 198.

In morbo regio affectis, nec admodum sentientibus, quibus singultus adest, iis alvus effunditur, fortè verò etiam supprimitur; atque hi cum virore pallefcunt. *Coac.* 490.

Alvi recrementum candicans, stercorosum, in morbo regio molestiam exhibet; ac liquidum etiam, ubi refoederit, ruborem adeptum. *Coac.* 613.

LETHALIS.

Lassitudine laborantes cum horrore, iudicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent; tum verò præsertim, si ista insuper sanguinem è naribus stillarent. Circa hæc aurigine admodum foedati, & largius colorati, moriuntur, iisque album alvi recrementum prodit. *Coac.* 36.

Qui vehementer efflant, & reflexis sunt palpebris, ac per somnum leviter suspiciunt, aurigine admodum fœdati, & largius colorati moriuntur. In his album alvi recrementum præcedit. *Coac. 64.*

AD THERAPIAM.

Morbum regium sic curare oportet: Extrinsecus quidem corpus molliendum est balneis calidis; alvus verò, & vesica humectanda, & urinam cientia danda. Si verò fortis fuerit, purgato capite, pharmacum quoddam potandum dato, quod bilem deorsum purgat. Postea verò urinam cientibus utendum est. *De Affect. XXXIII.*

JEJUNIUM, vid. FAMES.

IGNORANTIA.

In rigore familiares non agnoscere, & eorum, quæ gesta sunt, oblivisci, malum indicat. *Prædict. I. 64. Coac. 6.*

ILEUS. VOLVULUS.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale ipsi obnoxium. *Aph. III. 22.*

Volvulus cum apprehenderit, venter durus fit, & nihil secernit, & dolor infernè omnem alvum tenet, & febris, & sitis. Aliquando verò præ dolore, æger etiam bilem vomit. *De Affect. XXII. I. 5.*

AD PROGNOSIN.

PERICULOSUS.

Ab ileo vomitus, aut singultus, aut convulsio, aut delirium, malum. *Aph. VII. 10.*

In tenuioris intestini morbo laborantibus, vomitio, & surditas, malo sunt. *Coac. 470.*

LETHALIS.

Quibus ex urinæ stillicidio volvulus supervenit, in 7. diebus pereunt, nisi febre superveniente, urina abundè fluxerit. *Aph. VI. 44. Coac. 475.*

AD THERAPIAM.

Humectare oportet intrinsecus, & extrinsecus; & multa calida lavare; & bibenda dare, quæ alvum movent, & urinam subducunt; & clysterem adhibere, si admittat. Si verò non admiserit clysterem, fistulam ad utriculi extremitatem alligato, & insufflando multum flatum immittito. Et ubi intestinum & venter elevata fuerint à flatu, exenta fistula, statim infusum per clysterem immittito. Et si susceperit, secessum emittet, & sanus evadet. Si verò sic non susceperit infusum, moritur maximè 7. die. *De Affect. XXII. 6. ad 13.*

IMBECILLITAS.

Febricitantium corpus magis quàm pro ratione colliquefieri, malum est, & infirmitatem indicat. *Aph. II. 28.* Qui temerè, ac præter rationem nulla existente vasorum inanitione, impotentes fiunt, ii malè habent. *Coac. 54. Prædict. I. 40.*

IMPETIGO.

AD DIAGNOSIN.

Tempus vernale ipsi obnoxium. *Aph. III. 20.*
Ex pituita nascitur. *De Affect.*

AD THERAPIAM.

Ad impetiginem & lepram confert aqua calcis ita temperata, ut non exulceret. *Epid. II.*

IMPOTENTIA GENERANDI, vid. CONCEPTIO.

INEDIA, vid. FAMES.

INFLAMMATIO.

Febrim comitem habet. *De Flat. VII. 2.*

Inflammationem, aut dolorem partium principalium, indicat spiratio frequens, & parva. *Coac. 260.*

Qui sanguinem evomunt, cum febre multa, dolore ad
mam

mammam, thoracem, & dorsum, &c. ad summum diebus 14. inflammationem concipiunt. *Coac.* 426.

I N G U E N.

AD DIAGNOSIN.

Cum inflammatione inguinum, abscessus & febris. *De Flat.* VII. 4.

Ulcera serpentina supra inguina, ad laterum inanitatem, & pubem enata, alvum malè affectam significant. *Coac.* 628.

A retentâ purgatione menstruâ, circa inguen tuberculum suppurans, in mulieribus. *De Nat. puer.* VII. 17.

AD PROGNOSIN.

Vulnera venis crassis, in collo, & inguinibus inflicta, lethalia. *Prædict.* II. 68.

INQUIETUDO, vid. JACTATIO.

INSANIA, vid. MANIA.

I N S O M N I A.

Diurnis actionibus congrua, sanitatis signum. *De Insomn.* III. 1. ad 6.

Diurnis actionibus adversa, turbationis in corpore signum. *De Insomn.* III. 7. ad 9.

In somnis solem & lunam, & cœlum atque sidera pura, & suo motu agitata videre, bonum: sanitatem enim indicat. *Ibid.*

Si in stagno, aut mari, aut fluminibus natare, quis somniet, bonum non est, cum humiditatis abundantiam indicet; febricitanti verò bonum. *Ibid.*

Fluviorum transitus, hostes armati, monstra difformia, morbum aut furorem præfagiunt. *Ibid.*

I N T E S T I N A T E N U I A.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Ubi hydrops ficcus de se significationem præbet, tormi-

na ad tenue intestinum incumbentia, malum denunciant. *Coac* 458.

Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intensi ad superiorem ventris partem, & tenuius intestinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, his ad judicationem, in somnum propensiones fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus sudoribus, & perfrigerationibus vexantur. Hujusmodi recidivæ, plurimis post remissionem abortæ, celeriter interimunt. *Coac.* 518.

NOTÆ LETHALES.

Si ex intestinis tenuibus aliquod dissectum fuerit, non coalescit. *Aph. VI. 24. Coac.* 503.

Cui perfectum est aliquod ex intestinis tenuibus, lethale. *Aph. VI. 18.*

Ex laterum inanitate, ad tenue intestinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant. *Coac.* 515.

Lumborum ac tenuioris intestini diuturni dolores, & circum præcordia labores, in ægris unà cum febre cibum fastidientibus, eos dolor intensus ad caput progressus, non sine convulsionis specie, celeriter interficit. *Coac.* 317.

NOTÆ HYDROPIIS FUTURI.

In biliosis perturbata alvus, pauca crebrò reddens, & cum paucis mucosis distentionem facientia, oborto circa tenue intestinum dolore, nec facile prodeunte urinâ, ex his casibus in aquam intercutem tendit. *Coac.* 644.

INTESTINUM RECTUM.

Ejus inflammationi urinæ stillicidium supervenit. *Aph. V. 58.*

I R A.

Ira præceps cor & pulmones in se contrahit, & ad caput calorem, & humorem trahit. Animi autem tranquillitas cor relaxat. *Epid. VI.*

Anhelantes clamore, & iracundiâ abstinere oportet. *Ibid.*

ISCHIADICUS DOLOR, vid. COXA.

ISCHURIA. URINÆ RETENTIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Crebri ex dorso horrores, subinde locum commutantes, graves sunt, & difficiles. Laboriosam quippe urinæ suppressionem minantur. His tenuiter exudare, pessimum. *Coac. 8. 46.*

AD PROGNOSIN.

MALA.

Vesica intercepta, maximèque cum capitis dolore, convulsionem quandam minatur. *Coac. 588. Prædict. I. 120.*

Derepentè obortus renum dolor, cum urinæ suppressione, calculorum, & urinæ crassæ mictionem indicat. *Coac. 589.*

Urina intercepta, & ad imum ventrem pondus, ut plurimum futurum urinæ stillicidium denunciat: sin minus, alium aliquem morbum ex consuetudine affligentem. *Coac. 591.*

LETHALIS.

In biliosis urina intercepta, mortem brevi affore significat. *Coac. 592.*

JUVENTUS, vid. ÆTAS.

L A B I A.

Contractum labrum biliosæ alvi perruptionem denunciat. *Coac. 240.*

Si labrum pervertatur, aut corrugetur, aut livescat, aut pallefcatur, cum alio aliquo signo, mortem in propinquo esse, sciendum est. *Prænot. 6.*

Lethale quoque, labra resoluta, pendentia, frigida, & exalbida esse. *Prænot. 7.*

Cum labra exulcerantur, tunc ferè desinunt febres. *Epid. VI.*

LABOR, vid. MOTUS.

L A C.

EJUS USUS.

Lac omne quidem nutrit, verumtamen ovillum alvum fistit, caprillum verò magis alvum laxat; vaccinum minus; equinum, & asininum alvum magis movet. *De Diæt. II.*

Lac dare convenit tabidis, non admodum febricitantibus, & in febribus longis, & languidis, nullo ex contrariis signis præsentente: & præter rationem extenuatis. *Aph. V. 64.*

EJUS NOXA.

Lac dare capite dolentibus, malum. Malum verò etiam febricitantibus, & quibus hypochondria elevata sunt, murmurantia, & fiticulosis. Malum autem & quibus dejectiones biliosæ, & qui in acutis sunt febribus; & quibus copiosi sanguinis facta est egestio. *Aph. V. 64.*

LAC MAMMARUM.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans est, nec peperit, lac habeat, ei menstrua defecerunt. *Aph. V. 39.*

Mulieri in utero gerenti, si multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum foetum significat, &c. *Aph. V. 52.*

Mulieribus, quæ denso corpore sunt, tardius lac gignitur: iis verò, quæ rariore sunt habitu, citius. *De Nat. puer.*

Quæ parca menstrua habent, ut plurimum sine lacte sunt. *De Nat. puer. XL. 19.*

AD THERAPIAM.

Si lac mulieri deficiat, porrum & brassicam comedat, & hor-

hordeum decorticatum, unà cum butyro coctum, & refrigeratum bibat. *De Morb. Mul.*

L A S S I T U D O.

AD DIAGNOSIN.

Spontanæ lassitudines morbos denunciant. *Aph. II. 5.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Lassitudo cum sopore, & surditate, dein alvo erumpente, & ad judicationem rubra demittente. *Coac. 182.*

Lassitudo in febribus, cum urina multa, & crassa, & alba, die 4. redditâ. *Aph. IV. 74.*

DETERIORIS NOTÆ.

Lassitudine conflictati ægri, singultuosi, & alto stupore detenti, malè habere significantur. *Coac. 45.*

Lassitudine laborantes, cum horrore, judicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent, &c. *Coac. 36.*

Delassati ægri, caligine obducti, pervigiles, & sopore detenti, cum tenui sudore recalescentes, malè habent. *Coac. 35.*

Lassitudinis sensus, cum lingua præter rationem molli redditâ, ac nauseabundâ, cum sudore frigido, alvo liquida, & nigrâ vomitione. *Coac. 232.*

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

MULIEBRIS PROFLUVII.

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu. *Coac. 555.*

ALVI FLUXUS.

Lassitudinis sensus, cum horrore frequenti, incontinenti corporis jactatione, & lumborum dolore. *Coac. 19.*

ABSCESSUS ad ARTICULOS, & MAXILLAS.

Febres lassatoriæ. *Aph. IV. 31.*

HÆMORRHAGIÆ NARIUM.

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu, si cervicis dolor prehenderit. *Coac. 555.*

INSANIÆ.

An lassitudo, cum dolore capitis, siti, pervigilio, loquelâ obscurâ, impotentiâ ad motum, & humescente alvo? *Coac.* 175.

AD THERAPIAM.

In omni corporis motu, quando dolere cœperit, interquiescere statim lassitudinem curat. *Aph.* II. 48.

LATERIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph.* III. 23.

Constitutio aquilonia. *Aph.* III. 5. 17.

Tumores ulcerum in anticâ parte, repente evanescentes. *Aph.* V. 65.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In dolore lateris, sanguinis è naribus stillatio, mala est. *Coac.* 405.

NOTÆ LETHALES.

Cum febre lateris dolor accedens, alvi dejectiones aquofo-biliofæ, dein cibi fastidium, sudores, facies benè colorata, alvus humescens, & oris ventriculi dolor. *Coac.* 67.

Quibus in febre ardente, tumores cum somnolentia, & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus sideratione necat. *Coac.* 60.

Dolor in pectore fixus, cum torpore, suborta febre malum indicat, iique celeriter mortem appetunt. *Coac.* 315,

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ICTERI.

Lumborum & lateris dolor, absque ulla occasione. *Coac.* 325.

PHRENITIDIS.

Lateris dolor citra inflammationem, cum turbulentis, tenuibus, moderatis. *Coac.* 411.

Dolor lateris acutus, cum surditate, & febre, post alba à partu prodeuntia, dein subsistentia. *Coac.* 525.

TABIS.

Intestinorum lævitates, cum spirandi difficultate, & pectoris morfu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

AD THERAPIAM.

Ad dolorem lateris dissolvendum, idonea sunt calefactoria. *De Viçt. acut.* XI. 1. 2.

LEGUMINA.

Omnia flatuosa sunt, & cruda, & cocta, & fricta, & macerata, & viridia. *De Viçt. acut.* LIX. 8.

LEPRA.

Tempus vernale ipsi obnoxium. *Aph.* III. 20.

LETHARGUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph.* III. 30.

Tempus hyemale. *Aph.* III. 23.

NOTÆ COMITANTES.

Qui lethargo, aut veterino conflantur, ex manibus tremunt, somnolenti sunt, malè colorati, tumidi, pulsus habent tardos, & lentos, ac oculorum genas inferiores sublatas, sudores superveniunt, alvique subtumescunt, impotentes sunt, ac biliosa effundunt. Quod si resiccatae fuerint, urinæ alvique recrementa clam prodeunt, urinæ quales in veterino genere redduntur, neque potum, neque aliud quicquam postulant. Mentis verò compotes facti, de cervicis dolore conquerruntur,

runtur, ac incertos fonitus per aures impetu ferri sentiunt. *Coac.* 139.

Tussis oboritur, & salivam sputat multam, ac liquidam, & nugas garrit, & ubi nugari desierit, dormit: & recrementum malè olens egerit. *De Morb. II. LXIII. I. ad 6.*

AD PROGNOSIN.

Qui ex lethargo evadunt, magna ex parte pus intrò colligunt. *Coac.* 140.

In 7. diebus moritur, si verò hos effugerit, sanus evadit. *De Morb. II. LXIII. 12.*

AD THERAPIAM.

Huic aquam demacerata in ipsa farina crassa bibendam dato, & vinum album vinosum bibendum, & ptisanæ succum sorbendum. Verum huic mali punici succum ammisceto; & vinum vinosum album insuper bibat, & ne lavet. *De Morb. II. LXIII. 7. ad 11.*

LEUCOPHLEGMATIA. PITUITA ALBA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Intumescit totum corpus albo tumore, & venter ad contactum crassus est, & pedes ac femora tument, tibiæ item, ac scrotum, ac acervatim respirat, & facies rubicunda est, & os ficcum, & sitis tenet, & ubi cibum accepit, spiritus frequens incumbit. Hic eadem die quandoque melius habet, quandoque pejus. *De Morb. II. LXIX. I. ad 10.*

AD PROGNOSIN.

Leucophlegmatix hydrops supervenit. *Aph. VII. 74.*

Si à leucophlegmatia detento vehemens diarrhoea superveniat, morbum solvit. *Aph. VII. 29. Coac. 482.*

Leucophlegmatico si venter sua sponte turbatus fuerit in principio morbi, proximus sanitati est. *De Morb. II. LXIX. 11.*

Animi abjectiones cum silentio, & ab hominibus solitudines, fere eos conficiunt. *Coac.* 482.

AD THERAPIAM.

Si venter sua sponte non turbetur, medicamentum deorsum purgans dato, à quo aqua purgetur. Et calida non lavet, & sub die exponatur; & scrotum, ubi impletum fuerit, secato, &c. *De Morb. II. LXIX. 12.*
 & seqq.

LICHENES, *vid.* IMPETIGO.

L I E N.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale infestum. *Aph. III. 22.*

In febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum mictiones, lienis affectionem denunciant. *Coac.* 594.

Caput & lien maximè sunt morbis obnoxia. *De Morb. IV. XIV.*

Quibus splen deorsum vergit, pedes & manus, & genua calida sunt: nasus & aures semper frigida. *Epid. VI. II. 71.*

AD PROGNOsin.

Lienosis dysenteria superveniens, bonum. *Aph. VI. 48.*
Coac. 466.

Qui lienosi à dysenteriâ corripuntur, his longâ superveniente dysenteriâ, hydrops supervenit, aut intestinorum lævitas, & pereunt. *Aph. VI. 43.*

LIENES MAGNI.

AD DIAGNOSIN.

Quibus lienes magni, iis gingivæ vitiantur, & os graveolet. *Prædict. II. 163.*

Quicumque splenem habent magnum, qui quidem fuerint biliosi, hi mali coloris fiunt, malis ulceribus sca- tent, & ex ore graveolent, & tenues evadunt, & splen durus est, & semper consimili magnitudine, &

cibi non secedunt. Qui verò pituitosi sunt, hæc & minus patiuntur, & splen aliàs major, aliàs minor efficitur. *De Affect. XXI. 1. ad 11.*

Quibus lienes magni sunt, neque sanguinis eruptiones contingunt, neque os graveolet, in tibiis ii mala ulcera habent, & nigras cicatrices. *Prædict. II. 164.*

AD PROGNOSIN.

Quibus lien intumescit, iisdem & corpus contabescit. *De Loc. in hom.*

In lienis tumore, sanguinem ex dextra nare effluere, malum. *Coac. 327.*

Progressu temporis aliquibus in hydropem morbus degenerat, aliquibus autem splen suppuratur, & ulsi sani fiunt. *De Affect. XXI. 23. 24.*

AD THERAPIAM.

Splenicis conducit, siquidem impurgati fuerint, & caput, & reliquum corpus purgare. Si verò purgatione non egeant, victus ratio constituenda est, ita ut pituitosis corpus resiccemus ac attenuemus, cibis & potibus, & vomitibus, & exercitiis plurimis, & deambulationibus. Et in vere sursum per veratrum purgentur. Biliosis autem conducit, ut per victum humectantem, alvum & vesicam subducamus, & ut de venâ splenitide frequenter sanguinem mittant, & medicamentis urinam cientibus utantur, quæ splenem mollire scripta sunt, & ut pro anni tempore bilem purgent. *De Affect. XXI. 12. ad 19.*

LIENTERIA. INTESTINORUM LÆVITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III. 30.*

Tempus autumnale. *Aph. III. 22.*

Dysenteria. *Aph. VII. 76.*

NOTÆ COMITANTES.

Qui suppressa alvo, sanguinem ex naribus fundunt, &

unà cum sanguinis profluvio subinde rigent, iis alvus intestinorum lævitate laborat, & obdurescit, aut tenues lumbrici (Ascarides dicti) infestant, aut utrumque. *Coac.* 344.

In lienteria cibi secedunt non putrefacti, liquidi, dolor autem non adest, & corpus attenuatur. *De Affect.* XXV. 1. 4.

AD PROGNOSIN.

In diuturnis intestinorum lævitatibus ructus acidus superveniens, qui prius non fuit, signum bonum. *Aph.* VI. 1.

Longis intestinorum lævitatibus laborantes, unà cum sævissimis ulceribus, intestinorum cruciatu, & dolore, iis solutis intumescunt. His insuper exortus rigor, malo est. *Coac.* 468.

Intestinorum lævitates, cum spirandi difficultate, & pectoris morfu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

AD THERAPIAM.

Quibus alvi sunt lientericæ, eos hyeme sursum purgare, malum est. *Aph.* IV. 12.

Lientericum per eadem curato, velut à dysenteriâ detentos. *De Affect.* XXV. 5.

L I N G U A.

AD DIAGNOSIN.

Lingua tremula, instabilem mentem, & à sede constantiæ deturbatam, significat. *Coac.* 233. *Prædict.* I. 20.

Si lingua ex improvise impotens fiat, aut aliqua corporis pars siderata, melancholicum hoc ipsum fit. *Aph.* VII. 40.

Linguae pallidæ ex bile, rubræ ex sanguine, nigræ ex atrâ bile, valde resiccatae ex succensa fuligine, & utero, albæ verò ex pituitâ. *Epid.* VI.

In pulmonis inflammationibus, si lingua tota alba fiat, ac aspera, ambæ pulmonis partes inflammatione vexantur,

xantur; quibus verò dimidiata lingua, quâ parte id apparet, inflammatio affligit. *Coac.* 400.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ JUDICATIONIS.

Lingux bifulcum, velut saliva alba obductum, febris remissionem indicat, eo quidem, quod agnatum est, crasso existente, eodem die: si verò tenuius fuerit, postridie; perendie quoque, si adhuc tenuius fuerit. Eadem etiam significatio est, si hæc circa summam linguam contingant, minus tamen firma. *Coac.* 230.

Quibus in morbo laterali, lingua circa initia biliosa est, hi intra 7. diem judicantur: quibus verò 3. vel 4. die, circa nonum. *Coac.* 383.

Lingua admodum nigrescens, 14. die judicationem promittit. *Coac.* 229.

Lingua in principio nigrescens, citius morbum finit, quàm posterior nigrescens. *De Morb. III. XVI.* 15. 16.

NOTÆ PERICULI.

Periculi plena est lingua nigra, & ex virore pallescens. *Coac.* 229.

Lingux resolutio, ac torpor, cum gravi surditate, & manuum tremore. *Coac.* 197.

Lingua tremula, cum narium rubore, & alvo humecta, si reliqua, quæ sunt circa pulmonem, nullam judicationis significationem præ se ferant, malo est, ac celes perniciosas purgationes denunciat. *Coac.* 231.

NOTÆ LETHALES.

Lingua circa initia quidem horrida, in eodem verò colore perseverans, procedente verò tempore ubi exasperatur, livescit, finditur, mortem denunciat. *Coac.* 229.

Lingux tremulæ quibusdam etiam alvum humectam nonnumquam reddunt. In his autem si nigricent, etiam mortem denunciant, &c. *Coac.* 233.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI FLUXUS.

Lingua tremula nonnullis prorupturæ alvi significatio-
nem præbet. *Coac.* 645.

MENTIS EMOTIONIS.

Linguae revulsio, cum desipientiâ, voce stridulâ, & tre-
more. *Coac.* 99.

PHRENITIDIS.

Linguae densæ, & peraridæ, phrenitidem portendunt.
Coac. 434. *Prædict.* I. 3.

VOMITUS NIGRI.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauseabun-
da, cum sudore frigido, ab alvo liquidâ. *Coac.* 232.

LIPOTHYMIA. ANIMI DEFECTIO. DELIQUIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Calidum. *Aph.* V. 16.

Tumoris intus ruptio. *Aph.* VII. 8.

AD PROGNOSIN.

Si fluxui muliebri convulsio, & animi deliquium super-
veniat, malum. *Aph.* V. 56.

Qui sæpe & vehementer, absque manifesta causa, ani-
mo linquntur, ex improvise moriuntur. *Aph.* II. 41.

LIPPITUDO, vid. OPHTHALMIA.

LIVORES.

Si suspensæ utrinque pulmonis partes aortæ dictæ, tan-
ta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant,
illa corporis parte resolutionem sentiunt, & ad cos-
tam livores fiunt, quos veteres ictos, aut sidere per-
cussos vocabant. *Coac.* 400.

Ex offe ægrotante caro livida, malum. *Aph.* VII. 2.

Ubi livores in febre fiunt, prope affore mors significa-
tur. *Coac.* 66.

LOCHIA. PURGAMENTA MULIEBRIA.

AD PROGNOSIN.

MALA, & ex parte lethalia.

Quæ ex partu, & abortu, copiosa celeriter cum impetu feruntur, si subsistant, molestiam exhibent. Hujusmodi mulieribus rigor inimicus est, & alvi perturbatio, præcipue verò, si præcordiorum dolore vexentur. *Coac. 516.*

Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intensi ad superiorem ventris partem, & tenuius intestinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, his ad judicationem, in somnum propensiones fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus sudoribus, & perfrigerationibus vexantur. Hujusmodi recidivæ, plurimis post remissionem abortæ, celeriter interimunt. *Coac. 518.*

Ventris dolor à partu, in his purulenta expurgat. *Coac. 520.*

Prægnantibus falsuginosa, post partum molestias ex albis mordacibus denunciant. Purgationes hujusmodi duritiem adferunt. In his singultus malo est, & uterorum procidentia, quæ & unâ interficit. *Coac. 526.*

Quibus à partu alba prodeunt, & his subsistentibus surditas, cum febre, & lateris dolor acutus excitatur, eæ in vehementem, & perniciosam mentis emotionem incidunt. *Coac. 525. Prædict. I. 80.*

LUMBORUM DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

Tempus hyemale obnoxium. *Aph. III. 23.*

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Ex recursione doloris in lumbis, oculorum perversio, aut distortio, mala est. *Coac. 314. Prædict. I. 69.*

Qui lumborum dolore conflictantur, ii malè habent.

Num

Num his tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales in tibiis, cum rigore? *Coac.* 318.

Lumborum dolor, cum æstu implacido, & anxio, malum significat. *Coac.* 323.

Lumborum dolor absque causa manifesta crebrò invadens, morbi malignitatem indicat. *Coac.* 322.

Quæ ex dorfi dolore initia ducunt ægri tudines, difficiles. *Coac.* 309.

Intensus lumborum dolor, cum copiosiore ventris subductione, & vomitibus parvis, crebris, biliosis, finceris. *Coac.* 560.

Post lumborum dolorem, aut desipientiam, biliosæ dejectiones, cum spumosa efflorescentia. *Coac.* 607.

LETHALIS.

Lumborum atque inferiorum partium dolores, quibus febris etiam accedit, si relictis inferioribus septum transversum appetant, tum verò præsertim exitio sunt, si aliquod periculosum signum accesserit. *Coac.* 108.

Lumborum ac tenuioris intestini diuturni dolores, & circum præcordia labores, in ægris unà cum febre cibum fastidientibus, eos dolor intensus ad caput progressus, non sine convulsionis specie, celeriter interficit. *Coac.* 317. *Prædict.* I. 100.

Lumborum dolores ad os ventriculi recurstantes, cum febre, horrore, si tenuia & aquosa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti sint, ii post nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI FLUXUS.

Lumborum dolor, cum horrore frequenti, & incontinenti corporis jactatione, cum lassitudinis sensu. *Coac.* 19.

In præcordiorum dolore, cum aliquo murmure, succedens lumborum dolor in febribus, nisi flatus eruperit, aut urinæ copia prodierit. *Coac.* 291.

FLUXUS HÆMORRHOIDUM.

Lumborum dolores sanguinis profluvium excitant. *Coac.* 306. 307.

Dolentibus lumbis, si oris ventriculi dolor accesserit, futuræ per hæmorrhoidas vacationis signum est; aut etiam eam præcessisse significat. *Coac.* 312. *Prædict.* I. 130.

Quibus lumborum dolor in caput, & manus recur-
sat, & torpore affecti, oris ventriculi dolorem senti-
unt, tenuibus ac serosis humoribus abundant, ii libe-
raliter sanguinem profundunt. At verò his cum men-
tis perturbatione alvus effunditur. *Prædict.* I. 139.
Coac. 308.

Diuturni lumborum dolores, qui cum febre, ad tertia-
næ naturam propius accedente, ingravescent, sangui-
nis gramosi secessuri spem faciunt. *Coac.* 305.

SECESSUS NIGRI.

Considerandum est in lumborum dolore conflictatis, &
anxietate citra vomitum, & paulisper ferociter desi-
pientibus ægris, num nigra per secessum proditura
sint? *Coac.* 319.

CONVULSIONIS.

Lumborum, & capitis, ac oris ventriculi dolor, cum
forti excreatione, convulsionem suspectam facit. *Præ-*
dict. I. 106. *Coac.* 320.

Quæ ex lumbis in cervicem & caput redundantia, le-
vis fiderationis more, resolutionis sensum inducunt,
convulsionem ac mentis emotionem minantur, &c.
Coac. 313. *Prædict.* I. 118.

HYDROPIIS SICCI.

Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui re-
mediis non cedit, in hydropem siccum desinit. *Coac.*
304. *Aph.* IV. 11.

ICTERI.

Qui lumborum, & lateris dolore, absque ulla occasio-
ne tentantur, ii in morbum regium incidunt. *Coac.*
325.

PHRENITIDIS.

Inter initia sopor, dein capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolor, & insomnia. *Coac.* 179.

SUPPURATIONIS.

Lumborum dolores, cum febre, si relictis inferioribus septum transversum appetant, & reliquorum signorum nullum periculum ostenderit. *Coac.* 108.

Lumborum contentio ex mensium copia, quin & variè prodeuntia, glutinosa, graveolentia, strangulatum inducentia, &c. *Coac.* 324.

AD THERAPIAM.

Non febricitantibus si fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorsum purgante opus esse, indicat. *Aph.* IV. 20.

In intenso lumborum dolore, & alvi subductione largiore, sumpto veratro, spumosorum crebra vomitio prodest. *Coac.* 310.

LUMBORUM FRIGIDITAS ET GRAVITAS.

Si per sanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas, & gravitas, levi ex occasione orta sit, & alvi suppressio, superiore ventre probè officio suo fungente, coxendicum, vel renum dolor, aut urinæ stillatio, forte expectanda est. *Coac.* 487.

LUMBRICI TERETES, ET ASCARIDES.

AD DIAGNOSIN.

Ætas puerilis ipsis obnoxia. *Aph.* III. 26.

Qui suppressa alvo sanguinem ex naribus fundunt, & una cum sanguinis profluvio subinde rigent, iis alvus intestinorum lævitate laborat, & obdurefcit, aut tenues lumbrici (Ascarides dicti) infestant, aut utrumque. *Coac.* 344.

AD PROGNOSIN.

Lumbricos rotundos cum alvi excretionem prodire, mor-

bo in iudicationem tendente, expedit. *Prænot.* 62.
Coac. 601. *De Judicat.* 5.

Lumbricis verò tenuibus, & longis, (qui Ascarides dicuntur) in capitis dolore vexatis, consequente surditate, & sopore, tubercula ad aures excitantur. *Coac.* 165.

LUMBRICI LATI.

AD DIAGNOSIN.

Etiã in foetu uterino nascuntur. *De Morb.* IV. XXVII. 2.

NOTÆ COMITANTES.

Velut cucumeris semen interdum alvo redditum. *De Morb.* IV. XXVII. 39.

In jejuno dolor ad hepar molestus, cum sputo interdum multo. *Ibid.* 40.

In quibusdam vocis interceptio, cum sputis ex ore multis, tormine ventriculi, vel etiam dolore ad dorsum. *Ibid.*

LUXATIO, *vid.* OSSA.

MALIGNITAS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui subinde inhorrescunt, ex capite laborantes, tenuiter exudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

Quæcunque feбри ex adverso respondent, nisi abscessum faciant, malignitatem denunciant. *Coac.* 145.

Rigores cum sopore, nonnihil periculi denunciant; & facies incensa cum sudore, malignitatem in his significat. *Coac.* 7.

Rigores multi, cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac.* 14.

Lumborum dolor, absque causa manifesta crebrò invadens, malignus. *Coac.* 322.

In febre convulsio, manuumque ac pedum dolores, ma-

malignum quiddam prænunciant; item femoris, genuum, surarum dolores, ac mentis emotio, præcipue si sublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

M A M M Æ.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans est, nec peperit, lac habeat, ei menstrua defecerunt. *Aph. V.* 39.

Mulieri in utero gerenti, si multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum foetum significat. Si verò solidæ fuerint mammæ, saniozem foetum significat. *Aph. V.* 52.

AD PROGNOFIN.

MELIORIS NOTÆ.

Mammæ turgidæ, & magnæ, in mulieribus, probantur. *Prædict. II.* 130.

Quæcunque mammarum dolore ex febribus vexantur, eas sanguinis concreti spuitio non fœculenta, dolore liberat. *Coac.* 553.

DETERIORIS NOTÆ.

Mulieri in utero gerenti, si mammæ ex improvifo graciles fiant, abortit. *Aph. V.* 37. 53.

Mulieri in utero gerenti, si altera mamma gracilis fiat gemellos gestantem, alterutrum abortit, Et siquidem dextra gracilis fiat, marem: si verò sinistra, fœminam. *Aph. V.* 38.

Quæ perdituræ sunt foetus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rursus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V.* 53.

Mulieribus, quibus in mammas sanguis convertitur, insaniam significat. *Aph. V.* 40.

Quæ puellæ erectæ cervicis spiratione vexantur, iis uterum ferentibus, mammæ pus colligunt, &c. *Coac.* 549.

CONF. ABORTUS, CONCEPTIO, FOETUS, GRAVIDITAS.

MANIA. DEMENTIA. INSANIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III. 20. 22.*Tumores ulcerum in parte anticâ. repentè disparentes.
*Aph. V. 65.*Humorum decubitus in morbis melancholicis. *Aph. VI. 56.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aures obtusæ in acuta febre. *Coac. 196.*Dentium collisio, aut stridor, præter consuetudinem à teneris contractam. *Coac. 235.*Qui capitis dolore, siti, levi pervigilio detinentur, obscure loquuntur, ad motum impotentes, humefcente alvo lassitudine vexantur; in iis fortasse insania metuenda est. *Coac. 175. 642.*Quibus faciei incendium, & intensus rubor solvitur, & graveolens est alvi egestio, redundans, & subrubra, in his insaniæ metus est. *Coac. 624.*Intestinorum difficultate laborantibus, aliquantulum rubræ, limosæ, & copiosæ dejectiones, in flammeo colore, & prærubro perfusis, solutæ, insaniam suspectam faciunt. *Coac. 465.*Si oculi crebro moveantur, insania expectanda est. *Prænot. 31.*Mulieribus quibus in mammas sanguis convertitur, insaniam significat. *Aph. V. 40.*Ubi post vomitum anxiosum vox stridula est, oculi squallidi, & pulvere obsiti, insania portenditur, &c. *Prædict. I. 17. Coac. 561.*Vomitus virulenti, & æruginosi, cum capitis dolore, surditate, & insomniâ, promptam insaniam significant. *Prædict. I. 10. Coac. 169.*

AD PROGNOSESIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres acutas cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore, non bilioso, insania solvit. *Coac. 550.*

In-

Infania magnum morbum, invadendi consuetudine jam familiarem solvit. *De Judicat.* 68.

Infanientibus, si varices, aut hæmorrhoides supervenerint, infaniæ solutio fit. *Aph. VI.* 21.

Ab infaniâ dysenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum. *Aph. VII.* 5.

Ex infaniâ, in raucedinem cum tussi fit secessio. *Coac.* 484.

Qui infaniâ corripuntur, aut per se à morbis liberantur, iis dolor ad pedes, aut pectus subiens, aut vehemens tussis oborta, infaniam solvit, &c. *De Judicat.* 65.

DETERIORIS NOTÆ.

Vehementes mentis emotiones silentes, absque quiete, oculis quoquoversum intuentes, spiritum efflantes, perniciem minantur, diuturnas verò faciunt partium resolutiones. Quin etiam vehementer infaniunt hoc modo affecti. Quibus autem cum ventris perturbatione hujusmodi affectus ingravescent, iis nigra per alvum ad judicationem prodeunt. *Coac.* 486.

LETHALIS.

Dentium collisio, aut stridor, præter consuetudinem à teneris contractam, insaniam, aut mortem denunciat. Quod si jam deliranti istud accidat, prorsus exitiale est. Quin & dentes resiccari, perniciem denotat. *Coac.* 235.

In vehementi & furiosa mentis emotione, accedentes tremores, exitio sunt. *Coac.* 93.

Infania vehemens, cum vocis defectione, post vomitum, &c. *Coac.* 561.

Qui in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoscit, neque audit, neque intelligit, jam moribundus est. *Aph. VIII.* 16.

AMAUROSIN PORTENDENS.

Infanientibus accedens convulsio, oculorum aciem retundit. *Coac.* 485.

Si insania solvatur, absque dolore ad pedes, vel ad pectus, aut tussi vehementi, cæcitas sequitur. *De Judicat. 65.*

CONVULSIONES.

Quæ sensim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt, & convulsiones portendunt. *Coac. 155. 85. Prædict. I. 26.*

CONF. DELIRIUM. PHRENITIS.

M A N U S.

AD DIAGNOSIN.

Ex manibus trêmunt lethargici, &c. *Coac. 139.*

AD PROGNOSIN.

In febre, manuum ac pedum dolores, malignum quidam prænunciant. *Coac. 30.*

Manuum ac pedum tumores, cum rubore, perniciem denunciant. *Coac. 63.*

MANUUM LATIO, *vid. GESTUS.*

M A X I L L Æ.

AD DIAGNOSIN.

Lassatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abscessus fiunt. *Aph. IV. 31.*

Maxilla rarò excidit, luxatur tamen plerumque hiando. *De Artic.*

AD PROGNOSIN.

In vehementibus circa maxillas doloribus, periculum est, ut os fluctuet. *Coac. 239.*

Cervix dura cum dolore, & maxillarum connexio, ac jugularium venarum palpitatio vehemens, cum tendinum distensione, perniciem minantur. *Coac. 261.*

In nervorum distentionibus, & iis quæ in posteriorem partem fiunt, dissolutæ maxillæ mortem afferunt. *Coac. 361.*

M E D I C A M E N T A.

Ad extremos morbos, extrema remedia exquisitè optima. *Aph. I. 6.*

In morbis levibus non oportet medicamenta valida adhibere. *Loc. in hom. LV. 7.*

Medicamentorum vehementium pleraque stomachum exulcerant. *De Superfæt. XVII. 11.*

Quæ medicamenta non sanant, ea ferrum sanat. Quæ ferrum non sanat, ea ignis sanat. Quæ verò ignis non sanat, insanabilia existimare oportet. *Aph. VIII. 6.*

M E D I C I N A.

Est additio & subtractio: subtractio quidem superfluum, additio verò deficientium. *De Flat. III.*

M E D I C I.

Nomine quidem multi, reipsa verò perpauci. *In Leg.*

In medico esse debet pecuniæ contemptus, pudor, modestia in vestitu, iudicium, lenitas, urbanitas, mundities, recta elocutio, superstitionis averfatio, & præstantia summa. *De decenti hab.*

Nihil temerè affirmandum, nihil contemnendum. *Epid. VI. II. 46.*

M E D U L L A S P I N A L I S.

Ubi resiccatur, dolor caput occupat, cervicem, lumbos, musculosque lumbares, & crurum articulos, ita ut flectere nequeat, alvus sistitur, & urina non nisi ægrè redditur. *De Int. Affect. XIV. 1. ad 7.*

Ejus læsionem sequitur impotentia crurum, stupor, alvi & urinæ retentio, tandem mictio, & alvi solutio involuntaria, nec longo post intervallo, mors. *Prædict. II. 92.*

Ipsi frigidum inimicum. *Aph. V. 18.*

M E L.

Calidum & ficcum est, ubi sincerum assumitur; cum aquâ verò humectat, & biliosis alvum movet; pituitosis autem sistit. *De Diæt. II. XXIII. 19.*

M E L A N C H O L I A.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III. 20. 22.*

Autumnus aquilonius, & ficcus. *Aph. III. 14.*

NOTÆ COMITANTES.

Si metus, & tristitia multo tempore perseverent, melancholicum hoc ipsum. *Aph. VI. 23.*

Si lingua ex improvise impotens fiat, aut aliqua corporis pars fiderata, melancholicum hoc ipsum fit. *Aph. VII. 40.*

Quæ sensim feroces fiunt mentis emotiones, in vehementes & melancholicas evadunt. *Prædict. I. 123.*

AD PROGNOSIN.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides supervenientes, bonum. *Aph VI. 11.*

Quibus melancholico modo mente motis, tremores accedunt, malignum hoc est. *Prædict. I. 14.*

Morbis melancholicis ad hæc periculosi sunt humorum decubitus, aut corporis fiderationem, aut convulsionem, aut insaniam, aut cæcitatem significant. *Aph. VI. 56.*

AD THERAPIAM.

Melancholicos uberius deorsum purgabis. Eadem ratione contraria adhibens. *Aph. IV. 9.*

M E N S. A N I M U S.

AD DIAGNOSIN.

Lingua tremula, mentis instabilis signum. *Prædict. I. 20. Coac. 233.*

Qui-

Quicumque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferè non sentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II. 6.*

AD PROGNOsin.

In omni morbo mente valere, & benè se habere ad ea, quæ offeruntur, bonum est: contrarium verò malum. *Aph. II. 33.*

Qui perniciosè habent, iis mens obtorpescit. *Coac. 488.*

CONF. DELIRIUM, MANIA, PHRENITIS.

M E N S T R U A.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Optimum est, menstrua singulis mensibus, & ratis diebus, satis idoneâ, & æquali copiâ, bonique coloris, prodire. *Prædict. II. 131.*

In gravidis cessant. *Aph. V. 61.*

NOTÆ ERUPTIONIS FUTURÆ.

Horrore subinde tentatis, lassitudine, & capitis gravitate conflictatis, muliebres purgationes erumpunt. *Coac. 541.*

Horroris & lassitudinis sensus, capitis gravitas, cum cervicis dolore, muliebres purgationes dejiciunt. *Coac. 548.*

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu. *Coac. 555.*

Quæ caput concutiunt, & aurium sonitus excitant, præsertim si ad spinam ardor consequatur. *Coac. 167. Prædict. I. 143.*

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Quædam affectiones fœminis solvantur, circa menstruorum eruptiones. *Aph. III. 28.*

Mulieri sanguinem evomentis, menstruis erumpentibus, solutio fit. *Aph. V. 32.*

In muliere mensium profluvium à febribus vindicat, si die critico contingat. *Coac. 152.*

Convulsionem muliebria, si circa initia appareant, neque febris accesserit, solvunt. *Coac.* 531.

Oculorum caligines, crebris apparentibus mensibus, solvuntur. *Coac.* 552.

DETERIORIS NOTÆ.

Quæ affectiones fœminis non solutæ fuerint, circa menstruorum eruptiones, perseverare solent. *Aph.* III. 28.

Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, fœtum sanum esse impossibile. *Aph.* V. 60.

Si fluxui muliebri convulsio & animi deliquium superveniat, malum. *Aph.* V. 56.

In puellis orthopnoicis, uterum ferentibus, muliebria purgamenta circa initia apparere, malum. *Coac.* 549.

MENSTRUA RETENTA.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans est, nec peperit, lac habeat, ei menstrua defecerunt. *Aph.* V. 39.

Quum menses fuerint occultati, dolor habebit inum ventrem, & onus quoddam incumbere videtur, & lumbos, & laterum mollitudinem mirum in modum dolet. *De Morb. Mul.* I. X. 1. 3.

AD PROGNOSESIN.

Mensibus non prodeuntibus, ab utero fiunt morbi. *Aph.* V. 57.

Mulier non laborat podagrâ, nisi menses ipsi defecerint. *Aph.* VI. 29.

Mulieri menstruis deficientibus, è naribus sanguinem fluere, bonum. *Aph.* V. 33.

AD THERAPIAM.

Primum ventrem purgare oportet sursum ac deorsum. Deinde uti subditio medicamento, à quo sanguis purgetur. Atque ita quiescere, & potandum dare pharmacum, à quo sanguis prodeat; item crethmum in vino tædaceo. *De Morb. Mul.* I. X. 5. ad 8.

Suffitus aromatum muliebria ducit. *Aph. V. 28.*

MENSTRUA IMMODICA.

AD PROGNOSIN.

Mensibus copiosioribus prodeuntibus, morbi contingunt. *Aph. V. 57.*

Lumborum contensio ex mensium copia suppurationem fore indicat. Quin & variè prodeuntia, glutinosa, graveolentia, strangulatum cum antea commemoratis inducentia, suppurationem denunciant. Fortassis verò & tales aliquantum delirare contingit. *Coac. 324.*

Quæ ad manus contactum torpescunt, peraridæ, sitis expertes, muliebria multa profundentes, pus intrò colligunt. *Coac. 542.*

AD THERAPIAM.

Mulieri menstrua si velis cohibere, cucurbitam quàm maximam ad mammas appone. *Aph. V. 50.*

MENSTRUA VITIATA.

AD PROGNOSIN.

Quibus, in tumorem sublato ventre, pudendum rubor occupavit, muliebribus purgamentis albis, humidis, subito prodeuntibus, diuturnis febribus intereunt. *Coac. 530.*

AD THERAPIAM.

Mulieri menses decolores, neque secundum eadem (tempus & modum) semper prodeuntes, purgatione opus esse, significant. *Aph. V. 36.*

M E T U S.

Si metus & tristitia multo tempore perseverent, melancholicum hoc ipsum. *Aph. VI. 23.*

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio præter occasionem, in convulsionem tendit. *Coac. 4.*

CONF. PAVORES.

M I C T I O.

AD DIAGNOSIN.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem significat. *Aph. IV. 83.*

Qui plus mingunt, quàm egerunt, pro ratione habitiores sunt. *De Dentit. II. 8.*

Qui non pro ratione mingunt, verum alvus frequenter cruda à pueris egeffit, morbofi sunt. *Ibid. 9.*

Ex tremoribus, &c. somnus multus, convulsionem minatur; & frontis gravitates, ac mictio molesta est. *Coac. 348.*

AD PROGNOSIN.

Quibus incogitantibus urina decidit ad pudendum desperati exolvuntur. *Coac. 474.*

M I C T I O C R U E N T A.

AD DIAGNOSIN.

Qui sponte sanguinem mingunt, his à renibus venæ ruptionem significat. *Aph. IV. 78.*

Si quis sanguinem mingat, & grumos, & urinæ stillidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem, & interfoemineum, partes circa vesicam laborant. *Aph. IV. 80. VII. 39.*

Si quis sanguinem, aut pus mingat, renum aut vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV. 75.*

Si quis sanguinem, & pus mingat, & squamas, & odor gravis sit, vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV. 81.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ MORBI LONGIORIS.

Urina cruenta circa initia, morbi diuturnitatem significat. *Coac. 582.*

NOTÆ LETHALES.

In dorsi, ac pectoris dolore, cruentæ mictionis suppressio, laboriosum exitum affert. *Coac. 272.*

In laterum doloribus, urina cruenta, obscura, cum eo quod subsidet vario, & indiscreto, ut plurimum in 14. diebus mortem adfert. *Coac.* 581.

Virium exolutiones ex rigore, cum capitis dolore, perniciem denunciant. Cruentæ in his urinæ, malo sunt. *Coac.* 22. 28.

MORBUS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Anni tempora. *Aph.* III. 19.

Mutationes anni temporum, & in ipsis temporibus magnæ mutationes, aut frigoris, aut caloris, & alia pro ratione eodem modo. *Aph.* III. 1.

Cibus præter naturam copiosior. *Aph.* II. 17.

Morbi derepente non accidunt hominibus, sed paulatim collectâ materiâ morbificâ subito se produnt. *De Diæt.* I.

Oriuntur tum à victus ratione, tum à spiritu, cujus inspiratione vivimus. *De Nat. hum.* XVIII. 11. 12.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Spontaneæ lassitudines morbos denunciant. *Aph.* II. 5.

NOTÆ PARTIS AFFECTÆ.

Quâ corporis parte inest calor, aut frigus, ibi morbus est. *Aph.* IV. 39.

Quâ corporis parte inest sudor, ibi morbum esse indicat. *Aph.* IV. 38.

Si quid doluerit ante morbum, ibi se figit morbus. *Aph.* IV. 33.

Quibus ex morbo resurgentibus aliquid dolet, ibi abscessus flunt. *Aph.* IV. 32.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

In inconstantibus temporibus, si tempestivè tempestitiva reddantur, constantes, & judicatu faciles fiunt morbi: in inconstantibus autem inconstantes, & difficiles judicatu. *Aph.* III. 8.

Urinæ, & alvi excrementa, & sudores, cum apparent, vel iudicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore indicant. *Aph. I. 12.*

Qui ex venis morbus oritur, levior est, quàm qui à nervis. *De Loc. in hom.*

Quicumque morbi hyeme auferuntur, æstate desinere solent; quicumque verò æstate auferuntur, hyeme finire consueverunt, nisi certo dierum circuitu discedant; quibus autem morbi vere fiunt, ad autumnum eorum discessum fore, expectare oportet; quicumque postremum autumnales morbi sunt, eorum discessum necesse est vere fieri. Quicumque verò morbus hæc tempora transgressus fuerit, eum annum fore scire oportet. *De Nat. hum. XVII.*

In his, quæ per vesicam, & in his, quæ per alvum fiunt, egestionibus, & in his quæ per carnes, & sicubi aliâ naturæ viâ corpus exeat: si parum, parvus morbus fit: si multum, magnus: si admodum multum, hoc ipsum lethale. *Aph. VII. 79.*

NOTÆ SECURITATIS.

In morbis minus periclitantur, quorum naturæ, & ætati, & habitui, & tempori, magis similis fuerit morbus, quàm in quibus horum nulli fuerit similis. *Aph. II. 34. VIII. 1.*

Si in morbo somnus iuvat, non est lethale. *Aph. II. 1.*
Optimum est in morbo, totum corpus æquè calidum, & molle esse. *Coac. 492.*

NOTÆ PERICULI.

Caput, pedes, & manus frigidas esse, ventre & lateribus calentibus, mali morbi signum est. *Coac. 492.*

NOTÆ LETHALES.

Quo in morbo somnus laborem facit, lethale. *Aph. II. 1.*
Morbis quibusvis incipientibus, si bilis atra, vel sursum, vel deorsum prodierit, lethale. *Aph. IV. 22.*

Si albi quid, palpebris commissis, subtus appareat, cui

cui id non ex alvi profluvio est, aut ex potione purgante, pravum signum, & valde lethale. *Aph. VI. 52.*

NOTÆ RECIDIVÆ.

Quæ in morbis post crîsim relinquuntur, recidivas facere solent. *Aph. II. 12. Coac. 582.*

AD THERAPIAM.

Duo in morbis præstanda, adjuvare, aut saltem non nocere. *Epid. I.*

Omnia secundum rationem facienti, & non secundum rationem evenientibus, non transeundum ad aliud, manente eo, quod visum est ab initio. *Aph. II. 52.*

MORBUS ACUTUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III. 29.*

Tempus autumnale. *Aph. III. 9.*

Quartanæ hybernæ. *Coac. 159.*

NOTÆ COMITANTES.

Ubi peracutus est morbus, statim extremos habet labores. *Aph. I. 7.*

Quibus biliosæ subsidentia, ab initio verò tenues, acutum morbum significat. *Aph. VII. 32.*

Circa principia & fines omnia sunt debiliora. Circa vigores verò vehementiora. *Aph. II. 30.*

AD PROGNOsin.

VARIÆ NOTÆ.

Acuti morbi in 14. diebus judicanur. *Aph. II. 23. Coac. 147.*

Morbi præcîpites, & acuti, effluente ex naribus sanguine judicatione absolvuntur, idque die judicatorio; ac sudore copioso exorto, urinaque purulenta, ac vitrea affatim reddita, in qua quod subsidit, laudabile fit; aut abscessu effatu digno; & alvo mucosa, & san-

fanguinea dejiciente, ac derepente prorumpente; vomitionibusque non pravis, sub judicationem contingentibus. *Coac.* 150.

Acutorum morborum non omninò tutæ sunt prædictiones, neque mortis, neque sanitatis. *Aph.* II. 19.

NOTÆ PERICULI.

In præcipitibus malis, spumans & circumbiliosum alvi recrementum, malo est. Malum quoque & exactè candicans. Adhuc verò deterius, farinæ molitæ instar, & stercorosum. Præter hæc sopor malo est, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vasorum inanitionis. *Coac.* 602.

Supinum jacere, manibus, cervice, & cruribus porrectis. *Prænot.* 9. *Coac.* 497.

Pronum ad pedes de lecto delabi. *Prænot.* 10. *Coac.* 497.

Pedes nudos, neque admodum calidos habere, & manus, cervicem, & crura inæqualiter dispersa, & nuda. *Prænot.* 11. *Coac.* 497.

Ægrum residere velle, in ipso morbi impetu, pravum quidem in omnibus morbis acutis, & pulmonum inflammatione laborantibus pessimum. *Prænot.* 14. *Coac.* 497.

Noctu vigilare, interdiu dormire; præsertim post tertiam diei partem. *Coac.* 497.

Pessimum est, si somnus neque noctu, neque interdiu accedit. Id enim ob dolorem, laboremque accidit, vel delirium fore significatur. *Coac.* 497.

In morbis acutis extremarum partium frigus, malum. *Aph.* VII. 1.

In acutis affectionibus, quæ cum febre sunt, luctuosæ respirationes, malæ. *Aph.* VI. 54.

In præcipitibus malis, oculi obseratio, aut perfractio, malo est. *Prædict.* I. 84.

In gravi morbo, sitim temerè, ac præter rationem cessare, malum est. *Coac.* 58.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè sudores

res oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat. *Coac.* 49.

In præcipitibus & turbulentis morbis obveniens surditas, malo est. *Coac.* 190.

In præcipitibus morbis periculum denunciat urina biliosa, neque aliquantulum rubra; & que hordei tosti non exacte moliti crassioribus frustulis similia habet sedimenta; alba, & quæ colore, ac sedimento variat; præcipuèque in iis, quæ ex capite fiunt, defluxionibus. *Coac.* 578.

Urinæ derepentè præter rationem parum concoctæ, vitiosæ sunt. Ac in totum, quæ in morbo acuto urina præter rationem cocta est, vitium denotat. In his quoque malo est prærubra efflorescentia contenta, atque æruginosa. *Coac.* 579.

Urina alba effusa, & perspicua, item quæ post potionem celeriter meitur; quæ ante rigorem oleosa redditur; quæ ex viridi pallescit, nec in colore persistit. *Coac.* 579.

NOTÆ LETHALES.

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis sanguis niger, prodierit, postridie moriuntur. *Aph.* IV. 23.

Mulierem in utero gerentem, ab acuto aliquo morbo corripì, lethale. *Aph.* V. 30.

In præcipitibus morbis murmur edentes, ac tinnientes aures, mortem prænunciant. *Coac.* 193.

AD THERAPIAM.

RATIO VICTUS.

Ubi peracutus est morbus, statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu uti necesse est. Ubi verò non, sed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit. *Aph.* I. 7.

Tenuis & exquisitus victus, in acutis, ubi non convenit, periculosus. *Aph.* I. 4.

MISSIO SANGUINIS.

In morbis acutis sanguinem detrahes, si vehemens fuerit morbus, & ægri ætate floreat, & viribus valeant. *De Viçt. acut.*

PURGATIO.

In acutis affectionibus rarò, & in principiis, purgante utendum, atque hoc diligenti prius adhibita cautione faciendum. *Aph. I. 24.*

Purgandum in valde acutis, si turgeat materia, eadem die, morari enim in talibus, malum est. *Aph. IV. 10.*

MORBUS LONGUS, CHRONICUS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Abcessus in febribus, qui non solvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem significant. *Aph. IV. 51.*

Ex glandularum tumoribus dolores, in febribus. *Coac. 73.*

Mutationes in toto corpore, & si corpus perfrigeretur, aut rursus calefiat; aut color alius ex alio fiat. *Aph. IV. 40. VII. 60.*

Febricitanti sudor superveniens, febre non remittente, malum; prolongatur enim morbus, & copiosiore humiditatem indicat. *Aph. IV. 56.*

Sudores frigidi, cum febre mitiore. *Aph. IV. 37. Coac. 573.*

Sudores febricitantium, si non fiant diebus criticis. *Aph. IV. 36.*

Urina cruenta, circa initia reddita. *Coac. 582.*

Quibus febricitantibus, in urinis subsidentia sunt crassiori farinae similes, longam infirmitatem significant. *Aph. VII. 31.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ PERICULI.

In morbo diuturno appetitus prostratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph. VII. 6.*

Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum. *Aph. VIII. 5.*

Surditas etiam in longis morbis , malum portendit , ac in his ad coxendices labores convehit. *Coac.* 190.

NOTÆ LETHALES.

Quibus ex morbo diuturno , &c. extenuatis bilis atra , vel qualis sanguis niger prodierit , postridie moriuntur. *Aph.* IV. 23.

Diuturnis in morbis , parvæ apparentes sanguinis ex naribus fluxiones , perniciem ostentant. *Coac.* 340.

In diuturnis morbis suppurati ad aures tumores , nisi pus admodum album , ac sine odore reddant , exitium , præcipuè que mulieribus afferunt. *Coac.* 206.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Temerarii ventris tumores in morbis longis , convulsiones afferunt. *Coac.* 86.

AD THERAPIAM.

Tenuis & exquisitus victus , in morbis longis , semper periculosus. *Aph.* I. 4.

MORBUS NIGER I.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Nigrum vomit veluti fæcem , quandoque cruentum , quandoque velut vinum secundarium , quandoque velut Polypi atramentum , quandoque acre velut acetum , quandoque salivam & pituitam , quandoque bilem cum virore pallidam. Et ubi quidem nigrum cruentum vomuerit , cadaveris foetorem refert , & fauces & os à vomitu aduruntur , & dentes stupefunt , & id quod vomitu rejectum est , terram elevat. Et postquam vomuit , paulo melius se habere putat. Et neque sine cibo esse , neque ampliorem cibum ferre potest. Verum ubi sine cibo manet , viscera sugunt , & salivæ acidæ sunt. Quum verò cibum accepit , gravitas in visceribus est , & pectus ac dorsum

velut stilis pungi videntur, & dolor tenet latera, & febris debilis est, & caput dolet, & oculis non videt, & crura gravantur, & color niger est, & consumitur. *De Morb. II. LXXI. 1. & seqq.*

AD PROGNOSIN.

Una cum ætate aufugit etiam morbus, & cum corpore senescit. Si verò denigratus fuerit, commoritur. *Ibid. 40. 41.*

AD THERAPIAM.

Pharmacum bibendum dare frequenter, & pro anni tempore, & ferum, & lac. A cibis abstinere dulcibus, & oleosis, ac pinguibus, & frigidissimis, ac maximè per alvum subeuntibus uti. Caput purgare, & post medicamentorum potiones sursum purgantes, de manibus sanguinem detrahare, si non fuerit debilis. Si alvus non egerat, molle infusum per clysterem immittere; &c. *Ibid. 25. & seqq.*

MORBUS NIGER II.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Subfulvus & gracilis, & oculis cum virore pallidis fit, & tenuem cutem habet, ac debilis est. Quanto autem tempus amplius progreditur, tanto morbus amplius affligit. Et vomit omni tempore velut stillamentum modicum, ad duorum poculorum parvorum mensuram, & frequenter etiam cibum, ac unà cum cibo bilem, & pituitam. Et post vomitum dolet totum corpus, aliquando etiam, antequam vomat. Et horrores tenues, ac febris tenet, & ad dulcia, ac oleosa maximè vomit. *De Morb. II. LXXII. 1. & seqq.*

AD PROGNOSIN.

Morbus lethalis quidem est, non autem consenescit. *Ibid. 23.*

AD THERAPIAM.

Medicamentis sursum ac deorsum purgare, & lac asinum

num postea bibendum dare. Cibis uti mollissimis, ac frigidis, piscibus littoralibus, & cartilaginei generis, & betis, & cucurbitis, & carnibus tritis. Vinum bibere album, vinosum, aquosius. Labore & deambulatione uti, calidâ non lavare, & à sole abstinere. *De Morb. II. LXXII. 12. & sepp.*

M O R S.

NOTÆ simpliciter LETHALES.

Morbis quibusvis incipientibus, si bilis atra vel sursum, vel deorsum prodierit, lethale. *Aph. IV. 22.*

Tenebricosa vertigine laborans, & lucem averfans, & somno ac ardore multo detentus, desperatus. *Aph. VIII. 15.*

Qui suppurati, aut hydropici uruntur, aut secantur, hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI. 27.*

Aures frigidae, pellucidae, contractae, lethales sunt. *Aph. VIII. 14.*

Testis dexter frigidus, & convulsus, lethale. *Aph. VIII. 11.*

NOTÆ MORTEM SUBITAM PRÆSAGIENTES.

Qui sæpe, & vehementer, absque manifesta causa, animo linquntur, ex improvise moriuntur. *Aph. II. 41.*

Qui naturâ sunt valdè crassi, magis subito moriuntur, quàm graciles. *Aph. II. 44.*

Oris ventriculi dolor seniori crebrò adveniens, repentinam mortem denunciat. *Coac. 286.*

MOTÆ MORTIS INSTANTIS.

Labia livida, aut etiam resoluta, & inversa, & frigida, lethalia. *Aph. VIII. 13.*

In febre non intermittente, si labium, aut supercilium, aut oculus, aut nasus pervertatur, si non videat, si non audiat, corpore jam debili existente, quicquid horum fiat, in propinquo mors est. *Aph. IV. 49. VII. 73. Coac. 72.*

Qui in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoscit, & neque audit, neque intelligit, jam moribundus est. *Aph. VIII. 16.*

Morituris signa hæc magis fiunt manifesta, & ventres attolluntur, atque inflantur. *Aph. VIII. 17.*

Ungues nigri, & digiti manuum, & pedum frigidi, contracti, vel remissi, mortem in propinquo esse ostendunt. *Aph. VIII. 12.*

MOTUS. EXERCITATIO.

NOTÆ VARIÆ.

Ubi fames, non oportet laborare. *Aph. II. 16.*

In omni corporis motu, quando dolere cœperit, interquiescere statim lassitudinem curat. *Aph. II. 48.*

Otium humectat, & corpus debilitat, labor verò siccat, & roborat. *De Diæt. II.*

Labores cibos præcedant. *Epid. VI. IV. 53.*

Exercitatio sanitatis est, vesci citra saturitatem, non refugere laborem. *Ibid. 41.*

MULIER, vid. FOEMINA.

MUTATIO.

AD PROGNOSIN.

Frequens coloris cum calore mutatio, bono est. *Coac. 125.*

Celeres summitatum corporis in utraque extrema permutationes, perniciem denunciant. Quin & fitis hujusmodi (hoc est, celeriter in contraria permutata) malo est. *Coac. 50. Prædict. I. 43.*

Ubi in toto corpore mutationes, & si perfrigeretur, aut rursus calefiat, aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem significat. *Aph. IV. 40. VII. 60.*

AD THERAPIAM.

Quod paulatim fit, tutum est: tum aliàs, tum si quis ex altero ad alterum transeat. *Aph. II. 51.*

Multum & derepentè mutare, periculosum. *Aph. II. 51.*
 In recidivis mutationes profunt. *Epid. VI. VI. 30.*

M U T U S.

AD DIAGNOSIN.

Quibus cerebrum concussum fuerit ab aliqua causa, necesse est eos statim mutos fieri. *Aph. VII. 58.*

AD PROGNOSIN.

Si quis ebrius ex improvise mutus fiat, convulsus moritur, nisi febris corripuerit, aut ubi ad horam, quæ crapulæ solvuntur, pervenit, locutus fuerit. *Aph. V. 5.*

CONF. CAPITIS DOLOR, APOPLEXIA, VOCIS DEFECTIO.

N A R E S.

AD DIAGNOSIN.

Quibus nares naturâ humidiores, & genitura humidior, imperfectius sani sunt: quibus verò contraria, perfectius. *Aph. VI. 2.*

Narium humiditates fenibus infestæ. *Aph. III. 31.*

Narium rubores, alvi liquidæ, & diffluentis sunt indicia. *Coac. 215.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus ex naribus fluxiones 7. 9. aut 14. die contingunt, utplurimum à febris vindicant. *Coac. 152.*

DETERIORIS NOTÆ.

Lingua tremula cum narium rubore, & alvo humectâ, &c. *Coac. 231.*

NOTÆ LETHALES.

Nasus stillans, cum vomitionibus exiguis, biliosis, & pervigilio. *Prædict. I. 79.*

Nasi perversio, in febre non intermittente, corpore jam debili existente. *Aph. IV. 49. VII. 73.*

N A T U R A.

Natura omnibus subvenit. *De Alim. IV. 1.*

Morborum naturæ medici. *Epid. VI. V. 1.*

Non edocta natura, & nullo magistro usa, ea quibus opus est, facit. *Epid. VI. V. 4. De Alim. VIII. 8.*

Stimulata, & impulsæ, artis peritis, quæ faciendæ sunt, demonstrat. *De Arte XXII. 1.*

Naturarum aliæ quidem ad æstatem, aliæ verò ad hyemem, benè aut malè sunt constitutæ. *Aph. III. 2.*

N E P H R I T I S.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ & NOTÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*

Per sanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas & gravitas, & alvi suppressio, &c. *Coac. 487.*

Renum dolor fortè expectandus, si per sanitatem hyemis tempore, lumborum frigiditas & gravitas, levi ex occasione orta sit, cum alvi suppressione. *Coac. 487.*

NOTÆ COMITATNES.

Quibus in urinis bullæ superstant, renum affectiones significant, & longam fore invaletudinem. *Aph. VII. 34.*

Quibus pingue est, & confertum, quod supernatat, his affectiones nephriticas, & acutas significat. *Aph. VII. 35.*

Derepente obortus renum dolor, cum urinæ suppressione, calculorum, aut urinæ crassæ mictionem indicat. *Coac. 589.*

Si quis sanguinem, aut pus mingat, renum aut vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV. 75.*

AD PROGNOsin.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides supervenientes, bonum. *Aph. VI. 11.*

Renum & vesicæ dolores, difficulter sanantur in senibus. *Aph. VI. 6.*

Quibus nephriticis &c. dolores circa musculos spinales fiunt, siquidem ad loca exteriora fiant, abscessum expecta futurum extrorsum: si verò dolores fiant magis ad interna loca, etiam abscessum magis introrsum fore expecta. *Aph. VII. 36.*

Renibus suppuratis, urinæ stillicidium supervenit. *Aph. V. 58.*

AD THERAPIAM.

Cum scammonia succo, aut ipsa radice, fomento prius adhibito, totum corpus purgare. Postera die, duobus congiis succi ciceris albi, sale injecto, subpurgare. Post hæc potibus, & cibus, & balneis curare; & eadem, quæ in urinæ stillicidio, pharmaca dare. Quum dolor prefferit, multa calida lavare, & tepefactoria parti dolenti adhibere. Quum autem intumuerit, & elevatus fuerit, sub id tempus juxta renem fecare, & extracto pure, arenam per urinam cientibus sanare. *De Int. Affect. XV, 14. ad 19.*

N E R V I.

AD DIAGNOSIN.

Nervorum impotentia, à calido frequenter adhibito. *Aph. V. 16.*

AD PROGNOSIN.

Nervus dissectus, neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI. 19. VII. 28. Coac. 504.*

Nervi quicumque crassi vulnus accipiunt, ut plurimum claudos reddunt, præcipueque si obliquum vulnus fuerit, ac in muscutorum capitibus, præsertim femorum. *Coac. 508.*

AD THERAPIAM.

Frigidum nervis inimicum, calidum verò utile. *Aph. V. 18.*

NERVORUM DISTENTIO, vid. CONVULSIO.

NERVORUM RESOLUTIO, vid. PARALYSIS.

NIGRORES.

A frigore oriundi. *Aph. V. 17.*

NIMIUM.

Omne multum, (nimium) naturæ inimicum. *Aph. II. 51.*

NYCTALOPIA.

AD DIAGNOSIN.

Nyctalopiaprehenduntur juvenes, aut pueri, aut etiam adolescentes. *Prædict. II. 160.*

Neque mulieres, neque virgines, quibus menses apparent, hoc morbo tentantur. *Ibid.*

Qui ex diuturno lachrymarum fluxu nyctalopes fiunt, eos interrogare oportet, num quis dolor ante istorum judicationem occupaverit. *Ibid.*

AD PROGNOSIN.

Nyctalopes sponte evadunt, partim quidem 40. die, partim verò 7. mense: quibusdam etiam toto anno perseverat. Et tempus quidem æstimari debet, & magnitudinis morbi, & ægri ætatis ratione adhibitâ. *Prædict. II. 160.*

Nyctalopas juvant supervenientes abscessus, & ad infernas partes tendentes, & qui tamen per juventutem non admodum contingunt. *Ibid.*

AD THERAPIAM.

Medicamentum bibere deorsum purgans, & caput purgare, & cervicem ejus quàm maximè scarificare, & fame ad multum tempus premere. Ubi verò remiserit, unum aut duo frustra, prout maxime devorare potest, de hepate bubulo crudo, in melle tincto, exhibere. *De Visu IV.*

OBLIVIO, *vid. CAPITIS DOLOR, IGNORANTIA, RIGOR.*

OCCASIO celeris. *Aph. I. 1.*

O C U L I.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ NOCENTES.

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*Quotidianæ constitutiones aquiloniæ. *Aph. III. 17.*

VARIÆ NOTÆ.

Oculi prout validi fuerint, ita etiam corpus. *Epid. VI. IV. 48.*Quicumque fulvi, naso acuto, oculis parvis, mali. Quicumque fulvi, fimi, oculis magnis, boni. *Epid. II. V. 1. 2.*Hydropici rivos oculos habent, & calvi sunt. *Ibid. 3.*Caput magnum, oculi parvi, balbi, iracundi sunt. *Epid. VI. VI. 1.*Caput magnum, oculi nigri & magni, nasum crassum & fimum habentes, boni. *Ibid. 5.*Oculi ravi, magni, caput magnum, cervix tenuis, pectora angusta, congruè adaptati hominis sunt. *Ibid. 6.*

AD PROGNOsin.

VARIÆ NOTÆ.

Oculorum claritas, ac eorum album ex nigro, aut livido clarum fieri, ad judicationem confert. Ac quò celerius clarescunt, eò celeriozem judicationem: at tardius, tardiozem significant. *Coac. 217.*

NOTÆ PERICULI.

Caligine obducti oculi, aut eorum album rubescens, aut livescens, aut nigris venis refertum, nihil probi præ se fert. *Coac. 218. Prænot. 4.*Oculus distortus, malo est. *Coac. 218.*Oculi hebescentes, & obtusi, concreti ac caligantes, malum portendunt. *Coac. 225. Prædict. I. 46.*Oculi rubri, à vomitu. *Aph. VII. 3.*In febre ortus oculorum rubor, diuturnam alvi malignitatem præ se fert. *Coac. 219.*In præcipiti malo rectus oculorum obtutus, &c. *Coac. 227.*

Ocu-

Oculi intense splendentes in convulsionibus. *Coac.* 351.
Prædict. I. 124.

Ex recurfatione doloris in lumbis, oculorum perversio, aut distortio, mala est. *Coac.* 314.

NOTÆ LETHALES.

Considerare etiam oportet oculorum subtus apparentia in somnis. Si enim albi quid, palpebris commissis, subtus appareat, cui id non ex alvi profluvio est, aut ex potione purgante, pravum signum, & valde lethale. *Aph.* VI. 52. *Prænot.* 5.

Oculos lucem refugere, aut illacrymare, aut perverti, atque ex his alterum minorem esse; *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculos crebrò disjicere, gramias ac parvas sordes ipsis adhærescere, aut albescentem humorem concretum, & tenuem (ægida nominant) habere; aut eorum album augeri, nigrum autem imminui, aut nigrum à superiore palpebrâ contegi. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculorum cavitas, & vehemens oculi foràs expressio, ac splendoris elisio, adeo ut pupilla extendi nequeat, & cilia retorta, ac fixi oculi, ac continenter conniventes, coloris immutatio; aut palpebras per somnum non committere. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculi perversio, &c. in febre non intermittente, corpore jam debili existente. *Aph.* IV. 49. VII. 73. *Coac.* 72.

Cum oculorum perversione, febribus, & lassitudinis sensu detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujusmodi casibus soporati, malum denunciant. *Coac.* 221.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intensa oculorum rubedine, ac manifesto delirio. *Coac.* 163.

Oculus aurigine suffusus, & caligine obductus, &c. in morbo lateris. *Coac.* 388.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Oculorum hebetatio, cum animi defectione, promptam convulsionem denunciat. *Coac.* 226.

Oculorum hebetudo, cum voce ejulabunda. *Coac.* 257.

HÆMORRHAGIÆ.

Oculi prærubri, cum capitis dolore, & alto stupore.

Coac. 166.

Oculi prærubri, cum cervicis dolore. *Prædict.* I. 137.

Oculorum acies perturbata, cum furditate, capitis gravitate, ac præcordiorum contensione. *Coac.* 195.

INSANIÆ.

Oculi pulvere obfiti, cum voce stridula, & anxietudine, ex vomitu. *Coac.* 561.

Oculorum motus frequentior, cum præcordiorum pulsu, & turbatione. *Coac.* 282.

AD THERAPIAM.

Oculis nocent lens, poma dulcia, & olera. *Epid.* VI.

Oculorum dolores meri potus, aut balneum, aut fomentum, aut venæsectio, aut purgatio solvit. *Aph.*

VI. 31. VII. 46.

Oculorum caligines, crebris apparentibus mensibus, solvuntur. *Coac.* 552.

O M E N T U M.

Os uteri comprimit, in mulieribus præter naturam crassum. *Aph.* V. 46.

Si omentum exciderit, necesse est putrefieri. *Aph.* VI. 58. *Coac.* 502.

OPHTHALMIA. LIPPITUDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Post hyemem siccam, & aquiloniam, ver pluviosum, & austrinum. *Aph.* III. 11.

Tempus æstivum. *Aph.* III. 21.

Autumnus aquilonius, & ficcus. *Aph.* III. 14.

Siccitates. *Aph.* III. 16.

AD PROGNOsin.

Ophthalmia laborantem ab alvi profluvio corripit, bonum. *Aph.* VI. 17. *Coac.* 224.

Lippitudine affecto suborta febris, solutionem affert. Sin minus, cæcitatís, aut mortis, aut etiam utriusque metus est. *Coac. 222.*

Quibus cum lippitudine capitis dolor accedit, & longo tempore perseverat, cæcitatís metus impendet. *Coac. 223.*

AD THERAPIAM.

Ophthalmiam venæsectio solvit. *Epid. VII.*

Ad lippitudinem annuam, ac popularem, conducit purgatio capitis, & ventris inferni. Et si corpus habeat, sanguinis detractio ad quosdam ejusmodi dolores confert. Item cucurbitæ circa venas affixæ; cibus modicus panis, & aquæ potus, &c. *De Visu V. 1. & seqq.*

O S.

Oris exulcerationes æstate accidunt. *Aph. III. 21.*

Os amarescens, cum aliis signis, fursum purgante opus esse, indicat. *Aph. IV. 17.*

Os hians, si gracile appareat, nec facile contrahi possit, cum aliis notis, in morbis acutis, mentis emotionem, indeque phrenitidem perniciosam portendit. *Coac. 275.*

OS VENTRICULI, *vid. VENTRICULUS.*

O S C I T A T I O.

Vino cum pari aquâ poto solvitur. *Aph. VII. 56.*

O S S A.

AD PROGNOSIN.

Ubi dissectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI. 19. VII. 28. Coac. 505.*

Ex osse ægrotante, caro livida, malum. *Aph. VII. 2.*

Ab ossis denudatione erysipelas, (malum.) *Aph. VII. 19.*

A sphacelo abscessus ossis. *Aph. VII. 77. Coac. 237.*

Ab ulceribus diuturnis. *Aph. VI. 45.*

AD THERAPIAM.

Ipsis frigidum inimicum, calidum verò utilē. *Aph. V. 18.*

OSSIUM FRACTURA.

Quæ ossa reponi non potuerunt, ea necessariò abscedere sciendum est; nec non quæ prorsus carne nudata sunt.

De Fractur. XXXVI.

Ad consolidationem naso dies 10. maxillæ, claviculæ, & costis dies 20. cubito 30. tibiæ & brachio 40. femori 50. debentur. *De Alim. X. 2. ad 6.*

OSSIUM LUXATIO.

Gracilibus magis laxantur articuli, & citiùs reponuntur, quàm bene carnosus; minusque inflammatione tentantur humidis, & gracilibus, quàm ficcis & carnosis.

De Artic.

OXYMEL.

Sputum educit, & facilem respirationem reddit. *De Diæt. II.*

PALATUM.

Quibus ad palatum humor colligitur, plerunque in pus vertitur. *Coac. 238.*

Quibus ex palato os discessit, iis medius nasus subidet. *De Alim.*

PALLIDI.

Pallidis, gracilibus, & crebrâ oris salivatione laborantibus, in somnis sudores, boni sunt. *Coac. 271.*

Color pallidus, aut niger, cum aliis notis corruptelæ faciei, lethalis. *Coac. 212.*

PALPEBRÆ.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ LETHALES.

Livescens palpebra, cum cæteris notis faciei Hippocraticæ. *Coac.* 212.

Palpebra perversa, aut corrugata, livescens aut pallens, cum aliis signis. *Prænot.* 6.

Qui vehementer efflant, & reflexis sunt palpebris, ac per somnum leviter suspiciunt, &c. moriuntur. *Coac.* 64.

PALPITATIO.

AD PROGNOSIN.

Quæ contingunt in febre circa ventrem palpitationes, mentis emotiones adferunt. *Coac.* 298.

Quos palpitationes in totum occupant, num voce defecti intereunt? *Coac.* 347. *Prædict.* I. 30.

Quæ contingunt circa ventrem palpitationes, &c. sanguinis ex naribus profluvium denunciant. *Prædict.* I. 144.

PANIS.

Panis ex tota farina siccatur, & per alvum secedit. Purus autem magis nutrit, minus verò secedit. *De Diæt.* II. X. §. 6.

Panis fermentatus levis est, & secedit. Non fermentatus secedit quidem minus, nutrit autem magis. *Ibid.* 8. II.

PARALYSIS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Ex venis in ano sanguinem fundere solitis, aliquantum apparentibus, tenebricosæ vertigines obortæ. *Coac.* 346.

Vehementes mentis emotiones silentes, absque quiete, oculis quoquoersum intuentes, spiritum efflantes.

Coac. 486.

Torpores & stupores præter consuetudinem evenientes.

Coac. 477.

AD PROGNOSIN.

Quibus cum impotentiâ motûs, pars affecta extenuatur, incurabiles sunt. *Prædict.*

PARAPLEGIA, vid. APOPLEXIA.

P A R O T I D E S.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quæ convulsionis in morem affligunt, cum alto stupore. *Coac.* 352.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intensa oculorum rubedine, ac manifesto delirio. *Coac.* 163.

In biliosa alvo, molli, stercoracea egerente, apparentes æstus, tumorem ad aures excitant. *Coac.* 626.

Alvi recrementa, quæ in spumosa & sincera desinunt. *Coac.* 613.

Alvus stercora nigra demittens, si sopor appareat, tubercula ad aures excitat. *Prædict.* I. 166.

Capitis dolor, cum sopore, & surditate. *Prædict.* I. 168.

Eadem pathemata, cum ascaridibus. *Coac.* 165.

Moderatus capitis dolor, cum inexhausta siti, aut sudore febrem non solvente, nisi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Ex præcordiorum tumore biliosis spiratio magna, & febris acuta, tubercula ad aures suscitât. *Coac.* 290.

Per febres assiduas pustulæ toto corpore enascentes. *Coac.* 114.

Præcordiorum contentio, cum sopore, & incontinenti corporis jactatione, in capitis dolore vexato. *Coac.* 289.

Prædict. I. 169.

Sopor cum incontinenti corporis jactatione, præcordiorum dolore, & parva vomitione. *Coac.* 183. *Prædict.* I. 165.

- Sopor, cum tumoribus circa faciem. *Coac.* 183.
- Sopor, cum inquietudine corporis, præcordiorum dolore, frequenti & pauca sputatione. *Coac.* 185.
- Num sopor aliquis, aut morbus regius, cum singultu, & alvo affatim prorumpente? *Prædict.* I. 154.
- Surditas, cum anxietate; vel etiam sopore. *Coac.* 209. *Prædict.* I. 159.
- Num urinæ cum rigore restitantes, præsertim si altus sopor prægressus sit? *Prædict.* I. 155.
- In pervigiliis quibusdam, quæ cum angore, & anxietate fiunt, ad aures abscessus maximè obveniunt. *Prædict.* I. 157.
- In spirituosis, & anhelatoribus, morbo regio laborantibus, & febre acuta, cum præcordiorum duritie, & tumore, si corporis summa perfrigerentur, magnorum circa aures abscessuum exortum, fortassis expectare oportet. *Prædict.* I. 164.

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

- Tussiculæ, quæ cum crebris oris sputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204.
- Tubercula juxta aures, in febrientibus cum dolore oborta, quibusdam febre judicatorio modo deficiente, neque sedantur, neque suppurantur. Hæc biliolum alvi profluvium, aut dysenteria, aut crassarum urinarum subsidentia, solvit. *Epid.* I. II. 178. 179.

NOTÆ PERICULI.

- Graves aurium abscessus, qui citra judicationem sensim conquiescunt, & dissipantur, damno sunt. *Prædict.* I. 170.
- Tubercula ad aures excitata, in leviter fideratis, malo sunt. *Coac.* 202.
- Post ingruentes ad præcordia dolores, cum vel sine alvi profusione, suborta ad aures tubercula, aliæque supurationes, malignitatem præ se ferunt. *Coac.* 284.
- In tumoribus ad aures, urinæ celeriter ac paucopore

pore concoctæ, damno sunt. Quin & perfrigerari
itidem malum est. *Coac.* 205.

Quibus judicationis tempore, exorta ad aures tubercu-
la, non suppurantur, his solutis, morbi reversio pro
recidivarum ratione, simili circuitu contingit. In his
ad articulos aliquid abscedere posse, sperandum est.
De Judicat. 61.

NOTÆ LETHALES.

In diuturnis morbis non suppurantia aurium tubercula,
mortem adferunt. *Coac.* 203.

In diuturnis morbis, suppurati ad aures tumores, nisi
pus admodum album, ac sine odore reddant, exiti-
um, præcipuè que mulieribus, afferunt. *Coac.* 206.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maxi-
mè, tubercula ad aures exoriuntur, ac nisi judicatoriè
solvantur, & maturescant, aut sanguis ex naribus pro-
fluxerit, aut crassum sedimentum urina acceperit, æ-
gros interimunt. Prius verò hujusmodi tumores sub-
sidunt, ac conquiescunt. *Coac.* 207.

Quæ cum dolore exoriuntur ad aures tubercula, per-
niciem minantur. *Coac.* 199.

Anxietate vexatis præcordiis, oborta ad aures tubercula
mortem adferunt. *Coac.* 302.

In præcordiis ex longo intervallo afflictis, & graveolen-
te alvo, subnatum ad aures tuberculum, mortem ad-
fert. *Coac.* 292. 201. *Prædict.* I. 158.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumo-
res excitati, convulsionem denunciant, si alvus malè
affecta sit. *Coac.* 353.

Qui sopore, corporis inquietudine, præcordiorm do-
lore affliguntur, cum frequenti & pauca sputatione,
iis tubercula ad aures exoriuntur, ac fortassis sopore
tentati ad aliquam convulsionem deveniunt. *Coac.* 185.

CONF. ABSCESSUS ad AURES.

P A R O X Y S M U S.

AD DIAGNOSIN.

Nox ante exacerbationem gravis: subsequens verò levior plerumque. *Aph. II. 13.*

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui accessione correpti, postero die gravius habent, iis malum denunciatur. *Coac. 78.*

Quibus tertio die subsistit accessio, & quarto ingravescit, malum denunciatur. Ac metus est, ne hujusmodi accessiones phrenitim inducant. *Coac. 79.*

Quibus exacerbationes fiunt, quacunque horâ dimiserit febris, postridie eâdem horâ si corripuerit, difficulter judicantur. *Aph. IV. 30.*

Qui per accessiones tussunt, & tenuiter exudant, ii malignè habere judicandi sunt. *Coac. 112.*

AD THERAPIAM.

In exacerbationibus cibum subtrahere oportet. Exhibere enim noxium est. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus subtrahere oportet. *Aph. I. 11.*

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, sed auferre de appositionibus ante iudicationes. *Aph. I. 19.*

P A R T U S.

AD DIAGNOSIN.

Post hyemem austrinam, pluviosam, & clementem, ver boreale, siccum, & tempestuosum, partus impotentes ac morbosos reddit. *De Aër. Aqu. & Loc. XXVI. 4. 5.*

Quæ ante partum in modum cholerae morbi affliguntur, faciles quidem partus edunt, febre autem tentatae malignè habent, tum verò præcipuè, si quid fauces vexet, aut in febre maligni aliquid appareat. *Coac. 535.*

Quæ

Quæ in partu oris ventriculi dolorem antea sensere, paulo post foetus deponunt. *Coac.* 547.

Quæ prægnantes ante partus laborarunt, subinde rigore corripiti solent. *Coac.* 545.

Quibus lochia non repurgantur ante partum, eæ faciliiori partu defunguntur. *De Fæt. exsect.*

Quæ animalia minus alimenti foetui suppeditant, celerius pariunt: quæ verò plus, tardius. *De Nat. hum.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ PERICULI.

Quæ ex partionibus contingunt exolutiones, cum torpore, molestiam quidem exhibent, & mentem emovent, nullam tamen perniciem afferunt. Verum etiam purgamentorum muliebrium abundantiam denunciant. *Coac.* 546.

Erumpentia ante partus aquosa, mala. *Coac.* 536. 513.

Ante partus subinde rigore corripiti, & citra dolorem parere, periculum indicat. *Coac.* 538.

PARTUS DIFFICILIS.

Mulieri difficulter parienti sternutatio superveniens, bonum. *Aph.* V. 35.

Parientium maximè laborant primiparæ. *De Nat. puer.*

CONF. ABORTUS.

PAVORES.

Parvis & recens natis pueris infesti. *Aph.* III. 24.

In febribus, ex somnis pavores, aut convulsionones, malum. *Aph.* IV. 67.

PECTUS.

Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tusses movent, sanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt. *Aph.* V. 24.

PECTORIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III. 23.*

Anni tempus aquilonium. *Aph. III. 5.*

Quotidianæ constitutiones aquiloniæ. *Aph. III. 17.*

Epotum veratrum. *Coac. 570.*

AD PROGNOSIN.

In dorsi ac pectoris dolore, cruentæ mictionis suppressio, laboriosum exitum affert. *Coac. 272.*

Pectoris dolor, cum febre, & alvus perturbata, cum torpore, nigras dejectiones præ se fert. *Coac. 274.*

Dolor in pectore fixus, cum torpore, suborta febre malum indicat, iique celeriter mortem oppetunt. *Coac. 315. Prædict. I. 70.*

CONF. LATERIS DOLOR, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS.

P E D E S.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Dolor ad pedes obortus, insaniam solvens. *De Judicat. 65.*

Dolores pedum vehementes, ab alvi profluvio diuturno, & tussi liberantes. *Ibid. 78.*

NOTÆ PERICULI.

Pedes & manus nudare, & crura dispergere, ubi vehemens calor non subest. *Coac. 497.*

NOTÆ LETHALES.

Manuum ac pedum tumores, cum rubore. *Coac. 63.*

PERFRIGERATIO, *vid. FRIGUS.*

PERINÆUM, *vid. MICTIO.*

PERIPNEUMONIA. PULMONIS INFLAMMATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III. 30.*

Tempus hyemale. *Aph. III. 23.*

Vinolentia, & gulositas piscium capitonum, & anguillarum. *De Int. Affect. VII. 2.*

NOTÆ COMITANTES.

Febris acuta, spiratio frequens & calida, anxietas, impotentia, jactatio, dolor sub scapulas, & ad clavikulam, & ad mammam, gravitas in pectore, quandoque etiam delirium. Quidam dolorem non sentiunt, donec tussire inceperint. *De Morb. III. XVI. 3. ad 10.*

In pulmonis inflammationibus, si lingua tota alba fiat, ac aspera, ambæ pulmonis partes inflammatione vexantur: quibus verò dimidiata lingua, qua parte id apparet, inflammatio affligit. *Coac. 400,*

Quibus ad unam clavikulam dolor subit, iis una superior pulmonis ala laborat: quibus vero ad ambas clavículas dolor extenditur, ambæ superiores pulmonis alæ laborant: quibus ad mediam costam, media: quibus verò, ad quam partem pulmo extenditur, dolor permeat, inferna ala laborat: quibus una tota pars laborat, quæ ei parti respondent, omnia ægrotant. *Coac.. 400.*

Si suspensæ utrinque pulmonis partes, aortæ dictæ, tanta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant, illa corporis parte resolutionem sentiunt, & ad costam livores foris fiunt, quos veteres ictos, aut sidere percussos vocabant. Quod si tanta non est inflammatio, ut adhæreant, dolor quidem totum occupat, neque tamen resolutionem sentiunt, neque livores habent. *Coac. 400.*

Ex pulmonis suppuratione, interdum circa ventrem dolores, ac clavikulam, & cum incontinenti corporis jactatione aliquantulum stertere, sputi copiam in pulmone indicant. *Coac. 18.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

Facile morbum sustinere, dolore defungi, sputum promte expuere, facile spirare, siti vacuum esse, reliquum corpus æqualiter incalescere, ac molle esse. Ad hæc

somnos, sudores, urinarum educationem laudabiliter fieri. *Coac.* 393. *Prænot.* 101.

Quibus ex morbis pulmonis ad aures abscessus oboriuntur, & ad inferiores sedes suppurant, & fistula facta aperiuntur, iis secunda valetudo contingere solet. *Prænot.* III.

In vehementibus, & periculo proximis pulmonum inflammationibus, abscessus ad crura omnes sane utiles. Optimi verò, qui fiunt sputo mutationem subeunte. Si namque tumor & dolor suboritur, sputo pro flavo in pus verso, & foràs prodeunte, hoc modo tum securissimè æger superstes futurus est, tum citissimè citra dolorem abscessus conquiescet. *Prænot.* 114.

In omnibus pulmonis & laterum doloribus, sputum celeriter promptèque expui convenit, sputoque flavum valde permixtum apparere. *Prænot.* 86. *Coac.* 390.

In pulmonis inflammationibus, si inter initia morbi sputum excernitur flavum, non multo permixtum sanguine, salutare est, & confert admodum. *Prænot.* 95. *Coac.* 390.

Sputa omnium optima, quæ dolorem sedant. *Prænot.* 98. *Coac.* 391.

Sputa mucosa, & fuliginosa, tum celeriter colorantur, tum securiora sunt. Quæ verò intra 5. diem, dum coctionem accipiunt, colorantur, meliora censentur. *Coac.* 390.

Pulmonis inflammationes, quæ ex morbo laterali permutationem accipiunt, iis, quæ ab initio fiunt, securiores sunt. *Coac.* 397.

Purulenti ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione, ut plurimum brevi servantur, quos febris, statim atque eruptio facta est, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facile educitur, album, odoris expers, læve, ejusdem coloris, sine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac.* 402.

NOTÆ PERICULI.

Notæ præcedentibus bonis oppositæ. *Coac.* 393. *Prænot.* 102.

In omnibus pulmonis morbis, gravedines & sternutationes, tum præire, tum subsequi, malum. *Prænot.* 93. *Coac.* 399.

A pleuritide peripneumonia, malum. *Aph.* VII. 11,

A peripneumoniâ phrenitis, malum. *Aph.* VII. 12.

A pleuritide, aut à peripneumoniâ detento, alvi profluvium superveniens, malum. *Aph.* VI. 16.

Ubi residere vult æger, malum quidem indicium in acutis morbis, sed longè pessimum in pulmonum & laterum affectibus. *Coac.* 497.

In pulmonum vitiis, supra modum rubræ sanguinis stillæ, malum denunciant. *Coac.* 412.

In pulmonum inflammationibus siccis, qui pauca concocta educunt, metuendi sunt. *Coac.* 416.

Omnia sputa mala sunt, quæ dolorem non sedant. *Prænot.* 97. *Coac.* 391.

Sputum, si multo post dolorem, flavum, aut non commixtum rejicitur, nec non sine multa tussi, vitiosum censetur. *Coac.* 390. *Prænot.* 87.

Omnino autem pravum, flavum si sincerum est, & glutinosum, & candidum, & rotundum, itemque vehementer ex virore pallescens; quodque spumosum est, & lividum, & æruginosum. Aliquanto verò deterius, quod sic est sincerum, ut nigrum quoque videatur. *Coac.* 390. *Prænot.* 88. 89. 90. 91.

Sputum flavum, cui paulum sanguinis ammixtum est, quod 7. die, vel longiore spatio tale apparet, non adeo tutum. *Coac.* 390. *Prænot.* 96.

Pravitate etiam indicant, & spumantia, & flava, & nigra, & æruginosa, viscosaque, & quæcunque celeriter colorantur. *Coac.* 390.

Sputa viscida, falsuginosa, cum raucitate, malo sunt. Quod si ad hæc aliquid in pectore sublatum sit, malum significat. In his extenuatis, cervicis dolores perniciem denotant. *Coac.* 413.

Malum quoque, ubi nihil expurgatur, neque ipsum projicit pulmo, sed propter multitudinem fervet in gutture. *Prænot.* 92.

Urina mala, quæ post potionem celeriter meitur, præfertimque in lateris doloribus, & pulmonis inflammationibus. *Coac.* 579.

In pulmonum inflammationibus periculum indicat, quæ initio coctionem habet, verum post 4. diem tenuis evadit. *Coac.* 580.

Si neque sputum rectè excernatur, neque urina bonam subsidentiam habere videatur, periculum est, ne articulo claudicet æger, aut ei multum negotii exhibeatur. *Prænot.* 115.

NOTÆ LETHALES.

Si dispareant abscessus, & intrò recurrant, sputo non prodeunte, & detinente febre, gravis morbi periculum, & delirii, & mortis, ægro imminet. *Prænot.* 116.

Ex suppuratis, quos pulmonum morbi concitarunt, fere seniores moriuntur; at ex cæteris suppurationibus, juniores potius intereunt. *Prænot.* 117.

Densa & exercitationi dedita corpora, citius ex morbo laterali, & pulmonis inflammatione intereunt, quam quæ sine exercitatione degunt. *Coac.* 398.

In pulmonis inflammationibus siccis, aliquantum extenti in pectoribus rubores, perniciem denunciant. *Coac.* 417.

Sputum valde sanguinolentum, aut quod statim initio livescit, perniciem præ se fert. *Coac.* 390.

Ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione purulenti moriuntur, quos febres consequuntur, & sitis, & cibi fastidium, si pus lividum, aut ex pallido virens, aut pituitosum, aut spumans, ac insuper si alvus est liquida. Quibus autem ex prædictis partim quædam adsunt, partim verò absunt, hi quidem moriuntur, illi verò post longa temporum intervalla sani evadunt. *Coac.* 402.

In pulmonis inflammationibus, quibus circa initia urinæ crassæ sunt, deinde ante 4. diem tenues evadunt, mors impendet. *Coac.* 415.

Quibus unà cum corde pulmo totus inflammatur, ita ut in latus incumbat, si toto corpore nervorum re-

solutionem sentiunt, & sine sensu jacet æger frigidus, secundo autem, aut tertio die interit. Quod si contingat, ut cor nihil tale quiddam, aut etiam minus patiatur, diutius vivunt, nonnulli verò etiam servantur. *Coac.* 401.

NOTÆ SUPPURATIONIS FUTURÆ.

Horum locorum dolores, qui neque per sputorum purgationes, neque fœcum alvi dejectionem, neque venæsectionem, aut medicamenta purgantia, & victus rationem sedantur, eos ad suppurationem tendere sciendum est. *Prænot.* 99. *Coac.* 394.

Quicumque pulmonis inflammatione laborant, neque diebus judicatoriis repurgantur, verùm cum delirio 14. dies superarunt, iis suppurationis metus impendet. *Coac.* 396.

Qui pus intrò collecturi sunt, iis primum quidem falsuginosum sputum expuitur, deinde dulcius. *Coac.* 403.

Fiunt ex pulmonis inflammatione abscessus, aliis quidem in partibus inferioribus, quos circa præcordia inflammatio fatigat: aliis vero in superioribus partibus, quibus præcordia tumoris, & doloris sunt expertia, spirandi autem difficultas pro tempore accesserit, quæ deinde sine ulla evidenti occasione quiescat. *Coac.* 395. *Prænot.* 113.

NOTÆ SUPPURATIONIS jam FACTÆ.

Circa suppurationum initia fieri solet febris, aut rigor, & pro dolore pondus, in eo loco, qui dolore affligebatur. *Prænot.* 103.

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in his magna ex parte ægri tenuibus sudoribus diffluunt. *Coac.* 419.

Ex pulmonis suppuratione, interdum circa ventrem dolores, ac claviculam, & cum incontinenti corporis jactatione aliquantulum stertere, sputi copiam in pulmone indicant. *Coac.* 18.

AD THERAPIAM.

Primum caput levius facere, quo nihil influat ad pectus. Primis diebus sorbitiones dulciores adhibere, die 4. 5. & 6. non amplius dulces, sed pingues. Si pro ratione spuerere non possit, ex pharmacis sursum educentibus dare. *De Morb. III. XVII. 45. ad 50.*

In primis 4. aut 5. diebus, alvum subducere oportet, & hoc paulo amplius, quo & febres obtusiores sint, & dolores leviores. Quum autem evacuatus fuerit, & corpore debilis, infernam alvum tertio quoque die deorsum commovere: & quo corpus potens sit, & supernæ regiones humoris exortes. *Ibid. 51. ad 57.*

Oportet infernam alvum, neque valde suppressam esse, ut ne febres sint acutæ: neque valde egerere, quo saliva sursum educi possit, & æger viribus valeat. At medicamenta sursum educentia, 6. & 7. ac 9. die; &c. morbo adhuc ulterius progresso, magis exhibere. *Ibid. 58. ad 61.*

Peripneumoniæ eclegma utile: galbanum & nux pinea, cum melle attico. *De Vict. acut.*

CONF. EMPYEMA, PLEURITIS, PUS, VOMICA.

PHLEBOTOMIA, vid. VENÆSECTIO.

P H R E N I T I S.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ & NOTÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III. 30.*

Alba à partu prodeuntia, & his subsistentibus, surditas cum febre, & lateris dolore acuto. *Coac. 525.*

Lateris dolor, cum bilioso sputo, præter rationem evanesens. *Coac. 418.*

Accessio febrilis die 3. subsistens, & 4. ingravescens. *Coac. 79.*

In febre ardente, aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitate, nisi sanguis ex naribus profluat. *Coac. 131. 194.*

In præcipiti morbo, capitis dolor, & præcordia revulsa, nisi sanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

Dementiæ in quibus ægri sunt tremuli, aut aliquid investigantium more sensim contrectant, aut palpant. *Coac.* 76. *Prædict.* I. 34.

Exscretio frequens, siquidem etiam aliud quoddam signum affuerit, phrenitidem portendit. *Coac.* 244. *Prædict.* I. 6.

Lingua ex resiccatione densa, & aspera. *Prædict.* I. 3.

Vehementi insania detenti, tremuli, cum crebra sputatione, metus est, ne phrenitici evadant. *Coac.* 94.

Frons contracta, cum vultu benè colorato, tetrico, ac superciliofo, in morbo acuto. *Coac.* 213.

Corporis jactationes, & incontinentiæ, in febre, cum perfrigeratione, & superiorum partium tenui sudore. *Prædict.* I. 27.

Fauces in morbis acutis dolentes, graciles, parvæ, suffocativæ, cum ore hiante, &c. *Prædict.* I. 11.

In graviter & acutè mente emotis, si febris iterum repetat cum sudore, phrenitici evadunt. *Prædict.* I. 15. *Coac.* 95.

Lateris dolore citra inflammationem affecti, cum turbulentis, tenuibus, moderatis, in phrenitidem labuntur. *Coac.* 411.

Quæ sensim feroces fiunt mentis emotiones, &c. *Coac.* 85. 155. 246.

Qui inter initia sopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac insomniâ conflictantur, considerandi num phrenitici evadant? *Coac.* 179. *Prædict.* I. 1.

Urinæ decolores, suspensa quædam in medio nigra habentes, cum pervigilio, & perturbatione, phrenitidem deunciant. *Coac.* 582. *Prædict.* I. 4.

NOTÆ COMITANTES.

Septi transversi dolor, febris, mentis emotio, intenti oculi. *De Morb.* III. IX. 3. 6.

Phrenitici parum bibunt, ex levibus strepitibus facile iritantur, tremuli sunt, aut convulsionibus tentantur. *Coac.* 96.

AD PROGNOsin.

NOTÆ MELIORES.

Quæ in phreniticis manifesta apparent insomnia, probanda sunt. *Coac.* 90.

NOTÆ PERICULI.

Qui supra 40. annos phrenitici fiunt, non admodum sanantur. *Aph.* VIII. 1.

In phrenitide albicans dejectio, ac torpor, malum denunciat. His succedens rigor, pessimus. *Coac.* 91. *Prædict.* I. 13.

A peripneumonia phrenitis, malum. *Aph.* VII. 12.

Alvi prærubra proluvies. *Prædict.* I. 2.

In phreniticis initio moderatum esse, sedatum, & facilem, crebro verò permutari. malum est; quin & sputatio frequens, mala est. *Prædict.* I. 12. *Coac.* 92.

Quibus adsunt superiorum partium tenues sudores, cum perfrigerationibus, nec sine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceps periculum denunciant. *Coac.* 69.

Quibus urinæ pellucidæ, albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis observantur. *Aph.* IV. 72.

NOTÆ LETHALES.

In phreniticis narium stillatio perniciem ostentat, idque præcipuè, si 4. inter initia die contingat. *Prædict.* I. 1.

Morbis acutus prægressus, in eoque fauces graciles, ac dolentes, cum ore hiante, &c. *Coac.* 275.

In intensa phrenitide tremores, lethales. *Coac.* 97. 93. *Prædict.* I. 9.

In febribus, vehementes mentis emotiones, cum taciturnitate, in eo, qui voce defectus non est, perniciem minantur. *Coac.* 65.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Crebræ in phreniticis permutationes, convulsionem denunciant, ac pravæ sunt. *Coac.* 101. *Prædict.* I. 28.

VOMITUS NIGRI.

Crebræ in phreniticis cum perfrigeratione sputationes nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102. *Prædict.* I. 31.

AD THERAPIAM.

Phrenitico ad dolorem danda sunt, quæ in pleuritide; & tepor faciendus, ubi dolor hæret. Sed & alvus curanda, & reliqua similiter facienda sunt, excepto potu. Potu verò utendum est quocunque alio volueris, præter vinum. Aut acetum, & mel, ac aquam dato. Vinum autem non convenit mente motis, neque in hoc morbo, neque in quibusvis aliis. Conducit autem in hoc morbo, etiam caput multa calida lavare. Mollito enim corpore, sudor quoque magis sequitur, & alvus, & urina secedit. Et æger ipse se ipso temperatior evadit. *De Affect.* X. 8. ad 16.

CONF. DELIRIUM, MANIA.

PHTHISIS. TABES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph.* III. 29.

Ætas ab anno 18. ad 35. *Aph.* V. 9. VIII. 7. *Coac.* 439.

Tempus autumnale. *Aph.* III. 22.

Post æstatem siccam, & aquiloniam, autumnus pluviosus, & austrinus. *Aph.* III. 13.

Siccitates. *Aph.* III. 16.

A puris sputo, tabes, & fluxus. *Aph.* VII. 16.

Hæmorrhoides diuturnæ curatæ, nisi una servata fuerit. *Aph.* VI. 12.

Suppuratio ex pleuritide, nisi intra 40. dies, ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur supernè. *Aph.* V. 15.

A tuberculo pulmonis sputum purulentum, ultra dies 40. à ruptione facta, excurrens. *Coac.* 404.

Ruptio venarum crassarum, & ex capite destillatio. *Coac.* 438.

A sanguinis vomitu tabes, & puris purgatio sursum. *Aph. VII. 78.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Ubi horror in malis subinde incidit, cum difficultate spirandi, tabes denunciatur. *Coac. 17.*

Intestinorum lævitates, cum spirandi difficultate, & pectoris morfu, ad tabem tendunt. *Coac. 469.*

Pustularum eruptiones, velut summa cute leviter lacerata, aut vellicata, totius habitus tabem, & corruptionem denunciant. *Coac. 444.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ PERICULI.

Autumnus tabidis malus. *Aph. III. 10.*

In naturis ad tabem promptè comparatis, si cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac. 441.*

Tabes maximè periculosæ sunt, quæ ex ruptione venarum crassarum, & ex capitis destillatione contingunt. *Coac. 438.*

In tabidis pruritus sentientia corpora, ab alvi suppressione, malo sunt. *Coac. 440.*

Præcordia sublata, subsistente alvo, malum denunciant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabescunt, & quibus alvi diffluunt. *Coac. 287. 442.*

NOTÆ LETHALES.

A tabe detento alvi profluvium superveniens, lethale. *Aph. V. 14. Coac. 436.*

A tabe, fluxus ex capite. A fluxu, alvi profluvium. Ab alvi profluvio, inhibitiō purgationis sursum. Ab inhibitione, mors. *Aph. VII. 78.*

A puris sputo, tabes, & fluxus. Postquam verò sputum retinetur, moriuntur. *Aph. VII. 16. 78.*

Quibus tabe laborantibus, capilli de capite defluunt, hi alvi fluxu superveniente, moriuntur. *Aph. V. 12. Coac. 436.*

A tabe vexatis, si sputum, quod extussunt, prunis super-

perfusum graviter oleat, & capilli de capite defluant, lethale. *Aph. V. 11. Coac. 434.*

Tabidis in aquam marinam expuentibus, si pus fundum petit, celerem perniciem denunciat. Sit autem marina aqua in æneo vase. *Coac. 435.*

Cum spirandi difficultate arescentes in tabe, cruda multa educentes, exitialiter habent. *Coac. 445.*

Ex his, qui cum pernicie consumpti sunt, nonnulli ante mortem subinde rigoribus corripuntur. *Coac. 443.*

NOTÆ DELIRII FUTURI.

Sputorum retentiones in tabescentibus, mentem ad delira verba commovent. *Coac. 437.*

AD THERAPIAM.

Lac dare convenit tabidis, non admodum febricitantibus. *Aph. V. 64.*

Dare lac asininum coctum ad subpurgationem, aut bubulum, aut caprinum. Bibere lac bubulum crudum, tertiâ aquæ mulsæ parte ammixa, per 45. dies, ammixto etiam origano. Caput prius purgare, pharmaco ad nares apposito. Cibaria autem, & obsonia dare, neque pingua, neque nidorosa, neque valde acria. *De Int. Affect. XI. 25. ad 28.*

Tabidis purgationes sursum, vitandæ. *Aph. IV. 8.*

PINGUES, vid. HABITUS.

P I T U I T A.

Cum bile morborum omnium est causa. *De Affect. I. 8.*

Hyeme augetur. *De Nat. hum. XIV. 15.*

Quibus spumosæ egestionis in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph. VII. 30.*

In doloribus circa umbilicum, cum palpitatione, subjudicationem conferta, & crebra pituita, cum dolore prodit. *Coac. 300.*

Quibus inter septum transversum, & ventrem, pituita excluditur, & dolorem exhibet, in neutrum ventrem

habens transitum, his per venas in vesicam pituita
versa, morbi solutio fit. *Aph. VII. 54.*

PLEURITIS. LATERIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III. 30.*

Tempus hyemale. *Aph. III. 23.*

Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt. *Aph. VI. 33.*

NOTÆ COMITANTES.

Dolor lateris, febris & horror, frequens spiritus, erectæ cervicis spiratio, tussis, sputum subbiliosum, velut à mali punici corio, si non ruptiones habuerit: si verò habuerit, etiam sanguinem. Est autem & sanguinea pleuritis, in qua subcruenta rejiciuntur. Et est quidem biliosa, mitior, si non ruptiones æger habeat: sin minus dolorosior, &c. *De Morb. III. XIX. 2. ad 9. De Affect. VIII. 2. ad 7.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ JUDICATIONIS.

Pleuritides biliosæ, & sanguinæ, ferè 9. aut 11. die judicantur, ac maximè sanescunt. *Coac. 387. De Morb. III. XX. 5.*

Quibus in morbo laterali, lingua circa initia biliosa est, hi intra septem judicantur: quibus verò 3. ac 4. die, circa nonum. *Coac. 383.*

Quod si bulla aliquantulum livescens, in lingua appareat initio, qualis excitatur ferro candente in oleum intincto, difficilior fit solutio, & judicatio quidem ad 14. diem deducitur. Sanguinem autem plurimum expuunt. *Coac. 384.*

Sputum in morbo laterali, ubi maturescere, & expui 3. die cœperit, celeriores solutiones facit: quod si posterius, tardiores. *Coac. 385.*

In pleuriticis sputum, si statim appareat veniente morbo, abbreviat: si verò postea appareat, producit.
Aph. I. 12.

Laterum dolore affectis, urina aliquantulum rubra, lævem habens subsidentiam, securam judicationem prænunciat. Quæ verò aliquantulum pallida, benè florulenta est, & albam habet subsidentiam, celerem quoque. *Coac. 586.*

NOTÆ SALUTARES.

In morbo laterali affectis, dolores, & alvum emolliri, utile est, sputa colorari, nullos in pectore strepitus fieri, urinam rectè procedere. *Coac. 386.*

Cetera notæ salutis, ut in PERIPNEUMONIA.

NOTÆ PERICULI.

Morbum ægrè sustinere, spirationem magnam ac densam esse, dolorem minime sedari, sputum ægrè rejicere, vehementem sitim esse, corpus à febre inæqualiter detineri, alvum & latera vehementer calere, fronte, manibus, & pedibus frigidis, urinas verò, & alvi excrementa, & somnos, & sudores, minus laudabiliter fieri. *Prænot. 102. Coac. 393.*

Quibus in morbo laterali, initio quidem dolores leves sunt, 5. verò aut 6. die ingravescent, ferè ad 12. perveniunt, raroque servantur, sed præcipue 7. ac 12. die periculum subeunt. Quod si bis 7. evaserint, servantur. *Coac. 387.*

Morbi laterales ficci, & in quibus nihil expuitur, gravissimi sunt. Metuendi quoque, in quibus dolores ad superiora tendunt. *Coac. 381.*

Morbi laterales graviores, qui sine divulsionibus, quàm qui cum divulsionibus contingunt. *Coac. 382.*

A pleuritide peripneumonia, malum. *Aph. VII. 11.*

In dolore lateris, sanguinis è naribus stillatio, mala est.
Coac. 405.

Qui in morbo laterali sputa rejiciunt purulenta, aliquantulum biliosa, rotunda, aut purulenta aliquantulum cruenta, iis temporis progressu periculum creatur. *Coac.* 407.

Sputum quodcumque dolorem non tollit, malum significat: quod verò solvit, bonum. *Coac.* 391. *Prænot.* 97. 98.

Urina quæ admodum rubra, & benè florulenta, sedimentum pallidum, læve, ac purum habet, diuturnum valdeque turbulentum morbum fore, & in alium transi-
turum, non tamen perniciosum prænunciant. *Coac.* 586.

Alba, diluta, hordei tosti non exactè moliti crassioribus frustulis simile habens sedimentum, fulvum, dolorem & periculum denunciat. *Ibid.*

Quæ pallida fulvum habet sedimentum, hordei tosti non exactè moliti crassioribus frustulis simile, diuturnitatem, ac periculum indicat. *Ibid.*

A pleuritide, aut peripneumonia detento, alvi profluvium superveniens, malum. *Aph.* VI. 16.

Cetera nota periculi, ut in PERIPNEUMONIA.

NOTÆ LETHALES.

Densa & exercitationi dedita corpora, citius ex morbo laterali, & pulmonis inflammatione intereunt, quàm quæ sine exercitatione degunt. *Coac.* 398.

In extenuatis, post sputa viscida, falsuginosa, cum raucitate, cervicis dolores perniciem denotant. *Coac.* 413.

Quibus cum bilioso, purulentum sputum, aut seorsum, aut simul permixtum educitur, ii ut plurimum 14. die intereunt, nisi malum, aut bonum aliquod ex his, quæ prius descripta sunt, contingat. Alioqui certè pro ratione mors expectanda est, atque in his præcipuè, quibus 7. die sputum hujusmodi procedere cœpit. *Coac.* 392.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ sunt sputationes, ii 3. die, aut 5. moriuntur. Quos si superent, nec longè melius habuerint, 7. aut 9. aut 11. suppurati fiunt. *Coac.* 379.

Perniciem denunciant sputa nigra, fuliginosa, aut quibus qualia ex vino nigro fiunt. *Coac.* 407.

Quibus in morbo lateris, plurimus ex sputo strepitus in pectore sonat, & vultus demissus est, oculusque aurigine suffusus, & caligine obductus, in his mors expectanda est. *Coac.* 388.

Purulentos moderatius habentes, si sputa graveolentia consequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

Quibus, si concutiuntur, pus lutulentum, & graveolens prodit, ut plurimum moriuntur. *Coac.* 409.

Quibus specillum à pure, velut ab igne, coloratur, ii ferè moriuntur. *Coac.* 410.

In laterum doloribus, urina cruenta, obscura, cum eo quod subsidet, vario & indiscreto, ut plurimum in 14. diebus mortem adfert. *Coac.* 581.

Laterum dolore affectis, in propinquo mortem esse significat, quæ viridis nigrum habet sedimentum, aut furfuribus simile. *Coac.* 581.

NOTÆ SUPPURATIONIS FUTURÆ.

Qui pleuritici facti, non repurgantur supernè in 14. diebus, his in suppurationem convertitur. *Aph.* V. 8.

Ad lateris dolorem insuper accedente strangulatu, suppurationis futuræ spes est. *Coac.* 113,

Lateris dolor, cum diuturna febre, puris educationem fore denotat. *Coac.* 421.

Qui subinde horrore corripuntur, ad suppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad suppurationem ducit. *Coac.* 422.

SUPPURATIONIS jam FACTÆ.

Febris non dimittens, interdiu levior, noctu gravior, sudores multi, tusses, absque sputo notabili, oculi cavi, malæ rubentes, ungues adunci, digiti summi incalescentes, in pedibus tumores, ciborum inappetentia, pustulæ toto corpore exortæ. *Prænot.* 105. *Coac.* 402.

Suppurationis initium fore, ratione comprehendere oportet,

tet, ab eo die, quo primum æger febricitavit, aut etiam primum rigorprehendit, & si pro dolore, sibi pondus inesse in eo loco, qui dolore affligebatur, dixerit. Ista namque circa suppurationum initia fieri solent. *Prænot. 103.*

Quibus latus in tumorem sublatus est, ac calidius existit, ubi in alterum latus incumbentibus, pondus quoddam suspensum esse videtur, iis pus unâ in parte collectum est. *Coac. 428. Prænot. 104.*

Quos ex lateris dolore cibi fastidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & sudoribus diffluunt. Ubi autem facies ruboribus velut efflorescit, & alvus est liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac. 423.*

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in his magna ex parte ægri tenuibus sudoribus diffluunt. *Coac. 419.*

NOTÆ PHRENITIDIS FUTURÆ.

Lateris dolor cum bilioso sputo, præter rationem evanescens, ægros in vehementem, & furiosam mentis emotionem agit. *Coac. 418.*

DEJECTIONIS SANGUINOLENTÆ, & NIGRÆ.

Surditas pus intrò colligentibus suborta, sanguinolentam dejectionem denunciat. His sub mortem nigra egeruntur. *Coac. 420.*

AD THERAPIAM.

Ad lateris dolorem dare, quod pituitam & bilem à latere deducat; alvum curare per clysterem subducen-tem, ac frigefacientem; exhibere potum, & for- bitionem; potiones dare acidiores, quo sputum de latere depurgetur; quum autem pus purgari inceperit, latus calefacere conducit, & forinsecus matura- re ea, quæ circa latus sunt. *De Affect. VIII. 8. ad 15.*

In dolore lateris, sive ab initio, sive postea, calefacto- riis resolutionem tentare, non alienum est. Ex cale- factoriis verò optima est aqua calida, in utre, aut in

vesica, aut vase æneo, aut testaceo admota. Commodè etiam spongia mollis, magna, ex aquâ calidâ expressa apponitur. Vel hordeum, & ervum, in aceto diluto dissoluta ac fervefacta, & in marsupia coniecta; & furfur eodem modo. Siccum autem fomentum præbent sal, & milium torrefactum, in laneis facculis convenientissimum. *De Vict. acut. XI.*

Si dolor ad claviculam de se significationem præbeat, aut gravitas ad brachium, aut circa mammam, aut supra septum transversum, venam secare prodest in cubiti flexura internam, & non cunctari copiosum sanguinem detrahere, donec multo rubicundior fluxerit, aut pro puro & rubicundo, lividus. *Ibid. XII.*

Si sub septo transverso fuerit dolor, ad claviculam autem de se significationem non præbeat, alvum molli-
re oportet, &c. *Ibid.*

CONF. EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PUS, SPUTUM,
VOMICA.

PODAGRA, vid. ARTHRITIS.

P O L Y P U S.

AD DIAGNOSIN.

Si polypus fiat in naso, ex medio cartilaginum dependet, veluti gurgulio; & ubi expirationem facit, progreditur foras, & est mollis: ubi verò inspirationem facit, retrocedit: & loquitur obscure: & quum dormit, stertit. *De Morb. II. XXXIII. 2. ad 7.*

AD THERAPIAM.

Si in nare polypus nascatur, eximitur laqueo, ex naso ad os distractus. Aliqui etiam pharmacis erodunt. *De Affect. VI. 1. ad 4.*

P O T U S.

A multo potu rigor, & delirium, malum. *Aph. VII. 7.*

Paulo deterior, & potus, & cibus, jucundior autem,

eligendus potius, quàm meliores quidem, sed ingratiores. *Aph. II. 38.*

Facilius est repleri potu, quàm cibo. *Aph. II. 11.*

PRÆCORDIA, vid. HYPOCHONDRIA.

PRÆGNANS, vid. GRAVIDA.

PRÆPUTIUM.

Difsectum, neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI. 19.*

PROCERITAS.

Procero corpore juventutem quidem degere, liberale est, nec deforme: insensescere verò, incommodum, & parvis deterius. *Aph. II. 54.*

PRURITUS.

AD DIAGNOSIN.

Pruritus per totum corpus ætas senilis obnoxia. *Aph. III. 31.*

Ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus. *Aph. III. 25.*

AD PROGNOSESIN.

In tabidis pruritus sentientia corpora, ab alvi suppressione, malo sunt. *Coac. 440.*

Quibus inferiores partes malè afficiuntur, vehementibus pruribus prius obortis, iis urina sabulosa fit, & subsistit. At qui perniciosè habent, iis mens obtorpescit. *Coac. 488.*

Pruritus omnibus nigrorum secessum denunciant, & grumos vomitione refusos. *Coac. 636.*

PUDENDA, vid. GENITALIA.

PUERI, vid. ÆTAS.

PULMONES.

Mors subit, si in arteriam & pulmonem insignes valde plagæ inflictæ sunt, ita ut percusso pulmone, minor sit,

fit, qui per os prodit spiritus, quàm qui per vulnus excidit. *Coac.* 509.

PULMONIS INFLAMMATIO, SUPPURATIO, TUBERCULUM, vid. PERIPNEUMONIA, PUS, VOMICA, EMPYEMA.

P U L S U S.

Pulsus tardi, & lenti, in lethargicis. *Coac.* 139.

PURGAMENTA MULIEBRIA, vid. MENSTRUA, LOCHIA.

PURGATIO SPONTANEA.

In perturbationibus alvi, & vomitibus sponte evenientibus, siquidem, qualia oportet purgari, purgantur, confert & facile ferunt: sin minus, contra. *Aph.* I. 2.

PURGATIO MEDICA.

INDICANTIA VARIA.

RATIONE TEMPORIS ANNI.

Quibus venæsectio, aut purgatio conducit, his vere convenit venam secare, aut purgationem facere. *Aph.* VI. 47.

Purgandum, æstate quidem, magis superiores ventres: hyeme verò inferiores. *Aph.* IV. 4.

RATIONE SUBJECTORUM.

Difficiliter vomentes, & mediocriter carnosì, deorsum purgandi, vitantes æstatem. *Aph.* IV. 7.

Melancholicos uberius deorsum purgabis. *Aph.* IV. 9.

Prægnantes purgandæ, si materia turgeat, quadrimestres, & usque ad septimum mensem: hæ verò minus. Juniores autem, & seniores foetus, cautè vitare oportet. *Aph.* IV. 1.

RATIONE MORBI, ejusque SYMPTOMATUM,

In acutis affectionibus rarò, & in principiis, purgante utendum; atque hoc diligenti prius adhibitâ cautione faciendum. *Aph.* I. 24.

- Incipientibus morbis, si quid movendum videatur, move: vigentibus verò, quiescere melius est. *Aph. II. 29.*
- Purgandum in valde acutis, si turgeat materia, eadem die: morari enim in talibus, malum est. *Aph. IV. 10.*
- Concocta purgare, & movere oportet, non cruda: neque in principiis, nisi turgeant. Plurima verò non turgent. *Aph. I. 22.*
- Dolores infra septum transversum, qui purgatione egent, deorsum purgante opus esse, indicant. *Aph. IV. 18.*
- Quibus egestiones, si stare permiseris, & non moveris, subsident veluti ramenta, his confert, alvum infernè purgari. *Aph. VII. 67.*
- Sudor multus, calidus aut frigidus, semper fluens, humidi redundantiam habere significat. Educere igitur oportet, robusto quidem, supernè: debili verò, infernè. *Aph. VII. 61.*
- Mulieri menses decolores, neque secundum eadem (tempus & modum) semper prodeuntes, purgatione opus esse, significant. *Aph. V. 36.*
- Non febricitantibus, si fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorsum purgante opus esse indicat. *Aph. IV. 20.*

CONTRAINDICANTIA.

RATIONE TEMPORIS ANNI.

Tempus æstivum. *Aph. IV. 7.*

Sub cane, & ante canem, difficiles sunt purgationes. *Aph. IV. 5.*

RATIONE STATUS SANI.

Qui sana habent corpora, pharmacis purgati citò exolvuntur; ut &, qui pravo utuntur cibo. *Aph. II. 36.*

Qui benè valent corpore, purgatu sunt difficiles. *Aph. II. 37.*

Elleborus periculosus est sanas carnes habentibus; convulsionem enim inducit. *Aph. IV. 16.*

RATIONE STATUS ÆGRI.

Materia morbi cruda. *Aph. I. 22.*

Morbi vigor. *Aph. II. 29.*

Quæ judicantur, & judicata sunt perfectè. *Aph. I. 20.*

Qui nigra vomitione refundunt, cibos averfantur, desipiunt, & pubem nonnihil dolent, cum aspectu feroci, & clausis oculis, eos medicamentis purgare, tutum non est. *Prædict. I. 71.*

Neque verò subtumidos, aut tenebricosa vertigine vexatos, aut eos, qui vel leviter moti animo deficiunt, aut cibos averfantur, & decolores sunt; ut nec eos, qui in febre exoluti, aut fracti decumbunt, si sopore tententur, purgatione aggredi, tutum est. *Ibid.*

Partes ad umbilicum, & imum ventrem, tenues & eliquatas habere, periculosum est, ad infernas purgationes. *Aph. II. 35.*

Minimè purgandi sunt raucedinosi, lienosi, asthmatici, & ficcâ tussi laborantes, icterici, stranguriâ affecti, & quibus alvus cruda dejicit, & qui hæmorrhagiam patiuntur. *De Victu acut.*

REGULÆ quædam THERAPEUTICÆ GENERALES.

In purgationibus talia è corpore sunt ducenda, qualia etiam sponte prodeuntia utilia sunt: contrario autem modo prodeuntia, sistenda. *Aph. IV. 2.*

Quæ ducere oportet, quò maxime vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aph. I. 21.*

Ubi ad animi deliquium ducere oportet, hoc etiam faciendum, si æger sufficiat. *Aph. I. 23.*

Corpora ubi quis purgare voluerit, facile fluentia reddere oportet. *Aph. II. 9.*

Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit. Ad somnos verò, & quietem, minus. Declarat autem & navigatio, quod motus turbat corpora. *Aph. IV. 14.*

Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus. Quando verò cessare, somnum facito, & non moveto. *Aph. IV. 15.*

Biliosis medicamenta cholagoga danda, pituitosis phlegma-

gmagoga , melancholicis melanagoga , hydropicis
hydragoga. *De Affect.*

CRITERIA PURGATIONIS BONÆ.

Quæ prodeunt , non copiâ sunt æstimanda , sed si pro-
deant , qualia oportet , & facile ferat. *Aph. I. 23.*

Si , qualia purgari oportet , purgentur , confert , & fa-
cile ferunt : si verò contraria , difficulter. *Aph. I. 25.*
IV. 3.

CRITERIA PURGATIONIS NOXIÆ.

Si non purgentur , qualia oportet , & difficulter ferant.
Aph. I. 25. IV. 3.

Purgationi immodicæ convulsio , aut singultus superve-
niens , malum. *Aph. V. 4.*

Convulsio ex elleboro , lethale. *Aph. V. 1.*

A purgantis potione convulsio , lethale. *Aph. VII. 25.*

Si senioribus nimium purgatis , singultus superveniat ,
non bonum. *Aph. VII. 41.*

In omni superflua purgatione , frigus cum sudore , exi-
tiale. Et inter hæc , qui subinde vomunt , & siticu-
losi sunt , malè habent. Qui verò anxietate laborant ,
cum lumborum dolore , iis alvus humectatur. *Coac. 568.*

Ex epoto veratro , prærubrorum , & nigrorum purga-
tiones , vitiosæ. Virium exolutio cum talibus , ma-
la est. *Coac. 569.*

CONF. EVACUATIO , VOMITUS.

P U S. SUPPURATIO.

AD DIAGNOSIN.

Pus optimum est , album , æquale , & læve , & quàm
minimum graveolens : huic autem contrarium , pes-
simum. *Prænot. 41.*

Circa puris generationes , dolores & febres magis acci-
dunt , quàm ipso facto. *Aph. II. 47.*

AD PROGNOSIN.

Qui suppurati uruntur , aut secantur , siquidem purum ef-
fluat

fluat pus, & album, evadunt. Si verò subcruentum, & coenofum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII. 44.*
 Qui ad hepar suppuratum uruntur, (aut secantur) si-
 quidem purum effluat pus, & album, superstites eva-
 dunt: ipsis enim pus est in tunica. Si verò effluat,
 velut amurca, pereunt. *Aph. VII. 45.*

Si pus ad articulum accedat, eum indurari necesse est.
Prædict. II.

Quibus specillum à pure, velut ab igne, coloratur, ii
 fere moriuntur. *Coac. 410.*

CONF. ABSCESSUS, EMPYEMA, PERIPNEUMONIA,
 PLEURITIS, VOMICA.

P U S T U L Æ.

AD DIAGNOSIN.

Pustulæ ulcerosæ vere nascuntur. *Aph. III. 20.*

AD PROGNOSIN.

Pustularum eruptiones, velut summa cute leviter lace-
 rata, aut vellicata, totius habitus tabem, & corrup-
 tionem denunciant. *Coac. 444.*

Quibus ad articulos prærubræ pustulæ superficiales ena-
 tæ sunt, ac subinde rigent, iis velut ex acceptis pla-
 gis, cum dolore venter, & inguina rubescunt, &
 pereunt. *Coac. 489.*

Quibus falsa sputa cum tussi subsistunt, iis corpus ve-
 lut efflorescentibus pustulis rubescit, ante obitum ve-
 rò exasperatur. *Coac. 243.*

R A U C E D O.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & hyemale. *Aph. III. 20. 23.*

Autumnus pluviosus, & austrinus, post ætatem siccam,
 & aquiloniam. *Aph. III. 13.*

AD PROGNOsin.

Raucedines & gravedines in valde senibus, non coquuntur. *Aph. II. 40.*

Ex infania, in raucedinem cum tussi fit secessio. *Coac. 484.*

Raucitas cum tussi, & alvo liquida, pus educit. *Coac. 414.*

Hepatico colliquatio, cum raucedine, malum portendit, idque præcipuè, si cum quadam tussi contingat. *Coac. 447.*

R E C I D I V A.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Febricitanti, nisi in diebus imparibus dimiserit febris, reverti solet. *Aph. IV. 61.*

Febres si alio die, quàm judicatorio desierint, recidivam metuere oportet. *Coac. 80.*

Quæ in morbis post crisin relinquuntur, recidivas facere solent. *Aph. II. 12.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Morborum reversionibus tentantur, quibus citra febrem vigiliæ vehementes, aut turbulenti somni adveniunt, aut corporis robur solvitur, aut singulorum membrorum dolores adsunt, & quibus febres, non accedentibus solutionis signis, neque diebus judicatoriis quiescunt. *De Judicat. 56.*

Quod si deficiente febre. & accedente sudore, urinam fulvam, albam subsidentiam continentem, reddiderint, his eodem die febris reversionem sperato. *Ibid. 57.*

At si judicatione factâ, urina rubra subsidentiam rubram continens reddita fuerit, his quoque febris reversio eodem die contingit, ex eaque pauci servantur. *Ibid. 58.*

Urina returbida, cum sudore, morbi reversionem significat. *Coac. 582.*

Febricitanti urina densitatem habens divulsam, morbi reversionem, aut sudorem portendit. *Coac. 593.*

AD PROGNOSIN.

Quibus sæpius recidivæ contingunt, si sextum mensem superaverint, in tabem coxariam ferè incidunt. *Coac.* 144.

Crebræ, iisdem perseverantibus casibus, morborum reversiones, impendente judicatione sanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 122. 571.

Purulentos moderatius habentes, si sputa graveolentia consequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

R E G I O.

AD PROGNOSIN.

Regionum mutationes epilepticis pueris liberationem faciunt. *Aph.* II. 45.

AD THERAPIAM.

In ratione victûs concedendum aliquid & consuetudini, & tempestati, & regioni, & ætati. *Aph.* I. 17.

Respicere oportet & regionem, & tempestatem, & ætatem, & morbos, in quibus convenit evacuatio, aut non. *Aph.* I. 2.

Regionem mutare in morbis longis, confert. *Epid.* VI.

REGIUS MORBUS, vid. ICTERUS.

REMEDIA, vid. MEDICAMENTA.

R E M I S S I O.

His, quæ non secundum rationem levant, credere non oportet, neque timere valde, quæ præter rationem fiunt prava. Multa enim horum sunt inconstantia, nec admodum permanere, neque durare solent. *Aph.* II. 27.

Quæ cum malignis signis allevamentum adferunt, & quæ cum bonis non remittunt, molesta sunt & difficilia. *Coac.* 48.

RENUM AFFECTIO, vid. NEPHRITIS.

R E P L E T I O.

AD PROGNOSIN.

Repletio convulsionem facit. *Aph. VI. 39.*

AD THERAPIAM.

Facilius est repleri potu, quam cibo. *Aph. II. 11.*Repletiones ad extremum progressæ, difficiles sunt. *Aph. I. 4.*Non satietas, non fames, neque aliud quicquam bonum est, quod naturæ modum excedat. *Aph. II. 4.*Multum & derepente replere, periculosum est. *Aph. II. 51.*A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio sanat: & quicunque ab evacuatione, repletio. Et aliorum contrarietas sanat. *Aph. II. 22.**RESOLUTIO NERVORUM, vid. PARALYSIS.*

R E S P I R A T I O. S P I R I T U S.

AD DIAGNOSIN.

Spiratio frequens & parva, aut inflammationem, aut dolorem principalium partium indicat. *Coac. 260.*Spiratio magna, & ex longis intervallis, delirium, aut convulsionem significat. *Ibid.*In his, qui ad septimum progressi sunt, cum coloris foedatione, inter ambulandum spiratio coacervata, & terræ appetentia, sanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denunciat. *Coac. 339.*

AD PROGNOSIN.

*MELIORIS NOTÆ.*Facilis spiratio in omnibus morbis, qui cum febre acuta infestant, & in 40. diebus judicantur, magnum habere ad salutem momentum, existimanda est. *Coac. 260. Prænot. 21.**DETERIORIS NOTÆ.*Respirationes luctuosæ, in acutis affectionibus, quæ cum febre sunt. *Aph. VI. 54.*Spiritus offendens, in febribus. *Aph. IV. 68.*

LETHALIS.

Difficultas spirandi, cum delirio, in febre non intermittente. *Aph. IV. 50.*

Spiritus frigidus. *Coac. 260.*

Spiritus febriculosus, & fuliginosus, frigidus tamen minus. *Ibid.*

Spiritus magnus foras expiratus, parvus verò intro; & parvus foras, magnus verò intro. *Ibid.*

Pessimus, ad mortemque proximè accedit, & qui protensus est, ac urgens, & obscurus, duplicataque intro revocatio, qualis inspirationem conduplicantibus. *Ibid.*

Spiritus magnus, & concitatus, cum urinis nigris, &c. in acutis. *Coac. 49.*

Respiratio, velut iis qui suffocantur, conspicuè elata, & visui exposita, in vocis defectione. *Coac. 252.*

Quibus spiritus retrahitur, & vox strangulabunda est, iis cervicis vertebra intro desidet, & ad exitum, velut ex convulsione quadam, respiratio ducitur. *Coac. 266.*

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABORTUS.

Spirationes suspiriosæ quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus. *Coac. 519.*

Quæ suspiriosæ spirationes foras educuntur in febribus. *Coac. 540.*

DELIRII.

Num respiratio suffocativa, in vocis defectione? *Coac. 252.*

HYDROPI SICCII.

Spirationes, quæ nonnisi erectâ cervice ducuntur, hydropem siccum faciunt. *Coac. 424.*

PAROTIDUM.

In bile redundantibus, magna spiratio cum febre acutâ, & præcordiorum contentione. *Coac. 126. 290.*

TABIS.

Ubi horror in malis subinde incidit, cum difficultate spirandi. *Coac. 17.*

Intestinorum lævitates , cum spirandi difficultate , & pectoris morfu. *Coac.* 469.

R E S P O N S I O.

Ab homine moderato , ferox & audax responsum , malum portendit. *Prædict.* I. 44.

R I G O R.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Frigidum. *Aph.* V. 17. 20.

Sanguinis eruptio. *Prædict.* I. 151.

Epotum veratrum. *Coac.* 570.

Quæ prægnantes ante partus laborarunt , subinde rigore corripiti solent. *Coac.* 545.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Horroris & lassitudinis sensus , capitæ gravitas , cum cervicis dolore , muliebres purgationes dejiciunt. Quod si quid hujusmodi circa judicationem , cum tussicula contingat , subinde rigorem adfert. *Coac.* 548.

Urinæ tenues , nubeculam quandam in medio assumentes , rigorem denunciant. *Coac.* 532.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus rigor adest , iis urina restitat. *Coac.* 29.

Rigores incipiunt , mulieribus quidem ex lumbis magis , & per dorsum ad caput. Viris autem posticâ magis parte , quam anticâ corporis , velut ex cubitis , & femoribus. *Aph.* V. 69.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

A febre ardente detento , rigore superveniente , solutio fit. *Aph.* IV. 58. *Coac.* 135.

Quibus in febribus quotidie rigores fiunt , quotidie febres solvantur. *Aph.* IV. 63.

In febrè cum sudore, &c. subinde obortus rigor, damna-
ri non debet. *Coac.* 253.

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore solvun-
tur; atque eos, qui subinde novo rigore corripion-
tur, succedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

Liberalium ab initio sanguinis eruptionum cursum, ri-
gor sistit. *Prædict.* I. 150.

DETERIORIS NOTÆ.

Continentes in præcipitibus malis irigores, malo sunt.
Coac. 21.

Qui rigores ex dorso proficiscuntur, graviores sunt, &
molestiores. Ubi verò quis 17. die rigore correptus,
24. die insuper riguerit, difficulter habet. *Coac.* 11.

Quibus per febres 6. die rigores fiunt, difficulter judi-
cantur. *Aph.* IV. 29. *Coac.* 15.

Rigores ubi sanguinis eruptioni succedunt, diuturni fi-
unt. *Prædict.* I. 151.

Quibus 5. die liberales sanguinis profusiones contingunt,
& 6. die novo oborto rigore corripiontur, 7. perfri-
gerationibus tentati, celeriter recalescunt, iis alvi ma-
lè afficiuntur. *Coac.* 329.

Subabsurdus est, qui cum judicatione rigor fit. *Coac.* 321.

In rigore familiares non agnoscere, malum. Malum
quoque, eorum quæ gesta sunt, oblivisci. *Coac.* 6.

Rigores, velut in iis febribus, quæ propius ad tertianarum
naturam accedunt, si in medio ingravescunt,
febre nullum ordinem servante, maligni valde sunt.
Coac. 26.

Rigores cum sopore, nonnihil periculi denunciant.
Coac. 7.

A multo potu rigor, & delirium, malum. *Aph.* VII. 7.

Rigores multi, cum torpore, malignum quiddam de-
nunciant. *Coac.* 14.

Quibus ex posteriore parte ossibus fractis, capitis dolor
inest, vehemens & crassa è naribus fluxio, malo est.
Ii, dolore antea ad oculum suborto, rigore corripiuntur.
Coac. 188.

- Ante partus subinde rigore corripitur, & citra dolorem parere, periculum indicat. *Coac.* 538.
- Puerperis, si purgamenta subsistant, rigor inimicus est. *Coac.* 516.
- Rigor in phrenitide, post albicantem dejectionem, ac torporem, pessimus. *Coac.* 91.

LETHALIS.

- Si rigor incidat feбри non intermittenti, debili jam existenti ægro, lethale. *Aph. IV.* 46. *Coac.* 9.
- Quæ in convulsione vexatis, cum rigore, & febre ingravescent, perniciem denunciant. *Coac.* 26.
- Qui ex rigore perfrigent, cum capitis ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui sudore, ubi vires resumpserint, ac sese velut recollegerint, moriuntur. *Coac.* 1.
- Qui crebro tenuiter exudant, ac subinde rigent, ii perniciosè habent, & tandem sub mortem suppurati, & alvum conturbatam habere deprehenduntur. *Coac.* 10.
- Rigor cum posteriorum partium distentione, mortem adfert. *Coac.* 23.
- Virium exolutiones ex rigore, cum capitis dolore, perniciem denunciant. Cruentæ in his urinæ, malo sunt. *Coac.* 22. 28.
- Ex rigore vox intercepta, perniciem denunciat. *Coac.* 39.
- Febribus & lassitudinis sensu detento, cum oculorum perversione, rigor perniciem minatur. Atque in hujusmodi casibus soporati, malum denunciant. *Prædict.* I. 89. *Coac.* 221.
- Vocis defectiones rigore subinde correptis, lethales, febreque ii capitis dolore conflictari solent. *Coac.* 255.
- Ex his qui cum pernicie consumpti sunt, nonnulli ante mortem subinde rigoribus corripuntur. *Coac.* 443.

CONVULSIONEM PORTENDENS.

- Qui subinde rigoreprehenduntur, & sub noctem aliquanto

quanto gravius habent, pervigiles, in somnis nugantes ac delirantes, interdum se lotio perfundentes, ii in convulsionem tendunt. *Coac. 20. Prædict. I. 101.*

Urinæ, quæ cum rigore restitarunt, malum & convulsionem prænunciant, tum verò præcipuè, si antea alto sopore æger detentus fuerit. In his autem abscessus ad aures sperare oportet. *Coac. 25.*

AD THERAPIAM.

Calidum rigores mitigat. *Aph. V. 22.*

CONF. FEBRIS, FRIGUS, HORROR.

R U B O R.

AD DIAGNOSIN.

Narium rubores, alvi liquidæ, & diffluentis sunt indicia. *Coac. 215.*

AD PROGNOSIN.

Quibus prægnantibus, tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc stillationes è naribus avertunt. *Coac. 524.*

In febribus, ex prægresso dolore rubores ad aures subnascentes, ignis sacri in facie spem faciunt. Quin & convulsiones, cum vocis privatione, & virium exolutione, ad hæc consequi par est. *Coac. 200.*

Alvus perturbata, cum frequenti desidendi labore, maxillas intendit, rubores etiam faciei solvit. *Coac. 616.*

R U C T U S.

AD DIAGNOSIN.

Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt. *Aph. VI. 33.*

AD PROGNOSIN.

In diuturnis intestinorum lævitatibus, ructus acidus superveniens, qui prius non fuit, signum bonum. *Aph. VI. 1.*

Quibus ructus adsunt, flatus, ventris sonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac.* 142.

SALIVA.

Quos stomachi fastidia vexant, cum oris ventriculi morfu, & crebra sputatione, iis vomitio adfutura est. *Coac.* 142.

Qui vomituri sunt, iis antea os crebra salivatione impletur. *Coac.* 566.

Pallidis, gracilibus, & crebra oris salivatione laborantibus, in somnis sudores, boni sunt. *Coac.* 271.

SANGUIS.

Si in ventrem sanguis effusus fuerit præter naturam, necesse est suppurari. *Aph.* VI. 20.

CONF. ALVI DEJECTIO SANGUINEA, HÆMORRHAGIA, HÆMOPTYSIS, MICTUS CRUENTUS, VOMITUS CRUENTUS.

SATIETAS.

Non satietas, non fames, neque aliud quicquam bonum est, quod naturæ modum excedat. *Aph.* II. 4.

SATYRIASMUS.

Ætas puerorum ipsi obnoxia. *Aph.* III. 26.

SECESSUS, *vid.* ALVI DEJECTIO.

SECUNDINÆ.

Ut secundæ excidant, sternutatorio indito, nares & os apprehendere oportet. *Aph.* V. 49.

SEDES.

AD DIAGNOSIN.

Sedes autem procidit, viris quidem, quibus ora venarum sanguinem fundunt, (hæmorrhoidas vocant) & alvi fluxus corripit; pueris quoque calculosis; & in
(diu-

diuturnis ac sinceris intestinorum difficultatibus; senibus verò, quibus mucosæ quædam concretiones affixæ sunt. *Prædict. II. 129.*

AD PROGNOSIN.

Quæ circa sedem cum dolore suppurant, alvum conturbant. *Coac. 630.*

In longis periculis, sedis dolor mortem adfert. *Coac. 71.*

Dolor capitis, cum sedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque ista molestiam exhibent. Verum ex his somnolenti, ac singultuosi nono mense evadunt, & voce libera reddita in integrum restituntur. *Coac. 164.*

AD THERAPIAM.

Sedi calidum amicum, frigidum verò inimicum. *Aph. V. 22.*

S E M E N.

Quibus nares natura humidiores, & genitura humidior, imperfectiùs sani sunt: quibus verò contraria, perfectiùs. *Aph. VI. 2.*

SENES, vid. ÆTAS.

SEPTUM TRANSVERSUM, vid. DIAPHRAGMA.

SICCITAS, vid. ANNI TEMPESTAS.

SIDERATIO, vid. APOPLEXIA.

S I G N A IN GENERE.

SALUTIS.

Qui paucissimo tempore sani futuri sunt, iis in totum maxima signa contingunt; ii enim citra dolorem, & periculum perseverant, noctu dormiunt, cæteraque securitatis signa præ se ferunt. *De Judicat. 8.*

Qui ex morbo superfuturi sunt, facile spirant, dolore vacant, noctu dormiunt, aliaque securitatis signa habent. *Prænot. 126.*

Ægrum facile converti oportet, & dum surgit, levem esse. *Coac. 493.*

Optimum verò , totum corpus æque calidum , & molle esse. *Coac.* 492.

PERICULI.

Gravitas , quæ totum corpus , vel manus ac pedes premit , vitiosa est. *Coac.* 493.

Caput , pedes , & manus frigidas esse , ventre & lateribus calentibus , mali morbi signum est. *Coac.* 492.

Qui temerè , ac præter rationem , nulla existente vasorum inanitione , impotentes fiunt , ii malè habent.

Coac. 54.

MORTIS.

His , qui brevi perituri sunt , maxima signa per initia contingunt. Nam & difficilem habent spirationem , neque noctu dormiant , & periculi plena signa ostentant. *De Judicat.* 52.

Perituri difficultate spirandi vexantur , delirant , vigilant , cæteraque pessima signa habent. *Prænot.* 127.

Quæ perniciem minantur , ea si absque ulla significatione alleviant , mortis periculum denunciant. *Prædict.*

I. 52.

SINGULTUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Repletio , aut evacuatio. *Aph.* VI. 39.

Hepati inflammato singultus supervenit. *Aph.* V. 58.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Variæ. *Coac.* 164.

Num concitatus & magnus spiritus , aut genituræ similis excretio prodiens , in sopore conflictatis ? &c.

Coac. 186.

Venæ temporum pulsantes in febribus , & facies benè habita , absque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTARES.

A singultu detento sternutationes supervenientes , solvunt singultum. *Aph.* VI. 13.

NOTÆ PERICULI.

Ab hepatis inflammatione singultus, malum. *Aph. VII. 17.*

A sanguine multo effuso. *Aph. V. 3.*

A purgatione immodicâ. *Aph. V. 4. VII. 41.*

A vomitu. *Aph. VII. 3.*

A morbo regio. *Coac. 490.*

Singultus dum lassitudine, & alto stupore. *Coac. 45.*

Vocis defectiones, cum singultu, pessimæ. *Prædict. I. 23.*

NOTÆ LETHALES.

Desipientia cum difficultate spirandi, & singultu, mortem adfert. *Coac. 89.*

Singultus, & uterorum procidentia, post molestias ex albis mordacibus, post partum. *Coac. 526.*

SITIS.

AD DIAGNOSIN.

Quibus diu tusses siccae, paulum irritantes, in febris, ardentibus, non admodum siticulosi sunt. *Aph. IV. 54.*

Qui in purgantium potionibus non sitiunt, dum purgantur, non cessant, priusquam sitiverint. *Aph. IV. 19.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus bibendi appetentiæ noctu, iis valde sitientibus, si obdormierint, bonum. *Aph. V. 27.*

Siti vacare, in morbis pulmonum. *Coac. 393.*

DETERIORIS NOTÆ.

In præcipitibus malis, si sitis temerè, ac præter rationem cesset, malo est. *Prædict. I. 57.*

Vehementem sitim esse, in morbis pulmonum. *Prænot. 102.*

LETHALIS.

Sitis, cum externis frigidis, internis verò urentibus, in febris non intermittentibus. *Aph. IV. 48. VII. 72.*

AD THERAPIAM.

Lac dare siticulosis, malum. *Aph. V. 64.*

Quoscunque fitis corripuerit, his & cibi, & labores detrahendi sunt, & vinum bibant aquosum, & quàm frigidissimum. *De Sal. Diæt. XIII. 1.*

SOMNIA, *vid. INSOMNIA.*

S O M N U S.

AD DIAGNOSIN.

Somni hyeme longissimi. *Aph. I. 15.*

Qui (in dentitione) sæpe cruenta, ac cruda per alvum egerunt, plurimi in febre somniculosi sunt. *De Dentit. II. 12.*

Sugentes, qui multum lactis adsument, ut plurimum somniculosi sunt. *De Dentit. III. 13.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Somnus juvenis. *Aph. II. 1.*

Ubi somnus delirium fedat, bonum. *Aph. II. 2.*

Ex capitis dolore, interdum somnus liberat. *Coac. 172.*

Noctu dormiendum, interdiu vigilandum, contra verò, malum. *Coac. 497. Prænot. 53. 54.*

Minimum offendit, si quis matutino tempore ad tertiam diei partem dormiat. *Coac. 497. Prænot. 54.*

Quibus vehemens mentis emotio, ex metu, cum perfrigeratione, contingit, febres cum sudoribus, & somni fermonem omnino intercipientes, hæc solvunt. *Coac. 483.*

Profundi somni, neque turbulenti, iudicii firmitatem denunciant. *Coac. 151.*

Somnus confert in convulsione. *Coac. 358.*

DETERIORIS NOTÆ.

Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum. *Aph. II. 3. VII. 71.*

Qui post tertiam diei partem somnus accedit, malus. *Coac. 497. Prænot. 55.*

Pessimum est, si somnus neque noctu, neque interdiu,

accedit. Id enim ob dolorem, laboremque accidit, vel delirium fore significatur. *Coac.* 497. *Prænot.* 56.

Somni turbulenti, non sine corporis offensione, instabiles sunt, & infirmi. *Coac.* 151.

In præcipiti malo, somnus turbulentus, (unà cum aliis signis) nihil boni denunciat. *Coac.* 227.

LETHALIS.

Quo in morbo somnus laborem facit, lethale: si verò somnus juvet, non est lethale. *Aph.* II. 1.

Et tenebricosa vertigine laborans, & lucem averfans, & somno ac ardore multo detentus, desperatus. *Aph.* VIII. 15.

CONVULSIONEM PRÆSAGIENS.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus somnus, nonnullis convulsionem portendit. *Coac.* 82.

Turbulentæ, & valde confidentes è somno exurrectiones, convulsiones minantur, præsertim verò, si cum sudore contingant. *Prædict.* I. 112.

Somnus multus (unà cum aliis signis) convulsionem minatur, & frontis gravitates, ac mictio molesta est. *Coac.* 348.

S O P O R.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Sopore, lassitudine, ac surditate tentatos, alvus erumpens, & ad judicationem rubra demittens, juvat. *Coac.* 182.

Alvus perturbata, falsuginosa demittens, unà cum febre, non admodum sopore & torpore oppressos, consequitur. *Coac.* 641.

DETERIORIS NOTÆ.

Sopor profundus & altus, omnino damnandus est. *Coac.* 178. *Prædict.* I. 63.

Ex præcordiorum dolore obortæ febres, malignæ sunt. In his profundus ac altus sopor, pessimus. *Coac.* 31. In sopore affectis ægris, spumantibus prodeuntibus dejectionibus, febris acuta ingravescit. *Prædict.* I. 93. Rigores cum sopore, nonnihil periculi denunciant. *Coac.* 7.

Delassati ægri, caligine obducti, pervigiles, & sopore detenti, cum tenui sudore recalescentes, malè habent. *Coac.* 35.

Quibus sopore conflictatis, fatuitate & alto stupore (quem catochon vocant) detentis, præcordia variant, ac venter in tumorem præter naturam sublatus est, cum ciborum fastidio, ac alvi interceptione, tenui circa caput & thoracem oborto sudore. *Coac.* 186.

LETHALIS.

Somni, quales sopore oppressis, & totius corporis perfrigerationes, perniciem ostentant. *Coac.* 181.

Qui inter initia sopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac insomnia conflictantur, considerandi, num phrenitici evadant. In his narium stillatio perniciem ostentat, tum verò vel maximè, si 4. die, aut inter initia contingat. Alvi quoque prærubra proluvies, malo est. *Coac.* 179.

Qui sopore oppressi circa initia, tenuiter exudantes, concoctas urinas emittunt, cum magna corporis æstuatione, citra judicationem verò perfrigescent, & rursus ex brevibus intervallis peruruntur, torpore, sopore, aut convulsione tenaci, perniciosè affecti sunt. *Coac.* 180.

SOPOR ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONEM.

Desipientiæ cum sopore, convulsiones minantur. *Coac.* 84.

Capitis dolor, cum sopore, & gravitatis sensu, quodammodo convulsionem accersit. *Coac.* 174.

Urinæ quæ cum rigore restitarunt, malum, & convulsionem prænunciant, tum verò præcipuè, si antea alto so-

fopore æger detentus fuerit. In his autem abscessus ad aures sperare oportet. *Coac. 25. Prædict. I. 155.*

Qui fopore, corporis inquietudine, præcordiorum dolore affliguntur, cum frequenti & pauca sputatione, iis tubercula ad aures exoriuntur; ac fortassis fopore tentati, ad aliquam convulsionem deveniunt. *Coac. 185.*

PAROTIDES.

Qui fopore detinentur, cum corporis incontinenti jactatione, præcordiorum dolore, & vomitione, in iis tuberculorum ad aures exortum sperare oportet. *Prædict. I. 165. Coac. 183.*

Sopor, cum surditate, capitis dolore, & ascaridibus. *Coac. 165.*

Iis, qui fopore detinentur, tumores ad aures sperare oportet. *Coac. 209.*

TABEM.

Crebræ, & quæ cum fopore quodam consistunt vocis defectiones, tabem denunciant. *Coac. 259.*

VOMITUM NIGRUM.

In his, qui variè morbum trahunt, & mente moventur, si subinde fopor incidat, prænuncia expectandam esse nigram vomitionem. *Coac. 103.*

SPASMUS, vid. CONVULSIO.

SPINALIS MEDULLA, vid. MEDULLA.

SPIRITUS, vid. RESPIRATIO.

SPIRANDI DIFFICULTAS, vid. ASTHMA.

SPLEN, vid. LIEN.

S P U M A O R I S.

Ex iis, qui strangulantur, & resolvuntur, nondum autem sunt mortui, non se recolligunt, quibus spuma circa os fuerit. *Aph. II. 43.*

S P U T A T I O.

AD PROGNOSIN.

Tussiculæ, quæ cum crebris oris sputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac. 204.*

Sputatio crebra, vomitionis instantis signum. *Coac.* 566. 142.

Crebra sputatio, cum vehementi insania, & tremore, phrenitidem portendit. *Coac.* 94.

Crebræ in phreniticis, cum perfrigeratione, sputationes, nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102.

CONF. SALIVA, SOPOR, PHRENITIS.

S P U T U M.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Cum convulsionibus, & sudore febriente, defluentia sputa minimè mala sunt. *Coac.* 350.

Ex capitis dolore liberat pus è naribus effluens, aut sputa crassa, & inodora. *Coac.* 172.

In omnibus laterum, & pulmonum morbis, sputum prompte, ac citò excreari necesse est, flavumque sputo permixtum esse. *Coac.* 390. *Prænot.* 86. *Aph.* I. 12.

Sputum flavum, cui paulum sanguinis ammixtum est, initio salutem pollicetur. *Coac.* 390. *Prænot.* 95.

Sputa mucosa & fuliginosa, tum celeriter colorantur, tum securiora sunt. Quæ verò intra 5. diem, dum coctionem accipiunt, colorantur, meliora sunt. *Ibid.*

Omnium, quæ excreantur, optima, quæ dolorem sedant. *Prænot.* 98. *Coac.* 391.

DETERIORIS NOTÆ.

In pulmonis & laterum doloribus, si multo post doloris initium, quod flavum est, aut fulvum, aut multam tussim exhibeat, neque valde permixtum expuatur, deterius est. *Prænot.* 87. *Coac.* 390.

Sputum flavum, cui paulum sanguinis ammixtum est, quod 7. die, aut longiore spatio tale apparet, non adeo tutum. *Coac.* 390. *Prænot.* 96.

Omnino pravum est sputum flavum, si sincerum est, & glutinosum, & candidum, & rotundum, itemque vehementer ex virore pallescens, quodque spumosum est,

est, & lividum, & æruginosum. Aliquanto verò deterius, quod sic est sincerum, ut nigrum quoque videatur. *Coac.* 390. *Prænot.* 88. 89. 90. 91.

Pravitate etiam indicant & spumantia, & flava, & nigra, & æruginosa, viscosaque, & quæcunque celeriter colorantur. *Coac.* 390.

Omnia sputa mala sunt, quæ dolorem non sedant. *Prænot.* 97. *Coac.* 391.

Sputa viscida, fæluginosa, cum raucitate, malo sunt. *Coac.* 413.

In angina laborantibus, subarida sputa, gracilescentibus faucibus, malum prænunciant. *Coac.* 369.

Sputa ex angina viscida, crassa, exalbida, vi educta, malum denunciant, omnisque ejusmodi maturatio mala est. *Coac.* 377.

Excreationes in febribus non intermittentibus, lividæ & cruentæ, & graveolentes, & biliosæ, omnes malæ sunt. At probè secedentes bonæ. Et eadem ratio est, quoad alvi egestionem, & quoad urinas. Si verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum. *Aph.* IV. 47. VII. 69. *Coac.* 242.

Quibus falsa sputa cum tussi subsistunt, iis corpus velut efflorescentibus pustulis rubescit, ante obitum verò exasperatur. *Coac.* 243.

LETHALE.

In morbis laterum, & pulmonum, sputum admodum sanguinolentum, aut quod statim initio livescit, perniciem præ se fert. *Coac.* 390.

Perniciem denunciant sputa nigra, fuliginosa, aut quibus qualia ex vino nigro fiunt. *Coac.* 407.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ sunt spuitiones, ii 3. aut 5. die moriuntur. Quos si superent, nec longè melius habuerint, 7. aut 9. aut 11. die suppurati fiunt. *Coac.* 379.

Quibus cum bilioso purulentum sputum, aut seorsum, aut simul permixtum educitur, ii ut plurimum 14. die intereunt, nisi malum, aut bonum aliquod, ex his

his quæ prius descripta sunt, contingat. Alioqui certe pro ratione mors expectanda est, atque in his præcipuè, quibus 7. die sputum hujusmodi procedere coepit. *Coac.* 392.

Hepaticis sputum multum cruentum, sive intus subputridum, sive sincerè biliosum fuerit, statim perniciem denotat. *Coac.* 446.

Sputa ex angina subarida, crebra, per tussim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. *Coac.* 378.

Sputum prunis superfusum graviter olens in tabidis. *Aph.* V. II. *Coac.* 434.

Sputum retentum in tabidis. *Aph.* VII. 16. 78.

Pus fundum petens, tabidis in aquam marinam expuentibus. *Coac.* 435.

CONF. EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS, PUS, VOMICA.

SPUTUM SANGUINIS, *vid.* HÆMOPTYSIS.

STERILITAS.

A corporis raritate, vel densitate, frigiditate vel caliditate, in maribus. *Aph.* V. 63.

Ab utero frigido ac denso, vel præhumido, vel sicco magis & adurente, in foeminis. *Aph.* V. 62.

CONF. CONCEPTIO.

STERNUTATIO.

AD DIAGNOSIN.

Sternutatio fit ex capite, percalefacto cerebro, aut perhumectato, quod est in capite, vacuo. Aër enim qui intus est, supra modum, (i. e. vi) effunditur. Strepit autem, quia per angustum ipsi est transitus. *Aph.* VII. 51.

AD PROGNOSESIN.

MELIORIS NOTÆ.

A singultu detento sternutationes supervenientes, solvunt singultum. *Aph.* VI. 13.

Mulieri ab uterina passione vexatæ , aut difficulter parienti , sternutatio superveniens , bonum. *Aph. V. 35.*
 In aliis maximè lethalibus morbis , (præterquam pulmonum) sternutamenta utilitate non carent. *Prænot. 94.*
Coac. 399.

Febricitare incipientibus , sanguinis stillationes cum sternutatione accedentes , & quod in urina desidet album , 4. die visum , 7. solutionem affore denunciant. *Coac. 149.*

DETERIORIS NOTÆ.

In morbis pulmonis , gravedines & sternutamenta , tum præcedere , tum verò succedere , malo est. *Coac. 399.*
Prænot. 93.

S T R A N G U L A T I O.

AD PROGNO SIN.

Ad lateris dolorem insuper accedente strangulatu , suppurationis futuræ spes est. *Coac. 113.*

Ex iis , qui strangulantur , & resolvuntur , nondum autem sunt mortui , non se recolligunt , quibus spuma circa os fuerit. *Aph. II. 43.*

Si à febre detento , tumore in faucibus non existente , suffocatio ex improvise superveniat , lethale. *Aph. IV. 34.* *Coac. 277.*

In præcipitibus malis strangulatus , gracilescentibus faucibus , perniciem minatur. *Coac. 61.*

S T R A N G U R I A.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*

Ætas puerilis. *Aph. III. 26.*

Tempus autumnale. *Aph. III. 22.*

Siccitates. *Aph. III. 16.*

Inflammatiõ intestini recti , & uteri , & renum suppurationis. *Aph. V. 58.*

PARTES circa VESICAM laborare indicat.

Stranguria, cum mictu cruento, & dolore ad hypogastrium, & perinæum. *Aph. IV. 80.*

AD PROGNOSIN.

Quibus ex urinæ stitlicidio volvulus supervenit, in 7. diebus pereunt, nisi febre superveniente urina abunde fluxerit. *Aph. VI. 44.*

Hic morbus senioribus diuturnior, junioribus autem brevior fit: neutris verò lethalis. *De Affect. XXIX. 10.*

AD THERAPIAM.

Urinæ stitlicidium, & urinæ difficultatem, vini potus, & venæsectio solvit. Secundæ verò internæ (venæ.) *Aph. VII. 48.*

Conducit forinsecus quidem corpus balneis calidis molliare, intrinsecus verò humectare: alvum quidem per cibos, à quibus fluida fiat: vesicam verò per potus, à quibus urina quamplurimum diffunditur. *De Affect. XXIX. 2. ad 6.*

STRIDOR, vid. DENTES.

STRUM A.

Ætas puerilis ipsi obnoxia. *Aph. III. 26.*

Ab ætate annorum 42. ad annum 63. strumæ non fiunt. *Coac. 512.*

STUPOR.

AD PROGNOSIN.

A plagâ in caput, stupor, aut delirium, malum. *Aph. VII. 14.*

Torpores & stupores præter consuetudinem evenientes, adfuturam fiderationem denunciant. *Coac. 476.*

Manuum stupor, cum capitis doloribus, & aliis signis, fiderationem, aut morbum comitiale, aut etiam oblivionem denunciat. *Coac. 161.*

SUDAMINA.

Æstate nascuntur. *Aph. III. 21.*

S U D O R.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Sudor multus à somno, citra causam manifestam factus, corpus uberiori alimento uti significat. *Aph. IV. 41.*

Cum æstas fit veri similis, sudores in febribus multos expectare oportet. *Aph. III. 6.*

Benè colorata facies, cum sudoribus diffluentibus absque febre, vetusta stercora subesse, aut inordinatam victus rationem, præ se fert. *Coac. 214.*

Quibus ex larga, & frequenti sanguinis eruptione, copiosa fit nigrorum dejectio, cum alvi verò suppressione sanguinem profundunt, iis alvus dolore conflictatur; unà autem cum quibusdam flatibus tolerabilius ferunt. Ac forte hi copiosis, frigidis, & tenuibus sudoribus diffluunt. *Coac. 333.*

Confractæ voces post medicamenti purgantis potionem, considerandæ num pravæ sint. Horum plerisque tenues sudores diffluunt, & alvi humectantur. *Coac. 251.*

A puris intrò collectione, cum febris remissione, utplurimum tenues sudores diffuentes. *Coac. 419.*

Ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione purulentos, circa cervicem & claviculam sudores occupant. *Coac. 402.*

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quos ex lateris dolore cibi fastidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & sudoribus diffluunt. *Coac. 423.*

Urina quæ admodum tenuis spissa evadit, fortasse erupturum sudorem indicat: jam autem erupisse, quæ spumam in se ipsam insidentem habet. *Coac. 583.*

NOTÆ VARIÆ.

Qua corporis parte inest sudor, ibi morbum esse indicat. *Aph. IV. 38.*

Sudor multus intemperate oboriens sano, morbum significat, æstate minorem, hyeme majorem. *De Judicat. 47.*

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Sudores cum apparent, vel iudicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore, indicant. *Aph. I. 12.*

Sudor multus, frigidus aut calidus, semper fluens, frigidus quidem majorem, calidus verò minorem morbum significat. *Aph. IV. 42.*

Qui æstum sentiunt, & prægressis dejectionibus, tenuibus sudoribus diffluunt, iis febris ingravescit. *Coac. 646.*

SUDOR SALUTARIS.

Sudores febricitantibus si inceperint, boni sunt die 3. & 5. & 7. & 9. & 11. & 14. & 17. & 21. & 27. & 31. & 34. Hi enim sudores morbos iudicant. *Aph. IV. 36.*

Sudores optimi quidem per omnes morbos acutos, qui diebus iudicatoriis contingunt, & penitus febre liberant. *Prænot. 22.*

Sudor optimus sane, qui febrem die iudicatorio tollit. Utilis autem & qui allevat. *Coac. 572.*

Sudores boni, quicunque toto corpore oriuntur, faciuntque, ut æger morbum facilius ferre videatur. *Prænot. 23.*

Sudores boni, qui guttatim, & cum exhalatione fiunt. *Prænot. 27.*

Sudores sensim procedentes juvant. *Coac. 360.*

Sudores in morbis pulmonum laudabiliter fieri, bonum. *Coac. 393.*

Pallidis, gracilibus, & crebra oris salivatione laborantibus, in somnis sudores boni sunt. Nempe quidem & horum plurimos sudore levare non improbandum. Quibus si dolores ad inferiora decumbant, toleratu faciles existunt. *Coac. 271.*

DETERIORIS NOTÆ.

Qui sudores non fiunt diebus criticis, laborem significant, & morbi longitudinem, & recidivas. *Aph. IV. 36.*

Sudor unà cum febre, acuto morbo urgente, malus. *Coac. 574. Prædict. I. 58.*

Febricitanti sudor superveniens, febre non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, & copiosiore humiditatem indicat. *Aph. IV. 56.*

Sudores frigidi cum mitiore febre evenientes, morbi longitudinem significant. *Aph. IV. 37. Prænot. 24.*

Sudores qui non toto corpore oriuntur, & sine euphoria. *Prænot. 23.*

Sudores qui milii formam referunt, & circa cervicem tantum oboriuntur, pravi. *Prænot. 26.*

Malus sudor frigidus, & ubi caput duntaxat, & cervix infudat. Nam & temporis diurnitatem, & periculum denunciat. *Coac. 572. Prænot. 24.*

In humecta alvo perfrigeratio cum sudore, vitiosa. *Coac. 647.*

A sudore horror, non bonum. *Aph. VII. 4.*

Qui subinde inhorrescunt, sæpe tenui sudore corripuntur, difficili morbo laborant. *Coac. 13.*

Qui ex sudoribus perfrigerantur, ac celeriter recalescunt, malè habere judicantur. *Coac. 52. Prædict. I. 66.*

Ex sudoribus pervigiles, & ad calorem revocati, malè habere judicantur. *Prædict. I. 68.*

Qui in febre non intermittente, tenuiter & crebrò exudant, cum præcordiorum distensione, ii ut plurimum malignè habent; atque in his dolores in humeri caput ac clavículas affixi, pravi sunt. *Coac. 32.*

In febre tenuiter exudantes, malignè habent. *Coac. 42.*

Qui per accessiones tussunt, & tenuiter exudant, ii malignè habere judicandi sunt. *Coac. 112.*

Sudores tenues, cum oris ventriculi dolore, ac præcordiorum pulsu, & cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur. *Coac. 283.*

Qui post sanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus sudoribus perfrigescent, malè habent. *Coac. 40.*

Quibus adsunt superiorum partium tenues sudores, cum perfrigerationibus, nec sine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceptis periculum denunciant. *Coac. 69.*

Crebri ex dorso horrores, subinde locum commutantes, graves sunt, & difficiles. Laboriosam quippe urinæ suppressionem minantur. His tenuiter exudare pessimum. -*Coac.* 8. 46.

LETHALIS.

Sudores frigidi, cum acuta febre evenientes, mortem significant. *Aph.* IV. 37. *Prænot.* 24. 25, *Coac.* 573.

Desipientia, cum difficultate spirandi, & sudore, lethalis est. *Coac.* 89.

In sideratis, ex magna spirandi molestia subortus sudor, mortem adfert. In his rursus, si febris accedat, solutio contingit. *Coac.* 479.

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, biliosis, cibum averfantibus, copiosus sudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac.* 638.

Lethale est, in posteriorum partium distensione sudare, & corpus dissolvi. *Coac.* 361.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè sudores oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat; tum verò præcipuè perniciès intenditur, si ista cum urinis nigris contigerint, & spiritus magnus, & concitatus adfuerit. *Coac.* 49. *Prædict.* I. 39.

Qui crebrò tenuiter exudant, ac subinde rigent, ii perniciosè habent, & tandem sub mortem suppurati, & alvum conturbatum habere deprehenduntur. *Coac.* 10.

SUDOR ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ABSCESSUM GINGIVARUM, vel TUBERCULA ad AURES.

Moderatus capitis dolor, cum inexhausta siti, aut sudore febrem non solvente. *Coac.* 173.

CONVULSIONEM.

Qui per febres tenuiter exudant, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulsiones proni sunt. *Coac.* 154. 177.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus ubi inhorruerint, judicatorii simul sudores contingunt,

tingunt, postridie verò, si horror repetierit, & temerè pervigilent, absque concoctione, iis forte sanguinem erupturum sperare oportet. *Coac.* 24.

VOMITIONEM NIGRAM.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauseabunda, cum sudore frigido, ab alvo liquida, nigræ vomitionis significationem affert; in his lassitudinis sensus malum denunciat. *Coac.* 232.

AD THERAPIAM.

Sudor multus à somno, in homine cibum non capiente, evacuatione indigere significat. *Aph.* IV. 41.

S U F F I T U S.

Suffitus aromatum muliebria ducit. Sæpius autem etiam ad alia utilis esset, nisi capitis gravitates induceret. *Aph.* V. 28.

SUFFOGATIO, vid. STRANGULATIO.

S U P E R C I L I U M.

Ejus perversio, in febre non intermittente, unâ cum aliis signis, lethalis. *Aph.* IV. 49. VII. 73.

SUPERPURGATIO, vid. HYPERCATHARSIS.

SUPPURATIO, vid. ABSCESSUS, EMPYEMA, PUS, VOMICA.

S U R Æ.

Earum dolores in febre, maligni. *Coac.* 30.

Ad furam dolores, mentis alienationem indicant. *Prædict.* I. 36.

S U R D I T A S.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus biliosæ sunt egestiones, surditate superveniente

cessant. Et quibus surditas, biliosis supervenientibus, cessat. *Aph. IV. 28.*

Quibus in febre aures obsurduerint, his sanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit. *Aph. IV. 60. Coac. 210.*

In febribus enata surditas, alvum remoratur, & sistit. *Coac. 191.*

In præcipiti malo surditas, sanguinis egestionem solvit. *Coac. 331.*

Quibus cum surditate, & torpore, paucus è naribus sanguis stillat, nonnihil molestiæ exhibet, iis vomitus, & alvi perturbatio confert. *Coac. 334. 208.*

Ex nigris vomitibus oborta surditas, noxia non est. *Coac. 559.*

DETERIORIS NOTÆ.

In præcipitibus & turbulentis morbis obveniens surditas, malo est. Quin & in longis morbis malum portendit; ac in his ad coxendices labores convehit. *Coac. 190. Prædict. I. 33.*

In præcipiti malo, quæ post sanguinis eruptiones, & nigrorum per alvum refusiones, surditas obvenit, malum denunciat. *Coac. 331.*

Gravi surditate tentati, dum aliquidprehendunt tremuli, linguæ resolutione, ac torpore affecti, malè habere judicantur. *Coac. 197.*

In tenuioris intestini morbo laborantibus; vomitio & surditas, malo sunt. *Coac. 470.*

LETHALIS.

In præcipiti malo, post sanguinis eruptiones, nigrorum dejectiones, & surditatem enatam, sanguinis egestio perniciem affert. *Coac. 331.*

Qui capite dolent, cum levi aliquâ surditate, manuum tremore, cervicis dolore, nigricantes reddentes urinas, & densas, ii, si nigra vomitione refuderint, perniciosè habere suspicandi sunt. *Coac. 176.*

SURDITAS ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

*ALVI DEJECTIONEM SANGUINOLENTAM, &
NIGRAM.*

Surditas pus intrò colligentibus suborta, sanguinolentam dejectionem denunciat. His sub mortem nigra egeruntur. *Coac.* 420.

HÆMORRHAGIAM NARIUM.

Qui surditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contentione vexantur, si oculorum acies perturbatur, in iis sanguinis è naribus fluxum sperare oportet. *Coac.* 195.

INSANIAM.

Vomitus virulenti, & æruginosi, in capitis doloribus, cum surditate, & infomnia, promptam insaniam significant. *Coac.* 169.

In acuta febre, aures obtusæ, vehementem insaniam portendunt. *Coac.* 196.

MENTIS EMOTIONEM.

Procedente morbo surditas, ac urina subrubra, cum nullo sedimento, sed cum sublimamentis in medio in-natantibus, mentis emotionem prænunciant. *Coac.* 198.

Quibus à partu alba prodeunt, & his subsistentibus surditas cum febre, & lateris dolor acutus excitatur, eæ in vehementem & perniciosam mentis emotionem incidunt. *Coac.* 525.

CONF. AUDITUS GRAVITAS, FEBRIS ACUTA.

S U S P I R I A.

Quæ suspiriosæ spirationes foràs educuntur in febribus, abortionis periculum afferunt. *Coac.* 540.

In anhelatoribus & suspiriosis, febris postea acuta, cum præcordiorum contentione perfrigeratis, magnum circa aures tumorem expectare oportet. *Coac.* 107.

SYNCOPE, vid. LIPOTHYMIA.

TABES, vid. PHTHISIS.

T A B E S C O X A R I A.

Quibus sæpius recidivæ contingunt, si sextum mensem superaverint, in tabem coxariam ferè incidunt. *Coac.* 144.

T A B E S D O R S A L I S.

AD DIAGNOSIN.

Corripit maximè recentes sponfos, & veneri deditos. *De Morb. II. XLIX. 3.*

Ejus notæ: Febris nulla, appetitus bonus, consumptio, supernè de capite in spinam velut formicæ descendentes, ubi mingitur, aut venter exoneratur, semen genitale profluens multum ac liquidum, genitura in utero non manens, pollutio in somnis, per motum anhelatio ac debilitas, capitis gravitas, & aurium sonitus, temporis progressu febres lipyriæ perniciosæ. *De Morb. II. XLIX. 4. ad 14.*

AD THERAPIAM.

Ab initio fomenta per totum corpus adhibere, medicamentum sursum purgans bibendum dare, postea caput purgare, deinde deorsum purgans exhibere; postea ferum, aut lac asininum bibendum dare. Cæterum bubulum lac per 40 dies bibendum præbere. Ad vesperam, quam diu lac potat, alicam sorbendam dare, à cibis autem abstinere. Finito lactis usu, cibis mollibus ægrum reficere, ex modico initium sumendo, & quam maximè crassum ac pinguem facere. Per annum ab ebrietatibus, & venere, & laboribus abstinere, exceptis deambulationibus, vitando tantum frigus, & solem; tepidâ autem lavare. *De Morb. II. XLIX. 15. ad 30.*

TEMPERAMENTUM, *vid. NATURA.*

T E M P O R A.

Tempora collapsa, cum reliquis notis faciei corruptæ, lethale. *Coac. 212. Prænot. 2.*

Qui-

Quibus tempora secantur, iis ex adversâ sectionis parte convulsio contingit. *Coac.* 498.

Ossium ad tempora effracturæ, convulsiones accersere solent. *Coac.* 188.

T E N E S M U S.

AD DIAGNOSIN.

Ubi apprehenderit, secedit sanguis ac mucus, & dolor fit in ventre inferiore, maximè ubi ad secessum devenit. *De Affect.* XXVII. 1. 3.

AD PROGNOSIN.

Mulieri in utero gerenti, tenesmus superveniens, abortire facit. *Aph.* VII. 27.

Fit ex iisdem, à quibus & dysenteria, verum debilior, & brevis, & non lethalis. *De Affect.* XXVII. 10. 11.

AD THERAPIAM.

Conducit ventrem humectare, & pinguefacere, ac tepescere; & quæ insunt, subducere, & calida lavare, excepto capite. Solet autem hic morbus plures cibos expetere. *De Affect.* XXVII. 4. ad 7.

TERROR, vid. PAVORES.

T E S T I C U L I.

AD PROGNOSIN.

Tusses non diuturnæ, quoniam ubi testis intumuit, cessant: & testis tumor à tussi cessat, & allevatur. *Epid.* II. I. 43. 44.

Quibus tussis sicca est, his non solvitur, nisi dolor fortis ad coxas, aut ad crura, aut ad testem irruat. *Epid.* II. V. 23.

Testium tumores aliquibus febrem ardentem solvunt. *De Judicat.* 69.

Ex tussi vena secta, ad testem solutio fit. *Epid.* IV. XXXI. 10.

Testes & pudenda, ubi sursum contrahuntur, vehementes

tes dolores, & mortis periculum denunciant. *Prænot.*
52. *Coac.* 494.

Testis dexter frigidus, & convulsus, lethale. *Aph. VIII.*
II.

TETANUS, *vid.* *CONVULSIO*.

TINNITUS, *vid.* *AURIUM TINNITUS*.

TONSILLÆ.

Ætas puerilis ipsis obnoxia. *Aph. III.* 26.

Qui tonsillas destillatione vexatas habent, his alvus amplius subducta, siccas tusses solvit. Verum pueris, si quid concocti supernè prodierit, amplius solvit. *De Dentit. III.* 10. 11.

TONSILLARUM ULCERA.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Pueris memorabilis magnitudinis, si ulcera in tonsillis sint, & deglutire possint, salutis signum est. *De Dentit. III.* 3.

In tonsillarum ulceribus, post prima tempora, pituitam per os effluere, si prius non fuit, commodum est, & tamen reducenda est. *Ibid.* 6. 7.

Ulcera multo tempore in tonsillis citra augmentum manentia, ante 5. aut 6. diem periculosa non sunt. *Ibid.* 12.

DETERIORIS NOTÆ.

Quibus citò in tonsillis ulcera serpentina confidunt, febribus ac tussi permanentibus, periculum est, rursus generanda esse ulcera recurrentia. *De Dentit. III.* 1.

Ulcera tonsillarum in infantibus, periculosa. *Ibid.* 2.

Quum majores pueri, deglutire in tonsillarum ulceribus non possunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculosum est. *Ibid.* 4.

In ulceribus tonsillarum, si quid araneosum inest, non bonum. *Ibid.* 5.

Ulcerâ in tonsillis æstate facta, peïora sunt, quàm aliis temporibus, citiùs enim proserpunt. *De Dentit. III. 15.*

Ulcerâ in tonsillis circa uvam proserpentia, in his qui fervantur, vocem alterant. *Ibid. 16.*

Ulcerâ proserpentia circa fauces graviora, & magis acuta, utplurimum spirandi difficultatem inducunt. *Ibid. 17.*

TORMINA, vid. DYSENTERIA.

T O R P O R

AD DIAGNOSIN.

Dolor capitis, cum fedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque ista molestiam exhibent. Verum ex his somnolenti ac singultuosi nono mense evadunt, & voce libera reddita, in integrum restituuntur. *Coac. 164.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Torpor modicus doloris solvendi vim habet. *Aph. V. 25.*

DETERIORIS NOTÆ.

Albicans dejectio ac torpor, vel etiam rigor succedens, in phrenitide. *Coac. 91.*

Torpor cum surditate, & paucò sanguine è naribus stillante. *Coac. 334.*

Refrigerationes & torpores, in fideratis, malum denunciant. *Coac. 478.*

Quæ torporis sensu afficiuntur, præcipueque ad motiones impotentes & perfractæ, circa judicationem vexatæ, anxietate laborantes, multo & tenui sudore diffluunt; in his alvus effusa malum denunciat. *Coac. 521.*

Rigores multi cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac. 14.*

LETHALIS.

Torpor in contraria celeriter permutatus, perniciem denotat. *Coac. 56.*

Qui-

Quibus in febre ardente, tumores cum somnolentia & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus sideratione, necat. *Coac.* 60.

Pessima dejectio liquida, in sopore & torpore detentis. *Coac.* 611.

In sopore oppressis, torpor cum aliis signis, perniciosus. *Coac.* 180.

TORPOR ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

CONVULSIONES.

In gravibus & acutis capitis doloribus, cum torpore, & gravitatis sensu, proclives sunt convulsiones. *Coac.* 171.

EXOLUTIONEM.

Qui per febres intermittentes, ad manus contactum exardescunt, torpore, siti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambusta, eadem denunciant. *Coac.* 158.

NOVUM INSULTUM IN EPILEPTICIS.

Torpor totius corporis, cum urinis præter consuetudinem tenuibus & crudis, absque repletionem. *Coac.* 599.

MENTIS ALIENATIONEM.

Ubi rigori torpor succedit, mentis alienatio significatur. *Prædict.* I. 35.

SIDERATIONEM.

Torpores & stupores præter consuetudinem evenientes, adfuturam siderationem denunciant. *Coac.* 476.

SUPPURATIONEM.

Quæ ad manus contactum torpescunt, peraridæ, sitis expertes, muliebria multa profundentes, pus intrò colligunt. *Coac.* 542.

TRANQUILLITAS.

In morbo tranquillitas, longitudinem significat. *Præcept. XII. 8.*

TRANSPIRATIO.

Carnes attractrices, & ex ventre, & extrinsecus. Indicio est sensus ipse, quod expirabile, & inspirabile est totum corpus. *Epid. VI. VI. 1. 2.*

Qui benè transpirant, imbecilliores sunt, at salubriores, & faciliùs sanabiles. *De Alim. VI. 5.*

Qui male transpirant, ante morbum robustiores sunt: at morbo correpti, difficilius sanantur. *Ibid. 6.*

TREMOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Num dolore lumborum conflictatis tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales in tibiis, cum rigore? *Coac. 318.*

Qui lethargo, aut veterno conflictantur, ex manibus tremunt, &c. *Coac. 139.*

Crebræ, iisdem perseverantibus casibus, morborum reversiones, impendente judicatione sanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac. 122. 571.*

Ex abortione ubi alba derepente percurrunt, si rigor aliquis corripiat, & ad femur impetus fiat, tremor molestus subit. *Coac. 543.*

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in febre ardente tremores fiunt, delirium solvit. *Aph. VI. 26.*

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore solvuntur; atque eos, qui subinde novo rigore corripuntur, succedentes tremores judicant. *Coac. 27.*

DETERIORIS NOTÆ.

Qui subinde riguerunt, post hæc sincera vomitione refuderunt, anxietate vexati, tremuli, in febre, malum portendunt. *Coac.* 39.

Qui cum aliis signis, furiosa & vehementi mentis emotione tenentur, ii, si tremuli evadunt, malignè habere judicantur. *Coac.* 88.

Tremoribus quæ convulsiones accedunt, cum sudoribus, recidivas mñantur. In his judicationem facit novus obortus rigor, qui prius ardore circa ventrem oborto provocatur. *Prædict.* I. 105.

LETHALIS.

In intensa prenitide tremores, lethales. *Coac.* 97.

Quos vox cum febre, & absque ulla judicatione deficit, ii tremuli intereunt. *Coac.* 247.

Qui capite dolent, cum levi aliqua surditate, manuum tremore, &c. perniciosè habere suspicandi sunt. *Coac.* 176.

Ubi jam perniciēs imminet, parvi tremores, & æruginosa vomitio, & in quibus inter potandum strepitus quidam percipitur, quique præ siccitate murmur quoddam sentiunt, & qui ob spiritum tussiculosum ægrè devorant, in gravibus malis perfrigeratis, perniciosè habere judicandi sunt. *Coac.* 62.

TREMOR ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ABSCESSUS ad ARTICULOS.

Quos febris detinet, si tremor absque judicatione conquiescit, iis temporis successu abscessus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & vesica dolet. *Coac.* 141.

ALVI DEJECTIONES NIGRAS.

Tremulæ affectiones, cum morfu, ac capitis dolore, nigras dejectiones prædicunt. *Coac.* 636.

CALCULORUM EXPULSIONEM.

Tremores senioribus in febre contingentes ubi apparent, calculi fortasse per urinas excluduntur. *Coac.* 590.

CONVULSIONEM.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, convulsionem denunciant, si alvus male affecta sit. *Coac.* 353.

PHRENITIDEM.

Vehementi insania detenti, tremuli, cum crebra sputatione, metus est, ne phrenitici evadant. *Coac.* 94.

TUBERCULA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas puerilis. *Aph.* III. 26.

Tempus vernale. *Aph.* III. 20.

Quibus tubercula ad articulos, aut dolores, ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis. *Aph.* IV. 45. VII. 64.

Quibus febres longæ, his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt. *Aph.* IV. 44. VII. 63.

Mensibus retentis, sunt quibus circa inguen velut tuberculum fit, illicque suppuratum exit. *De Nat. puer.* VII. 17.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tubercula extra extuberantia, & acuta, & fastigiata, & æqualiter maturescentia, & non obdura, & deorsum vergentia, & non bifida, meliora. *Epid.* VI. I. 29.

Quibus in urinaria fistulâ tuberculum nascitur, his, suppurato eo, & perrupto, solutio fit. *Aph.* IV. 82. VII. 57. *Coac.* 473,

DETERIORIS NOTÆ.

A tumoris intus ruptione, exolutio, vomitus, & animi deliquium fit. *Aph.* VII. 8.

AD THERAPIAM.

Ubi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inspicere oportet: si enim biliosæ

fuerint, corpus unà ægrotat: si verò similes fanis fiant, tutum est corpus nutrire. *Aph. II. 15.*

Quædam tubercula conducit cataplasmatibus integere, & per pharmaca in potu data diffundere: aliqua verò impositis cataplasmatibus mutare. *De Affect. XXXIV. 3. 4.*

TUBERCULUM SUB LINGUA.

Si tuberculum sub lingua, hypoglossis appellatum, fiat, lingua intumescit, & pars sub ipsa, ac externa ad tactum dura est, & salivam deglutire non potest. *De Morb. II. XXXI. 1. 4.*

Quum sic habuerit, spongiam aqua calida imbutam apponito, & hordeaceam farinam, vino ac oleo coactam, foris ubi tumor est, imponito. Gargariset ficuum decoctum, & ne lavet. *Ibid. 5. 8.*

TUBERCULUM AD PALATUM.

Si tuberculum constiterit ad palatum, intumescit, & suppuratur. *De Morb. II. XXXII. 1. 2.*

Quum sic habuerit, tuberculum inurito. Ubi verò exierit pus, reliquum eluito. *Ibid. 3. 4.*

CONF. ABSCESSUS, PUS, TUMOR, VOMICA.

TUBERCULA ad AURES, vid. PAROTIDES.

TUMOR.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Idem, haud secus quàm in præcordiis, perpenditur in tumoribus qui circa ventrem fiunt, nisi quod hi quàm illi minus suppurant, minimum verò qui sub umbilico constituuntur. Atque hi quidem in tunica concluduntur, illi autem sursum diffunduntur. *Coac. 281.*

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque insaniunt. *Aph. V. 65.*

Laxi tumores boni: crudi verò mali. *Aph. V. 67.*

NOTÆ PERICULI.

Si magnis & pravis existentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum. *Aph. V. 66.*

Tumores præter rationem allevantes, pravum. *Epid. II. III. 132.*

Tumores humefcente alvo sublatis in altum, cum doloribus, malo sunt: alvo verò suppressâ, dum ne quid aliud innovetur, celeriter rumpuntur, & maligniores sunt. In his vomitus pravi, & maligni. *Coac. 623.*

NOTÆ LETHALES.

Ex tumoribus suppurantibus, mortem magis afferunt, quicunque intrò rumpuntur. *Coac. 281.*

Manuum ac pedum tumores cum rubore, perniciem denunciant. *Coac. 63.*

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

Si tumores in ulceribus derepente dispareant, quibus in posticâ quidem parte fuerint, convulsiones, tetani fiunt: quibus verò in antica, insanix, aut lateris dolores acuti, aut suppuratio, aut dysenteria, si rubicundi fuerint tumores. *Aph. V. 65.*

AD THERAPIAM.

Tumores in articulis, & dolores absque ulcere, & podagricos, & convulsiones, horum plurima, frigida multa affusa & levat, & attenuat, & dolorem solvit. Torpor enim modicus doloris solvendi vim habet. *Aph. V. 25.*

CONF. ABSCESSUS, ANGINA, HYDROPS, HYPOCHONDRIA.

TURBATIO.

Si pulsus in præcordiis insit, perturbationem aut delirium indicat. *Prænot. 31.*

Quibus urinæ distantes fiunt, iis vehemens est in corpore turbatio. *Aph. VII. 33.*

TURGENS MATERIA, vid. PURGATIO.

T U S S I S.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III. 24.*Ætas senilis. *Aph. III. 31.*Tempus vernale. *Aph. III. 20.*Tempus hyemale. *Aph. III. 23.*Autumnus pluviosus, & austrinus, post æstatem siccam,
& aquiloniam. *Aph. III. 13.*Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tusses mo-
vent, sanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt.
*Aph. V. 24.*Quibus diu tusses siccæ, paulum irritantes, in febribus
ardentibus, non admodum siticulosi sunt. *Aph. IV. 54.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tussiculæ quæ cum crebris oris sputationibus procedunt,
tubercula ad aures emolliunt. *Coac. 204.*

DETERIORIS NOTÆ.

Qui per accessiones tussiunt, & tenuiter exudant, ii ma-
lignè habere judicandi sunt. *Coac. 112.*Hepatico colliquatio cum raucedine, malum portendit,
idque præcipuè, si cum quadam tussi contingat. *Coac.*
447.In angina, quæ inter potandum per tussim rejiciuntur,
quæque difficulter deglutiuntur, malum portendunt.
*Coac. 378.*Rauцитas, cum tussi, & alvo liquida, pus educit. *Coac.*
414.

LETHALIS.

Hydropicum si tussis habeat, desperatus est. *Aph. VII.*
47. *VI. 35.*Qui gibbi, ex asthmate, aut tussi, fiunt ante pubertatem,
pereunt. *Aph. VI. 46.*

Sputa ex angina subarida, crebra, per tussim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. *Coac.* 378.

V A R I C E S.

AD DIAGNOSIN.

Qui calvi sunt, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum sunt calvi, superveniunt varices, hi rursus capillati fiunt. *Aph.* VI. 34.

Varices calvorum, si non magni fuerint, furiosi sunt. *Epid.* II. V. 40.

AD PROGNOSIN.

Infanientibus, si varices, aut hæmorrhoides supervenerint, infantiæ solutio fit. *Aph.* VI. 21.

Vocis gracilitatem solvit, varix ad sinistrum & dextrum testem: absque horum altero fieri non potest, ut solvatur. *Epid.* II. V. 4.

V E N Æ S E C T I O.

INSTITUENDI RATIO.

Si sanguinem alicui detrahere conducit, solidam alvum facere oportet, atque sic detrahere, & fame macerare, ac vinum auferre. *De Viçt. acut.* LXV. 1.

Vena secanda quàm longissimè à locis, ubi dolores fieri solent, ac sanguis colligi. *De Ven.* XIII. 6.

EJUS USUS.

Quibus sanguinem de venis auferre conducit, his vere venam secare oportet. *Aph.* VII. 53. VI. 47.

Solvit oculorum dolores. *Aph.* VI. 31. VII. 46.

Solvit urinæ stillicidium, & difficultatem. *Aph.* VI. 36. VII. 48.

Quæ ruptiones ex dorso ad cubitos descendunt, venæsectio solvit. *Aph.* VI. 22.

Posticâ capitis parte dolenti, recta in fronte vena secta juvat. *Aph.* V. 68.

Venæsectio liberat à convulsionibus, à longâ narium hæmorrhagiâ, per vim suppressâ ortis. *Coac.* 336.

Quos derepente, absque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium, affligit, alvusque intumescit, venæsectio, aut alvi fluxus solutionem adfert. *Coac.* 294.

Ex venis in ano sanguinem fundere solitis aliquantum apparentibus, tenebricosæ vertigines obortæ, parvam ac sensim factam partium resolutionem indicant, ex quo liberat venæsectio. *Coac.* 346.

Anginam & lippitudinem solvit venæsectio. *Epid.* II. VI. 26.

In morbis comitialibus, aut semifyderatis, confert statim ab initio. *De Viçt. acut.* XXXVIII. 1. 2.

In pleuritide, siquidem dolor ad claviculam de se significationem præbeat, aut gravitas ad brachium, aut circa mammam, aut supra septum transversum, venam secare prodest in cubiti flexurâ internam, & non cunctari copiosum sanguinem detrahere, donec multo rubicundior fluxerit, aut pro puro & rubicundo lividus. *De Viçt. acut.* XII. 5. 8.

Confert in morbis acutis, si vehemens fuerit morbus, & ægri ætate, & viribus valeant. *De Viçt. acut.*

Si aliàs atque aliàs dolor & vertigo in caput inciderit prodest etiam, si sanguis à naribus fuerit detractus, aut à venâ in fronte. *De Affect.* II. 10.

EJUS NOXA.

Mulier in utero gerens, secta venâ abortit: & magis, si major fuerit foetus. *Aph.* V. 31.

Lateris dolores in febribus leviter firmatos, & absque ulla significatione, venæsectio lædit, sive aversum à cibis animum, sive sublata præcordia æger habeat. Quin etiam in corporis perfrigeratione torpescentes, non sine febre, sanguinis detractio lædit, & cum videantur levius habere, moriuntur. *Coac.* 491.

In pleuritide sectio venæ non similiter solvit dolorem, si non ad claviculam pertingat dolor. *De Viçt. acut.* XII. 2.

V E N Æ.

Vulnera fere mortem afferunt, quæ magnas venas, quæ sunt in collo, & inguinibus, læserunt. *Prædict. II. 68.*

Venarum jugularium palpitatio vehemens, unà cum aliis signis, perniciem minatur. *Coac. 261.*

Quos febris detinet, cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, in iis, si venæ pulsent, sanguinis fluxus plerumque expectandus est. *Coac. 142.*

CONF. ANGINA, FEBRIS, CERVIX.

V E N T E R.

AD DIAGNOSIN.

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum, & imum ventrem sunt, crassitudinem habere, melius est. Valde autem tenues, & eliquatas ipsas habere, malum. Periculosum verò illud est, etiam ad infernas purgationes. *Aph. II. 35.*

Si in ventrem sanguis effusus fuerit præter naturam, necesse est suppurari. *Aph. VI. 20.*

Alvus circumtensa, ex medici industria liquida demittens, celeriter intumescens, convulsionis significationem quandam præ se fert. *Prædict. I. 99.*

AD PROGNOVIN.

NOTÆ PERICULI. ?

In febribus circa ventrem æstus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV. 65.*

Temerarii ventris tumores in morbis longis, convulsionem afferunt. *Coac. 86.*

NOTÆ LETHALES.

Venter in tumorem sublatus, post alia signa prægressa. *Coac. 330.*

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, biliosis, cibum averfantibus, copiosus sudor abortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac. 638.*

VENTRIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

In ventrem jacere, ei qui per bonam valetudinem ita dormire minimè consuevit, delirium, aut partium circa ventrem dolorem indicat. *Prænot. 13. Coac. 497.*

Potum ægre deglutienti, cum spiritu tusficuloso, eructatio quodammodo revulsa, intrò convoluta, ventris dolorem denunciat. *Coac. 632.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Dolores qui in ventre fiunt, elevati quidem, leviores: non elevati verò, vehementiores. *Aph. VI. 7.*

In uterum gerentibus, ventris dolor, si limosa expurget, levius malum indicat. *Coac. 523.*

Ventris dolor à partu, in his purulenta expurgat. *Coac. 520.*

NOTÆ PERICULI

A dolore diuturno partium circa ventrem, suppuratio, (malum.) *Aph. VII. 22.*

A dolore vehementi partium circa ventrem, extremarum frigus, malum. *Aph. VII. 26.*

Quibus tormina & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter solvitur, in hydropem siccum firmatur. *Aph. IV. 11.*

NOTÆ LETHALES.

Febris ardens, ex laborioso ventris dolore, perniciem minatur. *Coac. 130.*

Quibus ad articulos prærubræ pustulæ superficiales enatæ sunt, ac subinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubescunt, & pereunt. *Coac. 489.*

VENTRICULUS.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI. 18.*

Ventriculo calidi, carne frigidi & tenues, hi eminentes venas habent, & iracundiores sunt. *Epid. VI. IV. 45.*

VENTRICULI ORIS DOLOR. CARDIALGIA.

AD DIAGNOSIN.

Quos ex lateris dolore, cibi fastidia comitantur, iis os ventriculi aliquantum dolet, & sudoribus diffluunt.

Coac. 423.

Oris ventriculi dolores, cum intestinorum cruciatu, interaneorum animalia dejiciunt. *Coac. 285.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres acutas, cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore non bilioso, insania solvit. *Coac. 550.*

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ sunt circa umbilicum, partium, conflantur, cruenta alvi dejectione liberantur; secus autem moriuntur. *Coac. 295.*

DETERIORIS NOTÆ.

In febribus, circa ventrem æstus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV. 65.*

Oris ventriculi dolor, ac præcordiorum pulsus, cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, malum denunciant; idque præsertim, si cum tenuibus sudoribus contingunt. *Coac. 283.*

LETHALIS.

Oris ventriculi dolor aliquis, feбри, lateris dolori, dejectioni aquoso-biliosæ, cibi fastidio, sudoribus copiosis, cum benè coloratâ facie, ac humescente alvo, succedens. *Coac. 67.*

Oris ventriculi dolor seniori crebrò adveniens, repentinam mortem denunciat. *Coac. 286.*

Oris ventriculi dolor, cum præcordiorum contentione, atque etiam capitis-dolor, malignum quidpiam, &

suspiriosam quãdam affectionem indicat. In his certè animadvertendum est, num derepente moriantur?
Prædict. I. 72.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.
CONVULSIONEM.

Lumborum & oris ventriculi dolor, cum forti screatione, convulsionem quodammodo suspectam facit. *Coac. 320.*

HÆMORRHAGIAM.

Quibus lumborum dolor in caput recurvat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem sentiunt, aut aurium sonitus, ii liberaliter sanguinem profundunt. *Coac. 308.*

HÆMORRHOIDES.

Dolentibus lumbis, si oris ventriculi dolor accesserit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis signum est; aut etiam eam præcessisse significat. *Coac. 312.*

AD THERAPIAM.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morsus, & tenebricosa vertigo, & os amarescens, sursum purgante opus esse, indicat. *Aph. IV. 17.*

Quos derepente, absque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium affligit, alvusque intumescit, venæsectio, aut alvi fluxus solutionem adfert. *Coac. 294.*

V E N T U S.

Venti ex mari in regiones illabentes, sicciore quodammodo sunt. *De Diæt. II. VI. 2.*

Qui à nive, aut glacie, aut stagnis, aut fluminibus, procedunt, omnes humectant & frigefaciunt, tum plantas, tum animantia, & sanitatem corporibus exhibent, qui non frigiditate super excellunt. *Ibid. 4. 5. 6.*

Qui ex terra accedunt, eos necesse est sicciore esse, tum à sole, tum à terrâ resiccatos. *Ibid. 12. 13.*

Qui

Qui relictis montibus, ad urbes accedunt, non solum siccant, sed etiam turbant spiritum, quem inspiramus, & corpora hominum morbosa faciunt. *Ibid.* 16. 19.

Quum non habeant venti, unde alimentum trahant, à viventibus humorem trahentes, & plantas, & animalia omnia lædunt. *Ibid.* 14. 15.

CONF. ANNI TEMPUS, & CONSTITUTIO.

V E N U S.

Quibusdam ubi venere utuntur, venter inflatur: quibusdam verò in hoc strepitus. *Epid. VI. III. 19. 20.*

Postquam venere uti inceperint, aut hircire, sanguis ipsis è naribus erumpit. *Ibid.* 42.

Extenuat, humectat, & calefacit. *De Diæt. in acut.*

VER, *vid.* ANNI TEMPUS.

VERMES, *vid.* LUMBRICI.

V E R R U C Æ P E N S I L E S.

Ætati puerili accidunt. *Aph. III. 26.*

V E R T E B R Æ.

Verticuli in occipitio introrsum extrusioni ætas puerilis obnoxia est. *Aph. III. 26.*

Quibus spiritus retrahitur, & vox strangulabunda est, iis cervicis vertebra intrò desidet, & ad exitum, velut ex convulsione quadam, respiratio ducitur. *Coac.* 266.

Vertebrarum intus luxatio lethalis, urinæ suppressionem, & stuporem accersens. *De Alim.*

V E R T I G O.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*

Tempus hyemale. *Aph. III. 23.*

Quotidianæ constitutiones austrinæ. *Aph. III. 17.*

AD PROGNOVIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tenebricofas vertigines, circa initia, sanguinis ex naribus fluxio folvit. *Coac. 341.*

DETERIORIS NOTÆ.

Tenebricofæ vertigines, fi cum doloribus adfuerint, malum in infaniam erumpit, nec facilè profligatur, & fenes præcipuè affligit. *Prædict. II. 155.*

LETHALIS.

Tenebricofa vertigine laborans, & lucem averfans, & fomno ac ardore multo detentus, desperatus. *Aph. VIII. 15.*

Parvi in longis morbis aurium tumores, fi fubinde fanguis è naribus profluat, & tenebricofa vertigo excite- tur, exitio funt. *Coac. 105.*

Febres vertiginofæ, & cum tenuis inteflini morbo, & fine hoc, perniciem intentant. *Coac. 106.*

VERTIGO ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

RESOLUTIONEM PAULATINAM.

Vertigines tenebricofæ, ex hæmorrhoidibus aliquantum apparentibus, obortæ. *Coac. 346.*

SIDERATIONEM, EPILEPSIAM, aut OBLIVIONEM.

Tenebricofa vertigo, & vocis tarditas, manuumque ftupor, &c. *Coac. 161.*

AD THERAPIAM.

Tenebricofa vertigo, unà cum aliis fignis, [furfum purgante opus effe, indicat. *Aph. IV. 17.*

Subtumidos, aut tenebricofa vertigine vexatos, aut eos, qui vel leviter moti animo deficiunt, aut cibos averfantur, & decolores funt, medicamentis purgare tutum non efl. *Prædict. I. 71.*

VESICA LABORANS.

AD DIAGNOSIN.

Si quis sanguinem mingat, & grumos, & urinæ stillicidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem, & interfemineum, partes circa vesicam laborant. *Aph. IV. 80.*

Quibus in urina crassa existente, furturacea simul minguntur, iis vesica scabie laborat. *Aph. IV. 77.*

Quos febris detinet, si tremor absque judicatione conquiescit, iis temporis successu abscessus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & vesicâ dolet. *Coac. 141.*

AD PROGNOSIN.

Renum & vesicæ dolores difficulter sanantur in senibus. *Aph. VI. 6.*

Quibus tuberculum ad vesicam adnascitur, urinæ difficultatem adferens, iis quivis corporis habitus negotium facessit, cujus quidem solutio contingit per puris eruptionem. *Coac. 473.*

Vesica dura, & graviter dolens, omnino quidem mala est. Pessima verò, si febris continua accesserit, (vesicæ namque dolores interimendi vim obtinent) & alvus his nihil admodum reddit. Eos autem metu liberat, urina purulenta procedens, in quâ album & læve subsidet. Quod si neque hæc levata fuerint, neque vesica mollior reddatur, intra primos circuitus laborantem moriturum, expectandum est. Hoc verò pueris à 7. anno ad 15. præcipue contingere solet. *Coac. 471. Prænot. 121.*

AD THERAPIAM.

Vesicæ calidum quidem amicum, & decretorium: frigidum verò inimicum, & occidens. *Aph. V. 22.*

VESICÆ CALCULUS, *vid. CALCULUS.*

VESICÆ EXULCERATIO.

AD DIAGNOSIN.

Si quis sanguinem, aut pus mingat, renum & vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV. 75.*

Si quis sanguinem, & pus mingat, & squamas, & odor gravis fit, vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV. 81.*

VESICÆ VULNUS.

Cui perfecta est vesica, lethale. *Aph. VI. 18.*

VICTUS, vid. DIÆTA.

VIGILIA. AGRYPNIA. PERVIGILIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III. 24.*

Ætas senilis. *Aph. III. 31.*

Febris circa initia levior, ad judicationem, cum capitis pulsatione, & urina tenui, ingravescens. *Coac. 81.*

Liquidum alvi recrementum, & brevibus intervallis cumulatum. *Coac. 609.*

AD PROGNOSIN.

Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum. *Aph. II. 3.*

A vigiliâ convulsio, aut delirium, malum. *Aph. VII. 18.*

Faciei corruptela minus lethalis est, si ob pervigilium contingat. *Coac. 212.*

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Pervigiles, cum aliis signis, in convulsionem tendunt. *Coac. 20.*

HÆMORRHAGIÆ.

Infomnia, cum subita corporis jactatione, & inquietudine. *Coac. III. Prædict. I. 136.*

Pervigilium, cum perturbatione, narium stillatione, levamine ad noctem diei 6. dein sudore tenui postridie, somno, delirio, urinâ diluta. *Coac. 87.*

Qui statim sine ratione perturbantur, pervigilio torquentur,

tur, nigra & compacta ex alvo demittunt, interdum sanguinem è naribus profundunt. *Coac.* 110.

INSANIÆ.

Pervigilium leve, cum dolore capitis, fiti, obscurâ loquelâ, ad motum impotentiâ, humefcente alvo, & lassitudine. *Coac.* 175.

PAROTIDUM.

In angore & pervigilio vexatis, ad aures abscessus maximè obveniunt. *Coac.* 563.

AD THERAPIAM.

Vigilia nimia post cibos, noxia, quia cibum solvi non finit: jejunos autem extenuat, minus tamen lædit. *De Vict. acut.*

VIGOR MORBI.

AD DIAGNOSIN.

Circa principia, & fines, omnia sunt debiliora: circa vigores verò, vehementiora. *Aph.* II. 30.

AD THERAPIAM.

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est. *Aph.* I. 8.

Incipientibus morbis, si quid movendum videatur, move: vigentibus verò, quiescere melius est. *Aph.* II. 29.

V I N U M.

EJUS USUS.

Famem vini potio solvit. *Aph.* II. 21.

Anxietatem, oscitationem, horrorem, vinum par pari aquâ potum, solvit. *Aph.* VII. 56

Solvit urinæ stillicidium, & difficultatem. *Aph.* VII. 48.

Oculorum dolores. *Aph.* VI. 31. VII. 46.

Flatum, ardorem, morsum, repletionem, aut tormina, à cibo nata. *De Morb.*

EJUS NOXA.

Nocet in morbis, ubi vehemens capitis gravitas, aut mentis lætio metuenda. *De Vict. acut.*

VIRIUM EXOLUTION.

In pueris ad septimum progressis, coloris foedatio, inter ambulandum spiratio coacervata, & terræ appetentia, sanguinis eruptionem, & virium exolutionem indicat. *Coac.* 339.

Virium exolutio dolorem solvens, alvum maxime humectam reddit. *Coac.* 629.

VISCERA.

In febribus acutis, convulsiones, & circa viscera dolores vehementes, malum. *Aph.* IV. 66.

Eorum abscessus, ex dysenteriâ intempestivè suppressâ. *Coac.* 462.

VISUS HEBETUDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph.* III. 31.

Austri. *Aph.* III. 5.

In vulneribus, quæ in supercilium, aut paulò altius inferuntur, visus acies obtunditur: & quo vulnus recentius est, eo magis vident. Inveterascente autem, aut tardante cicatrice, magis obtundi solet. *Coac.* 510.

AD PROGNOSIN.

Aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitatis sensu, mentis excessum, ac sanguinis ex naribus profluvium præfagiunt. *Coac.* 194.

In his, qui propter imbecillitatem non vident, nec audiunt, aut quibus labrum, aut oculus, aut nasus pervertitur, mors denunciatur. *Coac.* 72. *Aph.* IV. 49. VII. 73.

VITA.

Vita brevis, ars longa, occasio celeris, experimentum periculosum, iudicium difficile. *Aph.* I. 1.

Vita hominis septem dierum est. *De Ætat. I. 1.*

Qui longæ vitæ sunt, plures dentes habent. *Epid. II. VI. 2.*

VITILIGINES.

Vere fiunt. *Aph. III. 20.*

Ad vitiliginem & lepram, calcem in aqua adhibeto, ut ne exulceres. *Epid. II. V. 41.*

U L C E R A.

AD DIAGNOSIN.

Pustulæ ulcerosæ vere fiunt. *Aph. III. 20.*

Oris exulcerationes æstate fiunt. *Aph. III. 21.*

Pituita acribus humoribus permixta, quocunque proruperit, maximè in non consuetos locos, eos exulcerat. *De Flat. XVI.*

Ulceræ exoriuntur, si quis, dum impurgatus est, laboraverit. *Epid. VI. V. 50.*

Serpentia ulcera supra inguina, ad laterum inanitatem & pubem enata, malè affectam alvum denunciant. *Coac. 628.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Corporis naturæ probandæ sunt leves, moderatæ, firmis visceribus præditæ, neque admodum carnosæ, neque duræ; tum quæ colore sunt albo, aut nigro, aut rubro. Hæ etenim omnes probantur, si puræ sunt. *Prædict. II. 61.*

Ulceræ, si repurgando pus album rejiciant, celerem curationem denunciant. *De Judicat. 27.*

Ulcerum eruptio interdum liberat ex capitis dolore. *Coac. 172.*

Ulcus recens sanguinem fundens. *De Ulcer.*

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque insaniunt. *Aph. V. 65.*

Calidum suppuratorium, non in omni ulcere, maximum signum ad securitatem. *Aph. V. 22.*

DETERIORIS NOTÆ.

Quoad naturas hominum, deterius est, si ex pallido mixtum colorem, aut pallidum, aut lividum habeant. *Prædict. II. 61.*

Ex locis difficilius sanantur alæ, ac laterum cavitates, ac femora. In his namque humores subsident, & recidivæ fiunt. *Prædict. II. 66.*

In his quæ circum articulos contingunt, in maximum discrimen præcipitant pollices, ac præcipuè pedum. *Prædict. II. 67.*

Ulceræ circumglabra, maligna. *Aph. VI. 4.*

Ulceræ quæcunque annua fiunt, aut longius tempus occupant, necesse est os abscedere, & cicatrices cavas fieri. *Aph. VI. 45.*

Hydropicis ulceræ in corpore orta, non facilè sanantur. *Aph. VI. 8.*

Tumoribus ulcerum derepentè disparentibus, quibus in posticâ quidem parte fuerint, convulsiones, tetani fiunt: quibus verò in anticâ, insanix, aut lateris dolores acuti, aut suppuratio, aut dysenteria, si rubicundi fuerint tumores. *Aph. V. 65.*

A forti pulsu in ulceribus, sanguinis eruptio, malum. *Aph. VII. 21.*

Nomæ vitiosæ sunt, & in periculum præcipitant, quæ faniem nigram reddunt. At albæ, & mucosæ putredines, mortem quidem afferunt minus, sed potius recidivas faciunt, & diutius perseverant. *Prædict. II. 75.*

LETHALIA.

Ulcus, sive ante morbum, sive in morbo natum sit, nosse oportet. Nam si periturus æger est, ante mortem lividum, & ficcum, aut pallidum, & ficcum erit. *Prænot. 16.*

Ulcus lividum & aridum, aut pallidum effectum, mortem indicat. *Coac. 496.*

Nomæ maxime sunt lethales, quæ putredines altissimè descendentes habent, suntque nigerrimæ, & ficcissimæ. *Prædict. II. 75.*

Quum à morbo quopiam detento, debili jam existenti, livida ulcuscula enata fuerint, mortale. *De Loc. in hom. XLIV. 7. 8.*

AD THERAPIAM.

Ocium & quies maximè conferunt. *De Ulcer. II. 3.*

Modicus cibus, & aqua, quàm maximè omnibus ulceribus conducunt, & magis recentioribus, quam vetustioribus. *Ibid. I. 8. 9.*

Ulceribus ex recenti vulnere, oleum non conducit, neque mollientia, neque adiposa medicamenta, tum aliàs, tum quod ulcus ampliore purgatione opus habet. *Ibid. IV. 3. 4.*

Depurgatio ventris deorsum plurimis ulceribus confert. *Ibid. 6.*

Ulcera universa, nisi vino, humectare non oportet, si non in articulo fuerit ulcus. *Ibid. I. 1.*

Ulceribus frigida, mordax. *Aph. V. 20.*

U M B I L I C U S.

AD DIAGNOSIN.

Umbilici inflammationes, in parvis & recens natis pueris. *Aph. III. 24.*

AD PROGNOSIN.

Dolores circa umbilicum, cum palpitatione, mentis alienatæ significationem quandam præbent. Sub judicationem verò his plurimus, & creber flatus, cum singulari contensione prodit. *Prædict. I. 36.* (At iis sub judicationem, conferta & crebra pituita cum dolore prodit. *Coac. 300.*

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ sunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur; fecus autem moriuntur. *Coac. 295.*

Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui remediis non cedit, in hydropem siccum desinit. *Coac. 304. Aph. IV. 11.*

U N C T I O.

Calfacit, humectat, ac mollit. *De Diet. II. XXXV. 18.*

U N G U E S.

AD DIAGNOSIN.

Ungues unci fiunt, & perfrigescent, in empyicis. *Coac. 402.*

AD PROGNOSIN.

Ungues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti, vel remissi, mortem in propinquo esse ostendunt. *Aph. VIII. 12.*

Si cum gravitate, digiti quoque ac unguis lividi fiant, in propinquo mors est. *Coac. 493.*

At si omnino nigrescant, minus quam liventes periculum ostendunt. Verum tunc reliqua consideranda sunt. Etenim si facile morbum sustinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ securitatem pollicentur, se prodit, morbus in abscessum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt. *Coac. 493.*

Quibus purulentis, ab humeris concussis, nullus intus fit strepitus, difficultas tamen spirandi vehemens adest, & livescunt unguis, ii pure pleni sunt, & perniciosè habent. *Coac. 432.*

VOLVULUS, vid. ILEUS.

V O M I C A.

AD DIAGNOSIN.

Ex lateris morbo præcipuè, aut pulmonis inflammatione purulentos, calores interdium quidem tenues, noctu verò intensiores consequuntur, neque quicquam effatu dignum exspuunt, circa cervicem & claviculam sudores occupant, oculi cavantur, malæ verò rubent, digiti quidem manuum summi calent, & scabri redduntur, unguis autem unci fiunt, & perfrigescent, in pedibus tumores, & pustulas toto corpore habent, ac cibos refugiunt. Atque hæc sunt diuturnarum vomica-

micarum notæ. Quæ verò celerem eruptionem habent, tum ex notis, quæ ad eas consequuntur, comprehenduntur, tum etiam ex doloribus, qui circa initia fiunt, simulque si spiritus aliquanto majori cum difficultate trahitur. *Coac. 402. Prænot. 105. 106.*

Quod si in altero tantum latere suppuratio fuerit, tum vertere, tum ediscere ad hæc convenit, num dolor aliquis alterum latus detineat, & num altero calidius fuerit, atque ubi in latus sanum decubuerit, interrogare, si quod ei pondus desuper impendere videatur. Sic enim altero latere, in quo pondus extiterit, suppuratio est. *Prænot. 104.*

Rumpuntur autem magna ex parte suppurationes, partim quidem 20. die, partim 40. partim etiam 60. Quibus igitur inter initia intensus dolor instat, nec non spirandi difficultas, & tussis, cum frequenti sputatione, circa vigesimum diem, aut celerius, ruptio expectanda est. Quibus autem leviora hæc insunt, pro ratione serior eruptio futura est. Sed & dolorem, & spirandi difficultatem, ac crebram spirationem, eruptionem ipsam præcedere necesse est. Temporis autem ratio ineunda est, ex quo primum quis dolorem, aut gravitatem sensit, aut febricitavit aliquis, aut si quando etiam rigor apprehendit. *Coac. 402. Prænot. 107.*

AD PROGNOsin.

NOTÆ SALUTIS.

Ut plurimum brevi servantur, quos febris, statim atque eruptio facta est, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facile educitur, album, odoris expers, læve, ejusdemque coloris, sine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac. 402. Prænot. 108.*

NOTÆ LETHALES.

At ii moriuntur, quos febres consequuntur, & sitis, & cibi fastidium, si pus lividum, aut ex pallido virefcescens, aut pituitosum, aut spumans, ac insuper si alvus est liquida. *Coac. 402. Prænot. 109.*

Quibus autem ex prædictis, partim quædam adfunt, partim verò absunt, hi quidem moriuntur, illi verò post longa temporum intervalla sani evadunt. *Coac.* 402. *Prænot.* 110.

CONF. ABSCESSUS, PUS, EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS.

VOMITUS SPONTANEUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph.* III. 24.

Tempus æstivum. *Aph.* III. 21.

Tumoris intus ruptio. *Aph.* VII. 8.

Vulnus cerebri. *Aph.* VI. 50.

Ileus. *Aph.* VII. 10.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Qui vomituri sunt, iis antea os crebra salivatione impletur. *Coac.* 566.

Si quis in febre non lethali, dixerit caput dolere, aut tenebricosum quiddam ante oculos obverfari, si etiam oris & ventriculi morsus accesserit, biliosa vomitio aderit. Quod si quoque rigor obortus fuerit, & inferiores præcordiorum partes frigidas habuerit, adhuc citius vomitio aderit. Si verò sub id tempus biberit quidpiam, aut ederit, id quàm celerrimè evomitur. *Prænot.* 144.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

In perturbationibus alvi, & vomitibus sponte evenientibus, siquidem qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facilè ferunt: sin minus, contra. *Aph.* I. 2.

A diuturno alvi profluvio detento, sponte superveniens vomitus, alvi profluvium sistit. *Aph.* VI. 15.

Vomitio maximè innoxia est, quæ pituita & bile permixta est, dum ne admodum copiosa sit. *Coac.* 556. *Prænot.* 81.

In surditate, ac torpore, ex naribus substillatio molestiam quandam exhibet. Iis vomitio, ac alvi perturbatio conveniet. *Coac.* 208. 334.

In intenso lumborum dolore, & alvi subductione largiore, sumpto veratro, spumiformis crebra vomitio prodest. *Coac.* 310. 570.

DETERIORIS NOTÆ.

Sinceriores vomitiones, deteriores sunt. *Coac.* 556. *Prænot.* 81.

Viridis quoque vomitus, & niger, & lividus, vitiosus est. *Coac.* 556. *Prænot.* 82.

Omnes subputres, & graves odores, in omnibus vomitionibus, mali. *Prænot.* 85.

Vomitioes variæ malo sunt, præsertim si continenter, & assiduè prodeant. *Prædict.* I. 60.

Vomitioes sinceræ, & cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, damnandæ sunt. *Prædict.* I. 62.

Vomitioes exiguæ, biliosæ, malum denunciant, tum verò præcipuè, si pervigilio conflitentur ægri. *Coac.* 558. *Prædict.* I. 79.

Vomitus parvi, & frequenter repetentes, biliosi, sinceri, mali sunt, in copiosiore ventris subductione, & intenso lumborum dolore. *Coac.* 560.

In vomitu, eum, qui siti prematur, sitis expertem esse, malum est. *Coac.* 562.

Bilis vomitus vulnere succedens, malum denunciat, præcipuèque in capitis vulneribus. *Coac.* 507.

A vomitu singultus, & oculi rubri, malum. *Aph.* VII. 3.

Ab ileo vomitus, &c. malum. *Aph.* VII. 10.

Crebro repetentes, iisdem perseverantibus casibus, vomitiones, ad judicationem nigra vomitione refundunt. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 571.

Vomitus pravi & maligni, post tumores humefcente alvo sublato in altum, cum doloribus, dein alvo suppressâ celeriter ruptos. *Coac.* 623.

Quum pueri deglutire in tonsillarum ulceribus non possunt,

sunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculosum est. *De Dentit. III. 4.*

Vomitio parva, cum sopore, incontinenti corporis jactatione, præcordiorum dolore, & parotidibus. *Coac. 183.*

In superflua purgatione, qui subinde vomunt, & siticulosi sunt, malè habent. *Coac. 568.*

LETHALIS.

Si quis omnes colores vomat, exitiale est. Celerrimum autem exitium indicat, vomitus lividus & mali odoris. *Coac. 556. Prænot. 83. 84.*

Mortem quoque adfert ruber vomitus, isque præcipuè, si cum majore conatu, & dolore contingat. *Coac. 556.*

Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox stridula est, oculi pulvere obsiti, insania portenditur: ac tales vehementi insania correpti, voce defecti intereunt. *Coac. 561.*

Lumborum dolores ad os ventriculi recurstantes, cum febre, horrore, si tenuia & aquosa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti sint, ii post nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac. 316.*

Eæ cerebri vulnere, febris utplurimum, ac bilis vomitus succedit, & corporis resolutio, iique perniciosè habent. *Coac. 500.*

VOMITUS INSANIAM PORTENDENS.

Vomitus virulenti, & æruginosi, cum capitis dolore, sorditate, & insomnia, promptam insaniam significant. *Prædict. I. 10.*

AD THERAPIAM.

Ad vomitum solvendum confert, aquam calidam bibere, & vomere. *Epid. II. V. 35.*

VOMITUS CRUENTUS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Qui sanguinem vomunt, siquidem sine febre, salutare. *Aph. VII. 37.*

Mulieri sanguinem evomenti, menstruis erumpentibus. solutio fit. *Aph. V. 32.*

His quæ non pariunt, ad conceptum sanguinis vomitus prodest. *Coac. 551.*

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitus sanguinis cum febre. malum. *Aph. VII. 37.*

Sanguis sursum quidem, qualiscunque sit, malum. *Aph. IV. 25.*

A sanguinis vomitu tabes, & puris purgatio sursum. *Aph. VII. 78.*

LETHALIS.

Qui sanguinem evomunt cum febre multa, dolore ad mammam, thoracem & dorsum: quibus, inquam, hæc insunt omnia, ii brevi moriuntur: quibus autem non omnia, neque intense adsunt, tardius. Ad summum autem, diebus 14. inflammationem concipiunt. *Coac. 426.*

AD THERAPIAM.

Curandum refrigerantibus, & astringentibus. *Aph. VII. 37.*

VOMITUS NIGER.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

In his, qui variè morbum trahunt, & mente moventur, si subinde sopor incidat, prænuncia expectandam esse nigram vomitionem. *Coac. 103.*

Crebræ in phreniticis cum perfrigeratione sputationes, nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac. 102.*

Crebræ, iisdem perseverantibus casibus, morborum reversiones, impendente judicatione sanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. *Coac. 122.*

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauseabunda, cum sudore frigido, ac alvo liquida, nigræ vomitionis significationem affert. *Coac. 232.*

Lumborum dolor ad os ventriculí recurfans , cum febre , horrore , multorum tenuium & aquosorum vomitu , delirio , & vocis defectione. *Prædict. I. 83.*

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Humerorum dolores , qui ad manus tendunt , torporesque & dolores exhibent , abscessus certè non consequuntur , at bilis atræ vomitione sanantur. *Prædict. II. 172.*

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitio nigra , cum lassitudinis sensu , post linguam mollem redditam , ac nauseabundam , cum sudore frigido , ab alvo liquida. *Coac. 232.*

LETHALIS.

Morbis quibusvis incipientibus , si bilis atra vel sursum , vel deorsum prodierit , lethale. *Aph. IV. 22.*

Vomitio nigra , cum dolore capitis , levi surditate , manuum tremore , cervicis dolore , & urinis nigricantibus , ac densis. *Coac. 176.*

AD THERAPIAM.

Qui nigra vomitione refundunt , &c. eos medicamentis purgare , tutum non est. *Prædict. I. 71.*

VOMITUS MEDICUS.

INDICANTIA.

Purgandum , æstate quidem , magis superiores ventres : hyeme verò , inferiores. *Aph. IV. 4.*

Graciles , & facilè vomentes , sursum purgandi , vitantes hyemem. *Aph. IV. 6.*

Non febricitanti , appetitus dejectus , & oris ventriculi morsus , & tenebricosa vertigo , & os amarescens , sursum purgante opus esse , indicat. *Aph. IV. 17.*

Supra septum transversum dolores , qui purgatione egent , sursum purgante opus esse , indicant. Qui verò infra , deorsum. *Aph. IV. 18.*

Sudor multus, calidus aut frigidus, semper fluens, humidi redundantiam habere significat. Educere igitur oportet, robusto quidem, supernè: debili verò, infernè. *Aph. VII. 61.*

CONTRAINDICANTIA.

Tempus hyemale. *Aph. IV. 6.* Caniculare. *Aph. IV. 5.* Quibus alvi sunt lientericæ, eos hyeme sursum purgare, malum est. *Aph. IV. 12.*

Difficulter vomentes, & mediocriter carnosì, deorsum purgandi, vitantes æstatem. *Aph. IV. 7.*

Tabidi verò, vitantes (purgationes) sursum. *Aph. IV. 8.*

REGULÆ THERAPEUTICÆ.

Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. Et siquidem velit efficere facilè fluentia sursum, alvum sistere: si verò deorsum, humectare. *Aph. VII. 70.*

Si qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: si verò contraria, difficulter. *Aph. I. 25. IV. 3.*

Alvum constipatam solvit vomitus, & nimis fluxam sistit. *De Diæt. II.*

V O X.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Facies ex tumida depressa, ac vox levior, & remissior evadens, spiritus quoque rarior ac lenior, postera die remissionem fore, denunciat. *Coac. 211.*

Dolor capitis, cum fedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque ista molestiam exhibent. Verum ex his somnolenti, ac singultuosi nono mense evadunt, & voce libera redditâ in integrum restituntur. *Coac. 164.*

DETERIORIS NOTÆ.

In homine moderato, ferox & audax responsio, & vox acuta, malum portendunt. Iis præcordia intrò trahuntur, & tendunt. *Coac. 51. Prædict. I. 44. 45.*

Vox acuta, & stridula, malo est. *Prædict. I. 47.*

Contractæ voces, post medicamento purgantis potionem, considerandæ, num pravæ sint? Horum plerisque tenues sudores diffuunt, & alvi humectantur. *Coac.* 251.

LETHALIS.

Desipientiæ, cum voce stridula, linguæ revulsione, ac ipsi quoque tremuli, vehementem mentis alienationem significant. In his durities, aut asperitas, perniciem minatur. *Coac.* 99.

Alvi solutio quæ præter rationem accidit, cum voce tremula, in his, diutius perseverante perturbatione, perniciem intentatur. *Coac.* 258.

Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox stridula est, oculi pulvere obsiti, insania portenditur: ac tales vehementi insania correpti, voce defecti intereunt. *Coac.* 561.

In opisthotono, ubi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari, lethale; postridie enim affuturam mortem significat. *Coac.* 361.

VOX CONVULSIONEM PORTENDENS.

Vox acuta, ejulabunda, ac oculorum hebetudo, convulsionem minantur. His dolores ad inferiores partes demissi, toleratu sunt faciles. *Coac.* 257.

CONF. RESPIRATIO, CAPITIS DOLOR.

VOCIS DEFECTIO. APHONIA.

AD PROGNOsin.

MELIORIS NOTÆ.

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore solvuntur; atque eos qui subinde novo rigore corripuntur, succedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

Qui in febre assidua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt, si post sanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad seipsum redeant. *Coac.* 77.

DETERIORIS NOTÆ.

In febre cum sudore, vocis ex capitis dolore defectio-
nes, si per se resolvuntur ægri, ac præter volunta-
tem excrementa demittantur, malumque remitti vi-
deatur, diuturni morbi metus est. In his subinde
obortus rigor, damnari non debet. *Coac.* 253. *Præ-*
dict. I. 94.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, pessimæ.
Prædict. I. 24.

Vocis defectiones, cum singultu, pessimæ. *Prædict.* I. 23.

LETHALIS.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, in acuta fe-
bre, sine sudore, sunt quidem lethales: cum sudore
verò minus, ac temporis diuturnitas significatur. Ac
fortasse quidem, quibus ex morbi reversione tale quid
contingit, securissimè habent. Ex iis autem maximo in
periculo versantur, quibus sanguis ex naribus profluit,
& alvi effunduntur. *Coac.* 256.

Ex rigore vox intercepta, perniciem denunciat. *Coac.*
39. 255.

Vehementes insanix, cum vocis defectione, perniciem
intentant. *Coac.* 254.

Vocis defectio, ac tenuis sudor, cum perfrigeratione
ex rigore, capitis ac cervicis dolore. *Coac.* I.

Vocis defectio, cum febre assiduâ, & oculis conniventi-
bus, nisi post hæmorrhagiam narium, ac vomitum,
ad loquelam, & ad seipsum redeant. *Coac.* 77.

Vocis defectiones in febre, quæ convulsionis speciem
præ se ferunt, & in mentis emotionem cum silen-
tio desinunt, perniciem ostentant. *Coac.* 248. *Prædict.*
I. 54.

Quos vox cum febre, & absque ulla judicatione deficit,
ii tremuli intereunt. *Coac.* 247. *Prædict.* I. 91.

Quibus voces cum dolore deficiunt, ii tandem non sine
summo cruciatu, vitam cum morte commutant. *Coac.*
249. *Prædict.* I. 55.

In vocis defectiōne, respiratio, velut iis qui suffocantur, conspicuè elata, & visui exposita, perniciem minatur. Animadvertendum etiam est, num delirium prænunciet? *Coac.* 252. *Prædict.* I. 25.

Quos palpitaciones in totum occupant, num voce defecti intereunt? *Coac.* 347.

In iis, qui longo tempore consumpti sunt, temerariæ, & quæ præter rationem fiunt, alvi exolutiones, unà cum vocis defectiōne tremulâ, perniciem denunciant. *Coac.* 634.

VOCIS DEFECTIO CONVULSIONEM PORTENDENS.

Animadvertendum est, num vocis defectiōnes, cum alto sopore, convulsionem minentur? *Prædict.* I. 123.

TABEM.

Crebræ, & quæ cum sopore quodam consistunt, vocis defectiōnes, tabem denunciant. *Coac.* 259.

U R E T H R A.

Quibus in fistula urinaria tuberculum nascitur, his suppurato eo, & perrupto, solutio fit. *Aph.* IV. 82. VII. 57.

U R I N A IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

Per vesicam prodeuntia inspicere oportet, an sint, qualia sanis prodeunt. Quæ igitur minimè his similia, ea morbosiora: sanis verò similia, minimè morbosa. *Aph.* VII. 66.

Quibus urinæ distantes fiunt, iis vehemens est in corpore turbatio. *Aph.* VII. 33.

Quibus rigor adest, iis urina restitat. *Coac.* 29.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Et urinæ, & alvi excrementa, & sudores, cum apparent, vel iudicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore, indicant. *Aph.* I. 12.

Alvi egestiones, & urinæ, probe secedentes, bonæ: si verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum. *Aph. IV. 47.*

In febre, variarum interdum urinarum mictiones, morbum producit. *Coac. 595.*

URINA DETERIORIS NOTÆ.

Urinæ laboriosæ damnantur, atque ab his detentæ rubræ quædam efflorescentiæ, & æruginosæ, parvæque veluti quædam stillæ apparentes. *Prædict. I. 59.*

In præcipitibus morbis periculum denunciat urina, quæ colore ac sedimento variat, præcipueque in iis, quæ ex capite fiunt defluxionibus. *Coac. 578.*

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter ac paucò tempore concoctæ, damno sunt. Quin & perfrigerari, itidem malum est. *Coac. 205. 587.*

Urinæ derepente præter rationem parum concoctæ, vitiosæ sunt. Ac in totum, quæ in morbo acuto urina præter rationem cocta est, vitium denotat. *Coac. 579.*

Mala quoque, quæ post potionem celeriter meitur, præfertimque in lateris doloribus, & pulmonis inflammationibus. *Coac. 579.*

In hydrope sicco, urina stillatim effluens, malum denunciat. Mala quoque est, quæ exigua habet sedimenta. *Coac. 453.*

URINA LETHALIS.

Urinæ, quæ non sentientibus effluunt, aliàs perniciem denunciant. Animadvertendum, num tales his reddantur, quales fiunt, ubi subsidentiam conturbaveris. *Coac. 596. Prædict. I. 29.*

Perniciosa est urina, quæcunque inscio ægrò redditur. *Coac. 580.*

Quibus incogitantibus urina decidit, ac pudendum contrahitur, ii desperati sunt. *Coac. 474.*

Exitiosiores sunt urinæ foetidæ, & aquosæ, & nigrae, & crassæ. *Prænot. 76.*

Ad hæc, in viris quidem, & mulieribus, urinæ nigræ :
in pueris aquosæ, deterrimæ. *Prænot.* 77.

URINÆ COPIA,

EXCEDENS.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem significat. *Aph. IV.* 83.

In præcordiorum dolore, cum aliquo murmure, succedens lumborum dolor, in febribus, alvos plerumque humectat, nisi flatus eruperit, aut urinæ copia prodierit. *Coac.* 291.

Loquendi impotentia in convulsionibus solvitur, magnâ urinarum confertim & derepentè prodeuntium abundantia. *Coac.* 359.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ sunt, temporis progressu alvus quidem resiccatur, urina verò tenuis abundat, his abscessus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

DEFICIENS.

Vesica intercepta, præsertim cum capitis dolore, convulsionem minatur. *Prædict.* I. 120.

Urinarum, in præcipitibus malis, ex perfrigeratione interceptiones, pessimæ. *Prædict.* I. 51. *Coac.* 5.

Urinæ quæ cum rigore restitarunt, malum & convulsionem prænunciant, tum verò præcipuè, si antea alto sopore æger detentus fuerit. In his autem abscessus ad aures sperare oportet. *Coac.* 25.

URINÆ CONSISTENTIA.

TENUIS.

In febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum ejectiones, lienis affectionem denunciant. *Coac.* 594.

Quibus urinæ crassæ, grumosæ, paucæ, non sine febre, copia ex his succedens tenuis, juvat. Tales autem maxime prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, subsidiam continent. *Aph. IV.* 69. *Coac.* 597.

- In pueris urina tenuis, magis pernicioſa, quam craſſa.
Coac. 580. *Prænot.* 77.
- In pulmonis inflammatione, quibus circa initia urinæ
craſſæ ſunt, dein ante 4. diem tenues evadunt, mors
impendet. *Coac.* 415. 580.
- Urina diluta, aut arenidâ & facilè diſſolubili aſperitate
returbata, liquidam fore alvum denunciat. *Coac.* 583.
- Qui circa initia tenuiter febricitantes, ad judicationem
cum capitis pulſatione, & urina tenui ingraveſcunt,
eos mentis emotione, ac inſuper pervigilio corripiti,
nil mirandum eſt. *Coac.* 81.
- Urina cruda, quæ ſic diu perſeſerat, ut reliqua ſigna
ſalutaria ſint, abſceſſum & dolorem, præcipuè que
infra ſeptum tranſverſum, denunciat. Doloribus ve-
rò ad lumbos oberrantibus, ad coxam, idque in
febre, & ſine febre. *Coac.* 582. *Prænot.* 78.
- Urinæ præter conſuetudinem tenues, & crudæ, abſque
repletionem, morbo comitiali obnoxiiſ, novum inſul-
tum denunciant, &c. *Coac.* 599.

CRASSA.

- Quæ urina admodum tenuis, ſpiſſa evadit, fortaſſe eru-
pturum ſudorem indicat, jam autem erupiſſe, quæ
ſpumam in ſe ipſam inſidentem habet. *Coac.* 583.
- Urina returbida, cum ſudore, morbi reverſionem ſigni-
ficat. *Coac.* 582.
- Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum,
his capitis dolores aut adſunt, aut aderunt, *Aph.* IV.
70. *Coac.* 582.
- Quibus in urinâ craſſâ exiſtente, furfuracea ſimul min-
guntur, iis veſica ſcabie laborat. *Aph.* IV. 77.
- Urina membranofa, convulſionem ſignificat. *Coac.* 582.
- Febres cum poſteriorum partium diſtentione, urinæ
genitale ſemen referentes ſolvunt. *Coac.* 362.
- Urina, quæ ante rigorem oleoſa redditur, mala. *Coac.*
579.

Urina, quæ grandinem refert, & genituræ similis effunditur, itemque dolorem exhibet, perniciem indicat. *Coac.* 580.

URINÆ COLOR.

ALBICANS.

Quibus spes est abscessum fore ad articulos, eos abscessu liberat urina multa, & crassa, & alba reddita, qualis in febribus, cum lassitudine, 4. die quibusdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus sanguis eruperit, brevi admodum solvit. *Aph. IV.* 74.

In convulsione, confert urinæ vitreæ copiosus pertransitus. *Coac.* 358.

Urina diluta, & alba, in diuturnis morbis perseverans, difficilem, & non securam judicationem facit. *Coac.* 576.

Quibus urinæ pellucidæ, albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis observantur. *Aph. IV.* 72.

Urinæ cineritiæ, cum spirandi difficultate, aquam intercutem denunciant. *Coac.* 582.

Febre ardente, cum alto stupore, (quem catochum dicunt) detentis, exalbida urina pessima est. *Coac.* 581.

RUBICUNDUS.

Quoad urina fulva fuerit, & tenuis, crudum esse morbum indicat. Quod si diutius talis urina perseveret, periculum est, ne non possit æger sufficere, quoad urina concoquatur. *Prænot.* 75.

Laterum dolore affectis, urina aliquantulum rubra, lævem habens subsidentiam, securam judicationem prænunciat. *Coac.* 586. *Prænot.* 72.

Urina admodum rubra, & benè florulenta, sedimentum pallidum, læve, ac purum habens, diuturnum valdéque turbulentum morbum fore, & in alium transitorium, non tamen perniciosum, designat. *Coac.* 586.

In præcipitibus morbis periculum denunciat, urina biliosa, neque aliquantulum rubra, & quæ hordei tosti,
non

non exactè moliti, crassioribus frustulis similia habet sedimenta. *Coac.* 578.

Procedente morbo surditas, ac urina subrubra, cum nullo sedimento, sed cum sublimamentis in medio innatantibus, mentis emotionem prænunciant. *Coac.* 198.

NIGRICANS.

In præcipitibus malis, juxta tenues circa caput maximè sudores, & corporis incontinentiam, urinæ nigræ, cum spiritu magno, & concitato, perniciem intendunt. *Coac.* 49.

Urinæ nigricantes, & densæ, cum nigra vomitione, &c. perniciosæ. *Coac.* 176.

Perniciem indicat urina, in qua nigrum est quod subsidet, & quæ nigra est. *Coac.* 580.

COLOR VARIUS.

In præcipitibus morbis, periculum denunciat urina alba, & quæ colore ac sedimento variat, præcipuèque in iis, quæ ex capite fiunt, defluxionibus. *Coac.* 578.

Perniciem præ se fert, quæ ex nigra in biliosam tenuem transit, & quæ sedimentum habet divulsam, quæque ex his, quæ densata per urinam feruntur, quod subsidet, habet aliquantulum livescens, & limosum. *Coac.* 578.

In morbis acutis, urinæ quæ ex viridi pallefcunt, nec in colore persistunt, malæ. *Coac.* 579.

Laterum dolore affectis, in propinquo mortem esse significat, quæ viridis nigrum habet sedimentum, aut furfuribus simile. *Coac.* 581.

URINÆ CONTENTA.

VARIA.

Quibus in urinis bullæ superstant, renum affectiones significant, & longam fore invaletudinem. *Aph.* VII. 34.

Quibus autem pingue est, & confertum, quod supernat, his affectiones nephriticas, & acutas significat.

Aph. VII. 35.

Quibus in urinâ crassâ existente, carunculæ parvæ, aut veluti pili unâ exeunt, his de renibus excernuntur.

Aph. IV. 76.

Si quis sanguinem, aut pus mingat, renum aut vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV. 75.*

Si quis sanguinem, & pus mingat, & squamas, & odor gravis sit, vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV. 81.*

Pinguedines supra innatantes, araneorum telas referentes, damnare oportet, colliquationem namque significant. *Prænot. 79.*

Mictiones membranularum speciem referentes, cum cervicis ac dorsi perfrigerationibus, ac multo magis quæ totum corpus pervadunt, convulsiones portendere videntur. *Coac. 83. 584.*

Urina purulenta, ac vitrea, affatim reddita, cum sedimento laudabili, &c. morbos acutos solvit. *Coac. 150.*

Quibus inferiores partes malè afficiuntur, vehementibus pruritibus prius obortis, iis urina sabulosa fit, & subsistit. At qui perniciosè habent, iis mens obtorpescit. *Coac. 488.*

Urina cruenta circa initia reddita, morbi diuturnitatem significat. *Coac. 582.*

NUBECULA.

Quibus morbi septimâ die judicantur, iis nubeculam rubram urina die 4. continet, & alia secundum rationem. *Aph. IV. 71.*

Nubeculæ, quæ per urinas feruntur, albæ quidem, bonæ: nigræ verò, malæ sunt. *Prænot. 74.*

In urinis, quæ nubeculas habent, considerandum venit, an supernè, an infernè ferantur, & quosnam habeant colores. Et quæ quidem deorsum feruntur, cum dictis coloribus, bonæ censendæ, & commendandæ: at quæ sursum feruntur, malæ, & vituperandæ. *Prænot. 80.*

Urinæ tenues, nubeculam quandam in medio assumentes, rigorem denunciant. *Coac. 532.*

In urinis nubeculæ, albæ quidem, & quæ infimum locum tenent, utiles sunt: rubræ verò, nigræ, ac lividæ, molestiam exhibent. *Coac.* 577.

In errantibus febribus, nigræ nubeculæ quartanam denunciant. *Coac.* 582.

Urinæ decolores, suspensa quædam in medio nigra habentes, cum pervigilio & perturbatione, phrenitidem denunciant. *Coac.* 582.

In tertianis cum horrore, nubeculis nigris similia, inconstantem horrorem indicant. *Coac.* 584.

SUSPENSUM. ENÆOREMA.

Surarum dolores maligni sunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, si sublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

Laboriosæ urinæ damnantur; atque ab his detentæ rubræ quædam efflorescentiæ, & æruginosæ; parvæque veluti quædam stillæ apparentes. *Prædict.* I. 59.

In his, in quibus speramus abscessus circa aures futuros, considerandum, num urina diluta, cum sublimibus quibusdam in medio suspensis, albidis, & aliquantum variantia, exalbicantia, aut graveolentia, appareant? *Coac.* 203.

SEDIMENTUM. HYPOSTASIS.

AD DIAGNOSIN.

Quibus in urinâ arenosa subsident, illis vesica calculo laborat. *Aph.* IV. 79.

Quibus febricitantibus, in urinis subsidentia fiunt crassiori farinæ similes, longam infirmitatem significant. *Aph.* VII. 31.

Quibus autem biliosæ subsidentia, ab initio verò tenues, acutum morbum significat. *Aph.* VII. 32.

Quæ emittitur urina, in qua quod subsidet, pinguedinem habet, febrem significat. *Coac.* 582.

Quæ verò sputo similia habet sedimenta, aut limosa, rigorem denunciat: quæ araneorum telis similia quædam habet, colliquationem. *Coac.* 582.

AD PROGŒOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in urinis citò aliquid subsidet, hi brevi judicantur. *Coac.* 598. *Aph.* IV. 69.

Urina optima est, in qua per omne tempus, quoad morbus judicatus fuerit, subsidet album, læve, & æquale. Securitatem enim, brevemque morbum fore significat. *Prænot.* 70.

At urina subrubra, simileque quod subsidet, & læve, hæc longe quidem diuturnior, quam prima fit, valde tamen salutaris. *Prænot.* 72.

Urina in febre album & læve depositum habens sedimentum, celerem liberationem denunciat. Celerem quoque, quæ diluta indiscretam habet pinguedinem. *Coac.* 575.

Quæ aliquantulum rubet, subrubrum habet sedimentum, & læve, siquidem ante 7. diem appareat, 7. die solutionem fore designat: post 7. autem, tardior, aut plane diuturnam. *Coac.* 575.

Quæ 4. die subrubram nubeculam capit, 7. die liberat, dum reliqua pro ratione habeant. *Coac.* 575.

Febricitare incipientibus, sanguinis stillationes cum stercinatione accedentes, & quod in urina desidet album, 4. die visum, 7. solutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Vesica graviter laborantes, metu liberat urina purulenta procedens, in qua album, & læve subsidet. *Coac.* 471.

DETERIORIS NOTÆ.

Si urina intermittat, & interdum quidem pura meatur, interdum etiam subsideat album & læve, diuturnior, & minus securus morbus evadit. *Prænot.* 71.

Sedimenta in urinis, crassiores hordei tosti non exactè moliti partes referentia, prava sunt; hisque pejora, laminis similia. Alba verò, & tenuia, valde prava: atque his etiam deteriora, furfuracea. *Prænot.* 73.

Quibus febricitantibus, in urinis subsidentia fiunt crassio-

fiori farinæ similes , longam infirmitatem significant.

Aph. VII. 31.

Urina tenuis , & biliosa , & ægrè lentum habens sedimentum , & quæ in melius ac deterius commutatur , temporis diuturnitatem postulat. Quod si istud diutius perseverat , aut ad judicationem temporis longinquitas requiratur , periculo non vacat. *Coac. 575.*

In præcipitibus morbis periculum denunciat , urina biliosa , neque aliquantulum rubra , & quæ hordei tostæ non exactè moliti crassioribus frustulis similia habet sedimenta. *Coac. 578.*

Urina , in qua quod subsidet , bonum est , & derepente evanescit , dolorem ac mutationem denunciat. At quæ sedimentum habet , returbida , residens , rigorem circa judicationem , forte etiam & in tertianam , aut quartanam transitum. *Coac. 585.*

LETHALE.

In laterum doloribus , urina cruenta , obscura , cum eo quod subsidet vario & indiscreto , utplurimum in 14. diebus mortem adfert. Laterum quoque dolore affectis , in propinquo mortem esse significat , quæ viridis nigrum habet sedimentum , aut furfuribus simile. *Coac. 581.*

UTERUS.

AD DIAGNOSIN.

Quæ frigidos ac densos uteros habent , non concipiunt , & quæ præhumidos habent uteros , non concipiunt , extinguitur enim ipsis genitura. Et quæ siccos magis , & adurentes : alimenti enim inopiâ semen corrumpitur. Quæ verò ex utrisque temperamentum habent moderatum , hæ ipsæ proliferæ fiunt. *Aph. V. 62.*

Quæ in utero gerunt , harum os uteri clausum est. *Aph. V. 51.*

Quibus os uteri durum est , his necesse est os uteri clausum esse. *Aph. V. 54.*

AD PROGNOSIN.

Utero inflaīnato, urinæ stillicidium supervenit. *Aph. V. 58.*
 Si mulieri prægnanti erysipelas in utero fiat, lethale.
Aph. V. 43.

Uterorum procidentia, cum aliis notis, lethalis. *Coac. 526.*
 Uterinæ ventris duritates, cum dolore, celerem perniciem denunciant. *Coac. 528.*

AD THERAPIAM.

Utero calidum amicum, frigidum verò inimicum. *Aph. V. 22.*

Si uterus coxæ incumbens suppuratus fuerit, necesse est medicamenta in linteo carpto applicari. *Aph. V. 47.*

UTERI FLUOR ALBUS, ET FULVUS.

AD DIAGNOSIN.

Fluxus albus in senioribus mulieribus magis fit, quàm in junioribus. *De Morb. Mul. II. V. 1.*

Quum fluxus albus obortus fuerit, velut urina asinina apparet. Et dolor inum ventrem habet, & lumbos, & lateris mollitudinem; & tumores sunt crurum ac manuum; & cava elevantur; & oculi humidi sunt, & color arcuatus, ac albus fit. Et cum iter facit, anhelat. *De Nat. Mul. XV. 1. ad 8.*

Fluxus fulvus fluit, velut ex ovo vitioso, multus & graveolens; & uteri inflammantur, & dolor ex lumbis, & inguinibus emergit; & prodeuntia mala sunt, & si non liberetur, celeriter fluentia. At etiam si tempus accedat, quæ restant, putrefacit, quàm maximè id fieri potest. Riget enim, & velut à carnis affatis humor defluit, & cum his simul febres fortes, ac rigores fiunt. Ex hujusmodi verò fluxionibus multæ pereunt, paucæ effugiunt. *De Morb. Mul. II. VIII. 1. ad 8.*

UTERI FLUXUS RUBER. HÆMORRHAGIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES,

Morbus hic maximè fit ex abortu, *De Morb. Mul. II. V. 11.* Fit &, quum menses multo tempore retenti derepente eruperint. *Ibid. 12.*

Morbus hic ex partu maximè corripit, si quid in ipsa dilaniatum non prodierit, sed intus computruerit, & foetus exasperatus fuerit. *De Morb. Mul. II. VI. 11.*

NOTÆ COMITANTES.

Si fluxus in uteris obortus fuerit, sanguis multus fluit, & grumi compacti excidunt; & dolor occupat lumbos, & laterum mollitudinem, ac imum ventrem; & durus est venter, & ad contactum dolet; & rigor ac febris acuta corripit; & debilitas oboritur; & omnia præter humeros, ac scapulas dolet; & calor invadit, & rubescit, & venæ duræ fiunt, ac renitentes. *De Morb. Mul. II. V. 1. ad 10.*

Ruber fluxus fluit talis, qualis sanguis victimæ recens mactatæ, & grumi pellucentes. Aliquando verò etiam fluxum rubrum emittit, & venter imus attollitur, & attenuatur, & impotens fit, & indurescit, & ad contactum dolet, velut ulcere præfente; & febris habet, & dentium fremitus; & dolor ad ipsa pudenda, & pubem, & lateris mollitudinem, & lumbos, & tendinem, & ventrem, & pectus, & scapulas irruit; & alias partes omnes dolet; & impotentia ac pusillanimitas occupat; & color mutatur. In principio quidem morbi hæc corripiunt. Si verò hæc omnia moram trahant, adhuc magis debilitatur; & manifestus est morbus, & cavæ partes attolluntur, & pedes intumescunt. *De Morb. Mul. II. VI. 1. ad 10.*

AD PROGNOFIN.

Sanguinis fluxus, si 4. die oriatur, diuturnitatem indicat, & alvus effunditur, cruraque intumescunt. *Coac. 533.*

Si fluxui muliebri convulsio, & animi deliquium superveniat, malum. *Aph. V. 56.*

UTERI SUFFOCATIO, *vid. HYSTERICA AFFECTIO.*

UVA MORBUS.

AD DIAGNOSIN.

Si uva morbus in faucibus fiat, summa gurgulionis pars aqua impletur, & rotunda fit, ac pellucida, & spirationem intercipit. *De Morb. II. XXIX. 1.4.*

AD PROGNOSIN.

Si maxillæ ab utraque parte inflammatae fuerint, suffocatur. Si verò ipse morbus per se consistat, maxillis non inflammatis, minus moritur. *Ibid. 5. 6.*

AD THERAPIAM.

Auxilia: gurgulionem digito apprehensum sursum ad palatum apprimere, & summam ipsius partem præsecare. Postea foliorum hortensium condimentariorum decocto gargarizare, & farinam frigidam delingere, aquam insuper bibere; sed non lavare. *Ibid. 7. ad II.*

U V Æ.

Calidæ & humidæ sunt, alvumque laxant, præsertim albæ. *De Diet. II.*

V U L N U S.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Minimè ab his vulneribus mors impendet, quæ in corporis partes minus nobiles, aut à nobilibus quam longissimè remotas, infliguntur. *Coac. 509.*

DETERIORIS NOTÆ.

Ubi dissectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI. 19. VII. 28. Coac. 504. 505.*

Si, magnis & pravis existentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum. *Aph. V. 66.*

Bilis vomitus vulnere succedens, malum denunciat, præcipueque in capitis vulneribus. *Coac. 507.*

NOTÆ VULNERIS LETHALIS.

RATIONE PARTIS LÆSÆ.

Si ex intestinis tenuibus aliquod dissectum fuerit, non coalescit. *Aph. VI. 24. Coac. 503.*

Cui perfecta est vesica, aut cerebrum, aut cor, aut septum transversum, aut aliquod ex intestinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale. *Aph. VI. 18.*

Ex vulnere ferè mors contingit, si cui vulneratum fuerit cerebrum, aut spinalis medulla, aut jecur, aut septum transversum, vel cor, aut vesica, aut quædam grandis vena. *Coac. 509.*

Mors quoque subit, si in arteriam, & pulmonem, insignes valde plagæ inflictæ sunt, ita ut percusso pulmone, minor sit, qui per os prodit spiritus, quàm qui per vulnus excedit. *Coac. 509.*

Intereunt verò, quibus nervi interiores, sive tenuis aliquis, sive crassus, vulnus acceperit, si plaga transversa fuerit, & magna: quod si parva, & recta, nonnulli periculo eximuntur. *Coac. 509.*

Vulnera ferè mortem afferunt, quæ magnas venas, quæ sunt in collo, & inguinibus, læserunt; deinde quæ cerebrum, & hepar; deinceps quæ in intestina, & vesicam pertingunt. Quæ sane omnia magnam perniciem afferunt, non eam tamen, ut (quod quidam existimant) nemo ex his servari possit. Nam & his nominibus præditi loci multum inter se differunt, atque ipsi modi. Nec parum etiam cujusque corporis constitutio differt. *Prædict. II. 68.*

RATIONE SYPTOMATUM.

Vulneri convulsio superveniens, lethale. *Aph. V. 2. Coac. 506.*

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis sanguis niger, prodierit, postridie moriuntur. *Aph. IV. 23. De Loc. in hom. XLIV. 5.*

Qui ex vulnere subinde rigentes, sanguinem profundunt, ii malignè habent, ac inter loquendum derepentè moriuntur. *Coac. 328.* Ex

Ex cerebri vulnere, febris ut plurimum, ac bilis vomitus succedit, & corporis resolutio, iique perniciosè habent. *Coac.* 500.

NOXÆ QUÆDAM VULNERIBUS SUCCEDENTES.

In vulneribus, quæ in supercilium, aut paulo altius inferuntur, visus acies obtunditur; & quo vulnus recentius est, eo magis vident; inveterascente autem, aut tardante cicatrice, magis obtundi solet. *Coac.* 510.

Quibus ex vulnere corporis impotentia accidit, ii quidem, febre citra rigorem oborta, sani evadunt; alioqui dextra aut sinistra parte siderantur. *Coac.* 477.

Contingit (capite vulneratis) etiam vomitus accedere, & ad finem convulsiones; & ut clangorosam vocem edant, ac impotentes fiant; & si in dextris fuerit vulnus, in sinistra parte: si verò in sinistris, in dextrâ. *Epid.* VII. XIX. 6. ad 9.

Vulnere in thoracem accepto, siquidem externa vulneris pars sanitatem receperit, interna verò nequaquam, suppurationis periculum impendet. Quibus autem interni vulneris cicatrix debilis effecta est, promptè rescinditur. *Coac.* 430.

AD THERAPIAM.

Auxilia: vulneratos fame affligere, alvum subducere, aut per clysterem, aut pharmaco infra purgante; in potu aquam, aut acetum, aut sorbitiones dare; inflammata cataplasmatis frigefacere. *De Affect.* XXXVII. I. ad 4.

ERRATA POTIORA.

In Præfatione pag. 3. lin. ultimâ: leg. *Amstel.* 1720. ibidem pag. 4. lin. 2. pro *versari*: leg. *versare.* pag. 10. lin. 4. pro *diagnosin*: leg. *prognosin.* pag. 62. lin. 29. leg. in febribus. pag. 64. lin. 3. pro E : leg. cum. pag. 65. lin. 9. pro *multa*: leg. *multæ.* pag. 68. post. lin. 28. leg. ad Therapiam. pag. 73. lin. 18. leg. aliquanto. pag. 94. lin. 25. leg. Prænot. 122. pag. 210. lin. 15. leg. sanguineum. pag. 212. lin. 12. leg. prænunciat. pag. 238. lin. 12. leg. febrienti. pag. 287. lin. 6. leg. producant.

FINIS.

SOLI DEO GLORIA.

UNIVERSIDAD DE CADIZ

